

**UCHWAŁA NR XXXIII.296.2017
RADY MIEJSKIEJ W HALINOWIE**

z dnia 1 czerwca 2017 r.

w sprawie przyjęcia Programu Rewitalizacji dla Gminy Halinów na lata 2016 - 2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.¹⁾), oraz art. 5 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014 – 2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217 z późn. zm.¹⁾) oraz Wytycznych Ministra Rozwoju nr MR/H 2014-2020/20(02)/08/2016 w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020 z dnia 2 sierpnia 2016 r., uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Rewitalizacji dla Gminy Halinów na lata 2016 - 2023 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Integralną częścią Programu Rewitalizacji dla gminy Halinów na lata 2016 - 2023 jest Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Halinów, stanowiąca załącznik nr 2 do niniejszej uchwały oraz Tabela podsumowująca, stanowiąca załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 3. Traci moc uchwała nr XXX.272.2017 Rady Miejskiej w Halinowie z dnia 23 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Rewitalizacji dla Gminy Halinów na lata 2016 – 2024.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Halinowa.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Halinowie

Marcin Pietrusiński

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionych ustaw zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz.1579.

Program Rewitalizacji dla Gminy Halinów na lata 2016-2023

Styczeń 2017

**Niniejszy dokument sporządzono zgodnie z zasadą partnerstwa i partycypacji
w ścisłym porozumieniu i przy współpracy z samorządem gminnym
i przedstawicielami społeczności lokalnej.**

Zamawiający

Gmina Halinów, ul. Spółdzielcza 105 - 074 Halinów

Wykonawca

NEGRI Marcin Melon, ul. Fabryczna 24a lok. 15, 00-446 Warszawa

Zespół autorski:

Anna Cichewicz

Grzegorz Dziarski

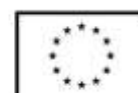
Mirosław Olczak

Piotr Burkiewicz

**Opracowanie Programu Rewitalizacji dla Gminy Halinów na lata 2016-2023
współfinansowane ze środków Unii Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.**

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	5
2. Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy	6
3. Zasięg przestrzenny obszaru zdegradowanego	9
4. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji.....	10
5. Wizja stanu obszarów po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji).....	20
6. Cele rewitalizacji. Kierunki działań rewitalizacyjnych.....	21
7. Wykaz głównych przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych dotyczących obszaru zdegradowanego	23
8. Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową.....	62
9. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/ przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji	64
10. Indykatory plan finansowy.....	68
11. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych interesariuszy w proces rewitalizacji	71
12. Opis struktury i systemu zarządzania realizacją programu rewitalizacji	73
13. System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.....	75

Załącznik nr 1 do Programu Rewitalizacji dla Gminy Halinów na lata 2016 – 2023:

Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Halinów

Załącznik nr 2 do Programu Rewitalizacji dla Gminy Halinów na lata 2016 – 2023:

PR Halinów – tabela podsumowująca.

Słownik skrótów:

CAL – Centrum Aktywności Lokalnej

ESCO - Energy Saving Company (rodzaj umowy partnerstwa publiczno-prywatnego)

GCK – Gminne Centrum Kultury

MRPiPS – Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

OZE – Odnawialne Źródła Energii

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PR – Program Rewitalizacji

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

ZIT WOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego

RPOWM – Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego

1. Wprowadzenie

Program rewitalizacji to inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 446), wieloletni program działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej, infrastrukturalnej i środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysu oraz stworzenia warunków do jego zrównoważonego rozwoju.

Obszar rewitalizacji, wyznaczany przez gminę w ramach obszaru zdegradowanego, cechuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, głównie społecznych i jest tą częścią terytorium gminy na której, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2015 poz. 1777) „Do dnia 31 grudnia 2023 r. dopuszcza się realizację przedsięwzięć wynikających z programu zawierającego działania służące wyprowadzeniu obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego, przyjmowaną uchwałą rady gminy, bez uchwalania gminnego programu rewitalizacji”. Ustawa daje więc możliwość opracowania programu rewitalizacji wyłącznie w oparciu o ustawę o samorządzie gminnym oraz w oparciu o *Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*. Powyższe rozwiązanie umożliwia realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych zarówno ze środków budżetu gminy, środków prywatnych, jak również z wykorzystaniem funduszy unijnych i środków krajowych dedykowanych rewitalizacji.

Niniejszy dokument stanowi w polityce gminy płaszczyznę koordynacji wszelkich działań rewitalizacyjnych i ustanawia dla nich ramy operacyjne.

Prace nad Programem, prowadzone w sposób partycypacyjny, przebiegały w czterech głównych etapach:

- 1) Analiza zróżnicowania wewnątrzgminnego,
- 2) Wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji,
- 3) Wyznaczenie celów i kierunków działań rewitalizacyjnych oraz projektów wdrażających,
- 4) Opracowanie systemu wdrażania Programu.

2. Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy

Program rewitalizacji dla Gminy Halinów na lata 2016-2023 jest bezpośrednio powiązany z następującymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy:

- **Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Halinów na lata 2016-2025 (Strategia)**

Zgodnie ze Strategią Gmina Halinów będzie miejscem dogodnym do zamieszkania wokół metropolii warszawskiej, przyjazna przedsiębiorcom i inwestorom i będzie się charakteryzowała: [zintegrowanym i obywatelskim społeczeństwem, [wspieraniem rozwoju gospodarczego swoich mieszkańców, [wspieraniem mieszkańców w ich rozwoju i edukacji, [dogodnymi warunkami do inwestowania i rozwoju przedsiębiorczości, [bogatą i atrakcyjną ofertą turystyczną, [rozwiniętą siecią infrastrukturalną.

Źródło: Strategia, s. 89

Źródło: Strategia, s. 92

Realizacja Programu Rewitalizacji jest powiązana z wieloma celami zapisanymi w strategii, w tym z celami: C1.4 Rewitalizacja gminnych zabytków, C1.5 Rewitalizacja przestrzeni miejsko-wiejskiej – w tym uporządkowanie zagospodarowania przestrzennego, C1.11 Rewitalizacja przestrzeni architektonicznej, C2.5. Budowa, rozbudowa i modernizacja bazy oświatowej i wychowania, C3.2 Aktywizacja mieszkańców wokół inicjatyw na rzecz całej społeczności lokalnej, C3.3 Działanie na rzecz włączenia społecznego osób starszych, zagrożonych bezrobociem i patologiami oraz niezaradnych życiowo, C3.5 Integracja międzypokoleniowa mieszkańców.

■ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Halinów do 2020 (SRPS),

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Halinów do roku 2020 wymienia cele operacyjne związane z poprawą sfery społecznej i przypisuje je do 10 obszarów. Obszarami tymi są:

1. Edukacja
2. Kultura
3. Sport i rekreacja
4. Ochrona zdrowia
5. Ubóstwo i wykluczenie społeczne
6. Bezrobocie
7. Przemoc w rodzinie
8. Polityka prorodzinna na terenie gminy.
9. Polityka senioralna
10. Organizacje pozarządowe i społeczeństwo obywatelskie

Bezpośrednio do rewitalizacji odnoszą się następujące cele operacyjne SRPS:

W obszarze **Edukacja**:

- Wygospodarowanie dodatkowych pomieszczeń do nauki, w szczególności dla klas młodszych
- Zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w przedszkolach, zarówno publicznych, jak i niepublicznych

W obszarze **Kultura:**

- Wykorzystanie mediów społecznościowych do aktywnej promocji wydarzeń kulturalnych organizowanych na terenie gminy
- Wykorzystanie potencjału napływowych mieszkańców do organizacji forum wymiany doświadczeń kulturalnych.

W obszarze **Sport i rekreacja:**

- Budowa ścieżek pieszo – rowerowych

W obszarze **Ubóstwo i wykluczenie społeczne:**

- Utworzenie grupy wolontariuszy, którzy pracowaliby z dziećmi niepełnosprawnymi.
- Utworzenie świetlicy środowiskowej jako miejsca pracy wolontariuszy
- Utworzenie świetlicy wsparcia dziennego

W obszarze **Bezrobocie:**

- Tworzenie odpowiednich warunków do powstawania nowych miejsc pracy przez wprowadzenie zachęt finansowych, ulg podatkowych.
- Powołanie Klubu Integracji Społecznej

W obszarze **Opieka senioralna:**

- Utworzenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku
- Zwiększenie liczby miejsc w ośrodkach specjalizujących się w opiece nad osobami starszymi

W obszarze **Organizacje pozarządowe i społeczeństwo obywatelskie:**

- Wdrożenie modelu partycypacji społecznej.
- Powołanie Centrum Aktywności Lokalnej,
- Aktywizacja społeczeństwa w zakresie konsultacji społecznych przez prowadzenie szerokich kampanii informacyjnych.

■ Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Halinów

PGN wskazuje na lokalne zagrożenia dla środowiska związane z tzw. niską emisją, głównie spowodowana spalaniem paliwa węglowego, niską sprawnością i efektywnością technologii spalania oraz emisją komunikacyjną (zob. rozdział 8. Stan środowiska w gminie). Wynik oceny strefy mazowieckiej za rok 2013, w której położona jest Gmina Halinów, wskazuje, że przekroczone zostały dopuszczalne poziomy dla: pyłu PM10, pyłu PM2,5, benzo(a)pirenu (str. 53).

PGN określa trzy główne cele strategiczne (str. 82/83):

1. Redukcja emisji gazów cieplarnianych,
2. Zwiększenie udziału energii pochodzącej z źródeł odnawialnych,
3. Redukcja zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej.

Celem nadrzędnym redukcji zanieczyszczeń na terenie gminy jest „poprawa warunków życia mieszkańców wraz z rozwojem gospodarczym Gminy Halinów przy założeniu niskoemisyjności realizowanych działań”.

Celami szczegółowymi PGN są m.in.: cel II: Zmniejszenie energochłonności budynków mieszkalnych; cel III: Zmniejszenie energochłonności budynków użyteczności publicznej; cel V: Sprawny i energooszczędny transport; cel VI: Poprawa stanu infrastruktury technicznej; cel VII: Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii.

Realizacja ww. celów jest realizowana poprzez przedsięwzięcia, w tym: P8. Termomodernizacja budynków oraz wspieranie budownictwa energooszczędnego w budownictwie mieszkaniowym, P11. Likwidacja źródeł spalania paliw stałych o niskiej mocy w sektorze budynków użyteczności publicznej, P12 Termomodernizacja budynków w sektorze budynków użyteczności publicznej, P17 Modernizacja dróg gminnych - Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej na terenie Gminy Halinów, P22 Budowa i modernizacja oświetlenia na terenie Gminy Halinów (str. 85/86).

Spójność programowa strategii i planów gminnych z PR jest wykazana szczegółowo w Kartach planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych (rozdział 7).

Program rewitalizacji jest spójny z powyższymi dokumentami i nie powoduje konieczności dokonywania zmian w tych dokumentach.

3. Zasięg przestrzenny obszaru zdegradowanego

Zasięg przestrzenny obszaru zdegradowanego został określony na podstawie analiz wskaźnikowych i statystycznych oraz opinii społeczności lokalnej, wyrażanej w trakcie spotkań, warsztatów, konsultacji społecznych i badania ankietowego.

Podstawą do wyodrębnienia obszaru zdegradowanego były wyniki koncentracji wskaźników w obszarze społecznym i gospodarczym oraz uzupełniająco wybrane wskaźniki z pozostałych trzech obszarów: przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego i środowiskowego, a także wyniki procesu partycypacyjnego. Zbiorcze dane wskaźnikowe przedstawiono w Diagnostyce.

Dla celów przeprowadzenia diagnozy obszar gminy podzielono na 25 terytorialnych jednostek badawczych tj. 22 sołectwa i trzy obszary miejskie. Dane i informacje były pozyskiwane z baz Urzędu Miejskiego, baz jednostek organizacyjnych gminy, danych z PUP, policji, Banku Danych Lokalnych, GUS (Główny Urząd Statystyczny), PCPR.

Łącznie wybrano 28 wskaźników badanych cech kryzysowości, w tym zgodnie z zaleceniami wytycznych najwięcej wskaźników przyjęto ze sfery społecznej – 16.

Do obszaru zdegradowanego włączono sołectwa, dla których suma punktów w ocenie kryzysowości w obszarze społecznym wynosiła co najmniej 12 (tzn. co najmniej ok. 50% poziomu maksymalnego) oraz suma punktów w ocenie wskaźników koncentracji zjawisk negatywnych we wszystkich pięciu obszarach wynosiła co najmniej 22 punkty (tzn. co najmniej 61% poziomu maksymalnego).

Wartości standardowych wskaźników koncentracji liczone były w następujący sposób: badana cecha, np. bezrobotni długookresowo/liczbę mieszkańców sołectwa/badana cecha w skali gminy/liczbę mieszkańców gminy.

Najwyższe sumy wskaźników oceny charakteryzujących natężenie występowania cech i zjawisk kryzysowych, stwierdzono w następujących sołectwach: Krzewina (36), Długa Szlachecka (35), Mrowiska (34), Cisie (33), Desno (31), Chobot (29), Długa Kościelna (28), Józefin (27), Grabina (25), Żwirówka (24), Brzeziny (22), Królewskie Brzeziny (22), Brzeziny (22), Michałów (22), Zagórze (22).

Po uwzględnieniu stopnia nasilenia zjawisk negatywnych w obszarze społecznym (liczba punktów od 12 do 25), delimitacja obszaru zdegradowanego na podstawie przeprowadzonych analiz obejmuje sołectwa: Cisie, Desno, Długa Kościelna, Długa Szlachecka, Grabina, Józefin, Królewskie Brzeziny, Krzewina, Michałów, Mrowiska, Zagórze, Żwirówka.

4. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji został określony na podstawie syntezy wyników uzyskanych z przeprowadzonej diagnozy, badań ilościowych i jakościowych obecnej sytuacji w gminie, a także wskazań, oczekiwań i potrzeb lokalnej wspólnoty samorządowej, wyrażonych podczas spotkań zindywidualizowanych, zebrań wiejskich, warsztatów i konsultacji oraz badania ankietowego.

Przy wyznaczaniu obszaru rewitalizacji przyjęto następujące założenia:

- ▶ identyfikacja obszaru rewitalizacji została dokonana wyłącznie w obrębie obszarów zdegradowanych, wskazanych jako kryzysowe, charakteryzujące się wysoką koncentracją wskaźników opisujących wymiary kryzysowości w pięciu obszarach: społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcyjnym, środowiskowym i technicznym;
- ▶ obszar rewitalizacji obejmuje te części obszaru zdegradowanego, na którym koncentruje się większość zjawisk kryzysowych głównie w wymiarze społecznym, ale także w czterech innych obszarach w danej terytorialnej jednostce badawczej (sołectwie);
- ▶ obszar rewitalizacji obejmuje wszystkich mieszkańców podobszarów rewitalizacji, wyznaczonych w ramach obszaru zdegradowanego;
- ▶ określenie obszaru rewitalizacji opiera się uzupełniająco o analizę wniosków zebranych w trakcie procesu partycypacyjnego, ramach konsultacji i badań społecznych. Wspierającą rolę w wyborze obszaru miały wyniki ankiety wskazujące główne problemy oraz lokalizację problemów w pięciu obszarach oraz rezultaty warsztatu diagnostycznego i spotkań grupowych.

Uzupełniającym kryterium wyodrębnienia obszaru rewitalizacji była analiza znaczenia obszaru dla zrównoważonego rozwoju gminy, skala pozytywnego i negatywnego oddziaływania obszaru na pozostałe obszary Gminy.

Tak więc do obszaru rewitalizacji zostały włączone części sołectw, które: uzyskały wysokie wartości wskaźników koncentracji w obszarze społecznym oraz łącznie we wszystkich pięciu

obszarach, oraz wynikają z uzgodnień społecznych, sugestii, wskazań i wniosków uzyskanych w procesie partycypacyjnym i wewnątrzgminnych ustaleń, również w udziale organu stanowiącego gminy, wskazujących lokalizację i grupy mieszkańców obszarów szczególnie wymagających wsparcia i o istotnym znaczeniu dla rozwoju poszczególnych, najbardziej zaniedbanych części gminy oraz gminy, jako całości.

W celu wstępnego wyodrębnienia obszaru rewitalizacji zastosowano analogiczną procedurę wyboru, jak w przypadku wyodrębnienia obszaru zdegradowanego. **Do obszaru rewitalizacji włączono te sołectwa lub ich części, które mają po pierwsze odpowiednio najwyższe wartości wskaźników koncentracji, sumę punktów co najmniej 16 w obszarze społecznym oraz sumę punktów w ocenie kryzysowości co najmniej 22 łącznie w ramach wszystkich badanych wymiarów w pięciu obszarach.**

W końcowym efekcie procesu diagnostycznego, zgodnie z zastosowanym podejściem stwierdzono, że obszar rewitalizacji może obejmować sołectwa: Cisie, Desno, Długa Szlachecka, Długa Kościelna, Grabina, Józefin, Królewskie Brzeziny, Krzewina, Mrowiska, Żwirówka.

Ostateczny wybór obszaru rewitalizacji został dokonany na podstawie syntetycznych wskaźników koncentracji oraz uzgodnień i wniosków w ramach procesu partycypacyjnego dotyczącego wyznaczania obszaru rewitalizacji przy zachowaniu zasady, że obszar posiada odpowiednio wysokie wartości wskaźników cech kryzysowych. Wspierającą rolę w wyborze obszaru miały także wyniki ankiety wskazujące główne problemy oraz lokalizację problemów w pięciu obszarach oraz rezultaty warsztatu diagnostycznego i spotkań grupowych.

Obszar rewitalizacji obejmuje zamieszkałe części sołectw: Cisie (33), Desno (31), Mrowiska (34), Krzewina (36) Długa Szlachecka (35), Długa Kościelna (28).

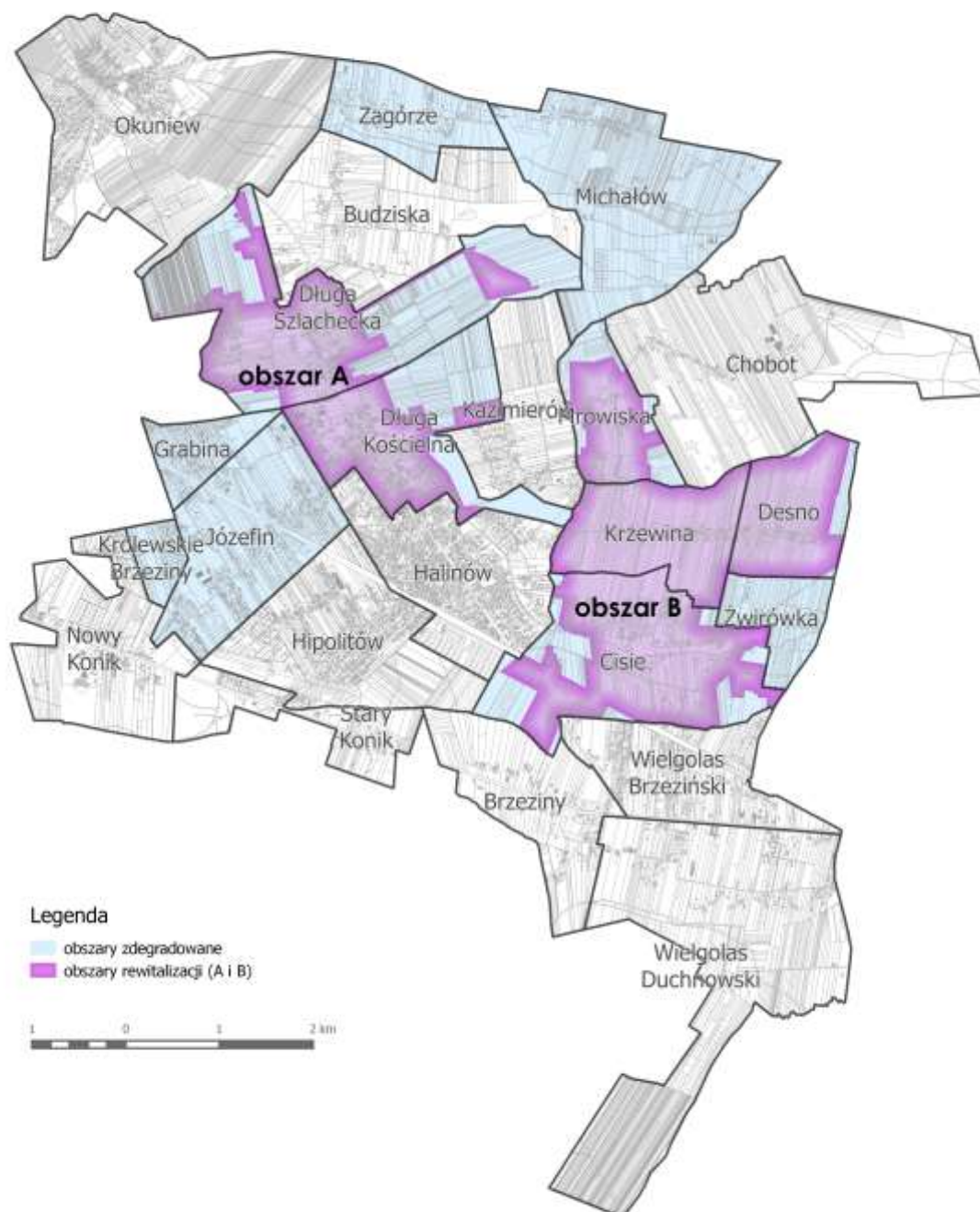
Obszar rewitalizacji stanowi 17,95% powierzchni gminy i jest zamieszkały przez 3223 osoby (tj. 17,04%) populacji gminy Halinów. Składa się on z 2 podobszarów:

Podobszar A. Długa Kościelna, Długa Szlachecka.

Podobszar B. Cisie, Desno, Krzewina, Mrowiska.

Jest on przedstawiony na mapie poniżej.

Mapa 1. Obszar zdegradowany i rewitalizowany w Gminie Halinów

Źródło: opracowanie własne

Podobszar rewitalizacji A. Długa Kościelna, Długa Szlachecka

Podobszar rewitalizacji Długa Kościelna, Długa Szlachecka (z wyłączeniem krańcowych obszarów leśnych i krańcowych obszarów rolnych) stanowi podobszar o powierzchni 399 ha (6,32% powierzchni Gminy), zamieszkały przez 1787 osób, co stanowi 11,95% ogółu mieszkańców gminy.

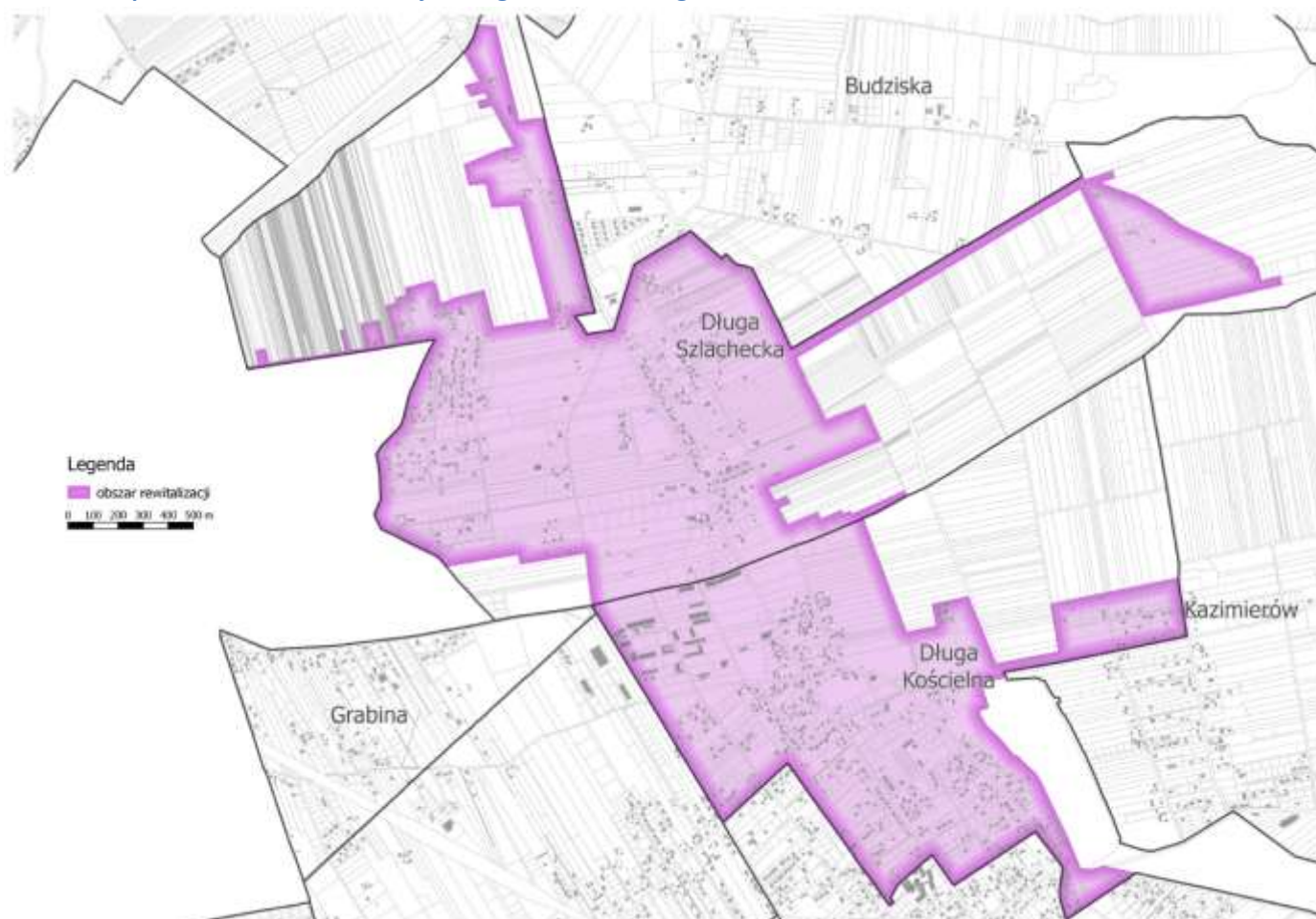
Z podobszaru wyodrębnione zostały niezamieszkałe obszary leśne i grunty rolne.

Opis przestrzenny obszaru:

- W granicach administracyjnych m. Długa Szlachecka, z wyłączeniem działek nr: 1-12, 14 (obszar niezabudowany, do północnej granicy działki nr 13), 246-252; 256-258; 15-122, 123 i 124 (obszar niezabudowany w odległości od 10 m. wzdłuż północnej granicy linii zabudowy), 125-147, 148/3 i 148/1 (obszar niezabudowany od wysokości północnej granicy działki nr 165/1 w kierunku wschodnim), 149-164, 167-189, 190/2 (obszar niezabudowany od wysokości południowej granicy działki nr 191), 191-193, 194 i 197-199 (od wysokości południowej granicy działki nr 193), 200/1, 201-205 (granica przecina działki od południowej granicy działki nr 200/1 przedłużając ją do działki nr 212), 206-209, 210/5, 210/6, 211/1, 211/2, 211/3, 211/9, 211/11, 212-213 i 214/3 (obszar niezabudowany, granica na przedłużeniu południowej granicy działki 215/5), 215/1-215/5, 215/8 i 216/4 (granica między obszarem do rewitalizacji na tych działkach a obszarem wyłączonym znajduje się na wysokości północnej granicy działki nr 216/3) 217-219 (granica na działce nr 219 między obszarem do rewitalizacji a obszarem wyłączonym biegnie na wysokości granicy północnej działki nr 220/2, granica na działkach nr 217 i 218 przebiega od północno wschodniego narożnika działki nr 216/3 do wysokości odpowiadającej północno zachodniemu narożnikowi działki 220/2 na działce 219), 220/1, 221/1 (wyłączone zostały północne obszary działek do przedłużenia północnej granicy działki nr 869), 222/1, 223-225 (wyłączone zostały północne fragmenty działek do wysokości przedłużenia północnej granicy działki nr 869), 226-229, 230/3, 231/1, 233/1, 233/2, 234, 235, 246-252, 256-258, 377/1, 378, 379/1, 379/2, 380-384, 385/1, 385/2, 531-538, 539/3, 540-547, 555, 556/4, 556/5, 558, 559-606, 666-754, 755-759, 760/1, 760/2, 761-777, 778/1, 778/2, 778/3, 779 – 785, 786/1, 786/2, 786/3, 786/4, 786/5, 787-806, 807-809, 810/3, 810/4, 812, 817, 818, 819-821 (wschodnia część działek z granicą od wschodniego wierzchołka działki nr 816 do północnego wierzchołka działki nr 995), 822/10, 823/11, 824/11, 825-830 (wschodnie obszary działek z granicą od wschodniego wierzchołka działki nr 824/9 do północnego wierzchołka działki nr 831/2), 831/3, 834 (obszar niezabudowany, granicą obszaru na tej działce jest linia na wysokości wschodniej granicy działki 833/7) 835/2, 836/2, 967-969, 975-978, 979-983, 985/4, 987/4.
- W granicach administracyjnych m. Długa Kościelna, z wyłączeniem następujących działek: 231-247, 248/1, 249/1, 250/1, 251/1, 252/1, 258, 259-298, 299/2, 299/1, 305,

306-326, 327/1, 327/2, 327/3, 327/4, 327/5, 328, 329/1, 329/2, 329/3, 329/4, 329/5, 329/6, 329/7, 330-350, 380, 381, 382, 389, 390.

Mapa 2. Podobszar rewitalizacji A Długa Kościelna, Długa Szlachecka

Źródło: opracowanie własne

Podobszar rewitalizacji B. Cisie, Desno, Krzewina, Mrowiska

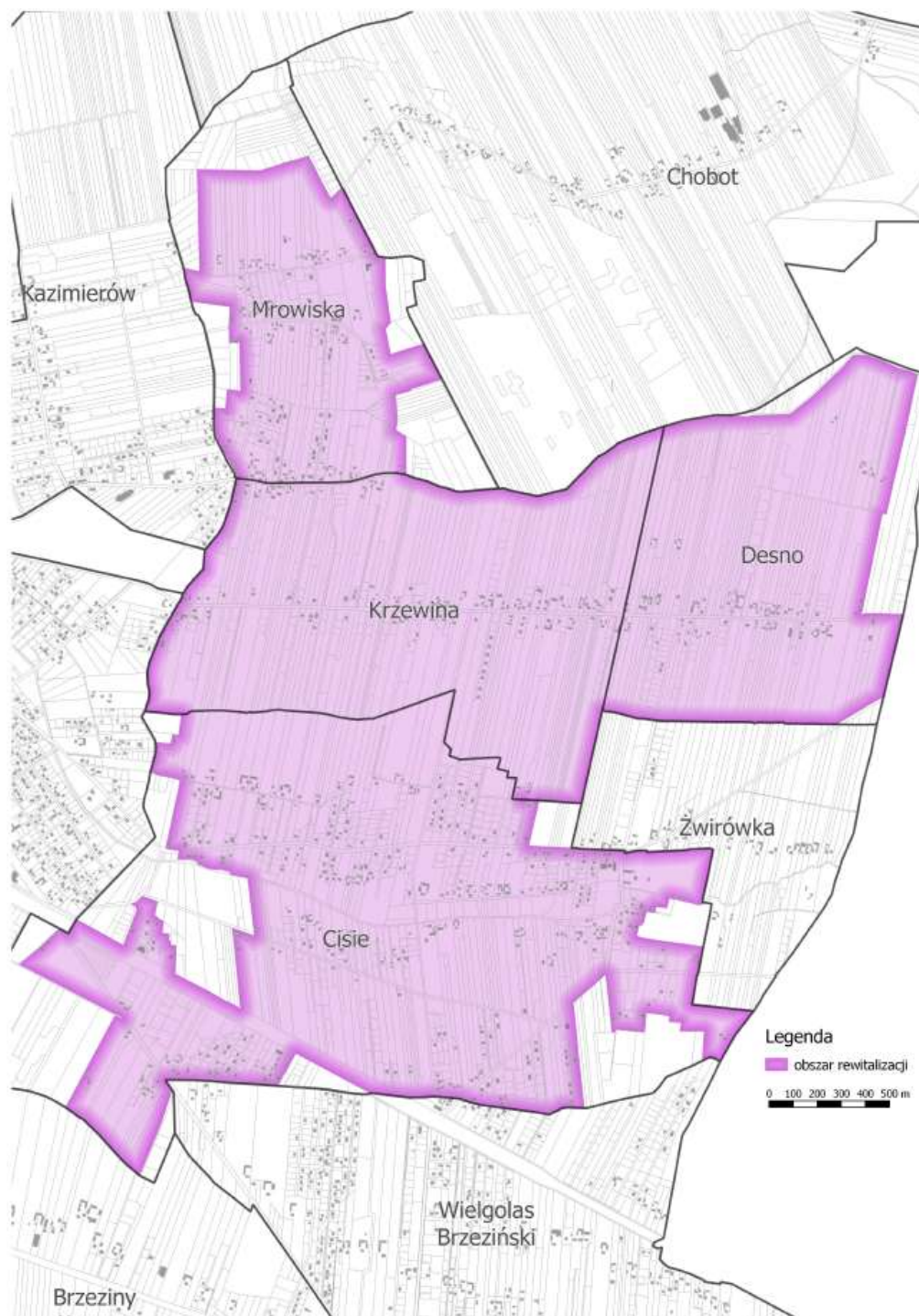
Cisie, Desno, Krzewina, Mrowiska stanowi podobszar (z wyłączeniem krańcowych obszarów leśnych i krańcowych obszarów rolnych) o powierzchni 734 ha (11,63% powierzchni Gminy), zamieszkały przez 1436 osób, co stanowi 9,60% ogółu mieszkańców gminy.

Z podobszaru wyodrębnione zostały niezamieszkałe obszary leśne i grunty rolne.

Opis przestrzenny obszaru:

- W granicach administracyjnych m. Mrowiska, z wyłączeniem działek nr: 1-6, 7, 8/1, 8/2, 8/3, 8/4, 9-27, 28, 29-63, 64-73, 74/1, 74/2, 74/3, 74/4, 74/5, 75, 76, 249 – 252, 268/2 w części północnej do wysokości działki nr 104, 111, 269/5, 126 (na długości przylegającej do działki nr 127/1), 127/1, 127/2, 127/3, 129-130, 127/4, 137/1, 137/2, 170-175, 202-203, 209 – 217, 218/1, 218/2, 218/3, 243, 244/1, 244/3, 244/4, 244/5, 244/6, 244/7, 245-248;
- W granicach administracyjnych m. Krzewina;
- W granicach administracyjnych m. Cisie, z wyłączeniem działek nr: 1, 2/1, 23-27, 81-87, 88 (na długości od zachodniej granicy miejscowości do wysokości wschodniej granicy działki nr 94), 89-94, 95/6, 95/5, 98/1, 170 (od zachodniej granicy miejscowości do wysokości wschodniej granicy działki nr 99), 171-183, 184/1, 184/2, 185, 244/1 (od działki nr 177 do wysokości wschodniej granicy działki 262/1), 245-246, 247/1, 247/2, 250/3, 251/1, 251/2, 251/7, 252, 253/3, 253/4, 253/5, 254, 255, 256/1, 256/2, 257-260, 307/4, 307/5, 307/23, 325-328, 330, 331/1, 331/3, 331/4, 334/1, 334/2, 335 (na długości od południowej granicy działki nr 333 w kierunku południa do granicy działki) 345/1, 345/2, 346-348, 373, 376, 368, 369/1, 369/2, 370, 377-379, 380/1, 380/2, 380/3, 381/1, 381/2, 382-385, 395/1, 395/2, 395/3, 395/4, 395/5, 407-412, 241-422, 431-437;
- W granicach administracyjnych m. Desno, z wyłączeniem działek nr: 1, 17-29, 90/1, 90/2, 91, 92, 93, 94/1, 94/2, 94/3, 94/4, 94/5, 94/6, 94/7, 94/8, 94/9, 141-146.

Mapa 3. Podobszar rewitalizacji B. Cisie, Desno, Krzewina, Mrowiska

Źródło: opracowanie własne

Opis stanu istniejącego na obszarze rewitalizacji

Generalny opis obszaru rewitalizacji może być przedstawiony we wspólnym ujęciu, pomimo że obejmuje podobszary A oraz B, z uwagi na podobieństwo rodzajów i skali koncentracji zjawisk negatywnych oraz planowanych działań rewitalizacyjnych, a także bardzo zbliżone znaczenie podobszarów dla rozwoju lokalnego.

Dominujące problemy społeczne obszaru to ubóstwo powiązane z bezrobociem, bezradność w sprawach opiekuńczych i wychowawczych, wielodzietność rodzin idąca w parze ubóstwem i problemem dzieci zaniedbanych emocjonalnie i materialnie. W tych warunkach dochodzi do rozwoju innych negatywnych zjawisk – uzależnień od alkoholu, przemocy i wzrostu przestępczości w stopniu wielokrotnie przekraczającym średnie wskaźniki w gminie.

Brak jest dostępu do różnych form kultury, zajęć pozalekcyjnych. Rodziny korzystające z pomocy MOPS często nie mają wypracowanego nawyku pracy, zajmowania się dziećmi. Wiele osób powiela utarte stereotypy, które mimo pracy socjalnej ciężko jest zmienić. Można zaobserwować u podopiecznych MOPS niewydolność osób do podejmowania jakichkolwiek działań, brak możliwości usamodzielnienia się.

Dla pracowników socjalnych utrudnieniem w pracy z rodzinami jest brak miejsc, do których można by pokierować rodziny czy osoby z problemami. Nie ma miejsc (świetlic), gdzie dorośli, dzieci i młodzież mogliby spędzać wolny czas, podejmować różnorodne zajęcia aktywizujące i integrujące. Jest to o tyle istotne, że aktywność społeczna na obszarze jest bardzo niska. Dodatkowym czynnikiem pogłębiającym tą sytuację kryzysową jest mieszkanie w gminie znacznie większej ilości osób niż odzwierciedlają to statystyki dotyczące zameldowania. Jest to związane z bezpośrednią bliskością stolicy i brakiem zameldowania znacznej części osób dojeżdżających do pracy w Warszawie. Taki stan rzeczy powoduje jednak problemy dla gminy, jak np. trudności w oszacowaniu potrzeb w zakresie edukacji i transportu oraz ma wpływ na niedostateczny poziom integracji społecznej mieszkańców. Istnieje gorąca potrzeba działań wspierających włączanie się nowych i „starych” mieszkańców we wspólne przedsięwzięcia.

Na obszarze stale zwiększa się ilość osób w wieku poprodukcyjnym, dla tej grupy społecznej nie ma kompleksowej oferty społeczno-kulturowej dotyczącej zagospodarowania czasu oraz pomocy w sprawach życia codziennego oraz wykorzystania potencjału tej grupy społecznej.

Innym problemem występującym na obszarze jest jakość edukacji oraz stan infrastruktury szkolnej.

Kryzys społeczny w jakim znajduje się obszar rewitalizacji jest pogłębiany zjawiskami kryzysowymi w sferze gospodarczej, m.in. bardzo małą liczbą lokalnych zakładów pracy, które mogłyby zatrudnić osoby bezrobotne, co powoduje, że liczba osób korzystających z pomocy społecznej utrzymuje się na wysokim poziomie.

Nie rozwiązane problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej na obszarze, powodują również trudności w swobodnej i bezpiecznej komunikacji pieszych i rowerzystów, w tym

przemieszczaniu się mieszkańców obszaru do szkół, usługowego centrum gminy i miejsc pracy (lokalnych centrów komunikacyjnych, takich jak stacje PKP Halinów i Cisie.

Infrastruktura społeczna i techniczna na obszarze rewitalizacji jest słabo rozwinięta. Na obszarze znajduje się wiele starych, zniszczonych budynków i zaniedbanych domów i gospodarstw, często bez wewnętrznych instalacji sanitarnych. Powszechnym problemem jest brak dostępu do gminnej sieci kanalizacyjnej, a na części terenów – także wodociągowej. Większość z tych budynków jest ogrzewana węglem, co powoduje zagrożenie środowiskowe na obszarze rewitalizacji.

Głównym potencjałem obszaru są:

- tereny inwestycyjne pod zabudowę mieszkaniową i drobną przedsiębiorczość. Tereny te są położone w bezpośrednim sąsiedztwie Warszawy, na obszarze Aglomeracji Warszawskiej, co dodatkowo wzmacnia szanse rozwojowe obszaru rewitalizacji,
- stale rosnąca liczba mieszkańców oraz ich potencjał dotyczący aktywności społecznej, który odpowiednio zaangażowany i ukierunkowany wraz z usunięciem podziału na starych i nowych mieszkańców, pozwoli na wykreowanie nowej jakości życia społecznego i dobrosąsiedzkiego,
- Inicjatywy społeczne i gospodarcze, które podnoszą szanse na rozwój zaangażowania społecznego i rozwoju gospodarczego obszarów
- Potencjał przyrodniczo krajobrazowy obszaru.

Szczegółowa analiza sytuacji obecnej obszaru rewitalizacji jest przedstawiona w Diagnostyce; uzupełniające opisy stanu obszaru są zawarte poniżej oraz w Kartach poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.

Opis stanu podobszaru A. Długa Kościelna, Długa Szlachecka (podobszar zamieszkuje ok. 12% mieszkańców gminy)

Sfera społeczna.

Bardzo duża część (15,9%) mieszkańców podobszaru jest objęta pomocą społeczną. Długa Szlachecka posiada najwyższy wskaźnik koncentracji tego zjawiska w gminie – z pomocy społecznej korzystało tam 24,1 % mieszkańców. W dwóch wykazywanych miejscowościach występuje wysoka koncentracja:

- ubóstwa (78 osób, ok. 4,5% osób zamieszkujących te miejscowości w 2015 r.)
- osób objętych pomocą z powodu bezrobocia (47 osób, ponad 23% korzystających z tego powodu z pomocy społecznej w gminie)
- wielodzietności (43 rodziny co stanowi ponad 25% rodzin wielodzietnych korzystających z pomocy społ. w całej gminie)
- bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych (57 rodzin, co stanowi 25% ogółu korzystających z pomocy społ. z tego powodu w gminie)
- alkoholizmu (stanowi blisko 18% skali problemu zdiagnozowanego dla całej gminy)

- niepełnosprawności (stanowi ponad 19 % skali problemu zdiagnozowanego w całej gminie)
- Niebieskich kart (jest to blisko 21% skali problemu przemocy zidentyfikowanego w całej gminie)
- wysokiej koncentracji bezrobocia (blisko 23% osób bezrobotnych z terenu gminy to mieszkańcy Długiej Kościelnej i Długiej Szlacheckiej), w tym bezrobocia wśród młodzieży (blisko 28% bezrobotnej młodzieży w gminie mieszka na obszarze rewitalizacji).

W podobszarze występuje największa w gminie ilość osób bezrobotnych bez kwalifikacji (ponad 33%).

Inne zjawiska kryzysowe występujące w podobszarze A.

- o 15% niższy niż średnia gminna wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych osób fizycznych
- brak instytucji kultury
- wysoki wskaźnik osób mieszkających w zasobach mieszkaniowych gminy (wskaźnik szczególnie wysoki w przypadku miejscowości Długa Kościelna)
- brak dostępu do sieci wodociągowej (w Długiej Szlacheckiej dostępu nie ma 30% mieszkańców)
- brak dostępu do kanalizacji (33% mieszkańców w Długiej Kościelnej i 100% mieszkańców w Długiej Szlacheckiej nie ma dostępu do sieci kanalizacyjnej)
- b. wysoka koncentracja lokali mieszkalnych Gminy bez dostępu do wc/łazienki (wszystkie lokale gminne socjalne na obszarze pozostają bez dostępu do wc/łazienki)
- budynki komunalne wymagające remontu
- drogi publiczne wymagające remontu i budowy chodników
- występowanie budynków wymagających termomodernizacji
- występowanie lokali publicznych ogrzewanych węglem.

Opis stanu podobszaru B. Cisie, Desno, Krzewina, Mrowiska (podobszar zamieszkuje 5% mieszkańców gminy)

Sfera społeczna

- objęcie znacznej części mieszkańców pomocą społeczną (w latach 2013-2015 corocznie od 99 do 102, tj. ok. 13% mieszkańców zamieszkujących podobszar korzystało ze wsparcia pomocy społecznej).

W podobszarze występuje wysoka koncentracja:

- ubóstwa (26 rodzin, ok. 9,3% osób zamieszkujących te miejscowości)
- wielodzietności wymagającej wsparcia (20 rodzin, co stanowi ponad 11% rodzin wielodzietnych korzystających z pomocy społecznej w całej gminie)

- bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych (33 rodziny, co stanowi 14,5% ogółu rodzin korzystających z tego powodu z pomocy społecznej w całej gminie)
- alkoholizmu (7 rodzin, co stanowi blisko 21% zidentyfikowanych przypadków rodzin dotkniętych problemem alkoholowym na terenie całej gminy)
- niepełnosprawności (16 rodzin, tj. ponad 14 % ogółu rodzin dotkniętych problemem niepełnosprawności w całej gminie)
- Niebieskich kart (jest to ponad 16% ogółu zdiagnozowanych przypadków problemu przemocy z terenu całej gminy)
- bezrobocia (29 rodzin, tj. ponad 14% ogółu korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na terenie gminy).

Wskaźnik przestępczości na terenie sołectwa Cisie jest ponad 5-krotnie wyższy niż średni w gminie.

Inne zjawiska kryzysowe występujące w podobszarze B

- w 3 sołectwach wchodzących w skład podobszaru B (poza Cisiem) wskaźnik podmiotów gospodarczych osób fizycznych jest o 44% niższy od średniej gminnej.
- brak instytucji kultury
- wysoki wskaźnik osób mieszkających w zasobach mieszkaniowych gminy (w sołectwie Cisie)
- brak świetlic wiejskich
- brak dostępu do kanalizacji (100% mieszkańców podobszaru nie ma dostępu do sieci kanalizacyjnej)
- b. wysoka koncentracja lokali mieszkalnych Gminy bez dostępu do wc/łazienki (wszystkie gminne lokale socjalne na podobszarze pozostają bez dostępu do łazienki/wc)
- budynki komunalne wymagające remontu
- drogi publiczne wymagające remontu
- wysoka liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970 r. (140 szt., co stanowi ponad 25% budynków wybudowanych przed 1970 r. ogółem na terenie gminy).

5. Wizja stanu obszarów po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji)

Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji jest spójna z oczekiwaniami społecznymi i wpisuje się w szerszą wizję rozwoju całej gminy.

Deklaracja wizji:

Mieszkańcy obszaru rewitalizacji w Gminie Halinów są społecznością ludzi aktywnych, samodzielnych i świadomie współtworzących swoje środowisko lokalne, realizujących w

pełnym wymiarze swoje potrzeby społeczne, zawodowe i cywilizacyjne; korzystających z nowoczesnej, i dostosowanej do ich potrzeb infrastruktury i przestrzeni publicznej.

Deklaracja wizji wpisuje się w wizję strategiczną rozwoju całej gminy zawartą w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Halinów na lata 2016-2025 oraz w jej misję, która brzmi: „Gmina Halinów zapewniająca zrównoważony rozwój dla mieszkańców i przedsiębiorców”.

Planowanym głównym efektem rewitalizacji jest poprawa standardów życia społecznego na obszarze rewitalizacji, aktywizacja mieszkańców i rozwój inicjatyw o znaczeniu społecznym oraz ekonomicznym: wspólnie uzgadnianych, trwałych, synergicznych i wyzwających zaangażowanie możliwie wszystkich grup mieszkańców.

Ważnym aspektem realizowania wizji rewitalizacji jest zmiana wizerunku podobszarów poddanych rewitalizacji (obecnie uznawanych za szczególnie „zapomniane” i zaniedbane), zwiększone zainteresowanie nowych mieszkańców i inwestorów instytucjonalnych tymi podobszarami, przy minimalizowaniu stopnia zagrożenia gentryfikacją, tj. rynkowymi procesami odnowy, nie uwzględniającymi interesów szczególnie biedniejszych lub/i mniej zaradnych mieszkańców.

Ożywienie społeczno-gospodarcze na obszarze rewitalizacji w Gminie Halinów jest niezbędne. Bez impulsu do rozwoju, obszar ten będzie popadał w coraz większą stagnację i degradację, coraz bardziej widoczna będzie dysproporcja obszaru w stosunku do innych przestrzeni, w szczególności tych sąsiadujących z obszarem rewitalizacji. Dostrzegając potencjał obszaru rewitalizacji w Gminie Halinów, należy umożliwić mu rozwój, co zrealizuje się poprzez wdrożenie projektów objętych niniejszym Programem.

Projekty rewitalizacyjne główne, opisane w Kartach przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych (rozdz. 7) są powiązane z programami realizacyjnymi zapisanymi w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Halinów na lata 2016-2025.

6. Cele rewitalizacji. Kierunki działań rewitalizacyjnych

Cele i kierunki działań rewitalizacyjnych zostały określone w odpowiedzi na potrzeby i aspiracje rozwojowe mieszkańców gminy miejsko-wiejskiej Halinów, w tym szczególnie mieszkańców obszaru rewitalizacji. Duży wpływ na zdefiniowanie tych oczekiwań miało położenie i struktura społeczno-gospodarcza Gminy. Leży ona w bezpośrednim sąsiedztwie m.st. Warszawy, jest członkiem Aglomeracji Warszawskiej (ZIT WOF); jej mieszkańcy są w bezpośredni sposób poddani oddziaływaniu Warszawy (rynek pracy, oczekiwane standardy bytowe i cywilizacyjne, miejsce aktywności pozaszkolnej i pozazawodowej).

Podstawowymi celami rewitalizacji realizowanej na obszarze rewitalizacji w Gminie Halinów są:

- I. Integracja społeczna oraz rozwijanie kompetencji społecznych i zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji,
- II. Poprawa jakości i warunków życia w obszarze rewitalizacji.

Sformułowane zostały także, przyporządkowane celom, następujące kierunki rewitalizacji, które będą realizowane na podobszarach rewitalizacji:

I.1. Pobudzenie aktywności społecznej. Ułatwianie socjalizacji, włączania w życie społeczne i zawodowe osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

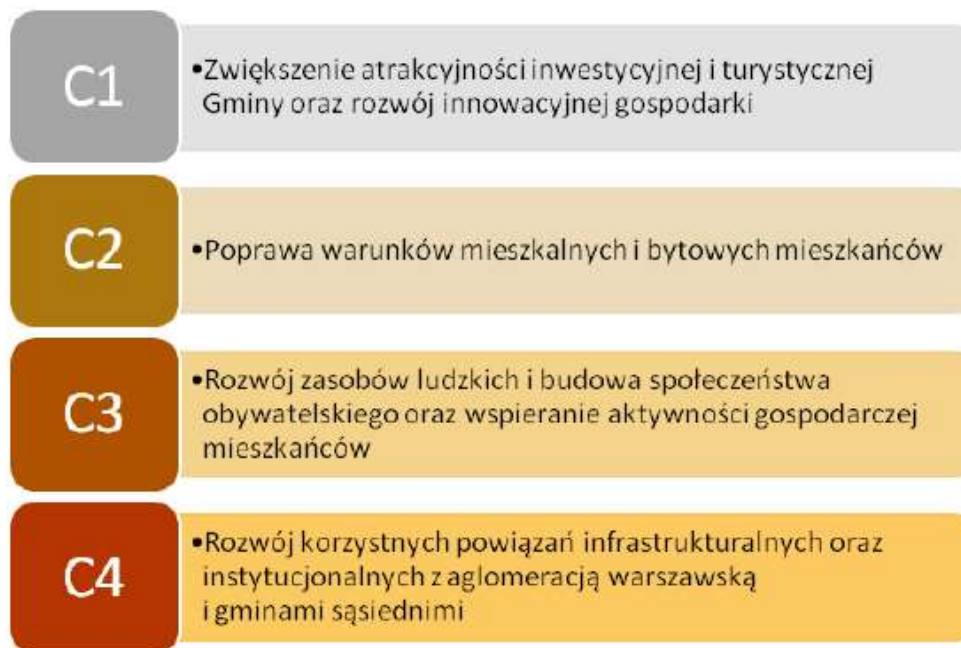
I.2. Rozwinięcie oferty dodatkowych zajęć edukacyjnych, aktywizacyjnych i dot. gospodarowania wolnym czasem

II.1. Poprawa warunków nauczania i standardów korzystania z infrastruktury społecznej

II.2. Poprawa mobilności i bezpieczeństwa

II.3. Zwiększanie możliwości rozwoju społeczno-kulturalnego oraz zmiany standardów życia.

Są one zbieżne z celami strategicznymi gminy:

Źródło: Strategia, s. 89

Wyznaczone cele rewitalizacji gminy Halinów są adekwatne do potrzeb społecznych oraz rozwojowego potencjału społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji, i są ze sobą skorelowane. Przedsięwzięcia i projekty wyznaczone w ich ramach, charakteryzują się komplementarnością, co w efekcie pozwoli na eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji oraz na przyspieszenie rozwoju całej gminy.

Projekty rewitalizacyjne wynikają z kierunków rewitalizacji i uzupełniają się wzajemnie, tak więc program rewitalizacji jest spójny i skoncentrowany na osiągnięciu wizji stanu docelowego rewitalizacji najbardziej zaniedbanych obszarów gminy.

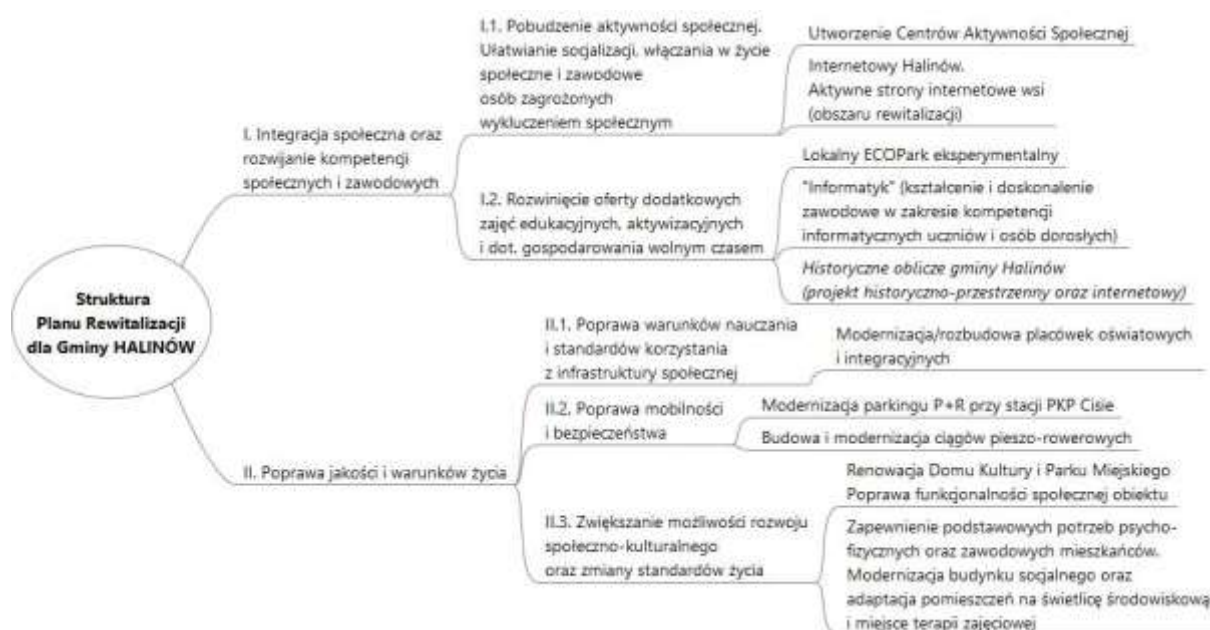
Komplementarność projektów rewitalizacyjnych jest naturalnym założeniem programowym rewitalizacji. Rozwój kwalifikacji społecznych i potencjału mieszkańców nie jest możliwy bez rozwoju infrastruktury, a z kolei rozwój infrastruktury musi uwzględniać właściwą gospodarkę przestrzenną i wizerunkową gminy oraz spełniać standardy funkcjonalne, techniczne i środowiskowe.

Rys. 1. Cele i kierunki rewitalizacji

Przyporządkowanie planowanych projektów rewitalizacyjnych co celów rewitalizacji jest przedstawione na rys. 2.

Rys. 2. Projekty rewitalizacyjne

Poniżej, w rozdziale 7, przedstawiono wykaz głównych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

7. Wykaz głównych przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych dotyczących obszaru zdegradowanego

Kierunki rewitalizacji stanowią ramy systemowe, organizacyjne i operacyjne dla planowanych projektów rewitalizacyjnych. Wszystkie one uzupełniają się wzajemnie i przenikają w celu

integralnego zrealizowania planów rewitalizacyjnych – wypełnienia wizji i kierunków rewitalizacji w kontekście zrównoważonego rozwoju gminy.

Poniżej przedstawiono wykaz głównych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Projekt rewitalizacyjny nr 1.	
Nazwa projektu	<p>Utworzenie centrów aktywności społecznej na obszarze rewitalizacji w gminie Halinów</p> <p>Projekty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jesteśmy u siebie. CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ i Klub ludzi aktywnych w miejscowości Cisie 2. Jesteśmy u siebie. CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ i Klub ludzi aktywnych w miejscowości Desno 3. Jesteśmy u siebie. Klub ludzi aktywnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Halinowie
Podmioty realizujące	Gmina, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Halinowie, Sołectwa obszaru rewitalizacji – partnerstwo w zarządzaniu i kreowaniu nowej funkcjonalności sal i świetlic, we współpracy z organizacjami pozarządowymi
Cel	<ul style="list-style-type: none"> • Integracja i aktywizacja społeczno – zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji, także w ramach tworzonych klubów ludzi aktywnych. • Modernizacja z uwzględnieniem energooszczędności sal wielofunkcyjnych i świetlic lub zmiana funkcjonalności obiektów publicznych na obszarze rewitalizacji oraz ich wyposażenie • Poprawa standardów i dostępności do obiektów oraz oferty i jakości organizacji zajęć pozalekcyjnych, warsztatów, spotkań, wspólnego spędzania wolnego czasu i zajęć sportowo-rekreacyjnych na obszarze rewitalizacji w ramach funkcjonalności: społeczno – kulturalnej, edukacyjnej i gospodarczej. • Zwiększenie oferty edukacyjnej, rekreacyjnej i spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych w tym niepełnosprawnych i seniorów. Wsparcie i aktywizacja szczególnie rodzin, osób niepełnosprawnych i starszych mieszkańców obszarów rewitalizacji, w tym przeciwdziałanie osamotnieniu i izolacji społecznej rodzin, osób niepełnosprawnych i starszych. • Organizacja imprez kulturalno – rozrywkowych dla mieszkańców obszarów rewitalizacji (m.in. spotkań dla samotnych, obchodów okolicznościowych, zabaw). • Wzrost społecznego poczucia „bycia u siebie” i wzmocnienia integracji społeczności z obszaru rewitalizacji. • Poprawa kompetencji i kwalifikacji społecznych i zawodowych wszystkich grup wiekowych i zawodowych korzystających z sal i świetlic. • Wsparcie w utrzymaniu aktywnego życia zawodowego osób w wieku produkcyjnym i senioralnym. • Wsparcie mało aktywnych mieszkańców obszaru rewitalizacji we włączaniu się w działania rozwijające sołectwa i gminę: <ul style="list-style-type: none"> ○ prowadzenie działań w obszarze kultury i rekreacji, ○ tworzenie warunków dla działania członków na rzecz lokalnej społeczności w różnych obszarach: promowanie historii i walorów gminy, wsparcie wydarzeń kulturalnych, rozwój oferty w zakresie turystyki i rekreacji na terenie gminy,

	<ul style="list-style-type: none"> • integracja międzypokoleniowa mieszkańców obszaru rewitalizacji, poprzez włączenie seniorów we wspólne działania szczególnie z dziećmi i młodzieżą.
Sytuacja obecna	<p>Na obszarze rewitalizacji, niewystarczająca jest ilość dobrze wyposażonych i ocieplonych ogólnodostępnych świetlic i sal szkoleniowych, pełniących funkcje miejsc zorganizowanej i ukierunkowanej tematycznie pracy różnych grup wiekowych, rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem oraz niepełnosprawnych, miejsc współpracy rówieśniczej i międzypokoleniowej, grup zawodowych, organizacji społecznych.</p> <p>Jeśli chodzi o osoby niepełnosprawne, na terenie gminy Halinów działają stowarzyszenia wspierające osoby niepełnosprawne (np. fundacja Kubuś i fundacja Leko). Niemniej jednak nie dysponują one wystarczającą infrastrukturą, środkami materialnymi, finansowymi oraz kadrami dla zabezpieczenia potrzeb integracji i aktywizacji ww. osób mieszkających w obszarze rewitalizacji.</p> <p>Osoby w wieku poprodukcyjnym również należą do tych grup społeczności lokalnej, wśród których obserwuje się nasilenie negatywnych problemów społecznych: samotność, choroby, inwalidztwo, życie w ubóstwie, poczucie nieprzydatności oraz uzależnienie funkcjonalne, które w przypadku osób niepełnosprawnych pogłębia brak sprzętu ortopedycznego i rehabilitacyjnego w dostatecznej ilości i odpowiednich rodzajów .</p> <p>Projekty są wynikiem odpowiedzi na problemy mieszkańców obszaru rewitalizacji ujęte szczegółowo w Tabeli podsumowującej stanowiącej załącznik do Programu Rewitalizacji dla gminy Halinów na lata 2016-2023. Realizacja projektu poprzez wyposażenie i rozbudowę/ modernizację pomieszczeń na potrzeby działalności Klubów i Centrów aktywności, umożliwi mieszkańcom obszarów rewitalizacji uczestniczenie w skierowanych do nich zajęciach, spotkaniach, szkoleniach – wszystko to przyczyni się do redukcji problemów społecznych charakteryzujących te obszary.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W miejscowości Cisie znajduje się strażnica OSP, która jest naturalnym miejscem dla lokalnej społeczności do spotkań i realizacji aktywizujących działań. To miejsce, które z racji pełnienia swojej funkcji ma duży potencjał rozwojowy. Obecnie strażnica ze względu na stan techniczny oraz brak zmodernizowanej powierzchni – nie może być wykorzystania zgodnie z zapotrzebowaniem społeczności zamieszkującej obszar rewitalizacji. Jest to miejsce kojarzące się mieszkańcom pozytywnie dzięki pracy OSP. 2. W miejscowości Desno w objętej projektem lokalizacji funkcjonuje od 2011 r. Klub Motocyklistów, który aktywnie działa i zrzesza coraz większą liczbę członków. To miejsce od dawna kojarzy się mieszkańcom z aktywnością, jednak ze względu na ograniczoną powierzchnię i konieczność modernizacji budynku – nie rozwija się tu żadna inna aktywność. Mieszkańcy Desna i Mrowisk mają chęć i determinację do prowadzenia aktywności, jednak nie mają do tego warunków lokalowych. Wielokrotne postulaty mieszkańców o zagwarantowanie im miejsca do spotkań, znajdą swoje spełnienie w realizacji planowanego projektu. 3. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej skupiają się mieszkańcy z wszystkich gminnych obszarów rewitalizacji. Mieszkańcy ci są częstymi klientami ośrodka. Ośrodek dysponuje wymagającymi modernizacji pomieszczeniami , w których mógłby realizować swoją misję i w sposób bezpośredni wspierać mieszkańców poprzez

	<p>organizację szkoleń, kursów, spotkań, porad dla mieszkańców obszarów rewitalizacji i członków CAL oraz nowopowstałych Klubów. Pomieszczenia mogłyby służyć stowarzyszeniom i Klubom do prowadzenia zajęć i spotkań.</p>
Odbiorcy projektu	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy z obszaru rewitalizacji
Zakres planowanych zadań	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja lub rozbudowa sal i świetlic wraz z wyposażeniem służącym celom integracyjnym, szkoleniowym, konferencyjnym, różno-tematycznych spotkań i warsztatów (urządzenia i sprzęt, umeblowanie, aranżacja wnętrza, zaplecze kuchenne z wyposażeniem, zaplecze komputerowe, rehabilitacyjne) • Zagospodarowanie terenu przyległego do sal i świetlic (place zabaw i rekreacji, zieleń, mała architektura) • Zatrudnienie wykwalifikowanego personelu zarządzającego i animującego życie społeczne w oparciu o zmodernizowaną infrastrukturę społeczną oraz zapewniającego wsparcie dziennego dla osób potrzebujących z obszaru rewitalizacji • Prowadzenie działalności w zgodzie z oczekiwaniami i potrzebami społecznymi wszystkich grup mieszkańców obszaru rewitalizacji (integracja, edukacja, kultura, rozrywka, realizacja projektów nakierowanych na wsparcie rozwoju gminy w formie wolontariatu, spotkania klubów) • Wprowadzenie oferty zajęć edukacyjno-terapeutycznych dla dorosłych w stosunku do obecnego poziomu usług: <ul style="list-style-type: none"> ○ zakup sprzętu potrzebnego dla prowadzenia zajęć terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych. ○ organizacja personelu ○ zatrudnienie osoby, osób (animatorów) prowadzących zajęcia/spotkania. ○ podniesienie kwalifikacji wybranych pracowników jednostek organizacyjnych Gminy • Zapewnienie dojazdu na zajęcia
Lokalizacja projektu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cisie (strażnica OSP, działka nr 137); 2. Desno (budynek, działka nr 39); <p><i>Projekt jest realizowany na obszarze rewitalizacji</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Spotkania klubów prowadzone będą uzupełniająco także w obiekcie MOPS w Halinowie z uwagi na jego centralne komunikacyjne położenie w stosunku do miejscowości obszaru rewitalizacji. Spotkania będą odbywały się dodatkowo w Domu Kultury w Halinowie - w pomieszczeniach zmodernizowanych w ramach projektu nr 9, a także w pomieszczeniach budynku socjalnego wskazanego w projekcie nr 10. Modernizacja Domu Kultury oraz budynku socjalnego wskazane są w oddzielnych projektach Programu Rewitalizacji, ale utworzone w ich ramach pomieszczenia mogą być wykorzystywane na potrzeby doraźnych spotkań klubów. <p><i>Projekt jest częściowo zlokalizowany poza obszarem rewitalizacyjnym</i></p>
Szacowana wartość	<p>Modernizacja, wyposażenie i zagospodarowanie terenu: 2 250 000 zł Działalność bieżąca: 480 000 zł (120 000 zł/rok w latach 2017-2020) Razem: 2 730 000 zł</p>

Źródła finansowania (wartość i udział)	krajowe środki publiczne	środki własne gminy	środki prywatne (w tym PPP)	środki UE (EFRR/ EFS/ FS/PROW)	środki z innych źródeł
Projekt 1	-	200 000 zł (20%)	-	500 000 zł (50%) (RPO WM 2014-2020, 300 000 zł (30%)PROW 2014-2020)	-
Projekt 2	-	200 000 zł (20%)	-	500 000 zł (50%) (RPO WM 2014-2020, 300 000 zł (30%) PROW 2014-2020)	-
Projekt 3	-	146 000 (20%)	-	370 000 (50,7%) (RPO WM 2014-2020, 214 000 (29,3%)PROW 2014-2020)	-
Prognozowane rezultaty	<p>Ilościowe:</p> <p>Liczba obiektów zmodernizowanych/rozbudowanych): 3</p> <p>Wzrost liczby osób mieszkających na obszarze rewitalizacji, korzystająca z sal i świetlic: 45%</p> <p>Liczba specjalistycznych zajęć dla osób wykluczonych, niepełnosprawnych i seniorów: 12/rok</p> <p>Jakościowe, dotyczące poziomu satysfakcji z poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji z uwagi na:</p> <ul style="list-style-type: none"> — wzrost aktywności społecznej poszczególnych grup korzystających z sal i świetlic na obszarze rewitalizacji, — redukcja wykluczenia społecznego rodzin, osób starszych i niepełnosprawnych. Wzrost inicjatyw społecznych z aktywnym udziałem wszystkich grup wiekowych, zawodowych i osób niepełnosprawnych, — poprawa sytuacji członków rodzin, opiekujących się niepełnosprawnymi osobami. Ułatwienie im godzenia życia osobistego, opieki nad bliskimi niepełnosprawnymi oraz życia społecznego/ zawodowego. 				
Sposób oceny i pomiarów rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Liczba wybudowanych/zmodernizowanych obiektów wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem terenu (odbiór prac budowlanych i wyposażenia)</p> <p>Liczba osób korzystających ze świetlic oraz objętych wsparciem według grup wiekowych i problemowych (sprawozdania z działalności świetlic/raz na rok)</p> <p>Liczba i rodzaj uczestnictwa, spotkań, zajęć prowadzonych w poszczególnych obiektach (sprawozdania z działalności świetlic/raz na rok)</p> <p>Ilość zleceń/ umów o pracę z animatorami i innymi osobami zaangażowanymi w działalność sal i świetlic (sprawozdania z działalności świetlic/raz na rok)</p>				

	Ankietyzacja mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym członków rodzin osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – ocena poprawy jakości życia na obszarze rewitalizacji (raz na dwa lata).
Rodzaj (publiczne, prywatne, PPP)	Publiczne lub partnerstwo z NGO działającymi na terenie gminy
Spójność z gminnymi strategiami i planami	<p>Strategia: cel strategiczny C2. Poprawa warunków mieszkalnych i bytowych mieszkańców, cel operacyjny C2.5. Budowa, rozbudowa i modernizacja bazy oświatowej i wychowania; C2.8 Poprawa dostępności i jakości usług medycznych i pomocy społecznej, C3. Rozwój zasobów ludzkich, budowa społeczeństwa obywatelskiego oraz wspieranie aktywności gospodarczej mieszkańców, cały zakres celów operacyjnych (C3.1-C3.10, w tym: C3.1 Inspirowanie inicjatyw obywatelskich; C3.2 Aktywizacja mieszkańców wokół inicjatyw na rzecz całej społeczności lokalnej; C3.3 Działanie na rzecz włączenia społecznego osób starszych, zagrożonych bezrobociem i patologiami oraz niezaradnych życiowo; C3.10 Wspieranie rodzin); zadania realizacyjne: Program rewitalizacji przestrzeni, rozwoju infrastruktury oświatowej, sportowej i rekreacyjnej, Budowa, remonty i modernizacja świetlic wiejskich; Wyposażenie świetlic wiejskich i ośrodków kulturalnych; Rozwój infrastruktury społecznej na potrzeby integracji mieszkańców w tym kluby dla mieszkańców, świetlice, biblioteki</p> <p>SRPS:</p> <p>Obszar ubóstwo i wykluczenie społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie grupy wolontariuszy, którzy pracowaliby z dziećmi niepełnosprawnymi. • Utworzenie świetlicy środowiskowej jako miejsca pracy wolontariuszy. • Utworzenie świetlicy wsparcia dziennego. <p>Obszar bezrobocie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powołanie Klubu Integracji Społecznej <p>Obszar polityka senioralna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku.
Powiązanie (komplementarność) z innymi projektami rewitalizacyjnymi	<p>Projekt nr 3. Internetowy Halinów. Aktywne strony internetowe wsi: Cisie, Krzewina, Mrowiska, Desno, Długa Kościelna, Długa Szlachecka. Wsparcie komunikacyjne dla mieszkańców, w tym dla osób niepełnosprawnych</p> <p>Projekt nr 4. „Informatyk” (kształcenie i doskonalenie w zakresie kompetencji informatycznych na obszarach rewitalizacji w m. Desno, Cisie, Długa Szlachecka oraz w Domu Kultury w Halinowie). Przygotowanie świetlic do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych młodzieży</p> <p>Projekt nr 6. Modernizacja/rozbudowa placówek oświatowych i integracyjnych na obszarze rewitalizacji</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa dostępu do oferty dydaktyczno-rozwojowej w miejscowości Cisie poprzez rozbudowę, modernizację i termomodernizację Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Cisiu 2. Poprawa dostępu do oferty zajęć integracyjnych poprzez rozbudowę, modernizację i termomodernizację budynku przy ul. Popiełuszki 53 w m. Długa Szlachecka <p>Projekt nr 9. Renowacja Domu Kultury i parku miejskiego w Halinowie. Poprawa funkcjonalności społecznej obiektu.</p> <p>Projekt nr 10. Zapewnienie podstawowych potrzeb psychofizycznych oraz zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez modernizację budynku socjalnego w Długiej Kościelnej oraz adaptację pomieszczeń na świetlicę środowiskową i miejsce terapii zajęciowej</p>

Planowany termin realizacji (rozp.-zak.) Harmonogram realizacji (kw. i rok)	2017-2023 Prace projektowe, budowlane i wyposażenie III/2018-IV/2019 Oddanie obiektów do użytkowania I/2020 Prowadzenie działań w trybie bieżącym z dofinansowaniem ze środków UE I/2020-IV/2023
Ryzyka i trudności	Trudność w realizacji przedsięwzięcia bez pozyskania na ten cel środków zewnętrznych. Brak odpowiedniej kadry (animatorów, terapeutów). Brak aktywności społecznej.
Wnioskodawca	Gmina Halinów, MOPS w Halinowie
Osoba do kontaktu	Kierownik MOPS

Dodatkowe informacje

Założenia projektu przewidzianego do współfinansowania ze środków UE są zgodne z następującymi zapisami programów operacyjnych, w ramach których mają być realizowane
RPO WM 2014-2020 Oś Priorytetowa VI – Jakość życia Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych, Oś Priorytetowa IX – Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem. Działanie 9.1. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, Oś Priorytetowa X - Edukacja dla rozwoju regionu, Działanie 10.1 Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży; Poddziałanie 10.1.1 Edukacja ogólna (w tym w szkołach zawodowych) Poddziałanie 10.1.2 Edukacja ogólna w ramach ZIT, Poddziałanie 10.1.4 Edukacja przedszkolna, Działanie 10.2 Upowszechnianie kompetencji kluczowych wśród osób dorosłych, Działanie 10.3 Doskonalenie zawodowe, Poddziałanie 10.3.1 Doskonalenie zawodowe uczniów, Poddziałanie 10.3.3 Doradztwo edukacyjno – zawodowe w ramach ZIT PROW 2014-2020. Działanie: Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej
Koszty kwalifikowane dróg nie przekraczają 40%
Dotyczy (budowa dróg dojazdowych)

Projekt rewitalizacyjny nr 2	
Nazwa projektu	Lokalny EKOPark eksperymentalny w Mrowiskach
Podmioty realizujące	Gmina Zakład Komunalny w Halinowie
Cel	<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie miejsca zajęć pozalekcyjnych dla młodzieży z obszarów rewitalizacji, organizowania zajęć edukacyjnych przez cały rok, niezależnie od pogody – modernizacja obiektu i terenu przyległego stacji uzdatniania wody poprzez dobudowanie i wyposażenie Sali edukacyjnej oraz zagospodarowanie terenu. • Praktyczna edukacja poprzez metody eksperymentu i promocja nauki biologii, fizyki, chemii i nauk przyrodniczych wśród młodzieży szkolnej z obszaru rewitalizacji i terenu gminy Halinów. • Udostępnienie miejsca sprzyjającego integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji - wschodniej części gminy Halinów (Mrowiska, Krzewina, Desno, Cisie) • Udostępnianie Sali edukacyjnej na potrzeby spotkań mieszkańców Mrowisk i pozostałych obszarów rewitalizacji • Promocja obszaru rewitalizacji poprzez organizację wycieczek szkolnych i umożliwienie zwiedzania obiektu przez osoby prywatne (w programie: zapoznanie się z urządzeniami służącymi uzdatnianiu wody i przebiegiem procesów technologicznych; hodowlą małż na terenie SUW, używanych jako bioindykatory jakości wody). • Podniesienie atrakcyjności gminy, jako miejsca zamieszkania, które oferuje dobre warunki edukacji i spotkań dla dzieci i młodzieży, w

	<p>szczegółności podniesienie atrakcyjności osadniczej obszaru rewitalizacji.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie pasji mieszkańców, która przyczyni się do zwiększenia aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji.
Sytuacja obecna	<p>Bliskość Warszawy i związana z tym atrakcyjność osadnicza jest zauważalna przede wszystkim w zachodniej części gminy Halinów. Wschodnie sołectwa gminy są gorzej skomunikowane, zarówno poprzez sieć dróg, jak i trudniejszy dostęp do sieci kolejowej. Wschodnia część gminy charakteryzuje się słabszym poziomem rozwoju i w mniejszym stopniu nasycona jest infrastrukturą społeczną i techniczną.</p> <p>Dodatkowym, niekorzystnym czynnikiem były plany utworzenia składowiska odpadów w bezpośrednim sąsiedztwie wymienionych sołectw. Obecnie ta inwestycja nie jest realizowana, ale planowanie takich działań w przeszłości doprowadziło do obniżenia atrakcyjności osadniczej wspomnianych miejscowości i do zatrzymania ich rozwoju.</p> <p>Na terenie wymienionych sołectw brakuje infrastruktury społecznej i miejsc publicznych służących integracji społecznej, rekreacji i wypoczynkowi oraz edukacji pozaszkolnej.</p> <p>W Mrowiskach działa Stacja Uzdatniania Wody należąca do Zakładu Komunalnego w Halinowie. Obiekt ten posiada duży, ale słabo zagospodarowany teren zielony, który jest wykorzystywany jako miejsce organizacji imprez promocyjno – edukacyjnych o tematyce ekologicznej. Każdego roku, wiosną Zakład Komunalny w Halinowie organizuje tam piknik poświęcony obchodom dnia wody. Dla pełnego wykorzystania potencjału obiektu brakuje Sali edukacyjnej z wyposażeniem laboratoryjnym, właściwie zagospodarowanego terenu zielonego, wyposażenia i urządzeń umożliwiających nabywanie wiedzy na drodze eksperymentu (edukacja techniczno – przyrodnicza w obszarze biologia, fizyka) oraz podejmowania inicjatyw integracyjnych i organizacji czasu wolnego mieszkańców obszarów rewitalizacji.</p> <p>Projekt pomoże rozwiązać problemy mieszkańców obszaru rewitalizacji ujęte szczegółowo w Tabeli podsumowującej stanowiącej załącznik do Programu Rewitalizacji dla gminy Halinów na lata 2016-2023. Przede wszystkim dzięki organizacji zajęć dla mieszkańców pozwoli rozbudzić ich zainteresowania i pasje, co przełoży się na wzrost aktywności społecznej, wyjście ze stagnacji – która jest dla obszaru główną przyczyną problemów takich jak ubóstwo, bezradność, bezrobocie. Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności osadniczej terenu, co może wpłynąć na odwrócenie procesu depopulacji na obszarze, umożliwiając tym samym rozwój gospodarczo społeczny obszaru.</p>
Odbiorcy projektu	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji
Zakres planowanych zadań	<ul style="list-style-type: none"> - Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Mrowiskach poprzez dobudowanie sali dydaktycznej z funkcją laboratorium edukacyjnego <ul style="list-style-type: none"> o budowa sali o zabudowanie wyposażenia laboratoryjnego (pulpit, wyciąg gazów, zestaw urządzeń do prowadzenia eksperymentów z zakresu fizyki, chemii i biologii) - Zagospodarowanie terenu wokół Stacji Uzdatniania Wody w Mrowiskach, tak aby przystosować go do pełnienia funkcji miejsca spotkań, pikników ekologicznych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji: <ul style="list-style-type: none"> o nasadzenia zieleni o wprowadzenie elementów małej architektury (ławki, stoliki)

	<ul style="list-style-type: none"> o przygotowanie plenerowych urządzeń edukacyjnych, umożliwiających samodzielne eksperymentowanie przez młodzież (edukacja techniczno – przyrodnicza w obszarze biologia, fizyka) - Organizacja projektów edukacyjnych dla młodzieży i dorosłych mieszkańców obszarów rewitalizacji, innych mieszkańców gminy oraz zorganizowanych grup spoza gminy o lekcje z eksperymentami dla szkół o otwarte pikniki/ spotkania edukacyjne dla mieszkańców obszaru rewitalizacji i gminy - Udostępnianie sali na potrzeby spotkań społeczności lokalnej (np. zebrania sołeckie). 				
Lokalizacja projektu	Mrowiska, działka nr 165/1, 168/1 <i>Projekt jest realizowany na obszarze rewitalizacji</i>				
Szacowana wartość	Modernizacja, wyposażenie i zagospodarowanie terenu: 750 000 zł Działalność bieżąca: 400 000 zł (100 000 zł/rok w latach 2017-2020) Razem: 1 150 000 zł				
Źródła finansowania (wartość i udział)	krajowe środki publiczne	środki własne gminy	środki prywatne (w tym PPP)	środki UE (EFRR/ EFS/ FS/PROW)	środki z innych źródeł
		575 000 zł (50%)		275 000 zł (23,9%) (RPO WM 2014-2020,) 300 000 zł (26,1%) (PROW 2014-2020)	
Prognozowane rezultaty	<p>Ilościowe:</p> <p>Wybudowana sala dydaktyczna wraz z zagospodarowanym terenem: 1 obiekt</p> <p>Zajęcia edukacyjne i spotkania plenerowe: 40/rok</p> <p>Mieszkańcy z obszaru rewitalizacji, w tym młodzież korzystający z obiektu: 75%.</p> <p><u>Jakościowe</u>, dotyczące poziomu satysfakcji z poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji z uwagi na:</p> <p>Podniesienie atrakcyjności oferty edukacyjnej w gminie: wzrost potencjału kompetencyjnego uczniów z obszaru rewitalizacji i całej gminy, zmniejszenie barier rozwojowych i edukacyjnych w obszarze nauk przyrodniczych dla uczniów,</p> <p>Wzrost integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji, możliwości wspólnego spotykania się i spędzania wolnego czasu,</p> <p>Wzrost atrakcyjności obszaru rewitalizacji jako miejsca zamieszkania.</p>				
Sposób oceny i pomiarów rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Odbiór prac budowlanych i prac związanych z wyposażeniem obiektów</p> <p>Sprawdzania roczne szkół i prowadzone w ramach projektu/ działalności SUW, dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczby uczniów aktywnie uczestniczących w zajęciach edukacji ekologiczno – przyrodniczej w podziale na uczniów z obszaru rewitalizacji i innych, - liczby godzin zajęć pozalekcyjnych oraz spotkań i imprez, 				

	- liczby osób, spoza gminy, odwiedzających SUW Mrowiska podczas imprez edukacyjnych Ankietyzacja mieszkańców obszaru rewitalizacji na temat jakości życia w obszarze rewitalizacji (dwa lata po rozpoczęciu działań operacyjnych projektu)
Rodzaj (publiczne, prywatne, PPP)	Publiczne
Spójność z gminnymi strategiami i planami	Strategia: cel strategiczny C2. Poprawa warunków mieszkalnych i bytowych mieszkańców; C2.1 Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sanitarnej, wodociągowej, gazowej, elektroenergetycznej, ciepłowniczej i melioracyjnej; C2.5 Budowa, rozbudowa i modernizacja bazy oświatowej i wychowania; cel strategiczny C3. Rozwój zasobów ludzkich, budowa społeczeństwa obywatelskiego oraz wspieranie aktywności gospodarczej mieszkańców; C3.4 Aktywizacja i integracja młodzieży szkolnej; C3.7 Podnoszenie wiedzy i umiejętności mieszkańców Gminy; C3.9 Edukacja na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i turystyki
Powiązanie (komplementarność) z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt nr 1. Utworzenie Centrów Aktywności Społecznej na obszarze rewitalizacji w Gminie Halinów Projekty: 1. Jesteśmy u siebie. CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ i Klub ludzi aktywnych w miejscowości Cisie 2. Jesteśmy u siebie. CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ i Klub ludzi aktywnych w miejscowości Desno 3. Jesteśmy u siebie. Klub ludzi aktywnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Halinowie Projekt nr 4. „Informatyk” (kształcenie i doskonalenie w zakresie kompetencji informatycznych na obszarach rewitalizacji w m. Desno, Cisie, Długa Szlachecka oraz w Domu Kultury w Halinowie). Oba projekty podnoszą umiejętność młodzieży szkolnej do uczestnictwa w zajęciach opartych na metodzie eksperymentu. Projekty gier internetowych, w znacznej części, mogą dotyczyć zagadnień związanych z ekologią, w tym ochroną zasobów wód. Projekt nr 9. Renowacja Domu Kultury i parku miejskiego w Halinowie. Poprawa funkcjonalności społecznej obiektu. Projekt nr 10. Zapewnienie podstawowych potrzeb psychofizycznych oraz zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez modernizację budynku socjalnego w Długiej Kościelnej oraz adaptację pomieszczeń na świetlicę środowiskową i miejsce terapii zajęciowej
Planowany termin realizacji (rozp.-zak.) Harmonogram realizacji (kw. i rok)	2017 – 2023 Przygotowanie dokumentacji i projektu budowlanego III – IV kw. 2017 Modernizacja SUW II – III kw. 2018 Działalność w trybie bieżącym od III kw. 2018. Dofinansowanie działalności ze środków UE do 2020.
Ryzyka i trudności	Trudność w realizacji przedsięwzięcia bez pozyskania na ten cel środków zewnętrznych.
Wnioskodawca	Gmina Halinów
Osoba do kontaktu	Kierownik Zakładu Komunalnego

Dodatkowe informacje

Założenia projektu przewidzianego do współfinansowania ze środków UE są zgodne z następującymi zapisami programów operacyjnych, w ramach których mają być realizowane

RPO WM: Działanie 10.1 Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży Poddziałanie 10.1.1 Edukacja ogólna (w tym w szkołach zawodowych) Poddziałanie 10.1.2 Edukacja ogólna w ramach ZIT Oś Priorytetowa V. Gospodarka przyjazna środowisku. Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe PROW 2014-2020. Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”
Koszty kwalifikowane dróg nie przekraczają 40%
Dotyczy (droga dojazdowa)

Projekt rewitalizacyjny nr 3	
Nazwa projektu	Internetowy Halinów. Aktywne strony internetowe wsi: Cisie, Krzewina, Mrowiska, Desno, Długa Kościelna, Długa Szlachecka.
Podmioty realizujące	Gmina, Gminne Centrum Kultury we współpracy z sołectwami, mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorcami (udział i sponsoring)
Cel	<ul style="list-style-type: none"> • Ułatwienie przepływu informacji i wiedzy pomiędzy mieszkańcami obszaru rewitalizacji (strona internetowa jako medium wymiany informacji na temat potrzeb i wspólnie podejmowanych działań związanych z rozwojem podobszarów oraz współpracy pomiędzy miejscowościami obszaru rewitalizacji) • Edukacja mieszkańców obszaru rewitalizacji w tym dzieci i młodzieży, szczególnie zagrożonej wykluczeniem społecznym w zakresie tworzenia i administrowania stronami internetowymi, redagowania informacji, pisanie artykułów, prowadzenia forów i blogów społecznościowych; zdobywanie kwalifikacji dotyczącej technologii informacyjno-komunikacyjnych. • Integracja mieszkańców poszczególnych sołectw/ miejscowości z obszaru rewitalizacji. • Ułatwienie socjalizacji i integracji rówieśniczej i społecznej oraz budowania tożsamości lokalnej młodzieży z obszarów rewitalizacji, szczególnie zagrożonej wykluczeniem społecznym. • Wsparcie w kształtowaniu pozytywnego wizerunku poszczególnych miejscowości w obszarze rewitalizacji i przyczynianie się do zwiększenia atrakcyjności obszaru jako miejsca zamieszkania. • Przyspieszenie ukierunkowanego rozwoju miejscowości obszaru rewitalizacji i budowaniu ich pozytywnego wizerunku.
Sytuacja obecna	<p>Miejscowości obszaru rewitalizacji nie posiadają własnych stron internetowych, które mogłyby pomagać mieszkańcom w przepływie informacji, byłyby źródłem wiedzy na temat konkretnych miejscowości, ich potrzeb i planowanych kierunków rozwoju, oraz być jednym z narzędzi edukacji i integracji społecznej, także nowych i „starych” mieszkańców.</p> <p>Z uwagi na brak zajęć dla dzieci i młodzieży w zakresie tworzenia i administrowania stronami internetowymi, redagowania informacji, pisanie artykułów, prowadzenia forów i blogów społecznościowych mają one ograniczone możliwości edukacji i zdobywania kwalifikacji dotyczącej technologii informacyjno-komunikacyjnych.</p> <p>Projekt odpowiada na potrzeby mieszkańców przedstawione w Tabeli podsumowującej stanowiącej załącznik do Programu Rewitalizacji dla gminy Halinów na lata 2016-2023. Przede wszystkim pozwoli na rozwój edukacji informatycznej i podniesienie kompetencji miejscowej ludności (mieszkańców obszarów rewitalizacji), co wesprze proces aktywizacji oraz</p>

	wpływie redukująco na problemy społeczne, głównie bezrobocie, wyjście z „zamkniętych stref”.				
Odbiorcy projektu	Mieszkańcy poszczególnych miejscowości/wsi na obszarze rewitalizacji				
Zakres planowanych zadań	<ul style="list-style-type: none"> Zatrudnienie czasowe specjalistów w dziedzinach TIK, komunikacji społecznej, redagowania tekstów Utworzenie zespołów i zasad współpracy pomiędzy zespołami Utworzenie stron internetowych, forów, blogów ukierunkowanych na pomoc m.in. w rozwoju społecznym, gospodarczym obszarów rewitalizacji, w rozwoju zawodowym i wzmacniających poczucie przynależności terytorialnej Edukacja liderów społeczności wybranych wsi, dzieci i młodzieży w zakresie administrowania i redagowania treści stron internetowych opartych na otwartych systemach CMS (np. Joomla, Wordpress). 				
Lokalizacja projektu	Sale i świetlice zmodernizowane w ramach Programu rewitalizacji, szkoły posiadające pracownie komputerowe na obszarze rewitalizacji				
Szacowana wartość	400 000 zł: 200 000 zł w latach 2018-2019, 200 000 zł w latach 2020-2023				
Źródła finansowania (wartość i udział)	krajowe środki publiczne	środki własne gminy	środki prywatne (w tym PPP)	środki UE (EFRR/ EFS/ FS/PROW)	środki z innych źródeł
	-	280 000 zł (70%)	20 000 zł (5%)	100 000 zł (25%) (RPO WM 2014-2020)	-
Prognozowane rezultaty	<p>Ilościowe:</p> <p>Ilość aktywnych stron internetowych: 6</p> <p>Ilość zespołów redakcyjno-administracyjnych: 6</p> <p>Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji aktywnie współpracująca z zespołami (30%).</p> <p><u>Jakościowe</u>, dotyczące poziomu satysfakcji z poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji z uwagi na:</p> <p>Wzrost integracji mieszkańców; wzmocnienie współpracy pomiędzy mieszkańcami, w tym nowymi oraz zamieszkującymi miejscowości od kilku pokoleń</p> <p>Wzrost zainteresowania TIK i kompetencji przedmiotowych wśród mieszkańców obszarów rewitalizacji</p> <p>Wzrost atrakcyjności rewitalizowanych miejscowości, jako miejsca zamieszkania</p> <p>Promocja rewitalizowanych miejscowości i wzmocnienie ruchu turystycznego i rekreacyjnego</p>				
Sposób oceny i pomiarów rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Sprawozdawczość z działalności GCK, sołectw: liczba utworzonych stron internetowych wsi liczba zatrudnionych specjalistów zewnętrznych według specjalności (2017, 2018)</p> <p>Liczba odwiedzin na stronach internetowych</p> <p>Liczba młodzieży i osób dorosłych uczestniczących w projekcie w podziale na sfery zaangażowania</p> <p>Liczba osób zamieszczających informacje na stronach</p> <p>Ilość inicjatyw lokalnych na obszarze rewitalizacji (wzrost w stosunku do 2016 r.)</p> <p>Ankietyzacja mieszkańców w zakresie poprawy jakości życia i wizerunku miejscowości (co dwa lata)</p>				

Rodzaj (publiczne, prywatne, PPP)	Publiczne, społeczne <i>Prywatne</i>
Spójność z gminnymi strategiami i planami	<p>Strategia: cel strategiczny C3. Rozwój zasobów ludzkich, budowa społeczeństwa obywatelskiego oraz wspieranie aktywności gospodarczej mieszkańców. Cel C3.1 Inspirowanie inicjatyw obywatelskich; cel C3.2 Aktywizacja mieszkańców wokół inicjatyw na rzecz całej społeczności lokalnej</p> <p>SRPS: Obszar kultura, cel operacyjny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie mediów społecznościowych do aktywnej promocji wydarzeń kulturalnych organizowanych na terenie gminy, • Wykorzystanie potencjału napływowych mieszkańców do organizacji forum wymiany doświadczeń kulturalnych, <p>Obszar: organizacje pozarządowe i społeczeństwo obywatelskie, cel operacyjny: Aktywizacja społeczeństwa w zakresie konsultacji społecznych przez prowadzenie szerokich kampanii informacyjnych.</p>
Powiązanie (komplementarność) z innymi projektami rewitalizacyjnymi	<p>Projekt nr 1. Utworzenie centrów aktywności społecznej na obszarze rewitalizacji w gminie Halinów</p> <p>Projekty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jesteśmy u siebie. CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ i Klub ludzi aktywnych w miejscowości Cisie 2. Jesteśmy u siebie. CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ i Klub ludzi aktywnych w miejscowości Desno 3. Jesteśmy u siebie. Klub ludzi aktywnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Halinowie <p>Projekt nr 4. „Informatyk” (kształcenie i doskonalenie w zakresie kompetencji informatycznych na obszarach rewitalizacji w m. Desno, Cisie, Długa Szlachecka oraz w Domu Kultury w Halinowie)</p> <p>Projekt nr 5. Historyczne oblicze gminy Halinów. Projekt historyczno-przestrzenno-internetowy dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Promocja zagadnień związanych z ochroną środowiska i lokalnymi zasobami przyrody. Projekty gier internetowych, w znacznej części, mogą dotyczyć zagadnień związanych z lokalnymi zasobami przyrody i dziedzictwa kulturowego; opisy tras i szlaków mogą być prezentowane w postaci interaktywnych treści zamieszczonych na stronach WWW rewitalizowanych sołectw. Projekty prowadzą do zwiększenia stopnia zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne poprzez poprawę komunikacji między mieszkańcami.</p> <p>Projekt nr 6. Modernizacja/rozbudowa placówek oświatowych i integracyjnych na obszarze rewitalizacji</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa dostępu do oferty dydaktyczno-rozwojowej w miejscowości Cisie poprzez rozbudowę, modernizację i termomodernizację Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Cisiu 2. Poprawa dostępu do oferty zajęć integracyjnych poprzez rozbudowę, modernizację i termomodernizację budynku przy ul. Popiełuszki 53 w m. Długa Szlachecka <p>Przygotowanie świetlic i udostępnienie ich również na potrzeby innych grup niż młodzież szkolna.</p> <p>Projekt nr 9. Renowacja Domu Kultury i parku miejskiego w Halinowie. Poprawa funkcjonalności społecznej obiektu.</p> <p>Projekt nr 10. Zapewnienie podstawowych potrzeb psychofizycznych oraz zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez modernizację</p>

	budynku socjalnego w Długiej Kościelnej oraz adaptację pomieszczeń na świetlicę środowiskową i miejsce terapii zajęciowej
Planowany termin realizacji (rozp.-zak.) Harmonogram realizacji (kw. i rok)	2017-2023 Opracowanie założeń projektu i obiektów realizacji I/2018 Zatrudnianie czasowe specjalistów – edukatorów w dziedzinach TIK, komunikacji społecznej, redagowania tekstów II/2018-IV/2019 Utworzenie stron internetowych, forów, blogów II-III/2018 Edukacja uczestników projektu liderów społeczności II-III/2018 Praca w trybie bieżącym od III/2018; od 2019 r. praca samodzielna lokalnych społeczności wspierana z budżetu gminy
Ryzyka i trudności	Trudność w realizacji przedsięwzięcia bez pozyskania na ten cel środków zewnętrznych.
Wnioskodawca	Gmina Halinów i Gminne Centrum Kultury
Osoba do kontaktu	Pracownik Urzędu Miejskiego w Halinowie

Dodatkowe informacje

<p>Założenia projektu przewidzianego do współfinansowania ze środków UE są zgodne z zapisami programów operacyjnych, w ramach których mają być realizowane</p> <p>RPO WM 2014-2020 Oś Priorytetowa V. Gospodarka przyjazna środowisku. Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe, Oś Priorytetowa VI – Jakość życia. Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych; Oś Priorytetowa IX. 9.2 Usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej, poddziałanie 9.2.1 Zwiększenie dostępności usług społecznych; Oś Priorytetowa IX. Działanie 10.1 Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży.</p> <p>PROW 2014-2020. Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”.</p>
Koszty kwalifikowane dróg nie przekraczają 40%
Nie dotyczy

Projekt rewitalizacyjny nr 4	
Nazwa projektu/ przedsięwzięcia	„Informatyk” (kształcenie i doskonalenie w zakresie kompetencji informatycznych na obszarach rewitalizacji w m. Desno, Cisie, Długa Szlachecka oraz w Domu Kultury w Halinowie)
Podmioty realizujące	Gmina, GCK, Biblioteka Miejska, Stowarzyszenie Na Rzecz Wspierania Edukacji Dzieci i Młodzieży Cisowa Dolina (Cisie), szkoły
Cel	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój u młodzieży i osób dorosłych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, mieszkających na obszarze rewitalizacji, kompetencji informatycznych jako kierunku rozwoju kariery zawodowej i aktywności społecznej; wspieranie głównie młodzieży w wyborze ścieżki kształcenia w nowoczesnych technologiach komputerowych • Podnoszenie kompetencji społecznych – pracy zespołowej • Popularyzacja programowania jako alternatywnej formy spędzania czasu w powiązaniu z podnoszeniem pewności siebie i wiary we własne możliwości wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych wykluczeniem społecznym • Utworzenie gier komputerowych oraz interaktywnych map tras rowerowo-turystycznych, jako efektu pracy osób zaangażowanych w projekt (gry i mapy mają bazować na scenariuszach opierających się na lokalnych zasobach przyrodniczo-kulturowych; udostępnione w Internecie, mają przyczynić się do promocji obszaru rewitalizacji i będą wykorzystywane w realizacji gier terenowych i rajdów rowerowych

	<p>popularyzujących ten obszar – jego walory przyrodnicze, krajobrazowe i dziedzictwo kulturowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie atrakcyjności obszaru rewitalizacji oraz innych obszarów gminy, jako miejsca zamieszkania, które oferuje dobre warunki edukacji i rekreacji dla mieszkańców, w tym głównie dzieci i młodzieży.
Sytuacja obecna (opis stanu istniejącego)	<p>Zajęcia z zakresu informatyki, podstaw robotyki i technik komputerowych są prowadzone w ramach standardowej podstawy edukacyjnej w szkołach na terenie gminy. Uczniowie mają możliwość korzystania z kół zainteresowań rozwijających uzdolnienia informatyczne. Natomiast brak jest bazy i działań edukacyjnych ułatwiających przejście na aktywne wykorzystanie technik komputerowych, w tym rozwijanie umiejętności programowania projektowania gier i zajęć z podstaw robotyki oraz określanie koncepcji i posługiwania się elektronicznymi mapami tematycznymi, tak, aby umiejętności te mogły stać się bazą do rozwoju zawodowego i kształtowania własnej kariery.</p> <p>Bliskość Warszawy i jej rynku pracy daje szansę na poszukiwanie rozwoju zawodowego w obszarze programowania, robotyki, kształtowania przestrzeni. Współczynniki scholaryzacji dla szkół podstawowych i gimnazjum pokazują, że znaczna część dzieci, mieszkańców gminy, w tym także mieszkańcy obszaru rewitalizacji uczęszcza do placówek poza gminą (Strategia str. 44). Należy przypuszczać, że osoby te uczą się w Warszawie i są codziennie dowożone na zajęcia pozalekcyjne przez rodziców pracujących w stolicy. Zjawisko to wpływa niekorzystnie na integrację i angażowanie społeczności w sprawy lokalne.</p> <p>Projekt odpowiada na potrzeby mieszkańców przedstawione w Tabeli podsumowującej stanowiącej załącznik do Programu Rewitalizacji dla gminy Halinów na lata 2016-2023.</p> <p>Realizacja projektu zapewni kształcenie i doskonalenie w zakresie kompetencji informatycznych i społecznych, zapewni twórcze zorganizowanie czasu mieszkańcom obszarów rewitalizacji co wpłynie na poprawę sytuacji w zakresie zdiagnozowanych problemów społecznych i gospodarczych.</p>
Odbiorcy projektu	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji (przede wszystkim młodzież i osoby bezrobotne)
Zakres planowanych zadań	<ul style="list-style-type: none"> • Zakup zestawów startowych do nauki programowania i robotyki (np. Arduino, Picoboard) • Zakup oprogramowania do tworzenia map interaktywnych • Zatrudnienie czasowe specjalistów i szkolenia z zakresu edukacji informatycznej, programowania i podstaw robotyki dla nauczycieli i / lub pracowników biblioteki • Przeprowadzenie programu zajęć pozalekcyjnych kursów programowania i robotyki dla uczniów w ramach utworzonego Koła Młodych Robotyków i Programistów – finansowanie pracy instruktora/ instruktorów • Przeprowadzenie programu zajęć pozalekcyjnych z zakresu programowania gier i map komputerowych w programach umożliwiających szybkie programowanie wizualne (rodzina programów Scratch). • Przygotowanie serii mini gier komputerowych bazujących na scenariuszach opisujących lokalne dziedzictwo przyrodniczo – kulturowe gminy

	<ul style="list-style-type: none"> Opracowanie mapy tras pieszo-rowerowych w gminie (w pierwszej kolejności na obszarze rewitalizacji) Przygotowanie „zakładki” na stronie internetowej gminy, lub odrębnej strony, na której opisywane są przygotowane trasy rowerowe proponowane przez młodzież z uwzględnieniem aktywnej animacji i przesyłania informacji zwrotnych Przeprowadzanie cyklicznych konkursów na najlepiej przygotowany projekt z zakresu programowania i robotyki 				
Lokalizacja projektu	<p>Obiekty szkolne sale/świetlice w miejscowościach na obszarze rewitalizacji oraz w GCK w Halinowie</p> <p>Spotkania edukacyjne dla młodzieży, warsztaty projektowe będą odbywać się w obiektach odnawianych w ramach programu rewitalizacji. Ułatwi to dostęp do oferty edukacyjnej i uczestnictwa w projekcie dla młodzieży z obszaru rewitalizacji.</p>				
Szacowana wartość	500 000 zł (125 000 zł/rok) w latach 2017-2020				
Źródła finansowania (wartość i udział)	krajowe środki publiczne	środki własne gminy	środki prywatne (w tym PPP)	środki UE (EFRR/ EFS/ FS/PROW)	środki z innych źródeł
		100 000 zł (20%)		400 000 zł (80%) (RPO WM 2014-2020)	
Prognozowane rezultaty	<p>Ilościowe:</p> <p>Zakupione oprogramowanie: 4 zestawy (licencje wielostanowiskowe)</p> <p>Liczba miejsc prowadzenia zajęć: 4 obiekty w obszarze rewitalizacji</p> <p>Liczba osób objętych projektem: 140 w ciągu 4 lat</p> <p>Projekty opracowane w ramach zajęć „informatyk” - liczba aktywnych „pracujących” wdrożeń: 14</p> <p><u>Jakościowe</u>, dotyczące poziomu satysfakcji z poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji z uwagi na:</p> <p>Wzrost potencjału kompetencyjnego uczniów i osób bezrobotnych</p> <p>Zmniejszenie barier rozwojowych i edukacyjnych w obszarze IT dla uczniów zagrożonych wykluczeniem społecznym</p> <p>Udział uczniów w konkursach z zakresu programowania i robotyki</p> <p>Promocja walorów rekreacyjnych i dziedzictwa kulturowego obszaru rewitalizacji (strona internetowa, konkursy i gry komputerowe o tematyce związanej z gminą)</p>				
Sposób oceny i pomiarów rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Sprawozdawczość roczna gminna, z działalności Biblioteki, Stowarzyszenia na Rzecz Wspierania Edukacji, świetlic:</p> <p>Liczba i rodzaj zakupionego sprzętu i oprogramowania, liczba uczniów aktywnie i osób dorosłych uczestniczących w projekcie w podziale na sfery zaangażowania, liczba godzin zajęć pozalekcyjnych w zakresie projektowym; liczba materiałów promujących gminę (przyroda, dziedzictwo kulturowe itp.) i ich udostępnienie na stronach internetowych: gminy i realizowanych projektów.</p> <p>Uzupełniająco: ilość inicjatyw lokalnych na obszarze rewitalizacji (wzrost w stosunku do 2016 r.)</p> <p>Ankietyzacja mieszkańców w zakresie poprawy jakości życia i wizerunku miejscowości (co dwa lata).</p>				
Rodzaj (publiczne, prywatne, PPP)	Publiczne				

Spójność z gminnymi strategiami i planami	<p>Strategia: cel strategiczny C1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy oraz rozwój innowacyjnej gospodarki; C1.9 Wspieranie przedsiębiorczości MSP oraz osób chcących otworzyć działalność gospodarczą, z ukierunkowaniem na projekty innowacyjne, cel strategiczny C3. Rozwój zasobów ludzkich, budowa społeczeństwa obywatelskiego oraz wspieranie aktywności gospodarczej mieszkańców; C3.4 Aktywizacja i integracja młodzieży szkolnej; C3.7 Podnoszenie wiedzy i umiejętności mieszkańców gminy; C3.9 Edukacja na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i turystyki</p> <p>SRPS: Obszar kultura, cel operacyjny: Wykorzystanie mediów społecznościowych do aktywnej promocji wydarzeń kulturalnych organizowanych na terenie gminy,</p>
Powiązanie (komplementarność) z innymi projektami rewitalizacyjnymi	<p>Projekt nr 1. Utworzenie centrów aktywności społecznej na obszarze rewitalizacji w gminie Halinów</p> <p>Projekty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jesteśmy u siebie. CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ i Klub ludzi aktywnych w miejscowości Cisie 2. Jesteśmy u siebie. CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ i Klub ludzi aktywnych w miejscowości Desno 3. Jesteśmy u siebie. Klub ludzi aktywnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Halinowie <p>Modernizacja zaplecza edukacyjnego, udostępnienie sal dla potrzeby zajęć pozalekcyjnych</p> <p>Projekt nr 5. Historyczne oblicze gminy Halinów. Projekt historyczno-przestrzenno-internetowy dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Projekty map i gier internetowych, w znacznej części, mogą dotyczyć zagadnień związanych z lokalnymi zasobami przyrody i dziedzictwa kulturowego; opisy tras i szlaków mogą być prezentowane w postaci interaktywnych treści zamieszczonych na stronach internetowych miejscowości leżących w obszarze rewitalizacji.</p> <p>Projekt nr 6. Modernizacja/rozbudowa placówek oświatowych i integracyjnych na obszarze rewitalizacji</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa dostępu do oferty dydaktyczno-rozwojowej w miejscowości Cisie poprzez rozbudowę, modernizację i termomodernizację Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Cisiu 2. Poprawa dostępu do oferty zajęć integracyjnych poprzez rozbudowę, modernizację i termomodernizację budynku przy ul. Popiełuszki 53 w m. Długa Szlachecka <p>Projekt nr 9. Renowacja Domu Kultury i parku miejskiego w Halinowie. Poprawa funkcjonalności społecznej obiektu.</p> <p>Projekt nr 10. Zapewnienie podstawowych potrzeb psychofizycznych oraz zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez modernizację budynku socjalnego w Długiej Kościelnej oraz adaptację pomieszczeń na świetlicę środowiskową i miejsce terapii zajęciowej</p>
Planowany termin realizacji (rozp.-zak.) Harmonogram realizacji (kw. i rok)	<p>2017 – 2020</p> <p>Zatrudnienie czasowe specjalistów. Zakup zestawów startowych do nauki programowania, robotyki, tworzenia map – III kw. 2017</p> <p>Działalność w trybie bieżącym od III kw. 2017</p>
Ryzyka i trudności	<p>Trudność w realizacji przedsięwzięcia bez pozyskania na ten cel środków zewnętrznych. Brak zainteresowania młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym</p>

Wnioskodawca	Gmina Halinów
Osoba do kontaktu	Pracownik Urzędu Miejskiego w Halinowie

Dodatkowe informacje

Założenia projektu przewidzianego do współfinansowania ze środków UE są zgodne z następującymi zapisami programów operacyjnych, w ramach których mają być realizowane
RPO WM 2014-2020 : Działanie 10.1 Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży Poddziałanie 10.1.1 Edukacja ogólna (w tym w szkołach zawodowych) Poddziałanie 10.1.2 Edukacja ogólna w ramach ZIT.
Koszty kwalifikowane dróg nie przekraczają 40%
Nie dotyczy

Projekt rewitalizacyjny nr 5	
Nazwa projektu	Historyczne oblicze gminy Halinów. Projekt historyczno-przestrzenno-internetowy dla mieszkańców obszarów rewitalizacji
Podmioty realizujące	Gmina – inwestor główny Sołectwa leżące w obszarze rewitalizacji Organizacje pozarządowe i LGD Ziemi Mińskiej
Cel	<ul style="list-style-type: none"> Opracowanie SPOŁECZNYCH koncepcji zagospodarowania i promocji najciekawszych historycznie, kulturowo i przyrodniczo miejsc w gminie, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru rewitalizacji oraz miejsc o najwyższych walorach historycznych Integracja mieszkańców obszaru rewitalizacji w aspekcie odnowy i wyeksponowania miejsc historycznego i kulturowego dziedzictwa lokalnego Stymulowanie, na obszarze rewitalizacji, integracji mieszkańców napływowych i mieszkających w gminie od wielu pokoleń Wykorzystanie dziedzictwa kulturowego, historycznego i przyrodniczego do promocji internetowej obszaru rewitalizacji, skierowanych do wspólnot lokalnych oraz osób przyjezdnych, głównie turystów Integracja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji wokół dziedzictwa kulturowego, historycznego i przyrodniczego gminy Halinów
Sytuacja obecna	<p>Brak popularyzacji i promocji historycznego, kulturowego i przyrodniczego dziedzictwa obszaru rewitalizacji w powiązaniu z promocją historycznych walorów innych miejscowości gminy, takich jak Okuniew*, wzmacnia procesy nieutożsamiania się i społecznego nieangażowania wśród mieszkańców obszarów rewitalizacji.</p> <p>Gmina Halinów zwiększa liczbę mieszkańców systematycznie na przestrzeni ostatnich lat. Bliskość Warszawy zachęca do osiedlania się nowych mieszkańców, jednakże rozwój podobszarów rewitalizacji napotyka na szereg problemów i czynników ograniczających ich zrównoważenie. Szczególnie dla mieszkańców napływowych, którzy osiedlili się w gminie na przestrzeni ostatnich kilku lat, zbudowanie poczucia tożsamości z nowym miejscem zamieszkania jest trudne, co przejawia się m.in. w atomizacji mieszkańców. Pozytywne oddziaływanie może wystąpić zwłaszcza wśród dzieci osób niedawno osiedlonych w gminie. Osoby nowo przybyłe nie mają wiedzy na temat dziedzictwa gminy oraz brakuje im pozytywnych doświadczeń związanych z terenem zamieszkania. Nie mogą w związku z tym przekazać takich pozytywnych wartości dzieciom, tym bardziej, że</p>

	<p>brakuje również zespołu działań edukacyjnych, aby ta pozytywna tożsamość mogła budować się – co będzie skutkowało większym zaangażowaniem w sprawy gminy.</p> <p>Istnienie miejsc o znaczeniu historycznym i kulturowym nie ma także przełożenia na poprawę społecznej jakości przestrzeni publicznej i zagospodarowanie pobliskich terenów zielonych dogodnych dla spotkań, rekreacji, inscenizacji oraz wspólnego świętowania wydarzeń istotnych dla wykreowania wspólnot lokalnych.</p> <p>Problemem powiązaniem jest degradacja części obiektów należących do historycznego dziedzictwa kulturowego gminy.</p> <p>*) Okuniew – miejscowość o najdłuższej historii i największych zasobach zabytków w gminie – straciła na znaczeniu po odebraniu praw miejskich w XIX wieku i wyniku ustalenia przebiegu trasy kolejowej Warszawa - Brześć, tak że omija tą miejscowość. Centrum gminy przesunęło się w kierunku miejscowości Halinów. Na obszarze sołectwa znajduje się m.in. historyczny parku wokół dawnego Pałacu Łubieńskich, zabytkowe ujęcia wody, cmentarz żydowski, Kościół Parafialny im. Św. Stanisława Kostki w Okuniewie (plebania, kaplica cmentarna).</p> <p>Projekt jest odpowiedzią na problemy i potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji ujęte szczegółowo w Tabeli podsumowującej stanowiącej załącznik do Programu Rewitalizacji dla Gminy Halinów na lata 2016-2023. Realizacja projektu poprzez popularyzację i promocję zaplecza historyczno-kulturowego spowoduje wzrost zainteresowania dziedzictwem kulturowym, historycznym i przyrodniczym gminy Halinów, co przełoży się na pobudzenie aktywności mieszkańców, w wyniku której nastąpi eliminacja zdiagnozowanych problemów. Integracja mieszkańców skupiających się przy działaniach promocyjnych i ukazujących historię terenów, pozwoli na wieloaspektowy rozwój osób zaangażowanych, zwiększa możliwość odnalezienia się na rynku pracy, pozwala na pobudzenie społeczno-gospodarcze. Projekt będzie swoistym bodźcem aktywizacyjnym dla mieszkańców obszarów zdegradowanych. Zdobywanie o odkrywaniu wiedzy historycznej i przestrzennej przełoży się na zwiększenie poczucia własnej wartości, zwiększy poczucie pewności siebie (szczególnie ważne dla dzieci i młodzieży) i zaowocuje lepszym przystosowaniem się do życia w społeczeństwie.</p>
Zakres realizowanych zadań	<p>Zorganizowanie spotkań grupy lokalnych liderów, osób chcących angażować się w promocje lokalnego dziedzictwa; powołanie grup w poszczególnych podobszarach rewitalizacji do identyfikacji, inwentaryzacji, opisów, opracowania koncepcji zagospodarowania oraz promocji najciekawszych miejsc w gminie</p> <p>Przygotowanie strony internetowej poświęconej zabytkom, historii oraz dziedzictwu kulturowemu i przyrodniczemu obszaru rewitalizacji oraz najciekawszych miejsc leżących poza obszarem</p> <p>Przygotowanie interaktywnej mapy najciekawszych miejsc oraz koncepcji ich renowacji/zagospodarowania</p> <p>Organizacja konkursów dla mieszkańców obszarów rewitalizacji na działania promujące dziedzictwo i zasoby historyczne i przyrodnicze gminy Halinów, np. w formie dotacji dla organizacji pozarządowych lub nagród indywidualnych</p>
Odbiorcy projektu	Mieszkańcy podobszarów rewitalizacji

	Inni zainteresowani mieszkańcy gminy, w tym osoby o dużej znajomości lokalnego dziedzictwa				
Lokalizacja projektu	Projekt jest realizowany na obszarze rewitalizacji w obiektach zmodernizowanych w ramach PR (m.in. Centra Aktywności Lokalnej), w tym w świetlicach wiejskich i obiektach ogólnodostępnych				
	Projekt będzie uzupełniająco realizowany także w obiekcie GCK w Halinowie oraz w GCK w m. Okuniew. Duża ilość zabytków gminy znajduje się w miejscowości Okuniew, co ma istotne znaczenie dla aspektu promocyjnego gminy i wzmocnienie promocji obszaru rewitalizacji <i>Projekt jest częściowo zlokalizowany poza obszarem rewitalizacji</i>				
Szacowana wartość	300 000 zł w latach 2017-2019				
Źródła finansowania (wartość i udział)	krajowe środki publiczne	środki własne gminy	środki prywatne (w tym PPP)	środki UE (EFRR/ EFS/ FS/PROW)	środki z innych źródeł
	60 000 zł (20%) Min. Turystyki	60 000 zł (20%)		180 000 zł (60%) (RPO WM 2014-2020)	
Prognozowane rezultaty	<p>Ilościowe:</p> <p>Ilość grup lokalnych: 6;</p> <p>ilość osób zaangażowanych w projekt z obszaru rewitalizacji, w tym dzieci i młodzieży szkolnej: 40</p> <p>Interaktywna strona i mapa: 1</p> <p><u>Jakościowe</u>, dotyczące poziomu satysfakcji z poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji z uwagi na:</p> <p>Wzrost zainteresowania mieszkańców obszaru rewitalizacji potencjałem przyrodniczo-krajobrazowym i historią gminy oraz podniesienie ich identyfikacji z miejscem zamieszkania</p> <p>Wzrost poczucia bycia członkiem aktywnej wspólnoty lokalnej, integracji społecznej</p> <p>Wzrost zainteresowania aktywnymi formami turystyki</p> <p>Udostępnienie w przyszłości mieszkańcom zadbanych miejsc rekreacji i wypoczynku.</p>				
Sposób ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Sprawozdania Strona internetowa projektu – liczba wejść internautów. Liczba imprez kulturalnych wspartych finansowo w postaci grantu w ramach projektu. Ankietyzacja mieszkańców – rozpoznawalność dziedzictwa kulturowego gminy				
Rodzaj (publiczne, prywatne, PPP)	Publiczne				
Spójność z gminnymi strategiami i planami	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Halinów na lata 2016 – 2025: cel strategiczny C1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy oraz rozwój innowacyjnej gospodarki; C1.3 Rozbudowa infrastruktury turystycznej; C1.6 Uporządkowanie informacji ekonomicznej i turystycznej; C1.10 Wykorzystanie walorów gminy do rozwoju bazy ekonomicznej; cel strategiczny C2. Poprawa warunków mieszkalnych i bytowych mieszkańców; C2.10 Rozwój terenów zieleni, wypoczynku i rekreacji; cel strategiczny C3. Rozwój zasobów ludzkich, budowa społeczeństwa obywatelskiego oraz wspieranie aktywności gospodarczej mieszkańców;				
Powiązanie (komplementarność)					

z innymi projektami rewitalizacyjnymi	<p>Projekt nr 1. Utworzenie centrów aktywności społecznej na obszarze rewitalizacji w gminie Halinów</p> <p>Projekty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jesteśmy u siebie. CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ i Klub ludzi aktywnych w miejscowości Cisie 2. Jesteśmy u siebie. CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ i Klub ludzi aktywnych w miejscowości Desno 3. Jesteśmy u siebie. Klub ludzi aktywnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Halinowie <p>Przygotowanie świetlic, miejsc spotkań społeczności lokalnej</p> <p>Projekt nr 2. Lokalny EKOPark eksperymentalny w Mrowiskach - promocja zagadnień związanych z ochroną środowiska i lokalnymi zasobami przyrody, angażowanie młodzieży w zajęcia oparte na zasadzie eksperymentu.</p> <p>Projekt nr 4. „Informatyk” (kształcenie i doskonalenie w zakresie kompetencji informatycznych na obszarach rewitalizacji w m. Desno, Cisie, Długa Szlachecka oraz w Domu Kultury w Halinowie), podniesienie kompetencji informatycznych.</p> <p>Projekt nr 9. Renowacja Domu Kultury i parku miejskiego w Halinowie. Poprawa funkcjonalności społecznej obiektu.</p> <p>Projekt nr 10. Zapewnienie podstawowych potrzeb psychofizycznych oraz zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez modernizację budynku socjalnego w Długiej Kościelnej oraz adaptację pomieszczeń na świetlicę środowiskową i miejsce terapii zajęciowej</p>
Planowany termin realizacji (rozp.-zak.) Harmonogram realizacji (kw. i rok)	<p>2017-2019</p> <p>Zorganizowanie grup lokalnych: II/2017</p> <p>Identyfikacja, inwentaryzacja, opisy i opracowania koncepcji zagospodarowania oraz promocji: II/2017-II/2018</p> <p>Opracowanie strony internetowej i mapy interaktywnej: II-IV/2018</p> <p>Współpraca z mieszkańcami dotycząca doprecyzowania miejsc i opisów a także koncepcji ich zagospodarowania: I-IV/2019</p>
Ryzyka i trudności	<p>Brak zaangażowania społecznego</p> <p>Trudność w realizacji przedsięwzięcia bez pozyskania na ten cel środków zewnętrznych.</p>
Wnioskodawca	Gmina Halinów
Osoba do kontaktu	Pracownik Urzędu Miejskiego w Halinowie

Dodatkowe informacje

Założenia projektu przewidzianego do współfinansowania ze środków UE są zgodne z zapisami programów operacyjnych, w ramach których mają być realizowane
<p>RPO WM 2014-2020</p> <p>Oś Priorytetowa IX – Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem</p> <p>Oś Priorytetowa X – Edukacja dla rozwoju regionu. Działanie 10.1. Kształcenie i rozwój dzieci młodzieży</p> <p>PROW 2014-2020. Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”</p>

Projekt rewitalizacyjny nr 6	
Nazwa projektu	<p>Modernizacja/rozbudowa placówek oświatowych i integracyjnych na obszarze rewitalizacji</p> <p>1. Poprawa dostępu do oferty dydaktyczno rozwojowej w miejscowości Cisie poprzez rozbudowę, modernizację i termomodernizację Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Cisiu</p>

	<p align="center">2. Poprawa dostępu do oferty zajęć integracyjnych poprzez rozbudowę, modernizację i termomodernizację budynku przy ul. Popiełuszki 53 w m. Długa Szlachecka</p>
Podmioty realizujące	<p>Gmina (inwestor główny) Szkoła w m. Cisie, oraz GCK w Halinowie (podmioty zarządzające) Wykonawcy audytów energetycznych, audytów po zakończeniu prac termomodernizacyjnych Wykonawcy prac projektowych, kosztorysowych, budowlanych Przedsiębiorcy – formuła ESCO (PPP)</p>
Cel	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa standardów i jakości nauczania oraz organizacji zajęć pozalekcyjnych i sportowo-rekreacyjnych na obszarze rewitalizacji • Zwiększenie ilości sal dydaktycznych dla dzieci i młodzieży • Rozbudowa obiektów o świetlice środowiskowe dla mieszkańców obszaru rewitalizacji m. Cisie, Długa Szlachecka • Zagospodarowanie terenu przyszkolnego w m. Cisie oraz wokół obiektu w m. Długa Szlachecka • Zwiększenie oferty edukacyjnej, sportowej i spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych w tym seniorów mieszkających w obszarze rewitalizacji • Kompleksowa poprawa efektywności energetycznej - głęboka modernizacja energetyczna budynków oświatowych i świetlic zlokalizowanych w obszarze rewitalizacji lub w obszarze o znaczącym oddziaływaniu na obszar rewitalizacji. • Ograniczenie zapotrzebowania na energię w budynkach, zmniejszenie strat ciepła, zwiększenie oszczędności eksploatacyjnych, ochrona środowiska (ograniczenie niskiej emisji), zmiana zachowań społecznych (wpływ na ograniczenie nie ekologicznych i szkodzących zdrowiu nawyków zw. z pozyskiwaniem energii cieplnej w budynkach. • Poprawa komfortu świadczenia usług edukacyjnych, kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych (zajęcia podstawowe i dodatkowe) w termomodernizowanych obiektach. • Realokacja środków z oszczędności energetycznych na zakup/modernizację sprzętu, materiałów i pomocy dydaktycznych oraz dofinansowania dodatkowych zajęć dla dzieci i młodzieży mieszkających na obszarze rewitalizacji.
Sytuacja obecna (opis stanu istniejącego)	<p>Mieszkańcy obszaru rewitalizacji w tym z m. Cisie, Długa Szlachecka od wielu lat wnoszą o rozbudowę placówek publicznych, z uwagi na stałe zwiększanie się liczby mieszkańców. Obecne obiekty nie zapewniają dzieciom i młodzieży optymalnych warunków do uczenia się i korzystania z zajęć pozalekcyjnych oraz spędzania wolnego czasu. Także osoby dorosłe mają ogromne trudności z korzystaniem z obiektów publicznych w celach rozwojowych i społecznych.</p> <p>1. Rozbudowa i modernizacja budynku szkolno-przedszkolnego w Cisiu da możliwość rozwoju tej miejscowości – położona jest ona atrakcyjnie przy stacji PKP, co jest głównym atutem miejscowości. Znajdują się tu także rozległe tereny możliwe do zagospodarowania przez nowych mieszkańców – jednak dla wielu młodych małżeństw brak miejsca dla dzieci w istniejącym zespole szkolno-przedszkolnym w Cisiu jest przeszkodą do zamieszkania na tym obszarze. Rozbudowa Zespołu wiąże się także z zapewnieniem większej ilości zajęć dla mieszkańców co będzie dodatkowym argumentem dla nowych mieszkańców przemawiającym za wybraniem Cisia jako miejsca zamieszkania. Dla istniejących mieszkańców będzie to szansa na</p>

	<p>lepszy rozwój edukacyjny ich dzieci oraz na aktywizację społeczną i gospodarczą.</p> <p>2. Rozbudowa i modernizacja budynku w m. Długa Szlachecka jest bardzo potrzebna, jest to jedyny budynek pełniący funkcje oświatowe w długiej Szlacheckiej – mieści się tu klub malucha, przy czym prowadzony jest jedynie w formie zajęć świetlicowych dla małych dzieci w bardzo ograniczonej formie godzinowej. Klub nie może się rozwinąć, ponieważ stan obiektu i wielkość pomieszczeń nie dają takiej możliwości. Obiekt powstał z nietrwałych surowców nie gwarantujących odpowiedniej izolacji budynku, użytkowanie go zimą jest nieekonomiczne i skutkuje dużą emisją CO₂. W budynku spotykają się także dzieci niepełnosprawne którymi opiekuje się jedno ze stowarzyszeń, ale warunki pracy z dziećmi są w tym budynku naprawdę trudne. Budynek jest bardzo mały – dwupoziomowy ale z drugiego poziomu nie korzystają podopieczni fundacji – ponieważ w budynku nie ma windy. Zapewnienie rozbudowy i modernizacji budynku pozwoli na organizację większej ilości zajęć dla dotychczasowych użytkowników, ale także umożliwi korzystanie z obiektu innym nieformalnym zgrupowaniom jak np. Koło Gospodyń Wiejskich. To bardzo ważne miejsce integracji środowisk, w tym dzieci zdrowych z dziećmi z niepełnosprawnościami.</p> <p>1 i 2: Obiekty charakteryzują się złym stanem technicznym budynków. W obiektach w m. Cisie, Długa Szlachecka brak jest m.in. rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska; okna, ściany oraz dachy budynków nie są odpowiednio ocieplone i wyizolowane, co powoduje duże straty ciepła, przemarzanie ścian i niszczenie obiektów. Konieczna jest także wymiana źródeł ciepła – modernizacja kotłowni w obiektach.</p> <p>Pojawiają się również skargi dzieci i młodzieży oraz pracowników na chłód odczuwalny w budynku w miesiącach zimowych.</p> <p>Projekt pomoże zredukować problemy mieszkańców ujęte w Tabeli podsumowującej stanowiącej załącznik do Programu rewitalizacji dla Gminy Halinów na lata 2016-2023. Realizacja projektu poprzez modernizację i rozbudowę placówek oświatowych wpłynie na poprawę standardów kształcenia oraz poszerzenie oferty edukacyjnej, co odniesie pozytywny skutek w zakresie zdiagnozowanych problemów.</p>
Odbiorcy projektu	Dzieci i młodzież z obszaru rewitalizacji Mieszkańcy obszaru rewitalizacji
Zakres planowanych zadań	<p>Rozbudowa budynków wraz z budową placów zabaw i placów do rozwoju sprawności fizycznej dla dzieci mieszkańców z obszaru rewitalizacji.</p> <p>Prace projektowe i budowlane, oraz prac związanych z wyposażeniem. Instalacja urządzeń plenerowych do celów sportowych i rekreacyjnych</p> <p>Organizacja sal tematycznych w tym wyposażenia sal do kształcenia języków obcych, kompetencji matematyczno - przyrodniczych, informatycznych oraz kreatywności, innowacyjności, umiejętności pracy zespołowej, postaw przedsiębiorczych; nauczania opartego na metodzie eksperymentu; korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijania kompetencji informatycznych; indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcie ucznia młodszego</p> <p>Organizacja i animacja zajęć dla wszystkich grup zainteresowań i grup wiekowych</p>

	<p>W zakresie termomodernizacji obiektów: Wykonanie audytów energetycznych budynków i analizy ekonomicznej, w tym przeprowadzenie audytu energetycznego ex-post Termomodernizacja budynków: - Zespołu szkolno-przedszkolnego w Cisiu, - Świetlicy w Długiej Szlacheckiej.</p> <p>W ramach modernizacji energetycznej budynków planuje się: • ocieplenie obiektu: przegród zewnętrznych obiektu, w tym ścian zewnętrznych, podłóg, dachów i stropodachów, wymiana okien, drzwi zewnętrznych; • wymiana oświetlenia na energooszczędne; • przebudowę systemów grzewczych (wraz z wymianą źródła ciepła na bardziej efektywne energetycznie i ekologiczne) celem zapewnienia znacznej redukcji CO₂ w odniesieniu do istniejących instalacji (co najmniej 30% w przypadku zmiany spalanej paliwa); • budowa i przebudowa systemów wentylacji i klimatyzacji wraz z rekuperacją; • zastosowanie automatyki pogodowej; • zastosowanie systemów zarządzania energią w budynku; • instalacja mikrokogeneracji lub mikrotrigeneracji na potrzeby własne; • instalacja OZE w modernizowanych energetycznie budynkach; • instalacja indywidualnych liczników ciepła, chłodu oraz ciepłej wody użytkowej; • instalacja zaworów podpionowych i termostatów.</p>				
Lokalizacja projektu	Cisie ul. Mostowa 61; Długa Szlachecka, ul. Popiełuszki 53, działka nr 417 <i>Projekt jest realizowany na obszarze rewitalizacji</i>				
Szacowana wartość	10 500 000 zł				
Źródła finansowania (wartość i udział)	krajowe środki publiczne	środki własne gminy	środki prywatne (w tym PPP)	środki UE (EFRR/ EFS/ FS)	środki z innych źródeł
1	250 000 zł (4,8%) WFOŚiGW, Fundusz termomodernizacji	3 325 000 zł (63,3%)	125 000 zł (2,4 %) (ESCO)	550 000 zł (10,5%) (RPO WM 2014-2020, 1 000 000 zł (19%) POIiŚ 2014 - 2020)	-
2	250 000 zł (4,8%) WFOŚiGW, Fundusz termomodernizacji	3 325 000 zł (63,3%)	125 000 zł (2,4%) (ESCO)	550 000 zł (10,5%), (RPO WM 2014-2020, 1 000 000 zł. (19%) POIiŚ 2014 - 2020)	-
Prognozowane rezultaty	<p><u>Ilościowe:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dobudowanie 3 i modernizacja 6 sal zajęciowych 2. Dobudowanie 3 i modernizacja 3 sal zajęciowych <p>Dobudowanie obiektu świetlicy śródowniskowej i jej wyposażenie Zwiększenie liczby dzieci i młodzieży korzystających z obiektów o 25% Budynki publiczne poddane głębokiej termomodernizacji: 2 obiekty, Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej: 35% GJ/rok/obiekt. Spadek</p>				

	<p>emisji pyłów i gazów cieplarnianych (dwutlenek siarki, tlenki azotu, pyły, dwutlenek węgla) 65% kg/rok/obiekt.</p> <p><u>Jakościowe</u>, dotyczące poziomu satysfakcji z poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji z uwagi na:</p> <p>zwiększenie jakości nauczania, możliwości prowadzenia zajęć pozalekcyjnych oraz ilości miejsc i możliwości interakcji społecznych na obszarze rewitalizacji. Poprawa standardu i jakości usług edukacyjnych i korzystania z obiektów, Zwiększenie liczby i komfortu zajęć pozalekcyjnych i ogólno-rozwojowych Poprawę standardów ochrony środowiska.</p>
Sposób oceny i pomiarów rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Odbiór prac budowlanych, wyposażenia sal i świetlic, zagospodarowania terenów przy obiektach</p> <p>Sprawozdawczość podmiotów zarządzających: monitoring liczby dzieci, młodzieży i dorosłych korzystających z obiektu</p> <p>Ilość zajęć pozalekcyjnych i inicjatyw społecznych oraz form spędzania wolnego czasu według grup uczestników</p> <p>Ilość nagród zdobywanych przez korzystających z obiektów w olimpiadach, konkursach, występach, zawodach.</p> <p>Ankietyzacja mieszkańców obszaru rewitalizacji (co dwa lata)</p> <p>W zakresie termomodernizacji:</p> <p>Ewidencja gminna: liczba budynków użyteczności publicznej poddana Termomodernizacji,</p> <p>Ilość zaoszczędzonej energii w MWh/rok, ilość emisji głównych zanieczyszczeń powietrza w kg/rok (audyt energetyczny ex-post; urządzenia pomiarowe)</p> <p>Ankietyzacja mieszkańców obszaru rewitalizacji (co dwa lata).</p>
Rodzaj (publiczne, prywatne, PPP)	Publiczne
Spójność z gminnymi strategiami i planami	<p>Strategia: cel strategiczny C2. Poprawa warunków mieszkalnych i bytowych mieszkańców, cel operacyjny C2.5. Budowa, rozbudowa i modernizacja bazy oświatowej i wychowania, cel strategiczny C3. Rozwój zasobów ludzkich, budowa społeczeństwa obywatelskiego oraz wspieranie aktywności gospodarczej mieszkańców, cel operacyjny C3.4. Aktywizacja i integracja młodzieży szkolnej, C3.5. Integracja międzypokoleniowa mieszkańców. Program rewitalizacji przestrzeni, rozwoju infrastruktury oświatowej, sportowej i rekreacyjnej - zadanie realizacyjne: Doposażenie szkół i przedszkoli, Budowa, remonty i modernizacja świetlic wiejskich.</p> <p>W zakresie termomodernizacji:</p> <p>Strategia: Cel strategiczny C2. Poprawa warunków mieszkalnych i bytowych mieszkańców, cel operacyjny C2.5. Budowa, rozbudowa i modernizacja bazy oświatowej i wychowania; C2.12. Wspieranie nowoczesnych form budownictwa: budownictwa pasywnego i energooszczędnego.</p> <p>PGN: Cel III: Zmniejszenie energochłonności budynków użyteczności publicznej, zadania: Likwidacja źródeł spalania paliw stałych o niskiej mocy w sektorze budynków użyteczności publicznej – wymiana kotłów węglowych na kotły gazowe, Termomodernizacja budynków w sektorze budynków użyteczności publicznej. Prowadzenie działań w zakresie wymiany stolarki okiennej, drzwiowej o wysokim współczynniku przenikania ciepła.</p>
Powiązanie (komplementarność) z innymi projektami rewitalizacyjnymi	<p>Projekt nr 1. Utworzenie centrów aktywności społecznej na obszarze rewitalizacji w gminie Halinów</p> <p>Projekty:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jesteśmy u siebie. CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ i Klub ludzi aktywnych w miejscowości Cisie 2. Jesteśmy u siebie. CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ i Klub ludzi aktywnych w miejscowości Desno 3. Jesteśmy u siebie. Klub ludzi aktywnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Halinowie <p>Projekt nr 4. „Informatyk” (kształcenie i doskonalenie w zakresie kompetencji informatycznych na obszarach rewitalizacji w m. Desno, Cisie, Długa Szlachecka oraz w Domu Kultury w Halinowie), przygotowanie świetlic, miejsc spotkań społeczności, które będą wykorzystywane do potrzeb zajęć pozalekcyjnych.</p> <p>Projekt nr 6. Modernizacja/rozbudowa placówek oświatowych i integracyjnych na obszarze rewitalizacji</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa dostępu do oferty dydaktyczno-rozwojowej w miejscowości Cisie poprzez rozbudowę, modernizację i termomodernizację Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Cisiu 2. Poprawa dostępu do oferty zajęć integracyjnych poprzez rozbudowę, modernizację i termomodernizację budynku przy ul. Popiełuszki 53 w m. Długa Szlachecka <p>Projekt nr 10. Zapewnienie podstawowych potrzeb psychofizycznych oraz zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez modernizację budynku socjalnego w Długiej Kościelnej oraz adaptację pomieszczeń na świetlicę środowiskową i miejsce terapii zajęciowej</p>
Planowany termin realizacji (rozp.-zak.) Harmonogram realizacji (kw. i rok)	2017-2023 Prace projektowe IV/2017-II/2018 Prace budowlane i wyposażenie III/2018-IV/2019 Użytkowanie sal, świetlicy i infrastruktury towarzyszącej w trybie bieżącym począwszy od I/2020
Ryzyka i trudności	Trudność w realizacji przedsięwzięcia bez pozyskania na ten cel środków zewnętrznych.
Wnioskodawca	Gmina Halinów
Osoba do kontaktu	Pracownik Urzędu Miejskiego w Halinowie

Dodatkowe informacje

<p>Założenia projektu przewidzianego do współfinansowania ze środków UE są zgodne z następującymi zapisami programów operacyjnych, w ramach których mają być realizowane</p> <p>RPO WM 2014-2020 Oś Priorytetowa VI – Jakość życia Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych Oś Priorytetowa X - Edukacja dla rozwoju regionu, Działanie 10.1 Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży; Poddziałanie 10.1.1 Edukacja ogólna (w tym w szkołach zawodowych) Poddziałanie 10.1.2 Edukacja ogólna w ramach ZIT Poddziałanie 10.1.4 Edukacja przedszkolna, Działanie 10.2 Upowszechnianie kompetencji kluczowych wśród osób dorosłych, Działanie 10.3 Doskonalenie zawodowe, Poddziałanie 10.3.1 Doskonalenie zawodowe uczniów, Poddziałanie 10.3.3 Doradztwo edukacyjno – zawodowe w ramach ZIT</p> <p>RPO WM 2014-2020: Oś Priorytetowa IV - Przejście na gospodarkę niskoemisyjną; Cel szczegółowy 2: Zwiększona efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym; Działanie 4.2 Efektywność energetyczna. 1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej</p> <p>POLiŚ 2014 – 2020 oś Priorytetowa I Zmniejszenie emisyjności gospodarki, Działanie 1.3 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach, 1.3.1 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej</p>
Koszty kwalifikowane dróg nie przekraczają 40%
Dotyczy (budowa dróg dojazdowych)

Projekt rewitalizacyjny nr 7	
Nazwa projektu	Poprawa bezpieczeństwa i mobilności mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez budowę i modernizację ciągów pieszo-rowerowych na obszarze rewitalizacji w m. Krzewina, Desno, Cisie.
Podmioty realizujące	Gmina – inwestor główny Wykonawcy prac projektowych, kosztorysowych, budowlanych
Cel	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa i modernizacja tras rowerowych przy drogach gminnych i powiatowych na obszarze rewitalizacji • Optymalizacja wykorzystania środków transportu publicznego oraz uzyskanie efektu ekologicznego - zmiana środka transportu z indywidualnego samochodowego na publiczny lub indywidualny rowerowy, jako środka dojazdu do stacji PKP, centrum gminy i miejsc pracy/nauki (zmniejszenia emisji CO2 i innych zanieczyszczeń (w szczególności PM 10), uciążliwych dla środowiska i mieszkańców aglomeracji, zmniejszenie hałasu oraz zwiększenia efektywności energetycznej systemu transportowego) • Poprawa funkcjonalności ruchu rowerowego oraz pieszego na obszarze rewitalizacji • Poprawa mobilności i bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji, szczególnie korzystających z rowerów, jako głównego środka transportu oraz dojeżdżania do miejsc nauki i pracy poza gminą • Powiązanie nowej infrastruktury rowerowej z drogami do uprawiania turystyki rowerowej, szczególnie na terenach zwartych terenów leśnych oraz łączących najcenniejsze zabytki, miejsca pamięci narodowej i atrakcje przyrodnicze w gminie.
Sytuacja obecna (opis stanu istniejącego)	<p>Niedostateczna ilość ciągów pieszo-rowerowych w powiązaniu z brakiem lub niedostatkami transportu publicznego na obszarze rewitalizacji powoduje duże problemy z komfortowym i bezpiecznym przemieszczaniem się mieszkańców obszaru rewitalizacji. Z uwagi na obecny stan infrastruktury około drogowej istnieje duże zagrożenie dla rowerzystów i pieszych poruszających się pobocznymi dróg, przede wszystkim dla dzieci i młodzieży uczęszczająca pieszo i na rowerach do szkół w m. Cisie oraz Halinowie, oraz mieszkańców, którzy korzystają ze stacji PKP Cisie i Halinów a także chcących dotrzeć do centrum administracyjnego i usługowego w mieście Halinów. Szczególnie uciążliwym pod względem komunikacyjnym i bezpieczeństwa ruchu są: brak chodników i dróg (pasów) rowerowych, lub ich stan techniczny, brak bezpiecznych przejść i przejazdów przez skrzyżowania brak oznakowania i właściwego oświetlenia ciągów pieszo-rowerowych.</p> <p>Drogi są wąskie i w wielu miejscach pozbawione chodników, aby mieszkańcy obszaru rewitalizacji mogli się przemieszczać bez narażenia na niebezpieczeństwo komunikacyjne, a także aby umożliwić im korzystanie z zajęć prowadzonych na świetlicach i w budynkach szkolnych (powiązanie z projektem rewitalizacyjnym nr 1, nr 6), należy zapewnić im jednocześnie bezpieczną drogę dojścia do lokalnego centrum aktywności i powrotu do domu. Bez zabezpieczenia dotarcia do miejsc aktywności, nie daje się mieszkańcom warunków do korzystania z utworzonych centrów aktywności. W ankiecie dla mieszkańców z 2015 r. w zakresie dominujących problemów Gminy ankietowani wskazywali zasadniczo trzy główne odpowiedzi, a mianowicie: słabą jakość dróg lokalnych- 129 wskazań, brak ścieżek</p>

	<p>rowerowych - 127 wskazań oraz niedokończoną sieć kanalizacji - 98 wskazań respondentów (Strategia s. 82). Problem braku dróg rowerowych był także wyrażony w procesie partycypacyjnym opracowywania PR.</p> <p>Projekt pomoże rozwiązać problemy mieszkańców ujęte szczegółowo w Tabeli podsumowującej stanowiącej załącznik do Programu Rewitalizacji dla Gminy Halinów na lata 2016-2023. Realizacja projektu poprzez budowę i modernizację ciągów pieszo-rowerowych przyczyni się do poprawy mobilności i bezpieczeństwa obszaru rewitalizacji, co ułatwi mieszkańcom swobodne przemieszczanie się po obszarze i pozytywnie wpłynie na poprawę stanu infrastruktury drogowej. Zapewniając społeczności obszarów rewitalizacji – w szczególności dzieciom i młodzieży, a także osobom niepełnosprawnym – możliwość bezpiecznego dotarcia na zajęcia organizowane w placówce oświatowej w Cisiu, zagwarantuje większą frekwencję na zajęciach, chętniejsze korzystanie z nowych form aktywizacji i przyczyni się tym samym do eliminacji przyczyn problemów tej społeczności.</p>				
Zakres realizowanych zadań	<p>Opracowanie projektów budowlano-wykonawczych</p> <p>Budowa, przebudowa wydzielonych ciągów pieszo-rowerowych na obszarze rewitalizacji wraz z odwodnieniem oraz oznakowaniem, barierami ochronnymi</p> <p>Budowa miejsc parkingowych dla rowerów</p> <p>Montaż stojaków rowerowych w wyznaczonych miejscach</p> <p>Instalacja i modernizacja oświetlenia ulicznego ciągów pieszo-rowerowych pod kątem zwiększenia bezpieczeństwa i energooszczędności</p> <p>Uzasadnione z punktu widzenia funkcjonalności inwestycje w infrastrukturę drogową: (np. jezdnia, nawierzchnia, obiekty inżynierskie, odwodnienie)</p>				
Odbiorcy projektu	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji				
Lokalizacja projektu	<p>Budowa/modernizacja ciągów pieszo-rowerowych i infrastruktury towarzyszącej w Cisiu wzdłuż drogi powiatowej ul. Mostowa (ok. 4 km) oraz drogi w Deśnie i Krzewinie (ok. 3 km).</p> <p>Ciąg łączy trzy miejscowości znajdujące się na obszarze rewitalizacji, tj. Cisie, Krzewinę i Desno;</p> <p><i>Projekt jest realizowany na obszarze rewitalizacji w m. Cisie, Krzewina, Desno</i></p> <p>Część ciągu przebiega poza obszarem rewitalizacji i biegnie przez tereny niezabudowane (jej długość poza obszarem rewitalizacji wynosi 558 mb (7,97%))</p> <p><i>Projekt jest realizowany częściowo poza obszarem rewitalizacji</i></p>				
Szacowana wartość	3 000 000 zł				
Źródła finansowania (wartość i udział)	krajowe środki publiczne	środki własne gminy	środki prywatne	środki UE (EFRR/ EFS/ FS/PROW)	środki z innych źródeł
		450 000 zł (15%)		2 100 000 zł (70%) (RPO WM 2014-2020)	450 000 zł (15%) powiat
Prognozowane rezultaty	<p><u>Ilościowe:</u></p> <p>Długość wybudowanych/zmodernizowanych ciągów pieszo-rowerowych: 7 km.</p> <p><u>Jakościowe,</u> dotyczące poziomu satysfakcji z poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji z uwagi na:</p> <p>poprawę mobilności transportowej, możliwości korzystania z alternatywnych sposobów przemieszczania się, bezpieczeństwa .</p>				

Sposób ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Ewidencja gminna i projektowa w oparciu o odbiory prac Ankieta dla mieszkańców obszaru rewitalizacji (co dwa lata)
Rodzaj (publiczne, prywatne, PPP)	Publiczne
Spójność z gminnymi strategiami i planami	Strategia: cel C.2 Poprawa warunków mieszkalnych i bytowych mieszkańców, cel operacyjny C2.3. Modernizacja, rozbudowa oraz budowa sieci ulic i dróg gminnych w tym ciągów pieszych i rowerowych
Powiązanie (komplementarność) z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt nr 1. Utworzenie centrów aktywności społecznej na obszarze rewitalizacji w gminie Halinów Projekty: <ol style="list-style-type: none"> 1. Jesteśmy u siebie. CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ i Klub ludzi aktywnych w miejscowości Cisie 2. Jesteśmy u siebie. CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ i Klub ludzi aktywnych w miejscowości Desno 3. Jesteśmy u siebie. Klub ludzi aktywnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Halinowie Poprawa dostępu i bezpieczeństwa transportowego mieszkańców korzystających z CAL, Projekt nr 8. Wyrównanie szans w mobilności mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez przystosowanie parkingu zlokalizowanego przy stacji PKP Cisie do funkcji „Parkuj i jedź” Projekt 9. Renowacja Domu Kultury i parku miejskiego w Halinowie. Poprawa funkcjonalności społecznej obiektu. (Poprawa dostępu i bezpieczeństwa transportowego mieszkańców korzystających z parku i obiektów zlokalizowanych w m. Halinów)
Planowany termin realizacji (rozp.-zak.) Harmonogram realizacji	2018 – 2020 Projekty budowlano-wykonawcze: IV/2018-I/2019 Prace budowlane i modernizacja oświetlenia II/2019-II/2020 Oddanie do użytku III/2020
Ryzyka i trudności	Trudność w realizacji przedsięwzięcia bez pozyskania na ten cel środków zewnętrznych.
Wnioskodawca	Gmina Halinów/Powiat Miński
Osoba do kontaktu	Pracownik Urzędu Miejskiego w Halinowie

Dodatkowe informacje

Założenia projektu przewidzianego do współfinansowania ze środków UE są zgodne z następującymi zapisami programów operacyjnych, w ramach których mają być realizowane
RPO WM 2014-2020. Działanie 4.3 Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza; Poddziałanie 4.3.2 Mobilność miejska w ramach ZIT. Rozwój zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej – ZIT. Cele strategiczne Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030 – Innowacyjne Mazowsze - Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego C2.2. Rozbudowa i modernizacja sieci dróg gminnych, w tym nawierzchni dróg, chodników, ścieżek rowerowych i parkingów, C2.3. Poprawa komunikacji wewnętrznej oraz zewnętrznej, C.1.6. Rewitalizacja przestrzeni publicznej
Koszty kwalifikowane dróg nie przekraczają 40%
Dotyczy

Projekt rewitalizacyjny nr 8	
Nazwa projektu	<p>Wyrównanie szans w mobilności mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez przystosowanie parkingu zlokalizowanego przy stacji PKP Cisie do funkcji „Parkuj i jedź”</p> <p>Rozbudowa przestrzeni parkingowo-komunikacyjnej w m. Cisie</p>
Podmioty realizujące	<p>Gmina – inwestor główny</p> <p>Wykonawcy prac projektowych, kosztorysowych, budowlanych</p> <p>Koleje Mazowieckie (współpraca w ramach projektów rozbudowy systemu P+R (ZIT) w ciągach linii kolejowych)</p>
Cel	<ul style="list-style-type: none"> • Ułatwienie dostępu, poprawa mobilności i bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji, dojeżdżających do miejsc pracy poza gminą (szczególnie do aglomeracji warszawskiej) • Poprawa funkcjonalności ruchu samochodowego, pieszego i rowerowego na obszarze rewitalizacji • Skracanie podróży samochodem i obniżka kosztów eksploatacyjnych użytkownika samochodów. • Promocja zachowań proekologicznych i prozdrowotnych poprzez ułatwianie rezygnacji z podróżowania samochodem na rzecz roweru czy transportu zbiorowego.
Sytuacja obecna	<p>Przy stacji PKP Cisie brakuje właściwie przygotowanych i monitorowanych miejsc parkingowych dla samochodów i rowerów, co skutkuje utrudnieniami dla mieszkańców obszarów rewitalizacji, szczególnie obszaru rewitalizacji położonego we wschodniej części gminy, dojeżdżających samochodami lub rowerami do stacji PKP Cisie.</p> <p>Obecnie istniejący parking jest niewystarczający w stosunku do ilości parkujących samochodów i nie posiada urządzeń umożliwiających wygodne i bezpieczne parkowanie rowerów. Źle zaparkowane samochody stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa i wygody ruchu samochodowego, rowerowego i pieszego oraz pogarszają estetykę terenów leżących w bezpośrednim sąsiedztwie stacji PKP.</p> <p>Dodatkowe miejsca parkingowe, a ponadto utwardzone place, chodniki, zmodernizowane oświetlenie uliczne są od lat niezrealizowanymi postulatami społecznymi o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców obszarów rewitalizacji.</p> <p>Projekt jest wynikiem odpowiedzi na problemy mieszkańców obszaru rewitalizacji ujęte w Tabeli podsumowującej stanowiącej załącznik do Programu Rewitalizacji Gminy Halinów na lata 2016-2023. Realizacja projektu poprzez rozbudowę parkingu przy stacji PKP w Cisiu wpłynie na poprawę funkcjonalności parkingu, wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i poprawę mobilności, co przyczyni się do poprawy standardów życia oraz zredukowania problemów zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji. Będzie to przede wszystkim umożliwienie szybszego dotarcia do pracy w sąsiednich miastach (głównie w Warszawie), co może zachęcić mieszkańców do podjęcia pracy. Wielu mieszkańców obszarów rewitalizacji mieszka w dużej odległości od stacji (nawet 7 km). Brak możliwości dojechania do stacji samochodem lub rowerem (nie ma gdzie bezpiecznie zostawić środków komunikacji) skutecznie zniechęca do podjęcia zatrudnienia. Ubóstwo jest jednym z głównych problemów tych obszarów.</p>

Odbiorcy projektu	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji położonego we wschodniej części gminy (m. Mrowiska, Krzewina, Desno, Cisie), w tym głównie osoby korzystające z komunikacji łączonej samochodowo-kolejowej lub rowerowo-kolejowej.				
Zakres realizowanych zadań	Budowa parkingu dla samochodów oraz rowerów oraz infrastruktury towarzyszącej, ułatwiającej korzystanie z parkingów i peronu stacji PKP Cisie, w tym: - budowa poczekalni dla podróżnych, - instalacja monitoringu całodobowego, - wymiana nawierzchni, odwodnienia, budowa chodników, - przebudowa schodów na pochylnie z wykorzystaniem dla rowerzystów oraz osób niepełnosprawnych, - modernizacja energooszczędnego oświetlenia zewnętrznego, - zagospodarowanie otoczenia (ławki, zieleń).				
Lokalizacja projektu	Teren bezpośrednio sąsiadujący ze stacją PKP Cisie; działka nr 27 <i>Projekt jest realizowany na obszarze rewitalizacji</i>				
Szacowana wartość	800 000 zł				
Źródła finansowania (wartość i udział)	krajowe środki publiczne	środki własne gminy	środki prywatne (w tym PPP)	środki UE (EFRR/ EFS/ FS/PROW)	środki z innych źródeł
	120 000 zł (15%) Koleje mazowieckie	80 000 zł (10%)	20 000 zł (2,5%)	580 000 zł (72,5%) (RPO WM 2014-2020)	-
Prognozowane rezultaty	Ilościowe: Wybudowany obiekt "parkuj i jedź": 1 Liczba miejsc postojowych w wybudowanym obiekcie, dla samochodów: 40; dla rowerów: 80. <u>Jakościowe</u> , dotyczące poziomu satysfakcji z poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, z uwagi na: poprawa standardów parkowania i podróżowania.				
Sposób ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Odbiór prac budowlanych Badania ankietowe mieszkańców (co dwa lata).				
Rodzaj (publiczne, prywatne, PPP)	Publiczne				
Spójność z gminnymi strategiami i planami	Strategia: cel strategiczny C2. Poprawa warunków mieszkalnych i bytowych mieszkańców, cel operacyjny C.2.3 Modernizacja, rozbudowa oraz budowa sieci ulic i dróg gminnych w tym ciągów pieszych i rowerowych; zadanie realizacyjne: Budowa i modernizacja parkingów.				
Powiązanie (komplementarność) z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt nr 7. Poprawa bezpieczeństwa i mobilności mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez budowę i modernizację ciągów pieszo-rowerowych na obszarze rewitalizacji w m. Krzewina, Desno, Cisie.				
Planowany termin realizacji (rozp.-zak.) Harmonogram realizacji	2018 – 2019 Prace projektowe i budowlane II/2018-I/2019 Zagospodarowanie terenu i oddanie do użytku II/2019				

Ryzyka i trudności	Trudność w realizacji przedsięwzięcia bez pozyskania na ten cel środków zewnętrznych.
Wnioskodawca	Gmina Halinów
Osoba do kontaktu	Pracownik Urzędu Miejskiego w Halinowie

Dodatkowe informacje

<p>Założenia projektu przewidzianego do współfinansowania ze środków UE są zgodne z następującymi zapisami programów operacyjnych, w ramach których mają być realizowane</p> <p>RPO WM 2014-2020 Oś IV. Przejście na gospodarkę niskoemisyjną - Uszczegółowienie RPO WM/SZOOP Działanie 4.3 Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza; Poddziałanie 4.3.2 Mobilność miejska w ramach ZIT.</p> <p>Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030 – Innowacyjne Mazowsze Cel strategiczny: Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego</p> <p>Koszty kwalifikowane dróg nie przekraczają 40%</p> <p>Dotyczy</p>

Projekt rewitalizacyjny nr 9	
Nazwa projektu	Renowacja Domu Kultury i parku miejskiego w Halinowie. Poprawa funkcjonalności społecznej obiektu
Podmioty realizujące	Gmina, GCK w Halinowie
Cel	<ul style="list-style-type: none"> • Poszerzenie oferty kulturalnej i rekreacyjnej (koła muzyczne, teatralne, plastyczne oraz zajęcia dla seniorów i dzieci, zajęcia komputerowo-informatyczne, spotkania plenerowe), przewidziane zostaną zajęcia dla grup dzieci i młodzieży wymagającej wsparcia z obszaru rewitalizacji • Przywrócenie pałacowi jego dawnej bryły i wyglądu oraz dostosowanie podziału pomieszczeń do funkcji, jakie powinien pełnić Dom Kultury. • Renowacja parku okalającego pałac, przy zachowaniu jego starodrzewu, • Budowa muszli koncertowej, wielofunkcyjnego boiska, placu zabaw dla dzieci, parkingu • Termomodernizacja Domu Kultury i dawnej Oranżerii w Halinowie
Sytuacja obecna (opis stanu istniejącego)	<p>Dawny pałac właścicieli majątku Skruda, który wraz z otaczającym pałac parkiem mieści się w Halinowie między ulicami 3 Maja a Malinową służy mieszkańcom jako siedziba Domu Kultury. Odbywają się tu liczne zajęcia i uroczystości, jednakże budynek oraz jego wyposażenie nie spełnia wymogów nowoczesnej i centralnej placówki życia kulturalnego i społecznego. Brak nowoczesnych rozwiązań powoduje, że w obiekcie nie mogą się odbywać warsztaty i zajęcia wymagające nowoczesnie wyposażonych sal i ukierunkowania ich na grupy szczególnie wymagające wsparcia- grupy z obszaru rewitalizacji.</p> <p>Obiekt nie może w pełni realizować misji rozwoju kulturalnego dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p> <p>Ponadto przez nieprzemyślaną przebudowę z lat 80-tych stracił on wiele ze swego uroku. Zarówno budynek jak i park wymagają pilnej renowacji. Właściwe ramy dla takiego przedsięwzięcia tworzy uchwalony w 2003 roku miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Halinów ustalający ochronę konserwatorską budynku Domu Kultury wraz z otaczającym terenem i nakładający obowiązek uzgadniania wszelkich prac projektowych i inwestycyjnych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.</p> <p>W 2007 roku opracowano wstępną architektoniczną dokumentację projektowo-kosztorysową remontu i modernizacji budynku pałacu, wraz z</p>

	<p>kompleksowym zagospodarowaniem terenu - parku wokół pałacu o powierzchni 1,86 ha.</p> <p>Ściany budynku nie są odpowiednio ocieplone i wyizolowane, skutkiem czego są odnotowywane duże straty ciepła. Budynek znajduje się na szlaku Wielkiego Gościńca Litewskiego, jest wpisany do Rejestru Zabytków. Obok budynku znajduje się dawna oranżeria. W 2015 i 2016 r. miały miejsce przedsięwzięcia remontowe budynków (roboty remontowe i rozbiórkowe, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, podłóża i posadzki, remont dachu, wykonanie kotłowni, roboty instalacyjne).</p> <p>Mieszkańcy obszaru rewitalizacji nie korzystają właściwie z żadnych zajęć ukulturalniających ani aktywizujących w obszarze kultury. Jedyńm działającym na terenie gminy ośrodkiem kultury realizującym przedstawienia czy koncerty jest obiekt w Okuniewie i Michałowie (północna część gminy) – położony nawet 11 km od obszarów rewitalizacji. Dom Kultury w Halinowie z szeroką ofertą kulturalną dedykowaną mieszkańcom obszaru rewitalizacji (specjalnie do potrzeb mieszkańców obszarów dobrana oferta kulturalna, przygotowana na bazie badania potrzeb i zainteresowań mieszkańców obszarów rewitalizacji) umożliwi systematyczne korzystanie z oferty kulturalnej i rozrywkowej, co przełoży się na aktywizację i wyjście z marazmu osób mieszkających na obszarach rewitalizacji. Wszystko to będzie miało docelowo przełożenie na poprawę warunków społecznych i gospodarczych na obszarze rewitalizacji. Projekt pomoże w eliminacji problemów mieszkańców obszaru rewitalizacji ujętych w Tabeli podsumowującej stanowiącej załącznik do Projektu Rewitalizacji Gminy Halinów na lata 2016-2023. Realizacja projektu poprzez renowację Domu Kultury i parku miejskiego w Halinowie wpłynie na poprawę funkcjonalności społecznej obiektu, co umożliwi rozszerzenie oferty kulturalnej i edukacyjnej, a także pobudzi aktywność społeczną i zawodową mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p>
Odbiorcy projektu	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji (dedykowane, animowane programy zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych): Długiej Kościelnej, Długiej Szlacheckiej, Cisia, Desna, Krzewiny, Mrowisk.
Zakres planowanych zadań	<p>Opracowanie nowej oferty zajęć i warsztatów skierowanych dla grup zagrożonych wykluczeniem.</p> <p>Modernizacja funkcjonalno użytkowa budynku i źródła ciepła (tynki wewnętrzne, posadzki, roboty wykończeniowe, biały montaż i wyposażenie dokończenie instalacji i montaż urządzeń, ocieplenie budynku, komputeryzacja Domu Kultury)</p> <p>Zagospodarowanie terenu wokół budynku (renowacja parku)</p> <p><i>Wizualizacja budynku Domu Kultury w Halinowie</i></p>

	 				
<p>Lokalizacja projektu</p>	<p>Halinów, ul. 3 maja. Projekt ma istotne znaczenie dla osób mieszkających na obszarze rewitalizacji. Analiza dotychczasowej i planowanej działalności GCK, w tym w zakresie prowadzenia zajęć dla osób zagrożonych wykluczeniem, planowane zmiany funkcji otoczenia obiektu oraz centralne położenie GCK, jednoznacznie wskazują na potrzebę realizacji projektu i jego oddziaływanie na obszar rewitalizacji. <i>Projekt jest zlokalizowany poza obszarem rewitalizacji</i></p>				
<p>Szacowana wartość</p>	<p>4 000 000 zł</p>				
<p>Źródła finansowania (wartość i udział)</p>	<p>krajowe środki publiczne</p>	<p>środki własne gminy</p>	<p>środki prywatne</p>	<p>środki UE (EFRR/ EFS/ FS)</p>	<p>środki z innych źródeł</p>

	400 000 zł (10%) Min. Kultury	400 000 zł (10%)	-	3 200 000 zł (80%) (RPO WM 2014- 2020/POLIŚ 2014 - 2020)	-
Prognozowane rezultaty	<p>Ilościowe: Zmodernizowany obiekt Domu Kultury i zrewitalizowany park miejski: 1 Wzrost ilości zajęć i warsztatów prowadzonych w obiekcie w porównaniu do roku 2016: 50% (w 2019) Wzrost ilości mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z obiektu (rok wprowadzenia monitoringu osób korzystających z obiektu: 2021 r.): 24% (w stosunku do roku 2019) <u>Jakościowe</u>, dotyczące poziomu satysfakcji z poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, z uwagi na: poprawę jakości i ilości zajęć i warsztatów prowadzonych w Domu Kultury (DK)</p>				
Sposób oceny i pomiarów rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Odbiory prac budowlanych i wyposażenie Sprawozdawczość DK i gminna dotycząca działalności DK Monitoring osób korzystających z parku</p>				
Rodzaj (publiczne, prywatne, PPP)	Publiczne				
Spójność z gminnymi strategiami i planami	<p>Strategia: cel strategiczny C2. Poprawa warunków mieszkalnych i bytowych mieszkańców, cel operacyjny C2.7. Budowa, rozbudowa i rewitalizacja obiektów Kultury; zadania realizujące - Program rewitalizacji przestrzeni, rozwoju infrastruktury oświatowej, sportowej i rekreacyjnej: Rewitalizacja obiektów kultury na terenie gminy.</p>				
Powiązanie (komplementarność) z innymi projektami rewitalizacyjnymi	<p>Projekt nr 1. Utworzenie centrów aktywności społecznej na obszarze rewitalizacji w gminie Halinów Projekty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jesteśmy u siebie. CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ i Klub ludzi aktywnych w miejscowości Cisie 2. Jesteśmy u siebie. CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ i Klub ludzi aktywnych w miejscowości Desno 3. Jesteśmy u siebie. Klub ludzi aktywnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Halinowie <p>Projekt nr 4. „Informatyk” (kształcenie i doskonalenie w zakresie kompetencji informatycznych na obszarach rewitalizacji w m. Desno, Cisie, Długa Szlachecka oraz w Domu Kultury w Halinowie) Projekt nr 5. Historyczne oblicze gminy Halinów. Projekt historyczno-przestrzenno-internetowy dla mieszkańców obszaru rewitalizacji Projekt nr 10. Zapewnienie podstawowych potrzeb psychofizycznych oraz zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez modernizację budynku socjalnego w Długiej Kościelnej oraz adaptację pomieszczeń na świetlicę środowiskową i miejsce terapii zajęciowej</p>				
Planowany termin realizacji (rozp.-zak.) Harmonogram realizacji (kw. i rok)	<p>2018-2023 Konkurs architektoniczno-urbanistyczny I/2018 Dokumentacja projektowa: III/2018 Prace budowlane: IV/2018-III/2020 Wyposażenie i oddanie do użytkowania: I/2021 Działalność GCK i korzystanie z otoczenia obiektu – w trybie bieżącym począwszy od II/2021</p>				

Ryzyka i trudności	Trudność w realizacji przedsięwzięcia bez pozyskania na ten cel środków zewnętrznych.
Wnioskodawca	Gmina Halinów
Osoba do kontaktu	Pracownik Urzędu Miejskiego w Halinowie

Dodatkowe informacje

Założenia projektu przewidzianego do współfinansowania ze środków UE są zgodne z następującymi zapisami programów operacyjnych, w ramach których mają być realizowane
RPO WM 2014-2020 Oś Priorytetowa VI – Jakość życia, Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych POLiŚ Oś priorytetowa VIII Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury, Działanie 8.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury
Koszty kwalifikowane dróg nie przekraczają 40%
Dotyczy (drogi dojazdowe i wewnętrzne)

Projekt rewitalizacyjny nr 10	
Nazwa projektu	Zapewnienie podstawowych potrzeb psychofizycznych oraz zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez modernizację budynku socjalnego w Długiej Kościelnej oraz adaptację pomieszczeń na świetlicę środowiskową i miejsce terapii zajęciowej.
Podmioty realizujące	Gmina – inwestor główny Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Halinowie (podmiot zarządzający) Sołectwo we współpracy z organizacjami pozarządowymi
Cel	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie terapii zajęciowej dla mieszkańców obszarów rewitalizowanych, • Wyposażenie sali oraz świetlicy z uwzględnieniem energooszczędności, • Poprawa standardów i dostępności do obiektu socjalnego, • Umożliwienie udziału w zajęciach pozalekcyjnych, warsztatach terapeutycznych, zajęciach z udziałem psychologów na obszarze rewitalizacji w ramach funkcjonalności: społeczno – kulturalnej, edukacyjnej i gospodarczej, • Nastawienie na rozwiązywanie problemów rodzin dysfunkcyjnych i rodzin z problemami o podłożu psychologicznym, w tym dzieci, osób niepełnosprawnych i seniorów - z obszaru rewitalizacji. • Przeciwdziałanie agresji i sytuacji patogennych w rodzinach mieszkających na obszarze rewitalizacji, • Rozwój działań profilaktycznych mających na celu podniesienie świadomości społecznej na temat trudnych i negatywnych zjawisk w rodzinie, • Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób z obszaru rewitalizacji zagrożonych i doznających problemów w rodzinie typu przemoc, nałóg, bezradność, • Wsparcie utworzenia na terenie modernizowanym spółdzielni socjalnej dla osób z terenów rewitalizacji – dzięki czemu mieszkańcy zaczną się aktywizować zawodowo a jednocześnie wzrośnie poziom zaangażowania społecznego.
Sytuacja obecna	Obszar, na którym obecnie znajdują się budynki, mieści się w miejscowości Długa Kościelna. Aktualnie budynki pełnią funkcję wyłącznie mieszkalną, przy czym stan techniczny budynków jest bardzo zły. Budynki zajmują rozległy teren, w sumie jest to 10 lokali o łącznej powierzchni 351,74 m ² .

	<p>Teren ten wymaga wsparcia, zapotrzebowanie na funkcjonowanie świetlicy jest bardzo duże (m.in. dane z MOPS), ale nie ma miejsca do prowadzenia zajęć i terapii dla dzieci i dorosłych, nie realizuje się też projektów wspierających rodziny pod kątem psychologicznym i edukacyjnym.</p> <p>Projekt zrealizowany zostanie kompleksowo – dzięki realizacji przedsięwzięcia zagwarantowane zostanie wsparcie doraźne dla osób potrzebujących (pomieszczenia socjalne, pomoc psychoterapeutyczna, edukacyjna) ale także długookresowe wspieranie rodzin (zajęcia, terapie, spółdzielnia socjalna).</p> <p>Szczególnie na tym obszarze pogłębia się problem społeczny mieszkańców. Znajduje się tu duża grupa mieszkańców objętych pomocą MOPS. Niepokojący jest fakt, że ludzie ci z pokolenia na pokolenie przejmują problemy i trwają w ubóstwie, bezradności, braku aktywności. Stan budynków w których mieszkają jest bardzo zły, zarówno technicznie jak i wizualnie. Nie zachęca to mieszkańców do żadnych działań aktywizacyjnych, wręcz przeciwnie. Projekt na celu zmobilizować mieszkańców do zmiany stylu życia, podać im pomocną dłoń w zakresie zarówno działań psychologiczno terapeutycznych, ale także konkretnych działań skierowanych na pobudzenie działalności gospodarczej i rozwój rynku pracy na tym obszarze.</p> <p>W rodzinach wykazujących problemy społeczne i gospodarcze najczęściej najtrudniej mają dzieci. W gminie nie funkcjonują świetlice środowiskowe, wobec czego dzieci z trudnych domów nie mają gdzie po szkole odrobić lekcji, uczęszczać na dodatkowe zajęcia redukujące ich trudności w nauce czy uczestniczyć w kreatywnych zajęciach, rozwijających ich zdolności. Te dzieci są pozostawione same sobie.</p> <p>Na obszarze występuje też problem związany z niepełnosprawnościami. Osoby z dysfunkcjami wymagają dużego wsparcia terapeutycznego, ale wymagają także kursów, szkoleń i oczekują na możliwość pracy zawodowej.</p> <p>Opisywany projekt odpowiada na zapotrzebowanie mieszkańców obszarów zdegradowanych – przewiduje utworzenie świetlicy środowiskowej, która szczególnie w tym obszarze jest bardzo potrzebna dzieciom i młodzieży. Projekt przewiduje także utworzenie miejsc pracy w spółdzielni, którą będą tworzyć m. in. Osoby niepełnosprawne.</p> <p>Jest to projekt innowacyjny, ukierunkowany na pomoc ale też mobilizowanie do aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z obszarów rewitalizacji.</p> <p>Projekt wpłynie na rozwiązanie problemów mieszkańców obszaru rewitalizacji ujętych w Tabeli podsumowującej stanowiącej załącznik do Projektu Rewitalizacji Gminy Halinów na lata 2016-2023. Realizacja projektu poprzez renowację Domu Kultury i parku miejskiego w Halinowie wpłynie na poprawę funkcjonalności społecznej obiektu, co umożliwi rozszerzenie oferty kulturalnej i edukacyjnej, a także pobudzi aktywność społeczną i zawodową mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p>
Odbiorcy projektu	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	<p>Modernizacja, rozbudowa i adaptacja budynku na potrzeby socjalne</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa pomieszczeń: sal i świetlic dla prowadzenia zajęć i terapii - sale dla prowadzenia świetlic środowiskowych - rozbudowa o pomieszczenia dla działalności spółdzielni socjalnej - zagospodarowanie terenu wokół budynku aby stworzyć przyjazną przestrzeń

	- wyposażenie pomieszczeń na potrzeby realizacji projektu - organizowanie zajęć terapeutycznych, psychoedukacyjnych, doradczych - organizowanie działania świetlicy środowiskowej				
Lokalizacja projektu	Działka nr 173/1 w m. Długa Kościelna <i>Projekt jest realizowany na obszarze rewitalizacji</i>				
Szacowana wartość	3 000 000 zł				
Źródła finansowania (wartość i udział)	krajowe środki publiczne	środki własne gminy	środki prywatne (w tym PPP)	środki UE (EFRR/ EFS/ FS/PROW)	środki z innych źródeł
	150 000 zł (5%) MRPiPS	600 000 zł (20%)	-	2 250 000 zł (75%) (RPO WM 2014-2020)	-
Prognozowane rezultaty	Ilościowe: Zmodernizowany obiekt socjalny 1 Ilość zajęć według rodzajów: 6/rok Jakościowe, dotyczące poziomu satysfakcji z poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, z uwagi na: poprawa standardów życia i zdrowia w rodzinie				
Sposób ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Odbiór prac budowlanych Sprawozdawczość MOPS Badania ankietowe mieszkańców (co dwa lata).				
Rodzaj (publiczne, prywatne, PPP)	Publiczne, partnerstwo z NGO				
Spójność z gminnymi strategiami i planami	Strategia: cel strategiczny C2. Poprawa warunków mieszkalnych i bytowych mieszkańców, cel operacyjny C2.5. Budowa, rozbudowa i modernizacja bazy oświatowej i wychowania; C2.8 Poprawa dostępności i jakości usług medycznych i pomocy społecznej, C3. Rozwój zasobów ludzkich, budowa społeczeństwa obywatelskiego oraz wspieranie aktywności gospodarczej mieszkańców, cały zakres celów operacyjnych (C3.1-C3.10, w tym: C3.1 Inspirowanie inicjatyw obywatelskich; C3.2 Aktywizacja mieszkańców wokół inicjatyw na rzecz całej społeczności lokalnej; C3.3 Działanie na rzecz włączenia społecznego osób starszych, zagrożonych bezrobociem i patologiami oraz niezaradnych życiowo; C3.10 Wspieranie rodzin); zadania realizacyjne: Program rewitalizacji przestrzeni, rozwoju infrastruktury oświatowej, sportowej i rekreacyjnej, Budowa, remonty i modernizacja świetlic wiejskich; Wyposażenie świetlic wiejskich i ośrodków kulturalnych; Rozwój infrastruktury społecznej na potrzeby integracji mieszkańców w tym kluby dla mieszkańców, świetlice, biblioteki SRPS: Obszar ubóstwo i wykluczenie społeczne: <ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie grupy wolontariuszy, którzy pracowaliby z dziećmi niepełnosprawnymi. • Utworzenie świetlicy środowiskowej jako miejsca pracy wolontariuszy. • Utworzenie świetlicy wsparcia dziennego. Obszar bezrobocie: <ul style="list-style-type: none"> • Zainicjowanie utworzenia Spółdzielni pracy Obszar polityka senioralna: <ul style="list-style-type: none"> • Spółdzielnia pracy 				

Powiązanie (komplementarność) z innymi projektami rewitalizacyjnymi	<p>Projekt nr 1. Utworzenie centrów aktywności społecznej na obszarze rewitalizacji w gminie Halinów</p> <p>Projekty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jesteśmy u siebie. CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ i Klub ludzi aktywnych w miejscowości Cisie 2. Jesteśmy u siebie. CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ i Klub ludzi aktywnych w miejscowości Desno 3. Jesteśmy u siebie. Klub ludzi aktywnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Halinowie <p>Projekt nr 3. Internetowy Halinów. Aktywne strony internetowe wsi: Cisie, Krzewina, Mrowiska, Desno, Długa Kościelna, Długa Szlachecka. Wsparcie komunikacyjne dla mieszkańców, w tym dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>Projekt nr 4. „Informatyk” (kształcenie i doskonalenie w zakresie kompetencji informatycznych na obszarach rewitalizacji w m. Desno, Cisie, Długa Szlachecka oraz w Domu Kultury w Halinowie). Przygotowanie świetlic do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych młodzieży.</p> <p>Projekt nr 6. Modernizacja/rozbudowa placówek oświatowych i integracyjnych na obszarze rewitalizacji</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa dostępu do oferty dydaktyczno-rozwojowej w miejscowości Cisie poprzez rozbudowę, modernizację i termomodernizację Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Cisiu 2. Poprawa dostępu do oferty zajęć integracyjnych poprzez rozbudowę, modernizację i termomodernizację budynku przy ul. Popiełuszki 53 w m. Długa Szlachecka <p>Projekt nr 9. Renowacja Domu Kultury i parku miejskiego w Halinowie. Poprawa funkcjonalności społecznej obiektu.</p>
Planowany termin realizacji (rozp.-zak.) Harmonogram realizacji	2019 – 2023 Prace projektowe i budowlane II/2018-I/2019 Zagospodarowanie terenu i oddanie do użytku II/2019 Rozpoczęcie działalności bieżącej III/2019
Ryzyka i trudności	Trudność w realizacji przedsięwzięcia bez pozyskania na ten cel środków zewnętrznych.
Wnioskodawca	Gmina Halinów
Osoba do kontaktu	Pracownik Urzędu Miejskiego w Halinowie

Dodatkowe informacje

Założenia projektu przewidzianego do współfinansowania ze środków UE są zgodne z następującymi zapisami programów operacyjnych, w ramach których mają być realizowane
<p>RPO WM 2014-2020 Oś Priorytetowa VI – Jakość życia Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych, Oś Priorytetowa IX – Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem. Działanie 9.1. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, Oś Priorytetowa X - Edukacja dla rozwoju regionu, Działanie 10.1 Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży; Poddziałanie 10.1.1 Edukacja ogólna (w tym w szkołach zawodowych) Poddziałanie 10.1.2 Edukacja ogólna w ramach ZIT, Poddziałanie 10.1.4 Edukacja przedszkolna, Działanie 10.2 Upowszechnianie kompetencji kluczowych wśród osób dorosłych, Działanie 10.3 Doskonalenie zawodowe, Poddziałanie 10.3.1 Doskonalenie zawodowe uczniów, Poddziałanie 10.3.3 Doradztwo edukacyjno – zawodowe w ramach ZIT</p> <p>PROW 2014-2020. Działanie: Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej</p>
Koszty kwalifikowane dróg nie przekraczają 40%
Dotyczy (budowa dróg dojazdowych)

8. Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową

Poza projektami podstawowymi, w ramach Programu Rewitalizacji, planowane są również uzupełniające projekty i zadania rewitalizacyjne. Ich docelowa lista będzie tworzona i aktualizowana na podstawie bieżącej identyfikacji zagrożeń, problemów i oczekiwań mieszkańców obszaru rewitalizowanego, przedsiębiorców i osób odwiedzających gminę oraz zmian w otoczeniu społeczno-gospodarczym, dokonywanych m.in. poprzez realizację kluczowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Wśród tych projektów znajdują się:

- Projekty społeczne:
 - powołanie **Klubu Integracji Społecznej** oraz **Klubów Aktywnych Kobiet**, głównie na obszarze rewitalizacji z wykorzystaniem obiektów zmodernizowanych w ramach PR, oraz prowadzonych w pierwszym okresie rozwoju klubów przez animatorów życia społecznego (szacowana wartość projektu: 20.000,00 zł; źródła finansowania: środki pochodzące od organizacji pozarządowych, środki prywatne, budżet gminy; Podmiot realizujący: organizacje pozarządowe; Planowane rezultaty: Utworzenie Klubu Integracji Społecznej i Klubów Aktywnych Kobiet na obszarze rewitalizacji (6 szt.) obejmujących swoją działalnością 60 osób);
 - organizacja szkoleń i seminariów zawodowych dla mieszkańców obszarów do rewitalizacji, na podstawie badań dotyczących potrzeb i oczekiwań potencjalnych beneficjentów tych szkoleń – z wykorzystaniem obiektów zmodernizowanych w ramach PR (szacowana wartość projektu: 200.000,00 zł w latach 2017-2023; źródła finansowania: środki pochodzące z organizacji pozarządowych, budżet gminy, środki pochodzące z unijnych i krajowych źródeł zewnętrznych takich jak RPO WM 2014-2020; Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej; Podmiot realizujący: organizacje pozarządowe, MOPS; Planowane rezultaty: organizacja szkoleń i seminariów zgodnie z postulowanymi za potrzebowaniami mieszkańców obszaru rewitalizacji (12 cykli obejmujących 80 osób/rok.));
 - organizacja konkursów i olimpiad na obszarze rewitalizacji, wspierających zaangażowanie mieszkańców (w tym dzieci i młodzieży) w różnego rodzaju aktywności lokalne i ponadlokalne (szacowana wartość projektu: 50.000,00 zł w latach 2017 - 2020; źródła finansowania: środki pochodzące z organizacji pozarządowych, budżet gminy, środki pochodzące z unijnych i krajowych źródeł zewnętrznych takich jak RPO WM 2014-2020; Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej; Podmiot realizujący: organizacje pozarządowe, Gmina Halinów; Planowane rezultaty: organizacja konkursów (3 konkursy obejmujące 35 osób/rok.));

Wskazane wyżej projekty społeczne istotnie oddziałują na wpisany do Programu cel I rewitalizacji: Integrację społeczną oraz rozwijanie kompetencji społecznych i zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji. Zarówno planowane do utworzenia kluby jak i planowane do organizacji szkolenia i konkursy wpłyną znacząco na integrację i rozwijanie kompetencji społeczno-zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji.

- Projekty wsparcia technicznego obiektów użyteczności publicznej na obszarze rewitalizacji oraz poza tym obszarem, z uwagi na jego oddziaływanie społeczne, funkcjonalne i środowiskowe na obszar rewitalizacji, w tym:

- Termomodernizacja i / budowa przyszkolnych oczyszczalni ścieków:
 - Zespół szkolno – przedszkolny w Halinowie, ul. Okuniewska 115,
 - Zespół szkolno – przedszkolny w Okuniewie, ul. Szkolna 4,
 - Zespół szkolno – przedszkolny w Brzezinach, Brzeziny 3,
 - Zespół szkolno- przedszkolny w Chobocie, Chobot 50

(szacowana wartość projektów: 4.000.000,00 zł; źródła finansowania: budżet gminy, środki pochodzące z krajowych i unijnych źródeł zewnętrznych takich jak RPO WM 2014-2020, POiŚ 2014 – 2020, WFOŚiGW; Podmiot realizujący: Gmina Halinów; Planowane rezultaty: przyszkolne oczyszczalnie ścieków (4 objekty, poprawa standardów ochrony środowiska w powiązaniu z oszczędnościami związanymi z eksploatacją obiektów.));

- Energooszczędne oświetlenie zewnętrzne na obszarze rewitalizacji, także w formule PPP, szczególnie ulice: Mostowa (Cisie), Północna Polna, Popiełuszki, Spokojna (Długa Kościelna, Długa Szlachecka), główne ulice w Krzewinie, Deśnie i Mrowiskach (szacowana wartość projektu: 500.000,00 zł; źródła finansowania: środki w ramach PPP, środki pochodzące z unijnych źródeł zewnętrznych takich jak RPO WM 2013-2020; Podmiot realizujący: Gmina Halinów; Planowane rezultaty: oświetlenie energooszczędne na obszarze rewitalizacji (1 kpl/ulica, poprawa widoczności i bezpieczeństwa, oszczędności związane z energooszczędnością nowych źródeł światła));
- Ochrona i renowacja obiektów zabytkowych na obszarze rewitalizacji (Zbytkowa Dzwonnica oraz Pomnik Powstania Styczniowego w Długiej Kościelnej)

(szacowana wartość projektu: 1.000.000,00 zł; źródła finansowania: środki pochodzące z unijnych źródeł zewnętrznych takich jak RPO WM 2013-2020, budżetu gminy, środków prywatnych; Podmiot realizujący: właściciel obiektów; Planowane rezultaty: ochrona i renowacja obiektów zabytkowych (2 szt.), wzrost atrakcyjnego wizerunku obszaru rewitalizacji w gminie Halinów);

- Renowacja stawów – utworzenie kąpieliska i terenu rekreacyjnego w Mrowiskach i Długiej Kościelnej (szacowana wartość projektu: 2.000.000,00 zł; źródła finansowania: środki pochodzące z organizacji pozarządowych, środki prywatne; Podmiot realizujący: właściciel terenu; Planowane rezultaty: utworzenie miejsca integracji i rozwoju zainteresowań (1 szt.));

- Remont boiska w miejscowości Desno oraz ogrodzenie placu zabaw,
(szacowana wartość projektu: 1.000.000,00 zł; źródła finansowania: budżet gminy, środki pochodzące z unijnych i krajowych źródeł zewnętrznych takich jak RPO WM 2013-2020; PROW 2014-2020, Ministerstwo Sportu i Turystyki; Podmiot realizujący: Gmina Halinów; Planowane rezultaty: Utworzenie ogólnodostępnego boiska dla mieszkańców obszaru rewitalizacji (1 obiekt.), liczba osób korzystających z obiektu: 1000);
- Ochrona brzegów i zagospodarowanie rzeki Długiej w celu rekreacyjnym oraz-turystycznym i -przyrodniczym na terenie obszarów do rewitalizacji.
(szacowana wartość projektu: 2.200.000,00 zł; źródła finansowania: środki pochodzące z organizacji pozarządowych, PPP, środki pochodzące z unijnych źródeł zewnętrznych takich jak RPO WM 2013-2020; POLiŚ 2014-2020; Podmiot realizujący: organizacje pozarządowe/PPP; Planowane rezultaty: Utworzenie miejsca wspomagającego rozwój społeczno-gospodarczy obszaru rewitalizacji (z funkcjami turystycznymi i przyrodniczymi) (1 szt.));

Wskazane wyżej projekty wsparcia technicznego istotnie oddziałują na wpisane do Programu cele rewitalizacji. Termomodernizacja i budowa oczyszczalni ścieków, energooszczędne oświetlenie, remont boiska i ogrodzenie placu zabaw a także renowacja zabytkowych budowli poprawi bezpieczeństwo i wpłynie na wyższy poziom jakości życia na obszarze rewitalizacji. Projekty te wpisują się w cel II rewitalizacji: Poprawa jakości i warunków życia w obszarze rewitalizacji. Pozostałe projekty, związane z zagospodarowaniem przestrzeni wokół rzeki i jezior pozwolą dodatkowo na wzrost znaczenia tych obszarów i rozwój ich sfery społeczno-gospodarczej. Wpisują się one zarówno w przywołany wyżej cel II rewitalizacji jak i w cel I poświęcony integracji społecznej i rozwojowi kompetencji społeczno-zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Wszystkie ww. projekty są oceniane jako w istotny sposób wpisujące się w wypełnienie wizji i celów rewitalizacji.

Powyższe projekty wdrażane będą w oparciu o bieżące zapotrzebowanie – po zrealizowaniu przynajmniej części projektów głównych, i dokonaniu oceny ich oddziaływania na obszar rewitalizacji oraz widocznej potrzeby wsparcia działań prowadzonych na tym obszarze projektami dodatkowymi. Projekty pozostałe będą w dużej mierze korzystały z zasobów wytworzonych w ramach projektów głównych i będą czynnikiem zwiększającym efektywność, skuteczność i kompleksowość realizacji wszystkich zaplanowanych działań rewitalizacyjnych.

9. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/ przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji

W celu zapewnienia synergii działań ukierunkowanych na społeczne i gospodarcze ożywienie obszaru rewitalizacji Program Rewitalizacji określa powiązania pomiędzy poszczególnymi projektami (zob. Karty projektów w rozdz. 7). Powiązania te zapewnią operacyjną i systemową efektywność, skuteczność i trwałość poszczególnych projektów jak i całego Programu, w tym efektywność wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację.

Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna Programu Rewitalizacji została zapewniona dzięki skupieniu zdecydowanej większości projektów wybranych do realizacji na wyznaczonych podobszarach rewitalizacji i uwzględnieniu oddziaływania tych projektów na cały obszar rewitalizacji. Jedynym projektem rewitalizacyjnym realizowanym poza obszarem rewitalizacji jest renowacja Domu Kultury w powiązaniu z odnową parku miejskiego w Halinowie. Znaczenie przestrzenne tego projektu jest o znaczeniu kluczowym dla Programu, z uwagi na cele społeczne jakie będą pełnione przez te obiekty oraz ich znaczenie dla mieszkańców podobszarów rewitalizacji A oraz B, także z uwagi na centralne położenie tych obiektów pomiędzy dwoma podobszarami rewitalizacji.

Tak więc Program rewitalizacji przyniesie rezultaty całościowe w obszarze rewitalizacji poprzez wzajemne dopełnianie się i koncentrację przestrzenną poszczególnych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych o znaczeniu społecznym oraz materialnym. Ponadto projekty zaplanowane do realizacji we wschodniej (podobszar B) i centralno-zachodniej części obszaru gminy (podobszar A) są powiązane z projektem planowanym do realizacji w mieście Halinów (renowacja Domu Kultury i parku), z uwagi na jego znaczenie dla realizacji celów Programu, oddziaływanie społeczne oraz centralne położenie wobec podobszarów rewitalizacji.

Planowane działania i projekty będą przeciwdziałały przenoszeniu się problemów, głównie społecznych, z obszarów zdegradowanych na inne obszary.

W celu zapewnienia komplementarności przestrzennej planuje się od 2017 r. analizę wpływu decyzji w sprawach polityki i gospodarki przestrzennej, podejmowanych przez gminę, sąsiednie JST oraz przez decyzyjne organy Aglomeracji Warszawskiej (także w ramach ZIT), na skuteczność programu rewitalizacji.

Komplementarność problemowa

Projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne ujęte w PR, wzajemnie się dopełniają, przez co zapewnione są ich kompleksowość tematyczna oraz całościowe oddziaływanie na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym, środowiskowym).

Przykładami komplementarności problemowej jest np. powiązanie projektów modernizacji i termomodernizacji obiektów publicznych oraz projektów ściśle społecznych, które w większości przypadków będą realizowane w zmodernizowanych obiektach; także powiązanie i przewidziane oddziaływanie planowanych projektów na obszar gospodarczy, przez poprawę kompetencji zawodowych, zwiększanie szans na zatrudnienie i poprawę mobilności

mieszkańców (spójność problemowa projektów jest szczegółowo opisana Kartach projektów (rozdział 7).

Tak więc każdy projekt rewitalizacyjny ma zapewnioną skuteczność poprzez wzajemne powiązanie projektów rewitalizacyjnych wymienionych w kartach projektów oraz powiązanie poszczególnych działań projektowych ze strategią oraz innymi dokumentami planistycznymi gminy. Przyszłe aktualizacje tych dokumentów będą prowadzone z uwzględnieniem relacji i wpływu na PR i będą uwzględniały aspekty operacyjne działań Urzędu Miejskiego w Halinowie i jej jednostek organizacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem:

- koordynacji tematycznej i organizacyjnej działań mających wpływ na obszary zdegradowane,
- szans i zagrożeń wynikających z pogłębionej i usystematyzowanej analizy sytuacji społecznej, demograficznej, ekonomicznej i przestrzennej
- analizy zjawisk kryzysowych i ryzyk na obszarze powiatu, Aglomeracji Warszawskiej oraz województwa.

Po przeprowadzeniu rewitalizacji obszar rewitalizacji będzie się charakteryzował stanem i będzie zgodny z wizją i kierunkami rewitalizacji opisanymi w rozdziałach 5 i 6.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

System zarządzania programem rewitalizacji, jest częścią systemu zarządzania gminą, bazującego na efektywnym współdziałaniu właściwych zadaniowo komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Halinowie oraz gminnych jednostek organizacyjnych, ale także w miarę potrzeb, planów współpracy i wymogów projektowych na współdziałaniu instytucjonalno-proceduralnym z podmiotami/partnerami społecznymi i gospodarczymi. System procesowego wdrażania i realizacji PR jest umiejscowiony w strukturach Urzędu miejskiego oraz powiązany z działaniami wszystkich komórek funkcjonalnych urzędu stosownie do Statutu Urzędu Miejskiego w Halinowie, zapisów regulaminu organizacyjnego urzędu i jednostek organizacyjnych gminy a także regulaminu kontroli zarządczej na poziomie urzędu (I stopień) oraz jednostek organizacyjnych gminy (II stopień kontroli zarządczej). Wszystkie komórki organizacyjnych struktur gminnych, odpowiedzialne za operacyjne działania na rzecz wypełniania strategii gminy, celów rewitalizacyjnych oraz sektorowych i za świadczenie usług w zakresie zadań własnych gminy, podlegają kierownikowi urzędu, którym jest Burmistrz gminy. Burmistrz, jako organ wykonawczy gminy, z udziałem kierownictwa urzędu i gminnych jednostek organizacyjnych podejmuje decyzje, które mają na celu efektywne oraz skuteczne realizowanie celów rewitalizacyjnych w szerszym kontekście strategicznym i partycypacyjnym.

Komplementarność międzyokresowa

Projekty uwzględnione w PR, na okres programowania 2014-2020 i poza ten okres do roku 2023, szczególnie te o charakterze społecznym, stanowią po części uzupełnienie przedsięwzięć infrastrukturalnych i społecznych zrealizowanych w ramach funduszy zewnętrznych, w tym unijnych: przedakcesyjnych oraz polityki spójności 2007-2013, co gwarantuje zachowanie ciągłości programowej w rozwoju gminy.

Projekty zaplanowane w ramach Programu Rewitalizacji są w dużej mierze kontynuacją już wcześniej podjętych działań, które wspólnie będą stanowiły całość planistyczną i wzajemnie będą się uzupełniały. Dotychczasowe sposoby wspierania procesów rewitalizacji, ze środków zewnętrznych w tym unijnych, szczególnie w ramach polityki spójności 2007-2013, były realizowane w miarę pojawiających się możliwości operacyjnych i finansowych, chociaż bez stosowania w realizowanych projektach terminu rewitalizacja. Na obszarach rewitalizacji zrealizowano w latach 2007-2013 następujące projekty współfinansowane z funduszy UE i krajowych:

-Renowacja Domu Kultury i parku miejskiego w Halinowie (projekt nr 9 w PR) , które będzie kontynuacją działań modernizacyjnych w Domu Kultury w Halinowie realizowanych w latach 2015 i 2016 (Modernizacja i rozbudowa Domu Kultury w Halinowie - Etap I, Etap II - dofinansowane ze środków MKiDN)

- Modernizacja/rozbudowa placówek oświatowych i integracyjnych na obszarze rewitalizacji: Poprawa dostępu do oferty zajęć integracyjnych poprzez rozbudowę, modernizację i termomodernizację budynku przy ul. Popiełuszki 53 w m. Długa Szlachecka na obszarze rewitalizacji będzie kontynuacją działań projektu pn.: Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej, budowa boiska wielofunkcyjnego i placu zabaw dla dzieci w Długiej Szlacheckiej, realizowanego przy współudziale środków z PROW 2007 – 2013 w latach 2010/2011

Zrealizowany projekt stanowi jeden z elementów działań skierowanych na pomoc w rozwiązaniu problemów występujących na obszarze rewitalizacji (poprzez m. in. umożliwienie twórczego spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży na zorganizowanej przestrzeni zewnętrznej, umożliwienie osobom niepełnosprawnym z terenu rewitalizacji uczestniczenie w specjalistycznych zajęciach)

- Modernizacja/rozbudowa placówek oświatowych i integracyjnych na obszarze rewitalizacji: Poprawa dostępu do oferty dydaktyczno-rozwojowej w miejscowości Cisie poprzez rozbudowę, modernizację i termomodernizację Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Cisiu (projekt nr 6 w PR) będzie kontynuacją działań projektu pn.: "Budowa Sali gimnastycznej (24x12m) przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Cisiu" - Dofinansowanie inwestycji ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej oraz PROW 2007-2013 (2014 r.)

Zrealizowany projekt stanowi jeden z elementów działań skierowanych na pomoc w rozwiązaniu problemów występujących na obszarze rewitalizacji (poprzez m. in. motywowanie do aktywności, umożliwienie uczestniczenia w zajęciach sportowych dla dzieci – organizowanie czasu wolnego dzieciom i osobom dorosłym)

- „Zapewnienie podstawowych potrzeb psychofizycznych oraz zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez modernizację budynku socjalnego w Długiej Kościelnej oraz adaptację pomieszczeń na świetlicę środowiskową i miejsce terapii zajęciowej" (Projekt nr 10 w PR) to projekt którego realizacja jest komplementarna z realizowanym w 2014 r projektem: „Organizacja zaplecza boiska sportowego wraz z trybunami w Długiej Kościelnej" w ramach Małych projektów z działania 413 „Wdrażanie Lokalnych strategii Rozwoju” Programu Rozwoju

Obszarów Wiejskich 2007-2013; Zrealizowany projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowane problemy w środowisku mieszkańców obszaru rewitalizacji umożliwiając realizację zajęć integrujących i aktywizujących mieszkańców.

- Modernizacja/rozbudowa placówek oświatowych i integracyjnych na obszarze rewitalizacji: Poprawa dostępu do oferty dydaktyczno-rozwojowej w miejscowości Cisie poprzez rozbudowę, modernizację i termomodernizację Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Cisiu (projekt nr 6 w PR) jest komplementarny ze zrealizowanym w 2012 r. Projektem pn. „Radosna szkoła” - Modernizacja placu zabaw m. in. przy szkole w Cisiu, współfinansowanym ze środków krajowych. Zrealizowany projekt jest także elementem odpowiedzi na zdiagnozowane problemy w środowisku mieszkańców obszaru rewitalizacji: m. in. stosunkowo wysoki procent zaniedbanych dzieci, brak miejsc do realizowania zajęć dla dzieci, spotkań.

Projekty zaplanowane w Programie Rewitalizacji wpisują się zarówno w potrzeby zgłaszane przez mieszkańców w poprzednich latach jak i obecnie.

Realizacja tych projektów została oceniona przez mieszkańców, kierownictwo gminy oraz Instytucje Zarządzające pozytywnie jako wnoszące wkład w całościowy, zrównoważony rozwój gminy. Ten fakt był podkreślany niejednokrotnie na spotkaniach z mieszkańcami, którzy początek najbardziej dynamicznych zmian w gminie określają na rok 2010.

Projekty stanowią bazę infrastrukturalną, środowiskową i techniczną dla dalszego, skutecznego wdrażania nowych projektów opisanych w Programie rewitalizacji.

Komplementarność źródeł finansowania

Projekty, które zostały zapisane w Programie Rewitalizacji dla Gminy Halinów na lata 2016 – 2023 mają zapewnione finansowanie z różnych źródeł, które wzajemnie się uzupełniają i łączą, w tym EFRR, EFS, FS, PROW, krajowe środki publiczne. PR zakłada także możliwość włączenia środków prywatnych w finansowanie procesów rewitalizacji, nie wykluczając wspólnej realizacji projektów w formule partnerstwa publiczno-prywatnego/ESCO. Wszystkie one stanowią niezbędne uzupełnienie środków własnych gminy.

10. Indykatory plan finansowy

Indykatory (orientacyjne) ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć i projektów, z indykatorynymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł (także spoza funduszy polityki spójności na lata 2014-2020, publiczne i prywatne oraz społeczne środki krajowe w celu realizacji zasady dodatkowości środków UE).

W ramach prac nad Programem Rewitalizacji, w ramach procesu partycypacyjnego, wybrano 10 projektów o znaczeniu podstawowym dla wypełnienia wizji i realizacji celów rewitalizacji na łączną, orientacyjną kwotę 26 380 000 zł.

Są one wymienione w tabeli poniżej.

Tabela 1. Indykatory ramy finansowe przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych

LP.	Nazwa projektu	Wartość szacunkowa (w PLN)	Środki własne (w PLN)	Środki prywatne	Środki zewnętrzne
1	Utworzenie centrów aktywności społecznej na obszarze rewitalizacji w gminie Halinów Projekty: 1. Jesteśmy u siebie. CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ i Klub ludzi aktywnych w miejscowości Cisie 2. Jesteśmy u siebie. CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ i Klub ludzi aktywnych w miejscowości Desno 3. Jesteśmy u siebie. Klub ludzi aktywnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Halinowie	2 730 000	546 000		2 184 000 RPO PROW
2	Lokalny EKOPark eksperymentalny w Mrowiskach	1 150 000	575 000		575 000 RPO PROW
3	Internetowy Halinów. Aktywne strony internetowe wsi: Cisie, Krzewina, Mrowiska, Desno, Długa Kościelna, Długa Szlachecka.	400 000	280 000	20 000	100 000 RPO PROW
4	„Informatyk” (kształcenie i doskonalenie w zakresie kompetencji informatycznych na obszarach rewitalizacji w m. Desno, Cisie, Długa Szlachecka oraz w Domu Kultury w Halinowie)	500 000	100 000		400 000 RPO
5	Historyczne oblicze gminy Halinów. Projekt historyczno-przestrzenno-internetowy dla mieszkańców obszaru rewitalizacji	300 000	60 000		240 000 RPO PROW Min. Turystyki
6	Modernizacja/rozbudowa placówek oświatowych i integracyjnych na obszarze rewitalizacji 1. Poprawa dostępu do oferty dydaktyczno-rozwojowej w miejscowości Cisie poprzez rozbudowę, modernizację i termomodernizację Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Cisiu 2. Poprawa dostępu do oferty zajęć integracyjnych poprzez rozbudowę, modernizację i termomodernizację budynku przy ul. Popiełuszki 53 w m. Długa Szlachecka na obszarze rewitalizacji	10 500 000	6 650 000	250 000	3 600 000 RPO, WFOŚiGW, Fundusz termomodernizacji, PPP
7	Poprawa bezpieczeństwa i mobilności mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez budowę i modernizację ciągów pieszo-rowerowych na obszarze rewitalizacji w m. Krzewina, Desno, Cisie.	3 000 000	450 000		2 550 000 RPO Powiat
8	Wyrównanie szans w mobilności mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez przystosowanie parkingu zlokalizowanego przy stacji PKP Cisie do funkcji „Parkuj i jedź”	800 000	80 000	20 000	700 000 RPO

9	Renowacja Domu Kultury i parku miejskiego w Halinowie. Poprawa funkcjonalności społecznej obiektu	4 000 000	400 000		3 600 000 RPO, Min. Kultury i Dziedzictwa Narodowego
10	Zapewnienie podstawowych potrzeb psychofizycznych oraz zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez modernizację budynku socjalnego w Długiej Kościelnej oraz adaptację pomieszczeń na świetlicę środowiskową i miejsce terapii zajęciowej.	3 000 000	600 000		2 400 000 RPO, Min. Rodziny Pracy i Polityki Społecznej
RAZEM:		26 380 000	9 741 000	290 000	16 349 000

Źródło: Opracowanie własne na podstawie kart zadań (rozdział 7)

Wykazane źródła finansowania projektów w ramach środków zewnętrznych wskazują, w ramach jakich programów Gmina będzie ubiegała się o pozyskanie środków finansowych na realizację projektów rewitalizacyjnych. Biorąc pod uwagę doświadczenie gminy w pozyskiwaniu środków, istnieją szanse na uzyskanie zakładanego dofinansowania. W sytuacji nie uzyskania dofinansowania na konkretny projekt, gmina będzie starała się pozyskać partnera finansowego do realizacji projektu bądź będzie realizowała sukcesywnie projekt, w ramach możliwości ze środków własnych.

Indykacyjny harmonogram realizacji przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych jest przedstawiony w tabel nr 2.

Tabela 2. Indykacyjny harmonogram realizacji przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych

LP.	Nazwa projektu	Czas realizacji (w latach)
1	Utworzenie centrów aktywności społecznej na obszarze rewitalizacji w gminie Halinów Projekty: 1. Jesteśmy u siebie. CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ i Klub ludzi aktywnych w miejscowości Cisie 2. Jesteśmy u siebie. CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ i Klub ludzi aktywnych w miejscowości Desno	2017 - 2023
2	Lokalny EKOPark eksperymentalny w Mrowiskach	2017 - 2023
3	Internetowy Halinów. Aktywne strony internetowe wsi: Cisie, Krzewina, Mrowiska, Desno, Długa Kościelna, Długa Szlachecka.	2017 - 2023
4	„Informatyk” (kształcenie i doskonalenie w zakresie kompetencji informatycznych na obszarach rewitalizacji w m. Desno, Cisie, Długa Szlachecka oraz w Domu Kultury w Halinowie)	2017 - 2020
5	Historyczne oblicze gminy Halinów. Projekt historyczno-przestrzenno-internetowy dla mieszkańców obszaru rewitalizacji	2017 - 2019

LP.	Nazwa projektu	Czas realizacji (w latach)
6	Modernizacja/rozbudowa placówek oświatowych i integracyjnych na obszarze rewitalizacji 1. Poprawa dostępu do oferty dydaktyczno-rozwojowej w miejscowości Cisie poprzez rozbudowę, modernizację i termomodernizację Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Cisiu 2. Poprawa dostępu do oferty zajęć integracyjnych poprzez rozbudowę, modernizację i termomodernizację budynku przy ul. Popiełuszki 53 w m. Długa Szlachecka na obszarze rewitalizacji (m. Cisie i Długa Szlachecka)	2017 - 2023
8	Poprawa bezpieczeństwa i mobilności mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez budowę i modernizację ciągów pieszo-rowerowych na obszarze rewitalizacji w m. Krzewina, Desno, Cisie.	2018 - 2020
9	Wyrównanie szans w mobilności mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez przystosowanie parkingu zlokalizowanego przy stacji PKP Cisie do funkcji „Parkuj i jedź”	2018 - 2019
10	Renowacja Domu Kultury i parku miejskiego w Halinowie. Poprawa funkcjonalności społecznej obiektu	2018 - 2023
11	Zapewnienie podstawowych potrzeb psychofizycznych oraz zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez modernizację budynku socjalnego w Długiej Kościelnej oraz adaptację pomieszczeń na świetlicę środowiskową i miejsce terapii zajęciowej	2019 - 2023

Źródło: opracowanie własne

Do Programu Rewitalizacji Gminy Halinów włączono także inne, uzupełniające projekty przedsięwzięcia i projekty rewitalizacyjne, które w miarę możliwości finansowych i operacyjnych gminy i innych partnerów, będą realizowane w celu możliwie pełnego osiągnięcia celów rewitalizacji.

11. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych interesariuszy w proces rewitalizacji

Jednym z najważniejszych zadań związanych z opracowywaniem Programu Rewitalizacji była identyfikacja wszystkich interesariuszy rewitalizacji i beneficjentów planowanych projektów rewitalizacyjnych, opracowanie zasad i trybu komunikacji społecznej i działań partycypacyjnych, pozwalających na włączenie wszystkich zainteresowanych w proces analizy problemów oraz planowania rewitalizacji w gminie.

Komunikacja i współpraca była prowadzona z włączeniem wszystkich mieszkańców gminy, radnych, sołtysów, aktywnych społeczności sołectkich, lokalnych organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców działających na obszarze gminy.

Przez cały czas trwania prac nad rewitalizacją działała dedykowana strona internetowa (zakładka na internetowej oficjalnej stronie gminy), na której zamieszczano niezbędne informacje o celach, zasadach i specyfice prac nad Programem, terminach spotkań, projektach dokumentów, które podlegały opiniowaniu społecznemu, formularzy konsultacji, sprawozdań z postępu prac. Strona służyła także jako narzędzie prowadzenia ankietyzacji mieszkańców *on-line*.

W trakcie opracowywania PR przeprowadzono kilkanaście spotkań z interesariuszami, prowadzonych w formie spotkań informacyjnych, konsultacji (dot. one proponowanych obszarów zdegradowanych i rewitalizacji oraz projektu Programu rewitalizacji), warsztatów, wywiadów, spotkań indywidualnych i wywiadów fokusowych.

Spotkania które odbywały się na etapie prac diagnostycznych, pozwoliły na sprecyzowanie oczekiwań i wiedzy dotyczącej problemów i oczekiwań społecznych, określenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz, w etapie programowania rewitalizacji, na wybór projektów rewitalizacyjnych oraz uzyskanie deklaracji dotyczących włączenia interesariuszy w realizację planowanych projektów na etapie wdrażania Programu.

Współpraca z interesariuszami pozwoliła na precyzyjne określenie potrzeb i oczekiwań społecznych, obszarów zaniedbanych (obszaru zdegradowanego) i obszaru rewitalizacji, projektów wdrożeniowych, ale także pobudzenie aktywności części mieszkańców gminy i lokalnie działających organizacji pozarządowych.

Szczegółowy opis procesu partycypacji społecznej w ramach tworzonego Programu rewitalizacji został określony w rozdziale VII Diagnozy (zał. nr 1 do PR), która opisuje m.in. rodzaj przeprowadzonych spotkań, ilość, podmioty uczestniczące, wnoszone uwagi i wnioski.

Na etapie wdrażania PR, podstawową metodą uspołeczniania jego realizacji, będą cykliczne spotkania Zespołu ds. rewitalizacji oraz zespołów realizujących poszczególne projekty rewitalizacyjnie z beneficjentami tych projektów oraz innymi interesariuszami. Wnioski ze spotkań oraz informacje uzyskiwane od mieszkańców w formie ustnej, pisemnej lub w wyniku prowadzenia zebrań i badań ankietowych, będą ważnym elementem monitoringu i ewaluacji PR, i przesłanką do jego aktualizacji, jak również modyfikowania działań operacyjnych w poszczególnych projektach.

Podstawowymi sposobami komunikacji i partycypacji w pracy bieżącej w ramach PR będą: stałe godziny przyjmowania osób (interesariuszy) przez Sekretarza Gminy (przewodniczącego Zespołu; planuje się przyjmowanie interesariuszy w poniedziałki w godz. 10-13); nadal będzie funkcjonowała zakładka „rewitalizacja” na stronie internetowej gminy, aktualizowana na bieżąco o dane i informacje dotyczące realizacji PR; zostanie ona uzupełniona o formularz kontaktowy.

Interesariusze rewitalizacji będą mieli wpływ na wybór kryteriów włączania proponowanych nowych projektów do PR, aktualizację listy projektów rewitalizacyjnych, będą włączani w tworzenie zakresu i wniosków projektowych, a także ich monitoring. Interesariusze/beneficjenci będą mieli pełny dostęp do informacji o rewitalizacji oraz możliwości formułowania wniosków dotyczących skuteczności i efektywności działań rewitalizacyjnych oraz ich całościowej oceny.

W przypadku zgłaszania nowych projektów przewiduje się możliwość współpracy grup inicjatywnych z Burmistrzem i Sekretarzem Gminy oraz osobami tworzącymi strukturę wdrożeniową PR w Urzędzie Miejskim w Halinowie, w ramach Zespołu ds. rewitalizacji oraz podzespołów zadaniowych.

Ważnym mechanizmem partycypacyjnym będą również zebrania wiejskie, szczególnie prowadzone na obszarze rewitalizacji, poprzez wprowadzenie w porządek zebrań spraw dotyczących PR. Inną, planowaną formą włączania interesariuszy jest uruchomienie internetowego Forum społecznego poświęconego sprawom gminy i jej mieszkańców, w kontekście strategii oraz rewitalizacji.

Sprawy związane z realizacją procesów rewitalizacyjnych będą też przedmiotem ukierunkowanych strategicznie działań gminy, prowadzonych w ramach przepisów prawa powszechnego i miejscowego.

12. Opis struktury i systemu zarządzania realizacją programu rewitalizacji

Za wdrażanie, aktualizację, monitoring i ewaluację Programu Rewitalizacji dla Gminy Halinów na lata 2016 - 2023 będzie odpowiadać Burmistrz Halinowa, jako organ wykonawczy Gminy, we współpracy z organem stanowiącym, kierownictwem Urzędu, oraz Zespołem ds. rewitalizacji, powołanym Zarządzeniem Nr 145/2016 Burmistrza Miasta Halinowa w dniu 6 września 2016 r.

Efektywne i skuteczne realizowanie PR będzie angażowało strukturę organizacyjną Gminy i jej jednostek organizacyjnych, w tym szczególnie Wydziały, Referaty, samodzielne stanowiska pracy i gminne jednostki organizacyjne, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu ds. rewitalizacji.

Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji został powołany na okres tworzenia i obowiązywania Programu Rewitalizacji.

Zgodnie z Zarządzeniem przewodniczącym Zespołu jest Sekretarz Gminy Halinów, a w jego skład wchodzi przedstawiciele Referatu Geodezji i Planowania Przestrzennego, Wydziału Gospodarki Komunalnej i Inwestycji, Referatu Finansowo-Budżetowego, pracownik zajmujący samodzielne stanowisko ds. Koordynowania i Rozliczania Projektów z Funduszy Europejskich, Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

W pracach Zespołu zadaniowego mogą uczestniczyć osoby spoza jego grona zaproszone przez Przewodniczącego lub członków zespołu, w porozumieniu z Przewodniczącym, w charakterze doradców lub ekspertów. Z zespołem zadaniowym współpracują także: Radni Rady Miejskiej w Halinowie, interesariusze zewnętrzni, lokalna społeczność oraz inne gremia wspierające a także eksperci z zewnątrz.

Zakres zadań Zespołu zadaniowego obejmuje: gromadzenie, dostarczanie i analiza danych, identyfikacja problemów, wskazywanie możliwości eliminacji przeszkód w realizacji zadań, opiniowanie i rekomendowanie propozycji zmian PR, współpraca przy wdrażaniu projektów rewitalizacyjnych, monitorowanie projektów realizowanych w ramach PR, upowszechnianie informacji o PR m.in. za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Miejskiego oraz prasy lokalnej.

Zespołem kieruje Przewodniczący zespołu. Prace zespołu zadaniowego mogą mieć charakter spotkań roboczych, konsultacji, prac terenowych, warsztatów w terminach i składzie

uzależnionym od potrzeb. Harmonogram prac Zespołu zadaniowego ustalany jest na bieżąco, przy uwzględnieniu potrzeb przygotowania i realizacji Programu Rewitalizacji.

Kluczową kompetencją Zespołu jest zapewnienie właściwego zarządzania Programem, w tym koordynacji współpracy pomiędzy różnymi, publicznymi i prywatnymi interesariuszami rewitalizacji. Skład Zespołu zapewnia aktywny wpływ na procesy planistyczne i operacyjno-proceduralne gminy, które mają wpływ na prowadzenie rewitalizacji.

Burmistrz Halinowa wraz z Zespołem ds. rewitalizacji będą na bieżąco współpracowali ze wszystkimi komórkami organizacyjnymi Urzędu Miejskiego i jej jednostkami organizacyjnymi, w tym szczególnie właściwymi w sprawach pomocy społecznej, kultury, edukacji, finansowo-podatkowych, oraz z podmiotami społecznymi i gospodarczymi. W ramach struktury gminy realizacja zadań/projektów zlecona będzie tym jednostkom i podmiotom, które posiadają najlepsze kompetencje wykonawcze, np. zadania społeczne będą realizowane przy współpracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej lub organizacji pozarządowych. Przewiduje się ścisłą, zadaniową współpracę pomiędzy Zespołem ds. rewitalizacji a podmiotami publicznymi i prywatnymi, zaangażowanymi w realizację projektów rewitalizacyjnych.

Zespół ds. Rewitalizacji jest także odpowiedzialny za promocję PR, współpracę w tym zakresie z radnymi gminy, sołtysami, mieszkańcami gminy, innymi interesariuszami a także wykonawcami PR.

Określenie odpowiednich instrumentów zarządzania kontrolnego oraz wdrażania zadań opisane zostało w Kartach projektów oraz rozdziałach poświęconych systemowi zarządzania, monitorowania i oceny programu; jest uzupełnieniem działań podejmowanych zgodnie z regulaminem Kontroli zarządczej.

Na koszty zarządzania operacyjnego PR składają się koszty ogólne wydatków na promocję, wyposażenie, materiały i usługi związane z realizacją Programu rewitalizacji, wydatkowanych przez cały czas trwania PR, w szacunkowej wysokości: 3600 zł/rok, ponoszonych przez Urząd Miejski zgodnie z corocznie uchwalanym budżetem Gminy.

Ramowy harmonogram dla prac związanych z wykonywaniem działań określonych w PR w Urzędzie Miejskim do 2023 r. zakłada następujące działania:

- przygotowywanie i wdrażanie zaplanowanych działań, projektów, inwestycji;
- organizacja spotkań konsultacyjnych, informacyjno-promocyjnych,
- przygotowywanie corocznych planów działań i sprawozdań;
- podejmowanie działań społecznych w celu zaangażowania mieszkańców w realizacji zadań;
- bieżący monitoring obszarów zdegradowanych i podobszarów objętych rewitalizacją
- aktualizacja PR (w zależności od potrzeb, indykatywnie co 3 lata)
- ewaluacja średniookresowa PR,
- ewaluacja końcowa PR.

Ramowy harmonogram realizacji LPR został opisany w tab. 3.

Tabela 3. Ramowy harmonogram realizacji LPR

Lp.	Nazwa działania	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Opracowanie i uchwalenie programu rewitalizacji.								

2	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych wskazanych w programie rewitalizacji								
3	Monitoring wdrażania programu rewitalizacji								
4	Aktualizacja programu rewitalizacji								
5	Partycypacja i promocja programu rewitalizacji								
6	Ewaluacja śródkresowa wdrażania programu rewitalizacji								
7	Ewaluacja końcowa wdrażania programu rewitalizacji								

Źródło: Opracowanie własne

Przedsięwzięcia i projekty rewitalizacyjne będą realizowane zgodnie z uchwalonym przez Radę Gminy Wieloletnim Planem Inwestycyjnym, Wieloletnią Prognozą Finansową oraz budżetami rocznymi. Zapewni to spójność i komplementarność powiązania środków wydatkowanych w ramach PR z wydatkowanymi w ramach realizacji projektów zapisanych w strategii gminy i jej planach sektorowych.

Przygotowanie wymaganej dokumentacji projektowej, dokumentowanie i rozliczanie realizacji projektu należy z reguły do wykonawcy projektu/ przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Dokumentacja ta jest dostępna w każdej chwili na żądanie Przewodniczącego Zespołu ds. rewitalizacji.

W przypadku projektów współfinansowanych ze środków UE lub innych źródeł publicznych wnioski o dofinansowanie projektu jest przygotowywany przez Zespół. Po jego zatwierdzeniu przez Burmistrza Halinowa zostaje on złożony do właściwej Instytucji.

W ramach aktualizacji, monitoringu i oceny Programu Zespół ds. rewitalizacji angażuje, w ramach współpracy instytucjonalnej, nie tylko gminne jednostki organizacyjne i lokalne organizacje społeczne i gospodarcze, ale także policję, PUP oraz PCPR w Mińsku Mazowieckim.

13. System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu

System monitoringu i ewaluacji działań będzie powiązany z systemem monitoringu i oceny Strategii Rozwoju Gminy Halinów oraz innych dokumentów planistycznych gminy w ramach rozbudowanej kontroli projektowej i zarządczej.

Monitoring realizacji Programu Rewitalizacji będzie analizował ilościowo i jakościowo stan zaawansowania jego wykonania, odnosząc się miar i wskaźników, którymi będą mierzone produkty i rezultaty poszczególnych projektów. Wskaźniki monitoringu są opisane w kartach poszczególnych projektów (rozdział 7). Kluczowe, syntetyczne wskaźniki monitoringu i ewaluacji są opisane w tab. 4 i 5.

Tabela 4. Kluczowe wskaźniki efektywności (produktu) programu rewitalizacji

Cele rewitalizacji	Kierunek działań	Wskaźniki produktu	Wartość wskaźnika	Źródło danych
--------------------	------------------	--------------------	-------------------	---------------

I. Integracja społeczna oraz rozwijanie kompetencji społecznych i zawodowych	I.1. Pobudzenie aktywności społecznej. Ułatwienie socjalizacji, włączenia w życie społeczne i zawodowe osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Liczba osób objętych działalnością sal i świetlic (CAL)	260	Ewidencja gminna i projektowa
		Liczba dodatkowych, zorganizowanych zajęć, warsztatów i spotkań/rok	60	
	I.2. Rozwinięcie oferty dodatkowych zajęć edukacyjnych, aktywizacyjnych i dot. gospodarowania wolnym czasem	Liczba zmodernizowanych i wyposażonych obiektów	8	
II. Poprawa warunków i jakości życia	II.1. Poprawa warunków nauczania i standardów korzystania z infrastruktury społecznej	Liczba osób objętych działalnością zmodernizowanych placówek oświatowych i integracyjnych oraz służących celom kulturalnym i socjalnym	1000	
	II.2. Poprawa mobilności i bezpieczeństwa	Liczba osób korzystająca ze zmodernizowanych obiektów infrastruktury parkingowej i pieszo-rowerowej	1000	
	II.3. Zwiększanie możliwości rozwoju społeczno-kulturalnego oraz zmiany standardów życia			

Źródło: opracowanie własne

Tabela 5. Kluczowe wskaźniki skuteczności (rezultatu) Programu rewitalizacji.

Cele rewitalizacji	Kierunek działań	Wskaźniki rezultatu	Wartość bazowa (2016)	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych
I. Integracja społeczna oraz rozwijanie kompetencji społecznych i zawodowych	I.1. Pobudzenie aktywności społecznej. Ułatwianie socjalizacji, włączania w życie społeczne i zawodowe osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Liczba osób aktywnie uczestniczących z życia społecznym	80	120 (zwiększenie o 50%)	Ewidencja gminna i projektowa; ewidencja gminnych jednostek org. i organizacji pozarząd.
		Liczba osób/ korzystająca z pomocy społecznej	367	340 (zmniejszenie o 7,9%)	
		Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na obszarze rewitalizacji	87	80 (zmniejszenie o 8,8%)	
	I.2. Rozwinięcie oferty dodatkowych zajęć edukacyjnych, aktywizacyjnych i dot. gospodarowania wolnym czasem	Liczba osób aktywnie wykorzystująca swoje kompetencje komputerowo-informatyczne w działaniach prowadzonych na rzecz obszaru rewitalizacji/ gminy	30	70 (zwiększenie o 133,3%)	
II. Poprawa warunków i jakości życia	II.1. Poprawa warunków nauczania i standardów korzystania z infrastruktury społecznej	Liczba dzieci i młodzieży korzystająca pełni funkcjonalnych i standardowych obiektów edukacyjnych na obszarze rewitalizacji	220	330 (zwiększenie o 50%)	
	II.2. Poprawa mobilności i bezpieczeństwa	Liczba osób/rodzin objętych pomocą socjalną podejmujących pracę zarobkową lub wolontariackie	7	15 (zwiększenie o 114,3%)	
	II.3. Zwiększanie możliwości rozwoju społeczno-kulturalnego oraz zmiany standardów życia	Liczba osób/robjętych pomocą socjalną korzystająca z lokali o właściwym standardzie technicznym i funkcjonalnym	0 (na obszarze rewitalizacji nie ma lokali o właściwym standardzie technicznym i funkcjonalnym)	19	

Źródło: opracowanie własne

Uwaga: Liczba osób może się nakładać z uwagi na udział tych samych osób w różnych projektach, działaniach

System monitoringu działań Programowych będzie prowadzony na bieżąco. Postępy w realizacji projektów i zadań uwzględnionych w PR będą raportowane raz na rok, w formie sprawozdań realizatorów projektów. Sprawdzenia te będą przesyłane do Zespołu ds.

Rewitalizacji i będą zawierały informacje nt.: wykonanego harmonogramu rzeczowo-finansowego zadań, w porównaniu do planów; wskaźników osiągniętych produktów i rezultatów; zespołu wykonawczego i aktywności poszczególnych członków tego zespołu, problemów realizacyjnych oraz ryzyka projektowego, zasobów wydatkowanych i planowanych, niezbędnych do skutecznego zrealizowania projektu, a także listę działań na kolejny rok.

Dane gromadzone i przesyłane będą do końca marca.

Będą one gromadzone i agregowane w sukcesywnie doskonalonej bazie danych dotyczącej strategii i rewitalizacji. Zakłada się pełną integrację bazy danych ilościowych i jakościowych powstałej na etapie prac diagnostycznych PR z bazą danych monitoringowych i ewaluacyjnych analizującą realizację Strategii i innych planów gminnych. Docelowo, w roku 2018, powstanie zintegrowana baza informatyczna, pozwalająca na zbieranie i agregowanie danych w różnych przekrojach problemowych i tematycznych, ilościowych i jakościowych oraz na ocenę całego PR i jej spójności ze Strategią i innymi dokumentami planistycznymi.

Wykonawcy (podmioty odpowiedzialne za realizację projektów: jednostki i podmioty publiczne, społeczne, podmioty prywatne wydatkując lub korzystające ze środków na rewitalizację) oprócz sprawozdań rocznych, przygotowują raporty końcowe z wykonanych prac, po zakończeniu i rozliczeniu projektów.

Zespół ds. Rewitalizacji, na podstawie otrzymanych sprawozdań i raportów oraz bazy danych, wykorzystując metodologię i narzędzia kontroli zarządczej, opracowuje sprawozdania roczne, które zawierają:

- wskaźniki efektywności i skuteczności realizacji celów i projektów rewitalizacji, z wyodrębnieniem projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych,
- analizę przyczyn i uzasadnienie zmian zaplanowanych działań projektowych,
- analizę przyczyn braku zrealizowania lub znaczącego opóźnienia w realizacji projektów zapisanych w PR,
- analizę ryzyka,
- wyniki badań jakościowych, w tym ankiet,
- wnioski i zalecenia dotyczące realizacji/ aktualizacji PR.

Sprawozdania roczne przekazywane są Burmistrzowi gminy do 30 marca, po czym kierowane są przez niego do Komisji Stałych Rady Gminy Halinów. Podczas obrad Komisji omawiane są wyniki monitoringu, harmonogramy projektów i zadań oraz formułowane wnioski dotyczące projektów i zadań planowanych do realizacji w kolejnym roku budżetowym a także wnioski dotyczące aktualizacji PR, z zastrzeżeniem jej spójności ze Strategią i innymi dokumentami planistycznymi gminy.

Na najbliższej, po spotkaniach Komisji, sesji Rady Gminy, Burmistrz przedstawia, do zatwierdzenia, wyniki i wnioski z realizacji PR i projektów rewitalizacyjnych, wraz z listą projektów rewitalizacyjnych i zadań, proponowanych do uwzględnienia w budżecie Gminy na kolejny rok oraz opcjonalnie projekt aktualizacji PR (w powiązaniu z projektem aktualizacji Strategii rozwoju Gminy oraz innych dokumentów planistycznych gminy).

Zespół ds. Rewitalizacji we współpracy z Burmistrzem, Urzędem Miejskim i wykonawcami projektów, dokonuje ewaluacji PR i opracuje Raporty ewaluacyjne (średniookresowy i końcowy).

Ewaluacja PR będzie prowadzona zgodnie z zasadami kontroli zarządczej i będzie analizowała:

- trafność PR – czy wyznaczone cele PR i projektów oraz sposób ich realizacji stanowią realną odpowiedź na zdiagnozowane problemy i potrzeby społeczne,
- efektywność PR – relację uzyskanych efektów do poniesionych nakładów,
- skuteczność – stopień zrealizowania zaplanowanych celów,
- użyteczność – zgodność osiągniętych efektów (produkty/usługi i rezultaty) z potrzebami lokalnej społeczności,
- trwałość – odczuwalne społecznie oddziaływanie PR w dłuższej perspektywie czasowej (do roku 2030).

Raporty ewaluacyjne będą w załączeniu zawierać podsumowanie najważniejszych informacji i wniosków ze sprawozdań opracowywanych przez cały okres obowiązywania Programu Rewitalizacji dla Gminy Halinów na lata 2016 – 2023.

Raporty będą przekazywane Radzie Miejskiej, a także podane do publicznej wiadomości, poprzez ich zamieszczanie na stronie internetowej Gminy.

Wskaźniki monitoringu i oceny PR będą pozyskiwane głównie z następujących źródeł:

- sprawozdawczości urzędu gminy, jednostek organizacyjnych gminy i przedsiębiorstwa komunalnego,
- sprawozdawczości partnerów społecznych i prywatnych, realizujących swoje zadania w oparciu o plany współpracy i umowy partnerskie,
- sprawozdawczości z realizowanych projektów, w tym sprawozdawczości i rozliczeń projektów dofinansowywanych ze środków zewnętrznych,
- wyników procesów partycypacyjnych, w tym ankiet dla interesariuszy rewitalizacji,
- budżetu Gminy i sprawozdawczości budżetowej,
- ewidencji i baz danych będących w dyspozycji Gminy lub innych uprawnionych podmiotów,
- statystyki publicznej.

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr XXXIII.296.2017
Rady Miejskiej w Halinowie
z dnia 1 czerwca 2017 roku

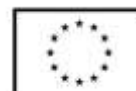
Załącznik nr 1 do Programu rewitalizacji dla Gminy Halinów na lata 2016-2023

**Diagnoza służąca wyznaczeniu
obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji
na terenie gminy Halinów**

Warszawa, grudzień 2016

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Spis treści

WSTĘP	3
I. METODOLOGIA	3
II. CHARAKTERYSTYKA GMINY HALINÓW	4
2.1 Obszar przestrzenno-funkcjonalny	5
2.2 Obszar społeczny	6
2.3 Obszar gospodarczy	12
2.4 Obszar techniczny	14
2.5 Obszar środowiskowy	19
III. ANALIZA DANYCH FAKTOGRAFICZNYCH	20
IV. ANALIZA WSKAŹNIKÓW ZJAWISK NEGATYWNYCH	25
4.1 Obszar społeczny	25
4.2 Obszar gospodarczy	30
4.3 Obszar funkcjonalno-przestrzenny	31
4.4. Obszar techniczny	33
4.5. Obszar środowiskowy	34
V. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO	36
VI. WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI - ZAŁOŻENIA	37
VII. PODSUMOWANIE BADAŃ ANKIETOWYCH, WARSZTATU DIAGNOSTYCZNEGO, SPOTKAŃ GRUPOWYCH I KONSULTACJI	39
7.1. Badania ankietowe	39
7.2 Uwagi, wnioski respondentów zgłoszone badaniu ankietowym	42
7.3 Podsumowanie warsztatu diagnostycznego	45
7.4 Zestawienie uwag i komentarzy ze spotkań grupowych	47
PODSUMOWANIE	56

WSTĘP

Diagnoza stanowi podsumowanie badań i analiz służących wytyczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w gminie Halinów.

Celem przeprowadzonych badań i analiz, poszerzonych o wyniki spotkań i konsultacji społecznych umożliwiających uwzględnienie uwag oraz wniosków uczestników procesu partycypacyjnego, było przygotowanie podstaw do wytyczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Podstawą do analizy były dane faktograficzne (statystyczne) przygotowane przez odpowiednie Wydziały Urzędu Miejskiego oraz przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, policję, szkoły, Zakład Komunalny w Halinowie, Powiatowy Urząd Pracy w Mińsku Mazowieckim.

W celu poszerzenia zakresu analiz faktograficznych zagregowane dane uzyskane z baz lokalnych były uzupełnione o dane z Głównego Urzędu Statystycznego, Banku Danych Lokalnych oraz dokumenty strategiczne i planistyczne.

Dodatkowo przeprowadzone zostały badania ankietowe oraz diagnostyczne spotkania warsztatowe i spotkania o charakterze wywiadów grupowych i indywidualnych z przedstawicielami interesariuszy.

Kryteria wyboru obszarów oraz wyniki diagnozy przedstawiono w trakcie spotkań i konsultacji społecznych.

Szczegółowy opis potencjałów i potrzeb dla wybranych podobszarów rewitalizacji został opisany w rozdziale 4 Programu rewitalizacji.

I. METODOLOGIA

Zbieranie danych obejmowało szereg aspektów związanych ze wskaźnikami kryzysowości w pięciu obszarach: społecznym, gospodarczym, funkcjonalno-przestrzennym, środowiskowym, technicznym. Przyjęto, że jednostkami funkcjonalnymi będą sołectwa i trzy podobszary miejskie.

W związku z tym, że obszary wiejskie w wymiarach społecznym, gospodarczym i pozostałych trzech, branych pod uwagę w analizach, są znacznie mniej zróżnicowane w porównaniu do obszarów miast, przyjęto, że wykazanie różnic między jednostkami funkcjonalnymi w gminie Halinów wymaga użycia większej liczby wskaźników przy jednoczesnym poszerzeniu zakresu wartości wskaźników koncentracji badanych cech uznanych za przejaw kryzysowości. Dodatkowym powodem poszerzenia liczby wskaźników oraz zakresu wartości wskaźników uznanych za przejaw kryzysowości było duże zróżnicowanie w liczbie mieszkańców oraz w wielkości powierzchni poszczególnych jednostek funkcjonalnych.

Przyjęty do analiz zestaw wskaźników wynikał po pierwsze z dostępności danych do analiz. W gminie znaczna część danych zagregowanych została specjalnie przygotowana, z podziałem na przyjęte jednostki funkcjonalne, pod kątem wymagań programu rewitalizacji. Po drugie, w zestawieniach wybrano te wskaźniki, które wskazywały na zróżnicowanie pomiędzy jednostkami funkcjonalnymi, pominięto natomiast wskaźniki, niedające podstaw do wskazania różnic pomiędzy sołectwami i obszarami miejskimi na terenie gminy.

Badania i analizy obejmowały: zebranie i uporządkowanie danych faktograficznych (statystycznych), przygotowanych na potrzeby zaplanowanych analiz, przeprowadzenie warsztatów diagnostycznych, spotkań, wywiadów indywidualnych i wywiadów w formule FGI (grupa fokusowa), badań ankietowych, warsztatów, tj. spotkań z udziałem przedstawicieli interesariuszy, w tym mieszkańców, przedstawicieli

organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, pracowników Urzędu Miasta i Gminy i jednostek gminnych (Miejski Ośrodek Kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakład Komunalny).

Poszczególne etapy prac zakładały:

- przygotowanie szczegółowej analizy w 5 obszarach, w układzie wydzielonych jednostek funkcjonalnych: sołectw i obszarów miejskich, bazującej na 28 wskaźnikach opisujących koncentrację zjawisk negatywnych w układzie przestrzennym,
- przeprowadzenie badania ankietowego, którego celem było zidentyfikowanie głównych problemów,
- przeprowadzenie warsztatu diagnostycznego, którego celem było zidentyfikowanie problemów ze wskazaniem lokalizacji,
- przeprowadzenie spotkań, wywiadów indywidualnych i grupowych i konsultacji z udziałem przedstawicieli interesariuszy,
- przeprowadzenie analiz zgromadzonych materiałów i wyników badań.

II. CHARAKTERYSTYKA GMINY HALINÓW

Gmina Halinów¹ położona jest w centralnej części województwa mazowieckiego, w najbliższym otoczeniu Warszawy (10 kilometrów od jej wschodnich granic). Od wschodu sąsiaduje z gminą Dębe Wielkie, od północy z Gminą Zielonka, od zachodu z miastem Sulejówką i od południa z gminą Wiązowna. Lokalizacja gminy mieści się w trans-europejskim korytarzu transportowym Wschód-Zachód, w paśmie podwyższonej aktywności gospodarczej, wzdłuż jednego z głównych kierunków rozwoju aglomeracji warszawskiej.

Rys. 1 Położenie Gminy Halinów

Źródło: Strategia Zrównoważonego Rozwoju na lata 2016-2026

Przez teren Gminy przebiegają ważne szlaki komunikacyjne o znaczeniu transeuropejskim relacji: Berlin-Poznań-Warszawa-Terespol-Moskwa, odcinek drogi krajowej nr 2 Świecko-Poznań-Warszawa-Siedlce-Terespol oraz odcinek linii kolejowej E-20 Kunowice-Poznań-Warszawa-Siedlce-Terespol (na terenie gminy znajdują się dwa przystanki kolejowe). Gmina Halinów podzielona jest na 22 jednostki

¹ Charakterystyka gminy Halinów oparta jest w znacznym stopniu na aktualnej *Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Halinów na lata 2016-2025* oraz na *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Halinów do 2020*.

pomocnicze – sołectwa: Brzeziny, Budziska, Cisie, Chobot, Desno, Długa Kościelna, Długa Szlachecka, Grabina, Hipolitów, Józefin, Kazimierów, Królewskie Brzeziny, Krzewina, Michałów, Mrowiska, Nowy Konik, Okuniew, Stary Konik, Wielgolas Brzeziński, Wielgolas Duchnowski, Zagórze, Żwirówka.

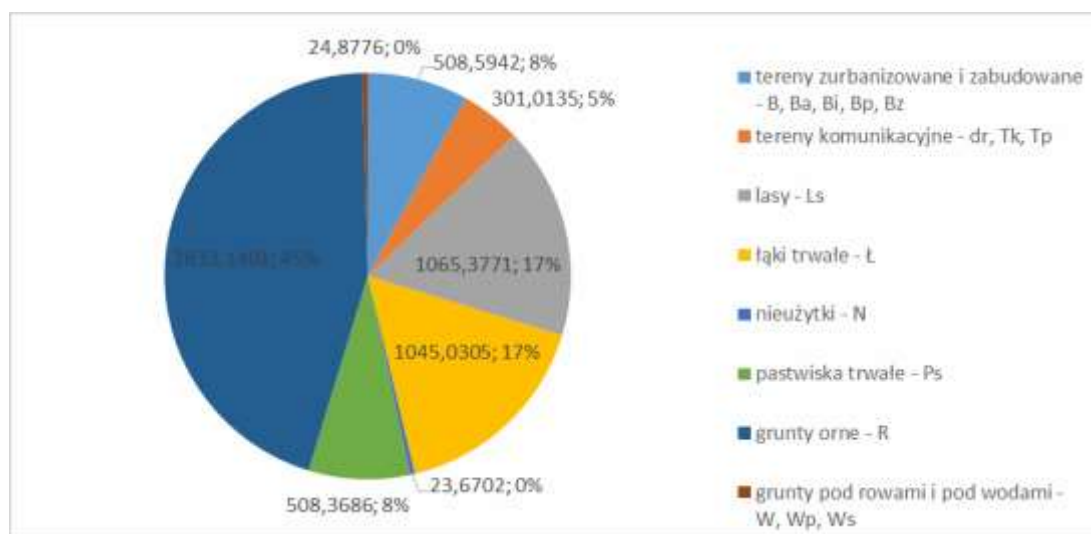
Obszar gminy Halinów znajduje się w obszarze Równiny Wołomińskiej, która jest częścią Niziny Środkowo-mazowieckiej. Tereny leśne stanowią 14,14% ogólnej powierzchni Gminy (dane GUS z roku 2015). Lasy ochronne na terenie gminy Halinów, będące własnością Skarbu Państwa, znajdują się na terenie sołectw: Chobot, Budziska, Cisie, Desno, Długa Kościelna, Hipolitów, Długa Szlachecka, Królewskie Brzeziny, Michałów, Mrowiska, Nowy Konik, Okuniew, Wielgolas Duchnowski.

Północna i południowa część gminy Halinów jest częścią Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu – w jego skład wchodzi tereny zieleni towarzyszące zabudowie, w tym zadrzewienia, zakrzewienia, trawniki, zbiorniki wodne powierzchniowe i uprawy rolne.

2.1 Obszar przestrzenno-funkcjonalny

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Halinów (SUiKZP) sporządzone w latach 2008-2010, a przyjęte uchwałą Nr XXXVIII/333/10 Rady Miejskiej w Halinowie z dnia 11 marca 2010 roku, określa kierunki przeznaczenia terenów w gminie Halinów w zakresie zabudowy mieszkaniowej, usługowej, przemysłowej czy terenów zieleni. Wobec dynamicznych procesów urbanizacyjnych w gminie, zmian obowiązujących aktów prawnych, wniosków mieszkańców oraz konieczności przeprowadzenia korekt dotyczących zagospodarowania przestrzennego gminy, w przyszłości może zajść potrzeba aktualizacji SUiKZP, która umożliwi prowadzenie właściwej, zrównoważonej polityki przestrzennej gminy.

Wykres 1 Struktura użytkowania terenu w Gminie Halinów [w ha]

Źródło: Ewidencja gruntów Starostwa Powiatowego w Mińsku Mazowieckim (za Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Halinów na lata 2016-2025)

Tabela 1. Funkcje terenów w obowiązującym SUIKZP Gminy Halinów (bez istniejących dróg)

Przeznaczenie terenu	Powierzchnia [ha]	Udział procentowy w powierzchni Gminy [%]
M1 – tereny wielofunkcyjne z dominującym udziałem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	1 180,26	18,71
M1z – obszary wskazane pod zabudowę położone na terenach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi	130,38	2,07
M1L – obszary wskazane do zabudowy na terenach leśnych	17,75	0,28
M2 – tereny wielofunkcyjne o dominującym udziale zabudowy mieszkaniowej z udziałem zabudowy zagrodowej	856,55	13,58
M2z – obszary wskazane pod zabudowę położone na terenach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi	33,97	0,54
Up – tereny wydzielonych usług publicznych	28,14	0,45
AG1 – tereny aktywności gospodarczej	334,69	5,30
AG1L – tereny aktywności gospodarczej na obszarach leśnych	3,27	0,05
AG2 – tereny aktywności gospodarczej przekształcone z funkcji mieszkaniowej	246,14	3,90
E1 – tereny rekreacyjne ogólnodostępne	21,63	0,34
E2 – tereny rekreacyjne o ograniczonym dostępie	101,57	1,61
IT – tereny infrastruktury	8,70	0,14
ZC – tereny cmentarzy	15,58	0,25
R – tereny rolne	2 057,21	32,61
Z – tereny zieleni	30,61	0,48
LS – tereny lasów	1 022,38	16,20
W – tereny wód powierzchniowych	26,32	0,42
INNE	193,76	3,07
RAZEM	6 308,91	100,00%

Źródło: SUIKZP Gminy Halinów (za Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Halinów na lata 2016-2026)

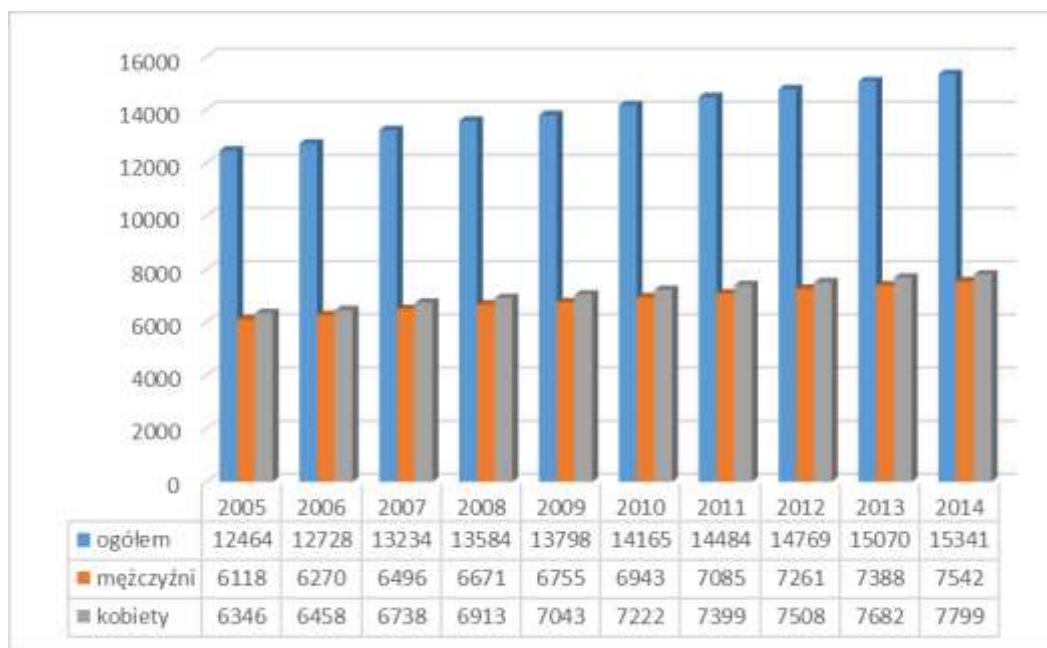
Największy udział stanowią tereny rolne - 32,61%, następnie – tereny wielofunkcyjne z dominującym udziałem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - 18,71%, tereny lasów - 16,20% oraz tereny wielofunkcyjne o dominującym udziale zabudowy mieszkaniowej z udziałem zabudowy zagrodowej- 13,58%.

2.2 Obszar społeczny

Demografia

Liczba mieszkańców Gminy Halinów zgodnie z danymi GUS na 31.12.2015 r. wynosiła: 15.527 osób (7.894 kobiet, 7633 mężczyzn). Poniższy wykres obrazuje sukcesywny wzrost liczby mieszkańców na przestrzeni ostatnich lat, co jest tendencją charakterystyczną dla gmin podwarszawskich.

Wykres 2 Liczba ludności w Gminie Halinów w latach 2005-2014 wg faktycznego miejsca zamieszkania – stan na koniec grudnia każdego roku

Źródło: Strategia Zrównoważonego Rozwoju na lata 2016-2026

Dynamika wzrostu mieszkańców była w ostatnich latach znaczna. W 2015 roku liczba mieszkańców była o 3063 osób większa niż w roku 2005, co stanowi przyrost mieszkańców na poziomie 24,5%. Średnio w roku liczba mieszkańców w analizowanym okresie (2005-2015 r.) zwiększyła się o 306 osób. Liczba ludności gminy Halinów w roku 2015 w podziale na poszczególne miejscowości wynosiła:

Tabela 2. Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach Gminy Halinów w roku 2015

Nazwa miejscowości	Liczba ludności
Brzeziny	205
Budziska	225
Chobot	165
Cisie	842
Desno	183
Długa Kościelna	937
Długa Szlachecka	850
Grabina	277
Hipolitów	1694
Józefin	837
Kazimierów	300
Królewskie Brzeziny	77
Krzewina	231
Michałów	438
Mrowiska	180
Nowy Konik	338
Okuniew	2198
Stary Konik	195
Wielgolas Brzeziński	596
Wielgolas Duchnowski	416
Zagórze	160

Nazwa miejscowości	Liczba ludności
Żwirówka	73
Halinów - obszar miejski 1	676
Halinów - obszar miejski 2	624
Halinów - obszar miejski 3	2238

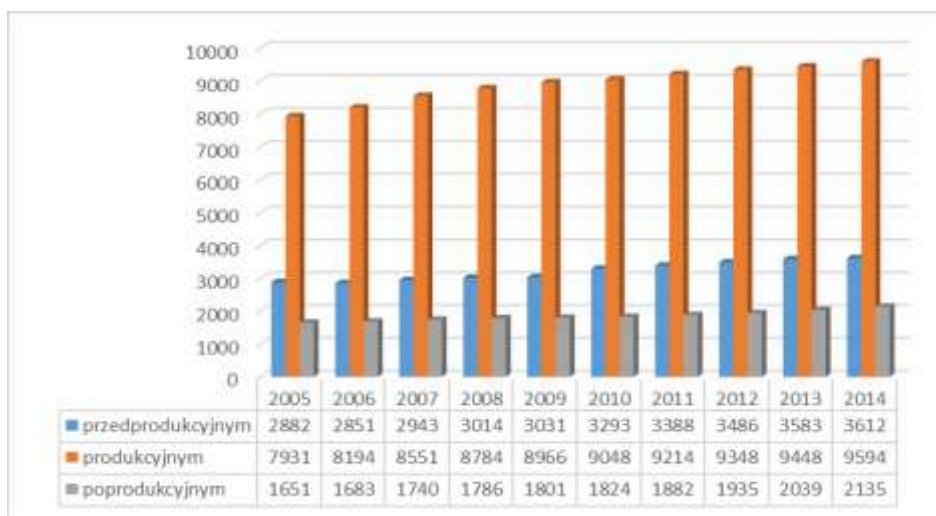
Źródło: UM Halinów

Największymi miejscowościami pod względem liczby mieszkańców są: Halinów, Okuniew i Hipolitów. Pozostałe miejscowości są w przeważającej większości zdecydowanie mniejsze, ponieważ w wielu z nich liczba mieszkańców nie przekracza 500 osób.

Gminę Halinów charakteryzuje stosunkowo korzystna sytuacja ze względu na tendencje demograficzne, w porównaniu do analogicznych danych odnotowanych dla województwa mazowieckiego i Polski. Dla porównania wskaźniki odnoszące się do kryterium produktywności dla osób w wieku przedprodukcyjnym w roku 2014 wynosiły dla Polski: 18,0%; województwa mazowieckiego: 18,5%; dla osób w wieku produkcyjnym wynosiły dla Polski: 63,0%, województwa mazowieckiego: 62,0%, natomiast wskaźnik osób w wieku poprodukcyjnym odnotowany dla danych odnoszących się do Polski wynosił: 19,0%, województwa mazowieckiego: 19,5%.

Gminę charakteryzują pozytywne trendy demograficzne, wzrost liczby osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym, jest zdecydowanie większy niż odpowiedni wzrost osób w wieku poprodukcyjnym. Liczbę mieszkańców wg kategorii produktywności w latach 2005-2014 prezentuje poniższy wykres.

Wykres 3. Liczba mieszkańców w Gminie Halinów według kryterium produktywności w latach 2005-2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS - Ludność

Wskaźnik obciążenia demograficznego liczby osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w roku 2014 wynosił dla Gminy 59,9 osób i od 2006 obserwowany jest dynamiczny wzrost tego wskaźnika. Wartość ww. parametru dla Polski wyniosła w tym samym okresie 58,8 osób, dla województwa mazowieckiego – 61,4 osoby oraz dla powiatu mińskiego – 61,2 osoby. Taka tendencja stanowi korzystny rezultat porównania z danymi powiatowymi i wojewódzkimi.

W gminie Halinów od lat notowane jest dodatnie saldo migracji w ruchu wewnętrznym, co jednoznacznie wskazuje na atrakcyjność miejscowości. Wskaźnik salda migracji w ruchu zagranicznym wykazuje okresowe wahania, w roku 2014 zgodnie z danymi GUS odnotowano zerowy poziom tego parametru.

Tabela 3. Saldo migracji dla Gminy Halinów w ruchu wewnętrznym i zagranicznym w latach 2005- 2014

Saldo migracji na pobyt stały	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
W ruchu wewnętrznym ogółem:	266	264	504	224	274	269	282	212	231	240
W ruchu zagranicznym ogółem:	3	-3	-1	-1	-2	0	4	1	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS - Ludność

Analizując wskaźnik salda migracji na 1.000 mieszkańców dla gminy Halinów, w porównaniu do danych dla województwa, powiatu i kraju sytuacja Halinowa jest korzystna – wskaźnik z roku 2014 osiągnął poziom: 15,7 osób i był znacznie wyższy niż dane odnotowane w tym samym okresie w powiecie mińskim, województwie mazowieckim i kraju.

Edukacja

Na terenie gminy Halinów funkcjonuje 6 publicznych placówek oświatowych oraz 6 placówek niepublicznych, realizujących zadania oświatowo-wychowawcze w zakresie wychowania przedszkolnego, edukacji na poziomie podstawowym oraz gimnazjalnym. Ogółem na terenie Gminy działalność prowadzą 4 punkty przedszkolne (w tym trzy niepubliczne), 7 przedszkoli (w tym trzy niepubliczne), 5 szkół podstawowych oraz 3 gimnazja. Istotne znaczenie miało otwarcie w roku 2015 na terenie Halinowa budynku gimnazjum, w którym mieszczą się obok sal lekcyjnych sale językowe, komputerowe, biblioteka, szatnia i aula. Nowopowstały obiekt stworzył lepsze warunki edukacyjne dla młodzieży gimnazjalnej z obszaru gminy.

Liczba dzieci i młodzieży uczęszczającej do poszczególnego typu placówek edukacyjnych w analizowanym okresie w latach 2010 do 2015 w odniesieniu do przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów podlega okresowym wahaniom – notuje się spadki i wzrosty ich liczebności.

Współczynnik skolaryzacji brutto (relacja osób uczących się niezależnie od wieku na danym poziomie kształcenia do liczby ludności w grupie wieku określonej, jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania) dla gminy Halinów na koniec 2013 roku według danych GUS wynosił w odniesieniu do szkolnictwa podstawowego: 84,94% i szkolnictwa gimnazjalnego: 69,11%.

Zgodnie z wynikami Spisu Powszechnego z 2011 r. liczba osób z wykształceniem wyższym w powiecie mińskim (brak danych na poziomie gmin) wynosiła ogółem: 19.952 osoby, z wykształceniem policealnym - 3.590 osób, z wykształceniem średnim - 39.023, osoby, z wykształceniem zasadniczym zawodowym - 27.334, gimnazjalnym - 6.368, podstawowym - 25.160 osób. W odniesieniu do danych wojewódzkich w okresie między poprzednim spisem powszechnym w 2002 r. oraz spisem z roku 2011 liczba osób z wyższym wykształceniem wzrosła o 78,2%, z wykształceniem średnim wzrosła o 4,5%. Zmniejszeniu uległ odsetek osób z wykształceniem zawodowym o 1,3%.

Rosnącą potrzebą w związku ze zwiększającą się liczbą mieszkańców, w tym ludzi młodych, jest zapewnienie w skali gminy wychowania przedszkolnego i rozwijania sieci publicznych przedszkoli oraz poszerzenie bazy szkolnej.

Kultura i sztuka

Działalność kulturalną na obszarze gminy Halinów realizuje Gminne Centrum Kultury (GCK), które powstało z połączenia dwóch samorządowych ośrodków kultury: Domu Kultury w Halinowie i Domu Kultury w Okuniewie. GCK realizuje zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych służące upowszechnianiu kultury, edukacji i organizacji czasu wolnego. W obiektach GCK w Halinowie i Okuniewie prowadzone są koła muzyczne,

teatralne, plastyczne oraz zajęcia dla seniorów i dzieci w wieku przedszkolnym. GCK organizuje szereg imprez kulturalno-sportowych o charakterze cyklicznym lub okazjonalnym dla mieszkańców gminy.

Drugą, istotną instytucją kulturalną w Gminie jest Biblioteka Publiczna w Halinowie oraz filia biblioteki w Okuniewie, które prowadzą działalność nie tylko w zakresie propagowania czytelnictwa, ale także upowszechniania kultury poprzez organizację szeregu konkursów, spotkań edukacyjnych, wieczorów literackich. W roku 2014 w bibliotece wprowadzona została możliwość korzystania z księgozbioru biblioteki przy pomocy elektronicznego systemu wypożyczeń i prolongaty książek. Według danych GUS z roku 2014 Biblioteka posiadała ogółem: 32.847 woluminów, a liczba osób w okresie roku, które dokonały wypożyczeń osiągnęła poziom: 1.732 czytelników.

Sport i rekreacja

Działalność sportową upowszechnia 17 klubów sportowych prowadzących działalność na terenie gminy. Działalność w zakresie rozwoju i propagowania sportu i rekreacji prowadzi również Stowarzyszenie Rozwijamy Talenty, które powstało 2007 roku z inicjatywy mieszkańców Długiej Kościelnej. Stowarzyszenie we współpracy z Urzędem Miejskim, Starostwem Powiatowym i firmami prywatnymi organizuje wiele imprez o charakterze kulturalno-sportowym oraz podejmuje działania mające na celu rozwój infrastruktury sportowej.

Boiska sportowe na terenie gminy Halinów zlokalizowane są przy działających placówkach oświatowych i zapewniają możliwość rozwoju psychofizycznego dzieciom i młodzieży. W miejscowości Długa Kościelna funkcjonuje ponadto pełnowymiarowe boisko sportowe, natomiast w Halinowie przy obiekcie Domu Kultury, boisko do piłki siatkowej.

Ochrona zdrowia

Na terenie Gminy Halinów opiekę zdrowotną zapewniają placówki: Centrum Medyczne „ZANMED” Jerzy Zaniewski, Magdalena Zaniewska s.c., Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Tomasz Dzieciół działająca w Okuniewie, Dorota Czajkowska „DOMI-DENT”, Centrum Rehabilitacji „Pod Dębami” Jarosław Zawadzki, Bożena Zawadzka s.c., świadczy odpłatne usługi rehabilitacyjne dla dzieci i dorosłych.

Z danych GUS wynika, iż liczba udzielonych porad lekarskich w latach 2005-2014 sukcesywnie wzrastała do poziomu 42.070 porad i zwiększyła się w stosunku do roku 2005 o 10.227 porad czyli o ponad 31%. Tendencja wzrostowa utrzymuje się również w roku 2015.

Pomoc społeczna

Z danych uzyskanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Halinowie wynika, że w 2015 r. największą ilość korzystających z pomocy społecznej stanowiły osoby niepełnosprawne oraz osoby bezrobotne. Struktura w czterech głównych grupach beneficjentów świadczeń pomocy społecznej w roku 2015 kształtowała się następująco:

Tabela 4. Struktura demograficzna odbiorców pomocy społecznej w 2015 roku w Gminie Halinów

Beneficjenci pomocy społecznej	Liczba osób/rodzin	W tym osoby w rodzinach
Osoby niepełnosprawne	69	114
Rodziny wielodzietne	29	170
Osoby bezrobotne	76	205
Osoby ubogie	204	506

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Halinowie

Tabela 5. Struktura osób korzystających z pomocy społecznej w Gminie Halinów w latach 2005-2015

Wskaźnik	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba osób i rodzin objęta pomocą społeczną	1.089	1.014	995	679	717	1.119	898	964	1.437	1.182	1.187
Odsetek osób i rodzin objętych pomocą społeczną w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców gminy (%)	0,09	0,09	0,08	0,05	0,05	0,08	0,07	0,07	0,10	0,08	0,08
Przeciętna kwota świadczeń z opieki społecznej na 1 korzystającego (zł)	496	517	979	940	920	736	998	1.076	730,59	717,58	967,37

Źródło: na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Halinowie

W latach 2005-2015 odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku od liczby mieszkańców wahał się w granicach 5-10%.

Organizacje pozarządowe

Działania organizacji pozarządowych realizowane są w obszarach kultury, edukacji, upowszechniania nauki i działalności społecznej. Wzajemna współpraca z gminą posiada charakter finansowy i pozafinansowy. Współpraca organizacji pozarządowych dobrze układa się MOPS, UG, CARITASEM, stowarzyszeniem Motocyklistów, stowarzyszeniami sportowymi i OSP (gmina jest na 1 miejscu w powiecie w organizacji i wynikach konkursach wiedzy pożarniczej). Do przedsięwzięć priorytetowych należy zaliczyć powstanie świetlicy pobytu dziennego z możliwością przebywania w niej osób niepełnosprawnych, boiska w m. Cisie (organizowane są tam m.in. zawody międzygminne). Do aktywnie działających organizacji pozarządowych z ogólnej liczby 27 organizacji należą:

1. Stowarzyszenie "ZIELONY WIAŹ" Stowarzyszenie Obrońców Naturalnych Dóbr Mazowsza (Michałów)
2. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "KUBUŚ" (Halinów)
3. Fundacja „Otwartych Serc” (Sulejówek)
4. Stowarzyszenie "Rozwijamy Talenty" (Halinów)
5. Mińsko-Mazowiecki Klub Karate Kyokushin (Mińsk Mazowiecki)
6. Stowarzyszenie na Rzecz Rodzicielstwa Zastępczego i Adopcyjnego "Elfik" (Halinów)
7. Fundacja "LEKO" (Okuniew)
8. Klub Jeździecki "Dworek" (Okuniew)
9. Chorągiew Stołeczna Związku Harcerstwa Polskiego im. Bohaterów Warszawy (Sulejówek)
10. Stowarzyszenie Na Rzecz Wspierania Edukacji Dzieci I Młodzieży Cisowa Dolina (Cisie)
11. Ochotnicza Straż Pożarna w Cisiu, Okuniewie, Długiej Kościelnej
12. CARITAS Diecezji Warszawsko-Praskiej (Halinów)
13. Uczniowski Klub Sportowy HALINÓW TEAM (Halinów)
14. Stowarzyszenie Miłośników Turystyki Motocyklowej w Halinowie (Halinów)

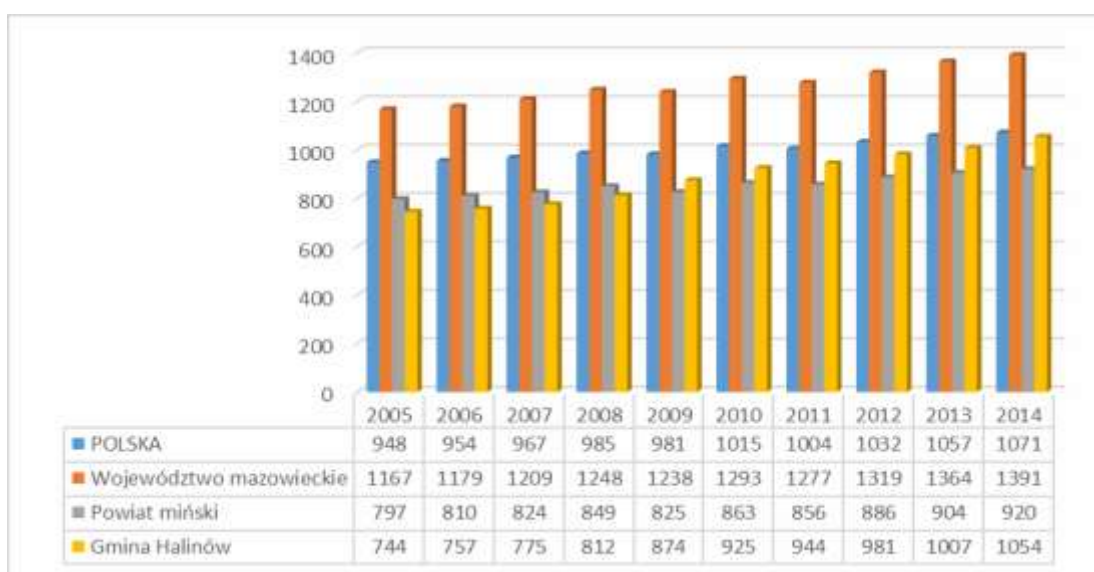
Z „Diagnozy organizacji pozarządowych na Mazowszu” przeprowadzonej przez Federację Organizacji Służebnych w roku 2011 wynika, że liczba organizacji pozarządowych w powiecie mińskim kształtuje się na stosunkowo wysokim poziomie pośród 37 powiatów województwa mazowieckiego objętych diagnozą. Należy dodać, że część organizacji prowadzących działania na terenie gminy Halinów pochodzi spoza gminy, a część także spoza województwa mazowieckiego.

2.3 Obszar gospodarczy

Na terenie Gminy Halinów działalność prowadzi ogółem: 1.654 podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON (stan na koniec grudnia 2015 r. wg danych GUS). Ich liczba na przestrzeni ostatnich lat (2005-2015) sukcesywnie wzrasta. W strukturze prowadzonej działalności dominują przedsiębiorstwa prywatne stanowiące 98,5% ogółu podmiotów. Większość przedsiębiorstw działa w sekcji G (handlu hurtowego i detalicznego, ogółem 402 podmioty, PKD 2007), sekcji F (budownictwa, ogółem 201 podmiotów), sekcji M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, ogółem 174 podmioty).

Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru na 10.000 mieszkańców wynosił dla Gminy Halinów w roku 2015: 1.083 podmioty i był wyższy niż dane tego wskaźnika odnotowane dla powiatu mińskiego, ale niższy niż w województwie mazowieckim i kraju. Poniższa tabela obrazuje wskazane wartości.

Wykres 4. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10.000 mieszkańców w latach 2005-2014 w odniesieniu do Gminy Halinów, powiatu mińskiego, województwa mazowieckiego i Polski

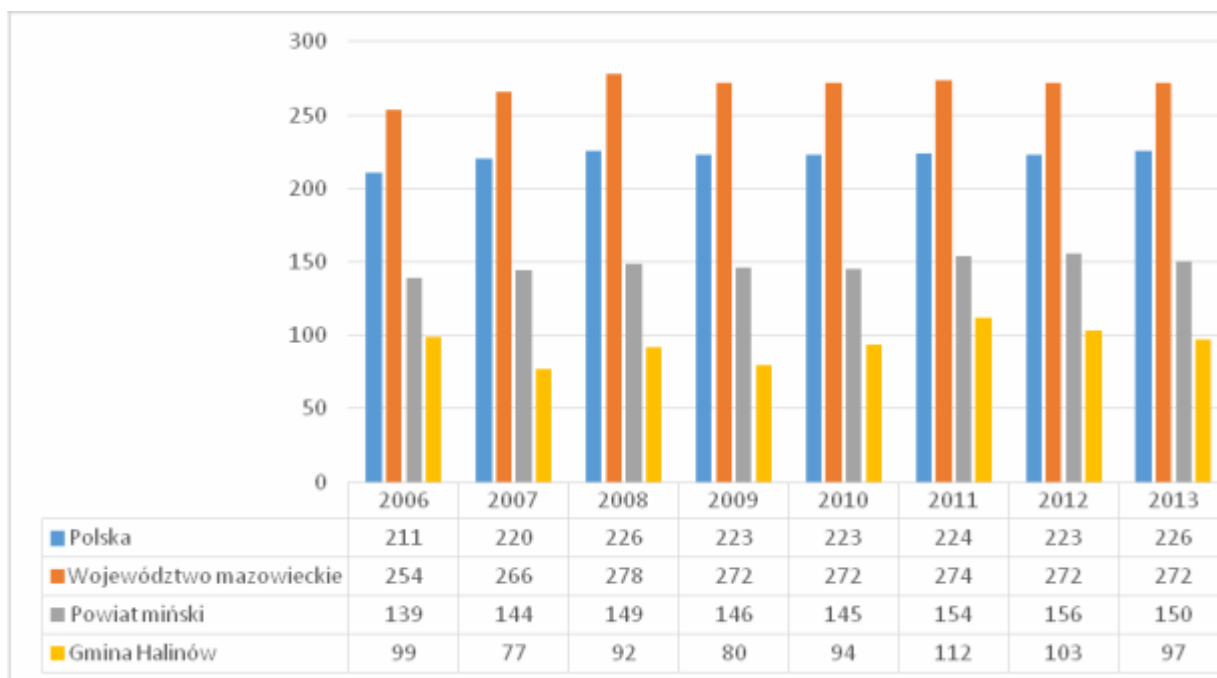

Źródło: Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy na lata 2016-2026

Wskaźnik liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą /10.000 mieszkańców wynosił w gminie 893 w 2015 r.

Na obszarze gminy Halinów poza prowadzoną przez podmioty gospodarcze działalnością produkcyjną i usługową funkcjonuje także 861 gospodarstw rolnych (o powierzchni powyżej 1 ha), prowadzących działalność rolniczą. Struktura użytków rolnych w Gminie oparta jest w zdecydowanej mierze na gruntach ornych. Sady, łąki i pastwiska stanowią niewielką część użytków rolnych. W odniesieniu do struktury upraw dominuje produkcja warzyw, zboża oraz kwiatów. Produkcja zwierzęca opiera się na hodowli bydła, trzody chlewnej, drobiu.

Do miejscowości, w których produkcja rolno-towarowa odgrywa znaczącą rolę należą: Brzeziny, Cisie, Desno, Nowy Konik, Stary Konik, Wielgolas Brzeziński, Wielgolas Duchnowski oraz Zagórze.

Wykres 5 Wskaźnik pracujących na 1.000 ludności w Gminie Halinów, powiecie mińskim, województwie mazowieckim oraz kraju w latach 2006-2013

Źródło: Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy na lata 2016-2026

Istotnym parametrem określającym zasoby rozwojowe regionu, w aspekcie gospodarczym, jest wskaźnik liczby pracujących na 1.000 mieszkańców. W gminie Halinów sytuacja w tym zakresie jest niekorzystna na tle danych odnoszących się do powiatu mińskiego, województwa mazowieckiego i Polski. W roku 2013 (brak danych za 2014 r.) wskaźnik liczby pracujących na 1.000 ludności kształtował się na poziomie: 97 osób. Dane powyższego wskaźnika odnotowane w tym samym roku dla powiatu mińskiego wynosiły: 150 osób, dla województwa mazowieckiego: 272 osoby oraz dla Polski: 226 osób. Na przestrzeni lat 2006-2013 odnotowano wahania wskaźnika (wzrost i spadek) jednak od roku 2011 parametr ten ulegał sukcesywnemu obniżeniu.

Wsparciem rozwojowych możliwości gminy jest uczestnictwo Halinowa w Aglomeracji Warszawskiej (ZIT) oraz porozumieniu władz samorządowych gmin i powiatów zdefiniowanego jako Podregion Warszawski. Umożliwia ono nawiązywanie partnerskiej współpracy wielu jednostek samorządu województwa mazowieckiego przy realizacji wspólnych przedsięwzięć i inwestycji, co w konsekwencji wzmacnia szanse regionu na pozyskanie unijnych dotacji.

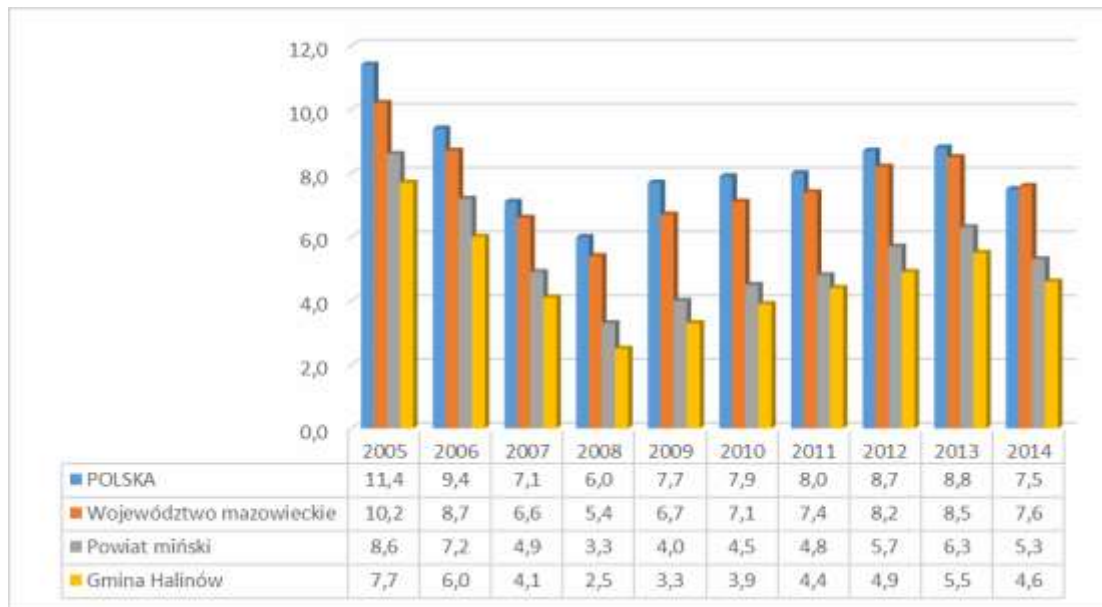
Poziom bezrobocia i rynek pracy

W roku 2014 w Gminie Halinów odnotowano zmianę niekorzystnej od wielu lat (2008-2013) tendencji związanej ze wzrostem liczby osób bezrobotnych. W grupie zarejestrowanych osób bezrobotnych w roku 2014 liczba bezrobotnych mężczyzn w liczbach bezwzględnych stanowiła większość, ogółem było to 225 bezrobotnych mężczyzn w odniesieniu do 214 bezrobotnych kobiet.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Mińsku Mazowieckim (stan na koniec II półrocza 2014 r.) największą grupę bezrobotnych 55,5% stanowiły osoby długotrwale bezrobotne, ich liczba wyniosła: 244 osoby. Następną liczebnie grupę, pośród ogółu bezrobotnych, stanowiły osoby po 50 roku życia. Ich liczba kształtowała się na poziomie: 122 osób (27,7%). Osoby do 25 roku życia tworzyły najmniej liczną grupę zarejestrowanych bezrobotnych: ogółem 42 osoby.

W odniesieniu do danych zarejestrowanych dla powiatu mińskiego, województwa mazowieckiego i Polski sytuacja na rynku pracy w gminie Halinów generalnie nie odbiega od tendencji powiatowych, wojewódzkich i krajowych. W każdej z wymienionych wyżej jednostek terytorialnych od kilku lat notuje się spadek poziomu bezrobocia.

Wykres 6. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Halinów do liczby ludności w wieku produkcyjnym na tle powiatu, województwa i kraju w latach 2005-2014 w [%]

Źródło: Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy na lata 2016-2026

Pozytywny trend dla Gminy Halinów odnosi się w stosunku liczby zarejestrowanych bezrobotnych do ogółu liczby osób w wieku produkcyjnym. W roku 2014 procentowy odsetek takich osób wynosił: 4,6% i był znacznie niższy niż poziomy tego wskaźnika odnotowane dla powiatu mińskiego (5,3%), województwa mazowieckiego (7,6%) oraz Polski (7,5%).

W odniesieniu do danych powiatu mińskiego stopa bezrobocia według danych GUS z grudnia 2014 r. wynosiła: 10,7% i była wyższa niż wskaźnik zarejestrowany dla województwa mazowieckiego: 9,8%, ale niższa od wskaźnika przyjętego w tym samym okresie dla Polski: 11,5% (dane GUS nie notują wskaźnika stopy bezrobocia na poziomie gmin).

2.4 Obszar techniczny

Sieć drogowa

W latach 2005-2014 Gmina Halinów dokonała licznych inwestycji dotyczących infrastruktury drogowej. Znaczny odsetek dróg gminnych uległ polepszeniu, a liczne drogi gruntowe zostały utwardzone. Dużym problemem w Gminie pozostaje niski poziom bezpieczeństwa na drogach, ponieważ wiele z nich nie spełnia w pełni oczekiwanych standardów.

Gęstość sieci dróg lokalnych oraz linii kolejowych w gminie kształtuje się na zadowalającym poziomie, konieczne jednak są zmiany dotyczące modernizacji i przebudowy obecnej sieci dróg z uwagi na postępujące procesy urbanizacyjne oraz zwiększone użytkowanie powodujące degradację i konieczność ich dostosowania do obowiązujących obecnie standardów.

Tabela 6. Długość dróg przebiegających przez gminę Halinów

Rodzaj dróg	Gminne	Powiatowe	Wojewódzkie	Krajowe
Długość [km]	154,20	39,15	8,6	9,4

Źródło: Urząd Miejski w Halinowie

Tabela 7. Struktura dróg w Gminie Halinów w latach 2005-2015 w stosunku do wszystkich dróg gminnych w [%]

Wskaźnik:	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Odsetek długości dróg gminnych o nawierzchni twardej	20,19	19,79	17,28	18,15	18,06	18,25	17,82	17,62	21,31	23,89	26,03
Odsetek dróg gminnych o nawierzchni ulepszonej	2,88	3,29	2,25	8,26	13,17	11,68	15,68	17,42	14,00	10,44	10,44
Odsetek dróg posiadających oświetlenie	41,20	40,50	37,30	38,20	38,70	38,90	38,40	38,90	39,20	41,80	60,52
Odsetek dróg o nawierzchni twardej posiadających chodniki	13,50	13,40	13,30	14,31	14,51	25,90	28,20	31,70	34,06	28,85	28,86

Źródło: Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy na lata 2016-2026

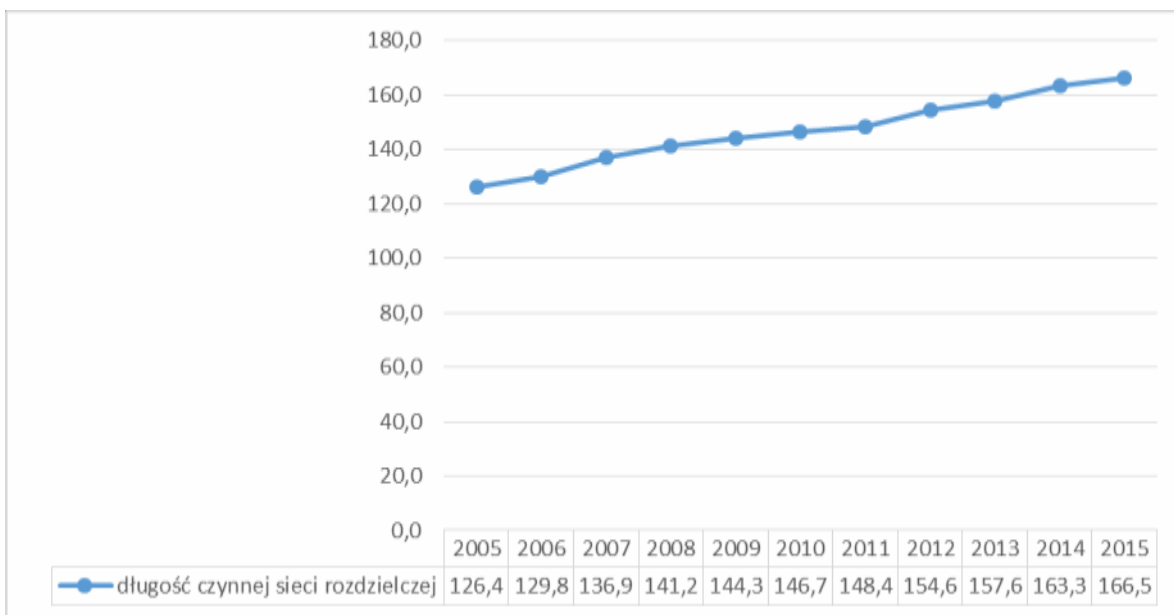
Dynamiczny przyrost liczby mieszkańców powoduje konieczność zaplanowania sieci drogowej, odpowiadającej zwiększonemu zapotrzebowaniu na komunikację. W miarę możliwości drogi i ciągi piesze na terenie Gminy powinny być budowane z myślą o przyszłym obciążeniu. Brak takich działań może w przyszłości spowodować znaczne problemy związane z obciążeniem komunikacyjnym, uniemożliwiające poszerzenie ciągów ulic w związku z powstałymi zabudowaniami. W niektórych przypadkach niewłaściwe zagospodarowanie przestrzenne powoduje również trudności w swobodnej komunikacji pieszych i rowerzystów.

Sieć wodociągowa

Długość sieci wodociągowej w gminie Halinów w roku 2015 według danych Zakładu Komunalnego w Halinowie wynosiła ogółem 166,5 km. Na przestrzeni lat 2005 - 2015 odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej wzrósł z 80,5% w roku 2005 do 92% w roku 2015. Liczba przyłączy do sieci wodociągowej w 2014 roku wyniosła natomiast 5.049.

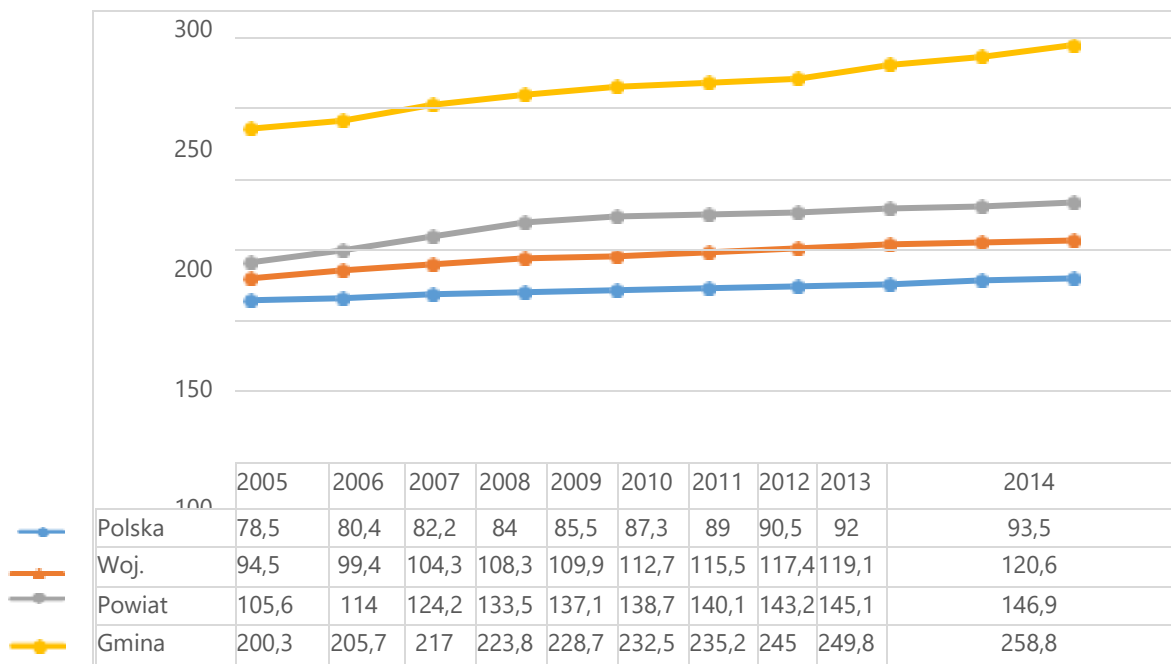
Analiza dotycząca rozwoju infrastruktury wodociągowej w Gminie na przestrzeni lat 2005-2014 wskazuje na sukcesywny wzrost inwestycji infrastrukturalnych w tym zakresie. Według danych dotyczących odsetka ludności korzystającej z instalacji wodociągowej do ogółu ludności w latach 2005-2014. Gminę Halinów cechuje korzystniejsza sytuacja w porównaniu do powiatu mińskiego i województwa mazowieckiego i nieco mniej korzystna w kontekście danych przyjętych w tym okresie dla Polski. Porównanie danych w zakresie nasycenia infrastrukturą wodociągową w kontekście wskaźnika określającego długość sieci rozdzielczej na 100 km, obrazuje, że wskaźniki te dla Gminy Halinów przewyższają w analizowanych horyzoncie czasowym wartości wskaźników przyjętych dla powiatu mińskiego, województwa mazowieckiego i kraju.

Wykres 7. Długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej w Gminie Halinów w latach 2005-2015 w [km]

Źródło: Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy na lata 2016-2026

Wykres 8. Długość sieci rozdzielczej wodociągowej na 100 km w Gminie Halinów na tle wskaźników przyjętych dla powiatu mińskiego, województwa mazowieckiego i Polski w latach 2005-2014 [km]

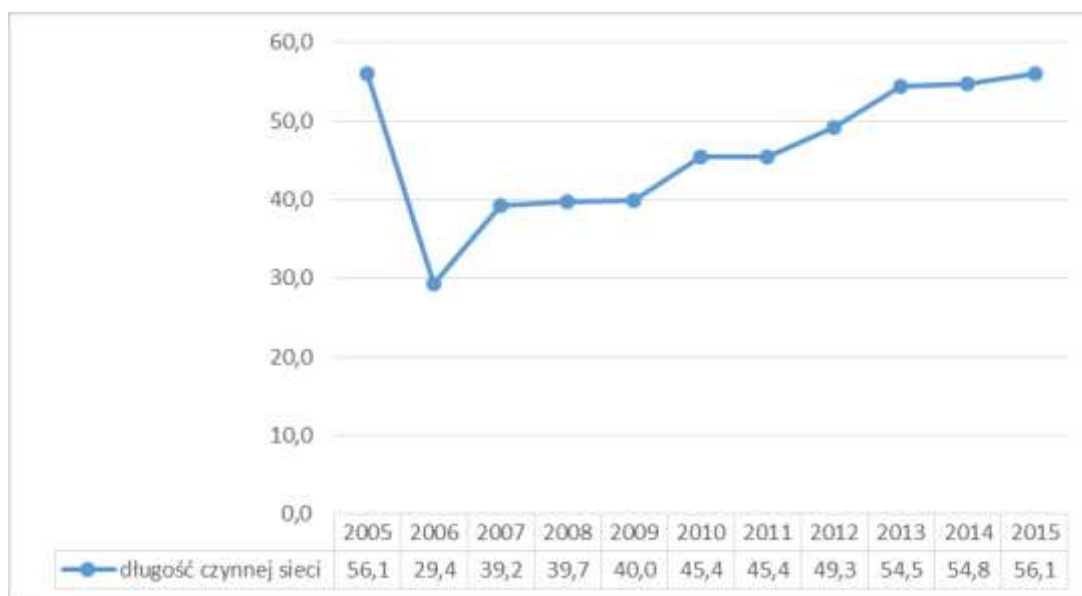
Źródło: Źródło: Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy na lata 2016-2026

W związku z dynamicznym wzrostem liczby mieszkańców i aktualizacją planów zagospodarowania przestrzennego powstała konieczność prowadzenia dalszej rozbudowy sieci wodociągowej.

Sieć kanalizacyjna

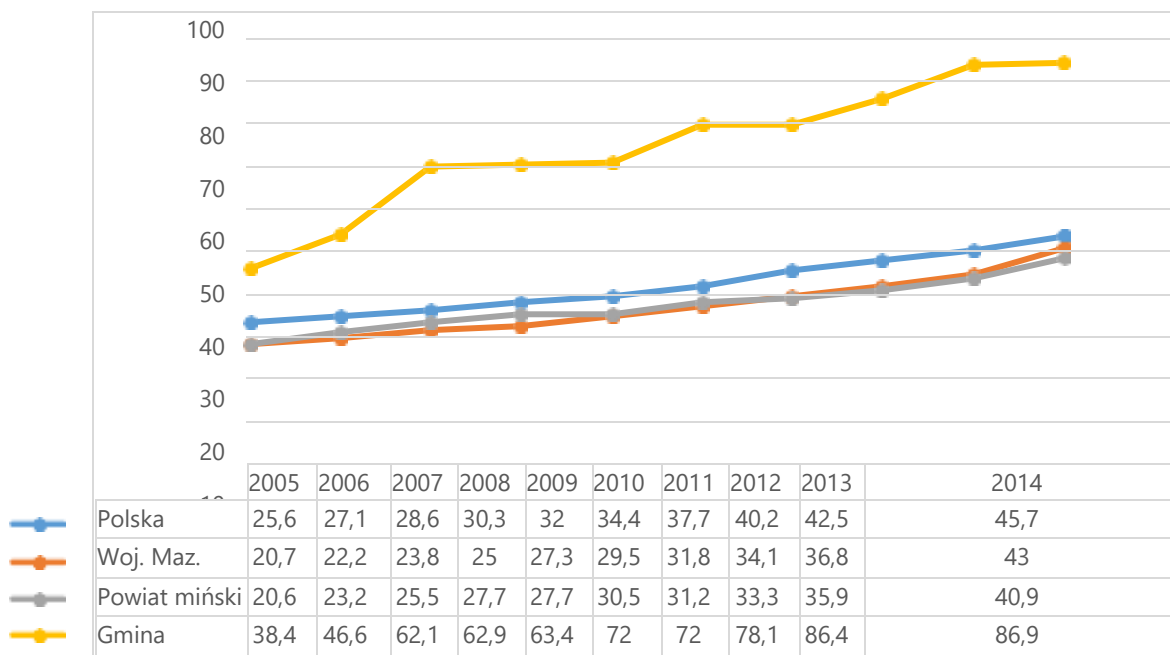
Sieć kanalizacyjna w gminie Halinów charakteryzuje się największymi potrzebami inwestycyjnymi w obszarze technicznym. Długość sieci kanalizacyjnej w gminie Halinów w roku 2015 według danych Zakładu Komunalnego w Halinowie wyniosła ogółem 56,13 km. W latach 2005 - 2015 następował sukcesywny wzrost długości infrastruktury kanalizacyjnej na obszarze wyznaczonym w 2005 r. uchwałą Sejmiku Województwa jako Aglomeracja Halinów i obejmujących miejscowości: Halinów, Hipolitów, Józefin, Długa Kościelna, Nowy Konik, Stary Konik, Królewskie Brzeziny. W 2015 r. na terenie aglomeracji procentowy wskaźnik osób korzystających z sieci kanalizacyjnej kształtuje się na poziomie ok. 74%. Wg danych z Zakładu Komunalnego w Halinowie do sieci kanalizacyjnej podłączonych jest 1846 gospodarstw (ok. 7.385 osób).

Wykres 9. Długość czynnej sieci rozdzielczej kanalizacyjnej w Gminie Halinów w latach 2005-2015 [km]

Źródło: na podstawie danych GUS- Gospodarka mieszkaniowa i komunalna oraz danych dostawcy

Wykres 10. Długość sieci rozdzielczej kanalizacyjnej na 100 km w Gminie Halinów na tle wskaźników przyjętych dla powiatu mińskiego, województwa mazowieckiego i Polski w latach 2005-2014

Źródło: na podstawie danych GUS- Gospodarka mieszkaniowa i komunalna

Nasylenie infrastrukturą kanalizacyjną w Aglomeracji Halinów kształtuje się na dobrym poziomie (wyższe wskaźniki niż uzyskane dla danych powiatowych, wojewódzkich i krajowych). Problemem jest niedostateczny poziom rozwoju sieci kanalizacyjnej w sołectwach leżących poza obszarem aglomeracji, które charakteryzują się bardzo rozproszoną zabudową i znaczną odległością od gminnej oczyszczalni ścieków. Ta sytuacja wpływa na poziom zanieczyszczenia środowiska i niską dbałość o jego zasoby wśród mieszkańców. Brak wystarczającej sieci kanalizacyjnej jest barierą w rozwoju terenów inwestycyjnych w gminie, dlatego też tak istotne staje się zabezpieczenie w najbliższych latach odpowiedniej ilości środków na tego typu inwestycje.

Sieć gazowa

Na obszarze Gminy Halinów procentowy wskaźnik ludności korzystającej z sieci gazowej wynosił ogółem, według danych GUS z roku 2014: 37,6% i był wyższy niż analogiczny wskaźnik odnotowany dla powiatu mińskiego (33,3%), lecz niższy niż wskaźnik przyjęty w tym samym okresie dla województwa mazowieckiego (53,7%) i Polski (52,4%).

W odniesieniu do danych dotyczących wskaźnika sieci gazowej na 100 km na terenie gminy Halinów według danych GUS jego wartość z 2014 wynosiła 156,2 km i była znacznie wyższa niż wartość wskaźnika dla powiatu mińskiego, województwa mazowieckiego oraz Polski ogółem. Zasadniczym utrudnieniem w dostępie do sieci gazowej jest rozproszona infrastruktura na obszarach wiejskich, która wpływa na koszty budowy i utrzymania sieci.

2.5 Obszar środowiskowy

Na terenie Gminy Halinów funkcjonują podmioty zajmujące się odbiorem odpadów komunalnych od mieszkańców, zakładów przemysłowych i usługowych. Wśród nich znajdują się:

- Zakład Usług Asenizacyjnych Marek Bakun Sp. z o.o.,
- REMONDIS Sp. z o.o.,
- REMONDIS Otwock Sp. z o.o.,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania w m. st. Warszawie Sp. z o.o.,
- SITA POLSKA Sp. z o.o.,
- „BYŚ” Wojciech Byśkiniewicz,
- „KOBÉ” Kotowska Bernarda,
- Zakład Usług Komunalnych „BŁYSK” Sp. z o.o.,
- „P.U.H. „EKO-SAM BIS” Sp. z o.o.,
- „LEKARO” z siedzibą w Dziechcińcu,
- PMS Bartnicki.

System odbioru odpadów komunalnych oparty jest na zbiórce odpadów niesegregowanych, selektywnej zbiórce odpadów przeznaczonych do recyklingu materiałowego, zbiórce odpadów niebezpiecznych oraz odpadów wielkogabarytowych. Gmina nie posiada własnego składowiska odpadów komunalnych; w obowiązujących planach miejscowych nie uwzględniono terenów pod budowę obiektu o takich funkcjach. Gminne odpady komunalne wywożone są na składowiska poza obszar gminy. Jak wynika ze spotkań z mieszkańcami oraz z warsztatu diagnostycznego problemem dotykającym gminę są dzikie wysypiska śmieci.

III. ANALIZA DANYCH FAKTOGRAFICZNYCH

Podstawą do wyodrębnienia obszaru zdegradowanego i do rewitalizacji są wyniki koncentracji wskaźników w obszarze społecznym i gospodarczym oraz uzupełniająco wybrane wskaźniki w pozostałych trzech obszarach: przestrzenno-funkcyjnym, technicznym i środowiskowym. Zbiorcze dane przedstawiono w tabelach (Tab. 9-17). W tabeli 9. znajduje się podsumowujące zestawienie wskaźników dla wszystkich 25 jednostek podziału, przyjętych na potrzeby niniejszego opracowania, czyli 22 sołectw i 3 obszarów miejskich. W tabeli 10. znajduje się podsumowanie wskaźników z uwzględnieniem wytypowanych podobszarów zdegradowanych (komórki oznaczone kolorem szarym). Na kolejnych stronach zamieszczono podsumowania nasilenia zjawisk kryzysowych w pięciu obszarach.

Obszar Halinowa (miasto) został podzielony na trzy obszary miejskie w sposób zaprezentowany poniżej.

Tabela 8. Struktura podziału Miasta Halinowa na obszary miejskie

Obszar 1	Obszar 2	Obszar 3
ul. Ignacego Paderewskiego ul. Mickiewicza (nr nieparzyste 1-61, nr parzyste 2-58) ul. Jana Pawła II (nr nieparzyste 1-59, nr parzyste 2-54) ul. Słowackiego ul. Spółdzielcza ul. Józefa Piłsudskiego (nr nieparzyste 23-41, nr parzyste 32-48) ul. Bema (nr 82 – 100)	ul. Sienkiewicza ul. Prusa ul. Pułaskiego ul. Mikołaja Reja ul. Fryderyka Chopina ul. Spacerowa ul. Zachodnia ul. Dąbrowskiego ul. Józefa Piłsudskiego (nr nieparzyste 43-77, nr parzyste 50-90)	ul. Baśniowa ul. Bema (nr 2 – 80) ul. Cicha ul. Graniczna ul. Kilińskiego ul. Kolejowa ul. Konopnickiej ul. Kościuszki ul. Krótka ul. 3 Maja ul. Malinowa ul. Mała ul. Nad Stawami ul. Okrzei ul. Okuniewska ul. Olszowa ul. Parkowa ul. Partyzancka ul. Józefa Piłsudskiego (nr nieparzyste 1-21, nr parzyste 2-30) ul. Pogodna ul. Polna ul. Powstania Styczniowego ul. Północna ul. Słoneczna ul. Szkolna ul. Wschodnia ul. Stefana Żeromskiego ul. Kubusia Puchatka ul. Starej Baśni ul. Przygraniczna ul. Zielona ul. Mickiewicza (nr nieparzyste od 65, nr parzyste od 64) ul. Jana Pawła II (nr nieparzyste od 61, nr parzyste od 58)

Źródło: na podstawie danych z UM Halinów

Zastosowany podział wynika z uwarunkowań historycznych i funkcjonalno-rozwojowych. Część centralna (obszar 1), pokrywa się terytorialnie z obszarem zwanym od XVI w. do początków XX w. Skrudą. Stanowi zwartą zabudowę, zlokalizowaną w pobliżu stacji kolejowej, jest to ścisłe centrum miasta.

Obszar 2 stanowi zachodnią część Miasta, jest to obszar, mniej zwartej zabudowy, na tym terenie znajduje się najwięcej budynków wybudowanych przed 1970 r. (ponad 20%).

Obszar 3 to teren wzdłuż linii kolejowej, obejmujący wschodnią i północną część miasta, charakteryzujący się najmniej zwartą zabudową i najmniejszą gęstością zaludnienia; jest to teren o stosunkowo nowej zabudowie, zamieszkiwany w dużej mierze przez ludność napływową, powstały w wyniku osiedlania się mieszkańców na terenach niegdyś rolnych.

W tabelach w dalszej części opracowania, wpisane wartości standardowych wskaźników koncentracji liczone były w następujący sposób: badana cecha (np. bezrobotni długookresowo/liczba mieszkańców sołectwa (lub obszaru miejskiego)/badana cecha w skali gminy/liczba mieszkańców gminy.

Przyjęto następującą interpretację wskaźników koncentracji:

Wartości powyżej średniej w gminie:

- Wartość 1.25 i powyżej wskazuje na wysoką koncentrację danej cechy, której przypisano 2 pkt w ocenie kryzysowości zjawiska w danej jednostce funkcjonalnej;
- Wartość od 1.00 do 1,24 wskazuje na umiarkowanie wysoką koncentrację danej cechy, której przypisano 1 pkt w ocenie kryzysowości zjawiska w danej jednostce funkcjonalnej;

Wartości poniżej średniej w gminie:

- Wartość od 0,75 do 0,99 wskazuje na umiarkowanie niską koncentrację danej cechy, której przypisano 1 pkt w ocenie kryzysowości zjawiska w danej jednostce funkcjonalnej;
- Wartość 0,74 i poniżej wskazuje na niską koncentrację danej cechy, której przypisano 2 pkt w ocenie kryzysowości zjawiska w danej jednostce funkcjonalnej.

W zależności od cechy (stymulanty, destymulanty), wartości (1) lub (2) były przypisywane jedynie dla wartości poniżej lub powyżej średniej. Taka interpretacja wskaźników, a zarazem przyjęcie progów punktacji w określaniu stopnia kryzysowości, wynika z podziału wartości wskaźników jedynie na 2 przedziały. Przyjęto wartość odchylenia 25% od średniej jako progową, gdyż w przypadku niektórych cech, przy niewielkich wartościach odchylenia standardowego (ok. 0,25) i niskich wartościach współczynnika zmienności (nieco powyżej 20%), wartości wskaźników dla ponad 68% jednostek funkcjonalnych znajdowały się w pierwszym przedziale (1 pkt. w skali kryzysowości). Zatem przyjęcie wyższych progów powodowałoby zaliczanie prawie wszystkich jednostek do jednego przedziału, co prowadziłoby do braku zróżnicowania stopnia kryzysowości pomiędzy poszczególnymi jednostkami funkcjonalnymi.

Dobrym przykładem jest wskaźnik liczby podmiotów gosp. osób fizycznych, dla którego rozkład jest b. zbliżony do normalnego. Przy progu podziału na (1) i (2) stopień kryzysowości, ustalonym na poziomie 25% odchylenia od średniej, na 17 jednostek funkcjonalnych ze wskaźnikiem poniżej średniej gminnej, grupie 59% jednostek funkcjonalnych przypisano stopień kryzysowości (1), a 41% - stopień kryzysowości (2). W przypadku ustalenia wyższego progu, prawie wszystkie jednostki znalazłyby się w jednym przedziale kryzysowości.

Wartości niektórych wskaźników dla poszczególnych jednostek funkcjonalnych charakteryzują się wysokimi wartościami odchylenia standardowego i wysokimi współczynnikami zmienności. W tym przypadku konieczne było przypisywanie wysokiego stopnia kryzysowości (2) wielu jednostkom funkcjonalnym, jednakże po zliczeniu wskaźnika skumulowanego (suma wskazań) zarówno dla sfery społecznej, jak i ogólnego, możliwe było wyodrębnienie grupy jednostek charakteryzujących się szczególnie wysoką kryzysowością.

Dane faktograficzne z obszarów funkcjonalno-przestrzennego, środowiskowego i technicznego przyjęto jako uzupełniające. W tych obszarach w tabelach użyte zostały wskaźniki, których wartości odnoszą się do każdego sołectwa i obszarów miejskich, odpowiednio np. do liczby mieszkańców, liczby budynków. W przypadku części wskaźników posłużono się rozróżnieniem jakościowym: „tak”, „nie”, chodzi tu np. o występowanie na danym obszarze (sołectwie lub jednym z trzech wyróżnionych obszarów miejskich) budynków wymagających termoizolacji, czy budynków publicznych opalanych węglem.

Wybór wskaźników na podstawie danych w tabelach faktograficznych w pięciu obszarach jest następujący:

Obszar społeczny - powody korzystania z pomocy społecznej: ubóstwo, wielodzietność, bezrobocie, alkoholizm, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, pozostałe powody korzystania z pomocy społecznej, Niebieskie karty, objęci pomocą społeczną w 2015 r., bezrobotni, bezrobotni do 25 lat, bezrobotni bez doświadczenia i bez kwalifikacji, bezrobotni długookresowo, depopulacja, przestępczość;

Obszar gospodarczy - osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą;

Obszar funkcjonalno-przestrzenny - mieszkający w zasobach mieszkaniowych gminy, brak dostępu do wodociągu, brak kanalizacji, drogi publiczne utwardzone wymagające remontu co najmniej na odcinku 800 m, drogi publiczne wymagające budowy chodnika na odcinku co najmniej 800 m;

Obszar środowiskowy – powierzchnia azbestu przekraczająca średnią w gminie na budynek mieszkalny;

Obszar techniczny – budynki wybudowane przed 1970 r., lokale mieszkalne bez WC i/lub łazienki, budynki komunalne wymagające pilnych remontów, budynki publiczne wymagające termomodernizacji, budynki publiczne z piecami opalonymi węglem.

łącznie wybrano 28 wskaźników badanych cech kryzysowości, w tym 16 wskaźników (57% wszystkich wskaźników) przyjęto dla sfery społecznej.

Zestawienie podsumowania ocen kryzysowości we wszystkich obszarach dla 25 jednostek funkcjonalnych gminy zawiera tabela nr 9.

Tabela 9. Zestawienie* podsumowania dla 25 jednostek funkcjonalnych w Halinowie

Lp.	Jednostki funkcjonalne	Społeczny	Gospodarczy	Przestrzenno - funkcjonalny	Środowiskowy	Techniczny	Suma zaznaczeń
1.	Brzeziny	10	0	6	2	4	22
2.	Budziska	4	0	5	2	2	13
3.	Chobot	10	2	8	2	7	29
4.	Cisie	24	0	4	2	3	33
5.	Desno	18	2	6	2	3	31
6.	Długa Kościelna	19	1	4	0	4	28
7.	Długa Szlachecka	25	1	6	0	3	35
8.	Grabina	19	1	5	0	0	25
9.	Hipolitów	4	0	2	0	0	6
10.	Józefin	20	1	5	1	0	27
11.	Kazimierów	6	1	4	2	0	13

Lp.	Jednostki funkcjonalne	Społeczny	Gospodarczy	Przestrzenno - funkcjonalny	Środowiskowy	Techniczny	Suma zaznaczeń
12.	Królewskie Brzeziny	17	1	2	0	2	22
13.	Krzewina	24	2	6	2	2	36
14.	Michałów	12	2	4	2	2	22
15.	Mrowiska	23	1	6	2	2	34
16.	Nowy Konik	6	0	5	2	2	15
17.	Okuniew	11	1	4	0	5	21
18.	Stary Konik	4	0	4	2	2	12
19.	Wielgolas Brzeziński	5	1	2	1	0	9
20.	Wielgolas Duchnowski	4	0	3	2	2	11
21.	Zagórze	13	2	5	2	0	22
22.	Żwirówka	16	2	4	2	0	24
23.	Obszar miejski 1	4	0	2	0	2	8
24.	Obszar miejski 2	7	1	2	0	0	10
25.	Obszar miejski 3	4	2	2	0	2	10

Źródło: opracowanie własne

*Zestawienie składa się z:

- a. sum wskaźników oceny kryzysowości dla 5 obszarów w poszczególnych jednostkach funkcjonalnych,
- b. sum wskaźników uzupełniających o charakterze 0-1 (występowanie lub nie występowanie danej negatywnej cechy lub zjawiska) dla obszaru technicznego i przestrzenno-funkcjonalnego w poszczególnych jednostkach funkcjonalnych.

Wskaźniki oceny kryzysowości mają przypisaną wartość 1 dla umiarkowanie wysokich wartości wskaźników opisujących koncentrację cech zjawisk kryzysowych (od 1% do 24% odchylenia od średniej gminnej), lub wartość 2 dla wysokich wartości wskaźników opisujących koncentrację cech zjawisk kryzysowych (25% odchylenia od średniej i więcej).

Podsumowanie wskaźników oceny kryzysowości dla obszaru zdegradowanego zawiera tabela 10.

Tabela 10. Podsumowanie wskaźników oceny kryzysowości – ranking jednostek funkcjonalnych

Lp.	Jednostki funkcjonalne	Społeczny	Gospodarczy	Przestrzenno - funkcjonalny	Środowiskowy	Techniczny	Suma zaznaczeń
1.	Krzewina	24	2	6	2	2	36
2.	Długa Szlachecka	25	1	6	0	3	35
3.	Mrowiska	23	1	6	2	2	34
4.	Cisie	24	0	4	2	3	33
5.	Desno	18	2	6	2	3	31
6.	Chobot	10	2	8	2	7	29
7.	Długa Kościelna	19	1	4	0	4	28
8.	Józefin	20	1	5	1	0	27
9.	Grabina	19	1	5	0	0	25
10.	Żwirówka	16	2	4	2	0	24

Lp.	Jednostki funkcjonalne	Spółeczny	Gospodarczy	Przestrzenno - funkcjonalny	Środowiskowy	Techniczny	Suma zaznaczeń
11.	Brzeziny	10	0	6	2	4	22
12.	Królewskie Brzeziny	17	1	2	0	2	22
13.	Michałów	12	2	4	2	2	22
14.	Zagórze	13	2	5	2	0	22
15.	Okuniew	11	1	4	0	5	21
16.	Nowy Konik	6	0	5	2	2	15
17.	Budziska	4	0	5	2	2	13
18.	Kazimierów	6	1	4	2	0	13
19.	Stary Konik	4	0	4	2	2	12
20.	Wielgolas Duchnowski	4	0	3	2	2	11
21.	Obszar miejski 3	4	2	2	0	2	10
22.	Obszar miejski 2	7	1	2	0	0	10
23.	Wielgolas Brzeziński	5	1	2	1	0	9
24.	Obszar miejski 1	4	0	2	0	2	8
25.	Hipolitów	4	0	2	0	0	6

Źródło: opracowanie własne

IV. ANALIZA WSKAŹNIKÓW ZJAWISK NEGATYWNYCH

Dla zapewnienia większej przejrzystości danych, w większości przypadków zaprezentowano je zarówno **w ujęciu procentowym** z podaniem średniej w gminie, jak i **w postaci wskaźników koncentracji** (w.k.) zjawisk negatywnych.

4.1 Obszar społeczny

Depopulacja

W skali całej gminy liczba mieszkańców między rokiem 2011 a 2015 powiększyła się o 1251 osób, ale w tle tej ogólnej tendencji są sołectwa, gdzie liczba mieszkańcy uległa zmniejszeniu. Depopulacja mierzona wskaźnikiem koncentracji, obrazuje skalę zjawiska w poszczególnych jednostkach funkcjonalnych. Spadek liczby mieszkańców w latach 2011 – 2015, nastąpił w dwóch sołectwach: Królewskie Brzeziny (-4,%) i Chobot (-7%), oraz na obszarze miejskim 2 (-3%). Liczba mieszkańców sołectwa Stary Konik nie uległa zmianie, co można traktować jako sygnał ostrzegawczy. Skala zjawiska depopulacji na obszarze gminy jest nieduża. W związku z położeniem gminy w pobliżu aglomeracji warszawskiej, tendencja w skali gminy jest raczej odwrotna do depopulacji – przybywa z roku na rok mieszkańców osiedlających się na terenie gminy Halinów. Podobna sytuacja jest w większości gmin położonych w pobliżu Warszawy. Liczba mieszkańców niektórych sołectw w gminie podlega także krótkotrwałym fluktuacjom, powodowanym m.in. migracjami. Przyjęto zatem za kryzysowe jedynie ujemne wartości wskaźników koncentracji, jednoznacznie wskazujące na zmniejszanie się liczby mieszkańców na przestrzeni 5 lat.

Osoby objęte pomocą społeczną

Średni procent osób objętych pomocą społeczną w gminie, wynosi 7,9%. Występuje b. duże zróżnicowanie odsetka osób korzystających z pomocy społecznej pomiędzy sołectwami i obszarami – w ujęciu procentowym: od 1% w Starym Koniku, do 22,2% w Długiej Szlacheckiej, 21,8% w Cisiu i 18,1% w Grabinie oraz 14,3% w Królewskich Brzezinach. Szczególnie wysokie wskaźniki koncentracji korzystających z pomocy społecznej odnotowano w następujących sołectwach: Długa Szlachecka (2,80), Cisie (2,75), Grabina (2,27), zaś dość wysoką koncentrację odnotowano w sołectwach: Królewskie Brzeziny (1,80), Okuniew (1,66), Józefin (1,50), Desno (1,38), Żwirówka (1,38), Hipolitów (1,36).

Podwyższona koncentracja korzystających z pomocy społecznej występuje w sołectwach: Mrowiska (1,26) Długa Kościelna (1,05).

Średni procent osób **objętych pomocą społeczną w gminie z powodu ubóstwa**, wynosi 3,4% i jest to najważniejsza przyczyna udzielania pomocy. Występuje b. duże zróżnicowanie odsetka osób korzystających z pomocy społecznej z tego powodu pomiędzy sołectwami i obszarami – od 0 w sołectwach Stary Konik i Wielogolas Brzeziński, do 15,6% w sołectwie Królewskie Brzeziny (w.k.=4,6) i 11% w sołectwie Żwirówka (w.k. 3,24). Ogółem, na terenie 8 sołectw i jednego obszaru miejskiego, wskaźnik jest wyższy niż średnia w gminie. Świadczy to o wysokim poziomie kryzysowości tych sołectw w obszarze społecznym w odniesieniu do pozostałych, zwłaszcza, że z ubóstwem są najczęściej powiązane różnorodne wykluczenia dotyczące rodziny i pogłębiające skalę kryzysu.

Wielodzietność jako przyczyna udzielania pomocy nie powinna być sama w sobie rozpatrywana jako zjawisko kryzysowe, jeśli nie występuje w połączeniu z ubóstwem, uzależnieniami czy innymi negatywnymi zjawiskami. Średni wskaźnik korzystających z pomocy społecznej z powodu wielodzietności wynosi 1,1%. Wartość wskaźnika większa niż średnia gminna, występuje w 10 sołectwach, w tym ponad trzy razy większa niż średnia - w sołectwach Desno, Długa Szlachecka i Grabina. Wskaźniki koncentracji wynosiły tam odpowiednio: 3,36; 2,70 i 3,17.

Średni procent osób **objętych pomocą społeczną w gminie z powodu bezrobocia**, wynosi 1,4% i jest to trzecia pod względem częstości, przyczyna udzielania pomocy. Występuje b. duże zróżnicowanie odsetka osób korzystających z pomocy społecznej z tego powodu pomiędzy sołectwami i obszarami – od 0% w sołectwach Kazimierów i Wielgolas Duchnowski, do 9,1% w sołectwie Cisie (w.k. = 6,63). Ogółem, na terenie 10 sołectw, wskaźnik jest wyższy niż średnia w gminie.

Średni procent osób **objętych pomocą społeczną w gminie z powodu alkoholizmu**, wynosi 0,2%. Występuje bardzo duże zróżnicowanie odsetka osób korzystających z pomocy społecznej z tego powodu pomiędzy sołectwami i obszarami – od 0% w 11 sołectwach, do 0,6% w sołectwie Mrowiska (w.k.=2,44), 0,5% Michałów (w.k.=2,01) oraz Józefin (w.k.=2,1) i aż 3% w sołectwie Cisie (w.k.=13,32). Ogółem, na terenie 9 sołectw, wskaźnik jest wyższy niż średnia w gminie.

Średni procent osób **objętych pomocą społeczną w gminie z powodu niepełnosprawności**, wynosi 0,8%. Występuje umiarkowane zróżnicowanie odsetka osób korzystających z pomocy społecznej z tego powodu pomiędzy sołectwami i obszarami – od 0,2% w 3 obszarze miejskim i sołectwie Wielgolas Brzeziński, do 2,4% w sołectwie Cisie (w.k.=3,18) oraz 2,2% w sołectwach Desno (w.k.=2,87) i Krzewina (w.k. =2,84). Ogółem na terenie 14 sołectw, wskaźnik jest wyższy niż średnia w gminie.

Średni procent osób **objętych pomocą społeczną w gminie z powodu długotrwałej choroby**, wynosi 0,9%. Występuje dość znaczne zróżnicowanie odsetka osób korzystających z pomocy społecznej z tego powodu pomiędzy sołectwami i obszarami – od 0% w sołectwach Wielgolas Brzeziński i Budziska, do 4,3% w sołectwie Krzewina (w.k.= 4,83), 4,2% w sołectwie Cisie (w.k.= 4,73) oraz 4,1% w sołectwie Żwirówka (w.k.=4,58). Ogółem na terenie 13 sołectw, wskaźnik jest wyższy niż średnia w gminie.

Średni procent osób **objętych pomocą społeczną w gminie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych**, wynosi 1,5%. Występuje b. duże zróżnicowanie odsetka osób korzystających z pomocy społecznej z tego powodu pomiędzy sołectwami i obszarami – od 0% w 5 sołectwach, do 9,7% w sołectwie Cisie (w.k.=6,36), 3,8% w sołectwach Desno i Zagórze (wsk. koncentracji odpowiednio 2,51 i 2,46), 3,6% objętych pomocą w sołectwie Grabina (w.k.= 2,37), 3,4% w Długiej Szlacheckiej (w.k.=2,24). Ogółem na terenie 11 sołectw wskaźnik jest wyższy niż średnia w gminie.

Niebieskie karty

Średni odsetek założonych Niebieskich Kart w gminie wynosi 0,16%, czyli mniej niż 2 na 1000 mieszkańców. W kilku sołectwach wskaźnik ten jest jednak znacznie wyższy: przemoc domowa udokumentowana Niebieskimi kartami (mierzona wskaźnikiem koncentracji) występuje w największym stopniu w sołectwach: Cisie (7,55), Krzewina (5,39), Nowy Konik (3,68) oraz Brzeziny (3,04). Koncentracja przemocy domowej występuje również, chociaż na nieco niższym poziomie, w Długiej Kościelnej (1,99), Długiej Szlacheckiej (1,47), Chobocie (1,48) oraz Okuniewie i Michałowie (1,42).

Rynek pracy – bezrobocie

W analizie rynku pracy przyjęto cztery wskaźniki bezrobocia: liczba bezrobotnych, bezrobotni do 25 lat, bezrobotni bez doświadczenia i bez kwalifikacji, bezrobotni długookresowo. W zestawieniach zbiorczych posłużono się wskaźnikami koncentracji badanych cech bezrobocia. Przyjęto, że każdemu wynikowi w przedziale od 1,00 w górę przypisany będzie jeden punkt kryzysowości, powyżej 1,25 – dwa punkty kryzysowości. Wyników poniżej 1,00 nie brano pod uwagę w zestawieniach sumarycznych (wskazań kryzysowości), ponieważ odnosiły się do niskiego poziomu cech bezrobocia.

Na terenie gminy w minionym roku było zarejestrowanych 359 osób bezrobotnych, średnie wskaźniki bezrobocia w gminie wynosiły: 2,4% w stosunku do liczby mieszkańców ogółem i 3,7% w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym. W kilku sołectwach sytuacja odbiega znacznie na niekorzyść w stosunku do

średniej gminnej. Największe wartości wskaźnik bezrobocia osiąga w Krzewinie (4,3%) i Żwirówce (4,1%), Długiej Szlacheckiej (4%) i Mrowiskach (3,9%). Należy również wyróżnić Grabinę ze względu na najwyższy odsetek bezrobotnych do 25 roku życia (1,08%). Analogicznie znacznie wyższe od średniej w gminie wskaźniki długotrwałego bezrobocia odnotowano w w/w sołectwach oraz Budziskach, Józefinie, Kazimierowie i Zagórze. Przypisany stopień kryzysowości ze względu na wskaźniki bezrobocia:

- Liczba bezrobotnych – Długa Szlachecka (2)1, Józefin (2), Krzewina (2), Michałów (2), Mrowiska (2), Żwirówka (2). W kilku innych sołectwach (Brzeziny, Budziska, Grabina, Królewskie Brzeziny, obszar miejski 1) występuje nieco wyższy niż średnia poziom bezrobocia.
- Bezrobotni długookresowo – Brzeziny, Budziska (2), Desno (2), Długa Szlachecka (2), Józefin (2), Kazimierów (2), Królewskie Brzeziny (2), Krzewina (2), Michałów, Mrowiska (2), Nowy Konik (2), Zagórze (2), Żwirówka (2).
- Bezrobotni do 25 lat – Desno (2), Długa Kościelna, Długa Szlachecka (2), Grabina (2), Krzewina (2), Mrowiska (2), Wielgolas Brzeziński, obszar miejski 2 i 3.
- Bezrobotni bez doświadczenia i bez kwalifikacji – Brzeziny (2), Desno (2), Długa Kościelna (2), Długa Szlachecka (2), Józefin (2), Krzewina (2), obszar miejski 2 (2).

Przestępczość

Średni wskaźnik liczby przestępstw w gminie w przeliczeniu na liczbę mieszkańców wynosił w 2015 r. 0,6%. Wskaźnik wynosił od 0% w sołectwach Budziska, Desno i Mrowiska, do 1,3% w sołectwie Królewskie Brzeziny (w.k.=2,26), 1,4% Żwirówka (w.k.=2,38), 1,5% Brzeziny (w.k.=2,54) i aż 3% sołectwie Cisie (w.k.=5,27). Ogółem na terenie 9 sołectw wskaźnik jest wyższy niż średnia w gminie. Szczególnie zauważalny jest obszar wysokiej kryzysowości w tej dziedzinie na terenie sołectwa Cisie.

Tabela 11. Zestawienie wskaźników kryzysowości w obszarze społecznym

Lp.	Jednostki funkcjonalne	Korzystanie z pomocy społecznej wg przyczyn										czynniki powiązane z bezrobociem				inne czynniki		Wskazania
		Ubóstwo	Wieloletniość	Bezrobocie	Alkoholizm	Niepełno sprawność	Długotrwała choroba	Bezradność ws. opiek.-wych.	Pozostałe	Niebieskie karty	Objęci pomocą społeczną 2015	Bezrobotni	Bezrobotni do 25 lat	Bezrobotni bez doświadc. i bez kwalifikacji	Bezrobotni długookresowo	Depopulacja	Przestępczość	
1	Brzeziny	0	0	1,07 (1)	0	0,64	1,09 (1)	0	0,89	3,04 (2)	0,31	1,02 (1)	0	2,02 (2)	1,10 (1)	0,93	2,54 (2)	10
2	Budziska	0,26	0,39	0,32	0	1,17 (1)	0	0,87	0,81	0	0,45	1,11 (1)	0	0	1,50 (2)	0,95	0	6
3	Chobot	0,81	0,63	0,87	1,04 (1)	1,25 (2)	0,13	1,09 (1)	1,30 (2)	1,48 (2)	0,36	0,25	0	0	0	-0,74 (2)	0,62	10
4	Cisie	2,15 (2)	2,13 (2)	6,63 (2)	13,32 (2)	3,18 (2)	4,73 (2)	6,36 (2)	2,21 (2)	7,55 (2)	2,75 (2)	0,69	0,41	0	0,53	1,82	5,27 (2)	24
5	Desno	0,48	3,36 (2)	1,59 (2)	0	2,87 (2)	1,22 (1)	2,51 (2)	0	0	1,38 (2)	0,91	1,90 (2)	2,27 (2)	1,23 (1)	0,84	0	18
6	Długa Kościelna	1,26 (2)	1,41 (2)	1,71 (2)	1,88 (2)	1,40 (2)	1,19 (1)	1,96 (2)	0,39	1,99 (2)	1,05 (1)	0,8	1,12 (1)	1,33 (2)	0,48	1,15	0,74	19
7	Długa Szlachecka	1,32 (2)	2,90 (2)	2,14 (2)	1,03 (1)	1,85 (2)	1,57 (2)	2,24 (2)	0,43	1,47 (2)	2,80 (2)	1,66 (2)	3,67 (2)	4,38 (2)	1,58 (2)	1,51	0,82	25
8	Grabina	0,43	3,17 (2)	2,11 (2)	1,59 (2)	2,37 (2)	3,22 (2)	2,37 (2)	0	0	2,27 (2)	1,20 (1)	3,76 (2)	0	0,41	2,35	1,25 (2)	19
9	Hipolitów	0,35	1,10 (1)	0,95	0,52	0,62	0,66	1,01 (1)	0	0	0,54	0,84	0,83	0,74	0,73	1,49	0,41	2
10	Józefin	0,7	1,15 (1)	1,65 (2)	2,10 (2)	1,10 (1)	1,46 (2)	1,72 (2)	0,44	0	1,50 (2)	1,34 (2)	0,83	1,49 (2)	1,88 (2)	1,83	1,45 (2)	20
11	Kazimierów	0,59	0,88	0	1,46 (2)	0,87	0,74	0	0	0	0,5	0,97	0	0	1,87 (2)	1,49	0,58	6
12	Królewskie Brzeziny	4,60 (2)	0	1,89 (2)	0	1,70 (2)	2,90 (2)	0	0	0	1,80 (2)	1,08 (1)	0	0	2,92 (2)	-0,41 (2)	2,26 (2)	17
13	Krzewina	0,51	2,28 (2)	1,89 (2)	1,90 (2)	2,84 (2)	4,83 (2)	1,99 (2)	0	5,39 (2)	1,42 (2)	1,80 (2)	1,50 (2)	3,59 (2)	1,46 (2)	1,45	0,75	24
14	Michałów	0,4	0,6	0,33	2,01 (2)	1,20 (1)	1,78 (2)	0,6	0,83	1,42 (2)	0,34	1,52 (2)	0	0,95	1,03 (1)	0,23	0,4	12
15	Mrowiska	1,15 (1)	1,47 (2)	1,62 (2)	2,44 (2)	2,19 (2)	3,10 (2)	1,09 (1)	1,01 (1)	0	1,26 (2)	1,62 (2)	1,93 (2)	0	1,87 (2)	1,07	0	23
16	Nowy Konik	0,17	0,52	0,22	0	0,78	0,66	0,39	0	3,68 (2)	0,37	0,86	0	0	1,33 (2)	0,58	1,54 (2)	6
17	Okuniew	2,82 (2)	1	1,03 (1)	1,20 (1)	1,07 (1)	0,91	0,95	0,17	1,42 (2)	1,66 (2)	1	0,95	0,94	0,92	0,72	1,42 (2)	11
18	Stary Konik	0	0	0,37	0	1,34 (2)	0,57	0	3,74 (2)	0	0,13	0,21	0	0	0,58	0,00	0,89	4
19	Wielgolas Brzeziński	0	0	0,73	0	0,22	0	0	7,65 (2)	1,04 (1)	0,44	0,84	1,17 (1)	0	0,94	1,60	1,17 (1)	5
20	Wielgolas Duchnowski	0,57	0	0	0	0,63	0,8	0,16	12,27 (2)	0	1,36 (2)	1	0	1	0,54	0,91	0,84	4
21	Zagórze	1,29 (2)	1,10 (1)	0,46	0	1,64 (2)	1,39 (2)	2,46 (2)	0	0	0,55	1,04 (1)	0	0	2,11 (2)	2,32	1,09 (1)	13
22	Żwirówka	3,24 (2)	0	1	0	1,80 (2)	4,58 (2)	1,80 (2)	0	0	1,38 (2)	1,71 (2)	0	0	4,62 (2)	1,35	2,38 (2)	16
23	Obszar miejski 1	1,31 (2)	0,91	0,54	0	0,58	0,82	0,39	0	0	0,75	0,43	0	0	0,83	1,45	1,30 (2)	4
24	Obszar miejski 2	0,95	0,99	0,7	0,7	0,63	0,89	0,32	0,29	0	0,89	0,87	1,11 (1)	2,00 (2)	0,54	-0,27 (2)	1,30 (2)	7
25	Obszar miejski 3	0,32	0,35	0,36	0,39	0,23	0,3	0,26	0,24	0,83	0,37	1,04 (1)	1,24 (1)	0,74	0,95	0,45	1,30 (2)	4
	Ogółem gmina	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 12. Zestawienie wskaźników kryzysowości w obszarze społecznym – ranking obszarów funkcjonalnych

Lp.	Jednostki funkcjonalne	Korzystanie z pomocy społecznej wg przyczyn										czynniki powiązane z bezrobociem				inne czynniki		Wskazania
		Ubóstwo	Wielozietność	Bezrobocie	Alkoholizm	Niepełna sprawność	Długotrwała choroba	Bezradność ws. opiek. -wych.	Pozostałe	Niebieskie karty	Objęci pomocą społeczną 2015	Bezrobotni	Bezrobotni do 25 lat	Bezrobotni bez doświadczenia i bez kwalifikacji	Bezrobotni długookresowo	Depopulacja	Przestępczość	
1	Długa Szlachecka	1,32 (2)	2,90 (2)	2,14 (2)	1,03 (1)	1,85 (2)	1,57 (2)	2,24 (2)	0,43	1,47 (2)	2,80 (2)	1,66 (2)	3,67 (2)	4,38 (2)	1,58 (2)	1,51	0,82	25
2	Cisie	2,15 (2)	2,13 (2)	6,63 (2)	13,32 (2)	3,18 (2)	4,73 (2)	6,36 (2)	2,21 (2)	7,55 (2)	2,75 (2)	0,69	0,41	0	0,53	1,82	5,27 (2)	24
3	Krzewina	0,51	2,28 (2)	1,89 (2)	1,90 (2)	2,84 (2)	4,83 (2)	1,99 (2)	0	5,39 (2)	1,42 (2)	1,80 (2)	1,50 (2)	3,59 (2)	1,46 (2)	1,45	0,75	24
4	Mrowiska	1,15 (1)	1,47 (2)	1,62 (2)	2,44 (2)	2,19 (2)	3,10 (2)	1,09 (1)	1,01 (1)	0	1,26 (2)	1,62 (2)	1,93 (2)	0	1,87 (2)	1,07	0	23
5	Józefin	0,7	1,15 (1)	1,65 (2)	2,10 (2)	1,10 (1)	1,46 (2)	1,72 (2)	0,44	0	1,50 (2)	1,34 (2)	0,83	1,49 (2)	1,88 (2)	1,83	1,45 (2)	20
6	Długa Kościelna	1,26 (2)	1,41 (2)	1,71 (2)	1,88 (2)	1,40 (2)	1,19 (1)	1,96 (2)	0,39	1,99 (2)	1,05 (1)	0,8	1,12 (1)	1,33 (2)	0,48	1,15	0,74	19
7	Grabina	0,43	3,17 (2)	2,11 (2)	1,59 (2)	2,37 (2)	3,22 (2)	2,37 (2)	0	0	2,27 (2)	1,20 (1)	3,76 (2)	0	0,41	2,35	1,25 (2)	19
8	Desno	0,48	3,36 (2)	1,59 (2)	0	2,87 (2)	1,22 (1)	2,51 (2)	0	0	1,38 (2)	0,91	1,90 (2)	2,27 (2)	1,23 (1)	0,84	0	18
9	Królewskie Brzeziny	4,60 (2)	0	1,89 (2)	0	1,70 (2)	2,90 (2)	0	0	0	1,80 (2)	1,08 (1)	0	0	2,92 (2)	-0,41 (2)	2,26 (2)	17
10	Żwirówka	3,24 (2)	0	1	0	1,80 (2)	4,58 (2)	1,80 (2)	0	0	1,38 (2)	1,71 (2)	0	0	4,62 (2)	1,35	2,38 (2)	16
11	Zagórze	1,29 (2)	1,10 (1)	0,46	0	1,64 (2)	1,39 (2)	2,46 (2)	0	0	0,55	1,04 (1)	0	0	2,11 (2)	2,32	1,09 (1)	13
12	Michałów	0,4	0,6	0,33	2,01 (2)	1,20 (1)	1,78 (2)	0,6	0,83	1,42 (2)	0,34	1,52 (2)	0	0,95	1,03 (1)	0,23	0,4	12
13	Okuniew	2,82 (2)	1	1,03 (1)	1,20 (1)	1,07 (1)	0,91	0,95	0,17	1,42 (2)	1,66 (2)	1	0,95	0,94	0,92	0,72	1,42 (2)	11
14	Brzeziny	0	0	1,07 (1)	0	0,64	1,09 (1)	0	0,89	3,04 (2)	0,31	1,02 (1)	0	2,02 (2)	1,10 (1)	0,93	2,54 (2)	10
15	Chobot	0,81	0,63	0,87	1,04 (1)	1,25 (2)	0,13	1,09 (1)	1,30 (2)	1,48 (2)	0,36	0,25	0	0	0	-0,74 (2)	0,62	10
16	Obszar miejski 2	0,95	0,99	0,7	0,7	0,63	0,89	0,32	0,29	0	0,89	0,87	1,11 (1)	2,00 (2)	0,54	-0,27 (2)	1,30 (2)	7
17	Nowy Konik	0,17	0,52	0,22	0	0,78	0,66	0,39	0	3,68 (2)	0,37	0,86	0	0	1,33 (2)	0,58	1,54 (2)	6
18	Wielgolas Brzeziński	0	0	0,73	0	0,22	0	0	7,65 (2)	1,04 (1)	0,44	0,84	1,17 (1)	0	0,94	1,60	1,17 (1)	5
19	Budziska	0,26	0,39	0,32	0	1,17 (1)	0	0,87	0,81	0	0,45	1,11 (1)	0	0	1,50 (2)	0,95	0	4
20	Kazimierów	0,59	0,88	0	1,46 (2)	0,87	0,74	0	0	0	0,5	0,97	0	0	1,87 (2)	1,49	0,58	4
21	Obszar miejski 1	1,31 (2)	0,91	0,54	0	0,58	0,82	0,39	0	0	0,75	0,43	0	0	0,83	1,45	1,30 (2)	4
22	Obszar miejski 3	0,32	0,35	0,36	0,39	0,23	0,3	0,26	0,24	0,83	0,37	1,04 (1)	1,24 (1)	0,74	0,95	0,45	1,30 (2)	4
23	Stary Konik	0	0	0,37	0	1,34 (2)	0,57	0	3,74 (2)	0	0,13	0,21	0	0	0,58	0,00	0,89	4
24	Wielgolas Duchnowski	0,57	0	0	0	0,63	0,8	0,16	12,27 (2)	0	1,36 (2)	1	0	1	0,54	0,91	0,84	4
25	Hipolitów	0,35	1,10 (1)	0,95	0,52	0,62	0,66	1,01 (1)	0	0	0,54	0,84	0,83	0,74	0,73	1,49	0,41	2
	Ogółem gmina	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	

Stożek kryzysowości:

 Kryzysowość (2)

 Kryzysowość (1)

Źródło: opracowanie własne

Zestawienie wyników oceny kryzysowości w obszarze społecznym, wskazuje na wysoki poziom kryzysowości w sołectwach: Długa Szlachecka, Cisie, Krzewina, Mrowiska, Józefin, Długa Kościelna, Grabina, Desno, Królewskie Brzeziny, Żwirówka, Zagórze, Michałów. Jako wysoki uznano poziom kryzysowości z przedziału od 50% do 100% poziomu maksymalnego w obszarze społecznym (12-25 punktów).

4.2 Obszar gospodarczy

Podmioty gospodarcze

Do analiz w obszarze gospodarczym włączono wskaźnik koncentracji dotyczący liczby osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą. Wartości koncentracji wskaźnika interpretowano w sposób następujący: im niższa wartość poniżej 0,75, tym niższa koncentracja danej cechy, co świadczy o niskim poziomie przedsiębiorczości (wskaźnik kryzysowości). Przyjęto, że każdemu wynikowi w przedziale 0,75 – 0,99 będzie przypisany jeden punkt kryzysowości, w przypadku przedziału 0,74 – i poniżej, oznacza bardzo niską koncentrację danej cechy – dwa punkty kryzysowości. Wyniki powyżej 1,00 oznaczają wysoką koncentrację danej cechy² nie były wliczane do sumarycznych wskaźników kryzysowości.

Na terenie gminy w ostatnim roku było zarejestrowanych 1218 podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne. Średni wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 1000 mieszkańców, w gminie wynosił 81,5. W kilku sołectwach sytuacja odbiega znacznie na niekorzyść w stosunku do średniej gminnej. Bardzo niskie wskaźniki koncentracji małej liczby mieszkańców prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą odnotowano w następujących sołectwach i obszarach: Chobot (42,4 podm. na 1000 mieszk.), Desno (32,8 podm. na 1000 mieszk.), Krzewina (30,3 na 1000 mieszk.), Michałów (50,2 podm. na 1000 mieszk.), Zagórze (56,3 podm. na 1000 mieszk.), Żwirówka (41,1 podm. na 1000 mieszk.), obszar miejski 3 (60,3 podm. na 1000 mieszk.).

Tabela poniżej przedstawia zbiorcze wyniki z obszaru gospodarczego.

Tabela 13. Obszar gospodarczy - przedsiębiorczość – wskaźniki koncentracji na podstawie danych z 2015

Lp.	Jednostki funkcjonalne	Jednoosobowa działalność gospodarcza	Suma Zaznaczeń
1.	Brzeziny	1,26	0
2.	Budziska	1,15	0
3.	Chobot	0,52 (2)	2
4.	Cisie	1,08	0
5.	Desno	0,40 (2)	2
6.	Długa Kościelna	0,81 (1)	1
7.	Długa Szlachecka	0,89 (1)	1
8.	Grabina	0,93 (1)	1
9.	Hipolitów	1,09	0
10.	Józefin	0,91 (1)	1
11.	Kazimierów	0,98 (1)	1
12.	Królewskie Brzeziny	0,96 (1)	1

² Wskaźniki koncentracji policzono jak poprzednio - [badana cecha w danej jednostce funkcjonalnej/liczba mieszkańców sołectwa lub osiedla]/ [badana cecha gminie Halinów/liczba mieszkańców ogółem w gminie Halinów].

Lp.	Jednostki funkcjonalne	Jednoosobowa działalność gospodarcza	Suma Zaznaczeń
13.	Krzewina	0,37 (2)	2
14.	Michałów	0,62 (2)	2
15.	Mrowiska	0,95 (1)	1
16.	Nowy Konik	1,60	0
17.	Okuniew	0,79 (1)	1
18.	Stary Konik	1,20	0
19.	Wielgolas Brzeziński	0,78 (1)	1
20.	Wielgolas Duchnowski	1,12	0
21.	Zagórze	0,69 (2)	2
22.	Żwirówka	0,50 (2)	2
23.	Obszar miejski 1	2,23	0
24.	Obszar miejski 2	0,96 (1)	1
25.	Obszar miejski 3	0,74 (2)	2
	Ogółem gmina	1,00	

Źródło: opracowanie własne

4.3 Obszar funkcjonalno-przestrzenny

Dla określania wskaźnika liczby osób mieszkających w zasobach mieszkaniowych gminy (mieszkania komunalne i socjalne) przyjęto koncentrację wskaźników standaryzowanych (jak w poprzednich obszarach). Najtrudniejsza sytuacja pod względem warunków i liczby osób mieszkających w mieszkaniach komunalnych (wielokrotnie przekroczone wskaźniki) występuje w: Brzezinach, Chobocie i Okuniewie.

Na terenie gminy Halinów 7,3% budynków nie jest podłączone do sieci wodociągowej. Jest to dość niski wskaźnik, pozytywnie świadczący o stopniu rozwoju infrastruktury wodociągowej. Na wielkość średniej mają jednak wpływ dobrze zwodociągowane obszary miejskie. W 6 sołectwach odsetek nie podłączonych budynków wynosi od 10,5% do 16,9%, a w 5 sołectwach wskaźnik nie podłączonych budynków waha się od 21,2% (Budziska) do 29,5% (Długa Szlachecka). Najgorsza sytuacja występuje w Grabinie, gdzie odsetek budynków nie podłączonych do sieci wodociągowej wynosi aż 40,9%. Zła sytuacja pod względem dostępności sieci wodociągowej występuje ponadto w sołectwach: Żwirówka, Zagórze, Chobot, Brzeziny, Desno, Michałów.

Budynki nie podłączone do sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Halinów stanowią 59% ogółu zasobów mieszkaniowych. Podobnie jak w przypadku sieci wodociągowej, najlepsza sytuacja występuje na obszarach miejskich. Jedyne na terenie dwóch obszarów nie jest skanalizowane 9% i 10% zasobów. Na terenach wiejskich gminy, jedynie na terenie sołectwa Długa Kościelna i Hipolitów jest nie podłączonych do kanalizacji odpowiednio 33% i 36% budynków, a na terenie trzech kolejnych: Józefin, Okuniew i Stary Konik – odpowiednio: 64%, 50% i 92% budynków. Na terenie wszystkich pozostałych sołectw nie ma wybudowanej sieci kanalizacyjnej. Zatem zakres kryzysowości w tej dziedzinie jest bardzo rozległy. Sytuacja kryzysowa występuje nie tylko w odniesieniu do jakości życia mieszkańców, ale także w zakresie stanu środowiska naturalnego. Na obszarach nie skanalizowanych powszechne jest silne zanieczyszczenie wód i gleb ściekami i substancjami, które z nich powstają. Trudna sytuacja pod względem dostępności sieci kanalizacyjnej występuje zatem w większości sołectw gminy.

W przypadku pozostałych wskaźników (drogi publiczne wymagające remontu na dł. >800 m oraz potrzeby budowy chodników o dł. > 800 m) przyjęto, że przy spełnieniu kryterium opisowego, dodawano jeden punkt kryzysowości danej jednostce funkcjonalnej. Potrzeby remontowe dotyczące dróg publicznych w gminie Halinów występują na terenie 17 sołectw i 3 obszarów miejskich. Średnia długość drogi do remontu, w przeliczeniu na sołectwo/obszar, wynosi 1,8 km. W 3 obszarze miejskim potrzeby remontowe są 2 razy większe od średniej gminnej (3,5 km). Taką samą wartość osiągają na terenie sołectwa Hipolitów, 3,1 km na terenie sołectwa Długa Szlachecka. W sołectwach Kazimierów i Chobot długość dróg wymagających remontu wynosi 2,8 km, a w sołectwie Budziska 2,5 km. Największe potrzeby w zakresie remontów dróg w gminie, występują na terenie sołectwa Cisie (3,9km). W pozostałych sołectwach potrzeby remontowe dotyczące dróg, są mniejsze niż średnia gminna.

Tabela 14. Obszar funkcjonalno-przestrzenny – na podstawie danych z 2015

lp	Jednostki funkcjonalne	Mieszkający w zasobach mieszkaniowych gminy [wskaźnik koncentracji]	Koncentracja braku dostępu do wodociągu	Koncentracja braku kanalizacji	Drogi publ. utwardzone wymagające remontów na odc. >800m 1-tak	Drogi publ. wymagające budowy chodnika na odc. > 800 m, 1-tak	Suma zaznaczeń
1.	Brzeziny	6,75 (2)	3,10 (2)	1,68 (2)	0	0	6
2.	Budziska	0,00	2,90 (2)	1,68 (2)	1	0	5
3.	Chobot	4,47 (2)	3,09 (2)	1,68 (2)	1	1	8
4.	Cisie	1,21 (1)	0,10	1,68 (2)	1	0	4
5.	Desno	0,00	2,32 (2)	1,68 (2)	1	1	6
6.	Długa Kościelna	1,87 (2)	0,34	0,55	1	1	4
7.	Długa Szlachecka	0,11	4,05 (2)	1,68 (2)	1	1	6
8.	Grabina	0,00	5,60 (2)	1,68 (2)	1	0	5
9.	Hipolitów	0,00	0,00	0,60	1	1	2
10.	Józefin	0,00	1,91 (2)	1,08 (1)	1	1	5
11.	Kazimierów	0,00	0,78	1,68 (2)	1	1	4
12.	Królewskie Brzeziny	0,00	0,76	1,68 (2)	0	0	2
13.	Krzewina	0,00	1,62 (2)	1,68 (2)	1	1	6
14.	Michałów	0,00	2,09 (2)	1,68 (2)	0	0	4
15.	Mrowiska	0,00	1,44 (2)	1,68 (2)	1	1	6
16.	Nowy Konik	0,00	1,87 (2)	1,68 (2)	1	0	5
17.	Okuniew	4,03 (2)	0,33	0,84	1,	1	4
18.	Stary Konik	0,00	1,55 (2)	1,55 (2)	0	0	4
19.	Wielgolas Brzeziński	0,00	0,68	1,68 (2)	0	0	2
20.	Wielgolas Duchnowski	0,00	0,76	1,68 (2)	1	0	3
21.	Zagórze	0,00	3,63 (2)	1,68 (2)	1	0	5
22.	Żwirówka	0,00	3,65 (2)	1,68 (2)	0	0	4

lp	Jednostki funkcjonalne	Mieszkający w zasobach mieszkaniowych gminy [wskaźnik koncentracji]	Koncentracja braku dostępu do wodociągu	Koncentracja braku kanalizacji	Drogi publ. utwardzone wymagające remontów na odc. >800m 1-tak	Drogi publ. wymagające budowy chodnika na odc. > 800 m, 1-tak	Suma zaznaczeń
23.	Obszar miejski 1	0,00	0,00	0,00	1	1	2
24.	Obszar miejski 2	0,00	0,28	0,17	1	1	2
25.	Obszar miejski 3	0,49	0,66	0,15	1	1	2
26.	Ogółem gmina	1,00	1,00	1,00			

Źródło: opracowanie własne

W podsumowaniu wskaźników kryzysowości w obszarze przestrzenno-funkcjonalnym największa koncentracja zjawisk negatywnych występuje w następujących sołectwach: Chobot, Brzeziny, Desno, Długa Szlachecka, Krzewina, Mrowiska.

4.4. Obszar techniczny

W analizie obszaru technicznego przyjęto następujące wskaźniki: znaczny udział budynków wybudowanych przed 1970 r., koncentracja lokali mieszkalnych Gminy bez WC i/lub łazienki, budynki komunalne wymagające pilnych remontów, budynki komunalne wymagające termomodernizacji, występowanie lokali publicznych opalanych węglem. W przypadku dwóch pierwszych policzono wskaźniki koncentracji analizowanych cech w taki sam sposób jak wcześniej przy wskaźnikach z obszaru społecznego czy gospodarczego. W przypadku trzech wskaźników opisujących nieruchomości przyjęto punktowy wskaźnik kryzysowości na skali nominalnej (tak, nie: 0-1). Budynki publiczne ogrzewane z wykorzystaniem paliwa węglowego występują w: Chobocie, Długiej Szlacheckiej i Michałowie. Budynki publiczne wymagające termomodernizacji występują w następujących sołectwach: Brzeziny, Chobot, Długa Kościelna, Długa Szlachecka, Okuniew, obszar miejski 1 oraz obszar miejski 3.

Średni odsetek budynków mieszkalnych zbudowanych na terenie gminy Halinów przed 1970 rokiem wynosi 21,3%. Występuje jednak b. duże zróżnicowanie – w sołectwach charakteryzujących się obecnie niskim stopniem rozwoju budownictwa, wskaźnik ten jest 2-3 razy wyższy. Najwięcej starych zasobów mieszkaniowych występuje w sołectwach Chobot (57,7%), Desno (47,5%) i Królewskie Brzeziny (47,2%). W kolejnych 6 sołectwach odsetek budynków mieszkalnych starszych niż 45 lat, jest o ponad 50% wyższy niż średnia w gminie. Jedynie w 6 sołectwach wskaźnik ten jest istotnie niższy niż średnia. Świadczy to o wysokim stopniu kryzysowości na znacznej części obszaru gminy, jeśli chodzi o stan zasobów mieszkaniowych. Jest to częstokroć związane z niską efektywnością energetyczną budynków i złą jakością systemów ogrzewania, co wpływa negatywnie na stan powietrza (niska emisja) zwłaszcza na obszarach bardziej skoncentrowanej zabudowy. Zatem wysoka kryzysowość w zakresie stanu zasobów mieszkaniowych, jest najczęściej związana z pogorszonym stanem środowiska naturalnego na terenie poszczególnych sołectw.

Tabela 15. Obszar techniczny – na podstawie danych z 2015

Lp.	Jednostki funkcjonalne	Koncentracja budynków wybudowanych przed 1970 r.	Koncentracja lokali mieszkalnych Gminy bez WC i/lub łazienki	Budynki komunalne wymagające remontów (tak - 1)	Budynki komunalne wymagające termomodernizacji (tak - 1)	Występowanie lokali publicznych opalanych węglem (tak - 1)	Suma zaznaczeń
1.	Brzeziny	0,69	6,38 (2)	1	1		4
2.	Budziska	1,43 (2)	0,00	0			2

Lp.	Jednostki funkcjonalne	Koncentracja budynków wybudowanych przed 1970 r.	Koncentracja lokali mieszkalnych Gminy bez WC i/lub łazienki	Budynki komunalne wymagające remontów (tak - 1)	Budynki komunalne wymagające termomodernizacji (tak - 1)	Występowanie lokali publicznych opalanych węglem (tak - 1)	Suma zaznaczeń
3.	Chobot	2,72 (2)	2,69 (2)	1	1	1	7
4.	Cisie	0,75	1,35 (2)	1			3
5.	Desno	2,23 (2)	0,00	1			3
6.	Długa Kościelna	0,38	2,96 (2)	1	1		4
7.	Długa Szlachecka	0,78	0,31	1	1	1	3
8.	Grabina	0,96	0,00	0			0
9.	Hipolitów	0,77	0,00	0			0
10.	Józefin	0,63	0,00	0			0
11.	Kazimierów	0,80	0,00	0			0
12.	Królewskie Brzeziny	2,22 (2)	0,00	0			2
13.	Krzewina	1,57 (2)	0,00	0			2
14.	Michałów	1,21 (1)	0,00	0		1	2
15.	Mrowiska	1,78 (2)	0,00	0			2
16.	Nowy Konik	1,25 (2)	0,00	0			2
17.	Okuniew	1,64 (2)	3,84 (2)	0	1		5
18.	Stary Konik	1,67 (2)	0,00	0			2
19.	Wielgolas Brzeziński	0,56	0,00	0			0
20.	Wielgolas Duchnowski	1,43 (2)	0,00	0			2
21.	Zagórze	0,83	0,00	0			0
22.	Żwirówka	0,94	0,00	0			0
23.	Obszar miejski 1	0,51	0,00	1	1		2
24.	Obszar miejski 2	0,94	0,00	0			0
25.	Obszar miejski 3	0,74	0,53	1	1		2
.	Ogółem gmina	1,00	1,00				

Źródło: opracowanie własne

Analiza zestawienia przyjętych do porównań wskaźników kryzysowości z obszaru technicznego wykazuje, że cztery sołectwa pod względem badanych cech kryzysowości znajdują się w trudnej sytuacji: Chobot, Brzeziny, Długa Kościelna i Okuniew.

4.5. Obszar środowiskowy

W analizie obszaru przyjęto wskaźnik: powierzchnia azbestu na terenie sołectwa/obszaru do liczby budynków mieszkalnych, odniesiona do średniej w gminie. Dla wskaźnika przyjęto, że każdemu wynikowi wyższemu od średniej gminnej (w przedziale od 1,00 do 1,25), przypisany będzie jeden (1) punkt kryzysowości, powyżej 1,25 średniej gminnej – dwa (2) punkty kryzysowości. Średnia powierzchnia azbestu przypadająca na 1

budynek mieszkalny wynosiła w gminie w 2015 r. 43,2 m². Największa koncentracja azbestu w pokryciach dachowych ma miejsce w sołectwach Chobot 229 m², Żwirówka 219 m², Mrowiska 133 m², Michałów 122 m². Ogółem średnia powierzchnia pokryć azbestowych przypadających na 1 budynek powyżej 1,25 średniej gminnej, występuje w 14 sołectwach.

Tabela 16. Obszar Środowiskowy – na podstawie danych z 2015

Lp.	Jednostki funkcjonalne	Powierzchnia pokryć dachowych z azbestu przypadająca na 1 budynek mieszkalny	Suma Zaznaczeń
1.	Brzeziny	1,88 (2)	2
2.	Budziska	1,96 (2)	2
3.	Chobot	1,25 (2)	2
4.	Cisie	6,72 (2)	2
5.	Desno	1,98 (2)	2
6.	Długa Kościelna	0,46	0
7.	Długa Szlachecka	0,99	0
8.	Grabina	0,91	0
9.	Hipolitów	0,37	0
10.	Józefin	1,02 (1)	1
11.	Kazimierów	1,75 (2)	2
12.	Królewskie Brzeziny	0,32	0
13.	Krzewina	1,99 (2)	2
14.	Michałów	2,72 (2)	2
15.	Mrowiska	4,54 (2)	2
16.	Nowy Konik	1,32 (2)	2
17.	Okuniew	0,51	0
18.	Stary Konik	1,63 (2)	2
19.	Wielgolas Brzeziński	1,10 (1)	1
20.	Wielgolas Duchnowski	2,63 (2)	2
21.	Zagórze	2,63 (2)	2
22.	Żwirówka	5,81 (2)	2
23.	Obszar miejski 1	0,17	0
24.	Obszar miejski 2	0,31	0
25.	Obszar miejski 3	0,35	0
	Ogółem gmina	1,00	

Źródło: opracowanie własne

Analiza sumy punktów (zaznaczeń) na podstawie wskaźników kryzysowości, różnicuje dość znacząco pod względem powierzchni azbestu na dachach budynków. Niekorzystna (1) i bardzo niekorzystna (2) pod tym względem jest sytuacja w sołectwach: Brzeziny (2), Budziska (2), Chobot (2), Cisie (2), Desno (2), Józefin (1), Kazimierów (2), Krzewina (2), Michałów (2), Mrowiska (2), Nowy Konik (2), Stary Konik(2), Wielgolas Brzeziński

(1), Wielgolas Duchnowski (2), Zagórze (2), Żwirówka(2), gdzie powierzchnia azbestu na dachach budynków mieszkalnych jest znacznie większa od przeciętnej w gminie.

V. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Założenia dotyczące wyboru obszaru zdegradowanego

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego w gminie Halinów polegało na przeprowadzeniu syntezy wyników analiz z pięciu obszarów (społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, środowiskowy, techniczny) w układzie przyjętych na wstępie do porównań jednostek funkcjonalnych (22 sołectwa i 3 obszary miejskie).

W wyznaczeniu obszaru zdegradowanego wzięto pod uwagę dwa kryteria: [1] stopień nasilenia zjawisk negatywnych w obszarze społecznym (liczba punktów) oraz [2] łączną liczbę punktów w ocenie kryzysowości (na podst. wskaźników zjawisk negatywnych). Wybrano sołectwa o najwyższej koncentracji zjawisk negatywnych w pięciu obszarach z uwzględnieniem najwyższych wartości wskaźników zjawisk negatywnych w obszarze społecznym. Jako wysoki uznano w obszarze społecznym poziom kryzysowości z przedziału od 50% do 100% poziomu maksymalnego.

Zastosowane podejście metodologiczne wyodrębnienia obszaru zdegradowanego polegało na włączeniu do tego obszaru sołectw, które mają co najmniej 12 punktów kryzysowości w obszarze społecznym oraz co najmniej 22 punkty w ocenie wskaźników koncentracji zjawisk negatywnych we wszystkich pięciu obszarach.

Wybór obszaru zdegradowanego nawiązuje także do wniosków w ramach konsultacji społecznych (spotkania, wywiady) w sprawie wyznaczania obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, przy zachowaniu zasady, że obszary posiadają odpowiednio wysokie wartości wskaźników cech negatywnych. Wspierającą rolę w wyborze obszaru miały wyniki ankiety wskazujące główne problemy i ich przestrzenne rozmieszczenie oraz rezultaty warsztatu diagnostycznego.

Na dalszych stronach opracowania znajdują się zestawienia zbiorcze koncentracji wskaźników i wskaźników uzupełniających w odniesieniu do 25 jednostek funkcjonalnych przyjętego podziału do analiz.

Najwyższe wartości wskaźników wskazujących na występowanie cech i zjawisk kryzysowych, stwierdzono w następujących sołectwach: Krzewina (36), Długa Szlachecka (35), Mrowiska (34), Cisie (33), Desno (31), Chobot (29), Długa Kościelna (28), Józefin (27), Grabina (25), Żwirówka (24), Królewskie Brzeziny (22), Brzeziny (22), Michałów (22), Zagórze (22).

Po uwzględnieniu stopnia nasilenia zjawisk negatywnych w obszarze społecznym (liczba punktów od 12 do 25), proponowana delimitacja obszaru zdegradowanego na podstawie przeprowadzonych analiz jest następująca: **Cisie, Desno, Długa Kościelna, Długa Szlachecka, Grabina, Józefin, Królewskie Brzeziny, Krzewina, Michałów, Mrowiska, Zagórze, Żwirówka.**

Tabela 17. Podsumowanie liczby wskazań zjawisk negatywnych dla wytypowanego obszaru zdegradowanego

Lp.	Jednostki funkcjonalne	Społeczny	Gospodarczy	Przestrzenno - funkcjonalny	Środowiskowy	Techniczny	Suma zaznaczeń
1.	Krzewina	24	2	6	2	2	36
2.	Długa Szlachecka	25	1	6	0	3	35
3.	Mrowiska	23	1	6	2	2	34
4.	Cisie	24	0	4	2	3	33
5.	Desno	18	2	6	2	3	31
6.	Długa Kościelna	19	1	4	0	4	28

Lp.	Jednostki funkcjonalne	Społeczny	Gospodarczy	Przestrzenno - funkcjonalny	Środowiskowy	Techniczny	Suma zaznaczeń
7.	Józefin	20	1	5	1	0	27
8.	Grabina	19	1	5	0	0	25
9.	Żwirówka	16	2	4	2	0	24
10.	Królewskie Brzeziny	17	1	2	0	2	22
11.	Michałów	12	2	4	2	2	22
12.	Zagórze	13	2	5	2	0	22

Źródło: opracowanie własne

VI. WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI - ZAŁOŻENIA

Przy wyznaczeniu obszaru rewitalizacji przyjęto następujące założenia:

- identyfikacja obszaru rewitalizacji została dokonana wyłącznie w obrębie obszaru zdegradowanego, wskazanego jako charakteryzujący się wysoką koncentracją zjawisk kryzysowych, tzn. najwyższymi sumami wartości wskaźników opisujących wymiary kryzysowości w pięciu obszarach: społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, środowiskowym i technicznym;
- obszar rewitalizacji obejmuje części obszaru zdegradowanego, który posiada stosunkowo wysoki poziom zurbanizowania. Taki dobór był uzasadniony – jak wynika z przeprowadzonych konsultacji społecznych i wykonanych analiz – z punktu widzenia oczekiwań, które dotyczą poprawy sytuacji mieszkańców w co najmniej kilku obszarach, z wyróżnieniem obszaru społecznego.
- obszar rewitalizacji ma istotny wpływ na rozwój całej gminy. Przeciwdziałanie zjawiskom kryzysowym na tym obszarze ma największy wpływ na spójny i zrównoważony społecznie oraz terytorialnie rozwój całej gminy, w tym unikanie społecznie uzasadnionych twierdzeń o sołectwach „drugiej kategorii”, czyli tych częściach gminy, które są zaniebawiane w stosunku do innych - „doinwestowanych” (takich jak - zdaniem mieszkańców - miasto Halinów lub Okuniew).

Uzupełniającym założeniem było przeciwdziałanie rozszerzaniu się stanu kryzysowego z obszaru rewitalizacji na inne obszary gminy.

W celu wyodrębnienia obszaru rewitalizacji zastosowano analogiczną procedurę jak w przypadku wyodrębnienia obszaru zdegradowanego. Do obszaru rewitalizacji włączono wstępnie te sołectwa lub ich części, które mają po pierwsze odpowiednio najwyższe wartości wskaźników koncentracji (suma punktów od 19 wzwyż w obszarze społecznym, suma punktów od 28 łącznie dla wszystkich badanych wskaźników w pięciu obszarach). Po drugie, tak jak w przypadku obszaru zdegradowanego, wybór obszaru nawiązuje do wniosków w ramach konsultacji społecznych w sprawie wyznaczania obszaru rewitalizacji przy zachowaniu zasady, że obszar posiada odpowiednio wysokie wartości wskaźników cech kryzysowych. Po trzecie, również jak w przypadku obszaru zdegradowanego, wspierającą rolę w wyborze obszaru miały wyniki ankiety wskazujące główne problemy oraz lokalizację problemów w pięciu obszarach oraz rezultaty warsztatu diagnostycznego i spotkań grupowych.

Tabela poniższa prezentuje wartości koncentracji wskaźników zjawisk negatywnych dla obszaru rewitalizacji (wiersze zaznaczone kolorem szarym).

Tabela 18. Podsumowanie wartości koncentracji wskaźników zjawisk negatywnych dla obszaru rewitalizacji

Lp.	Jednostki funkcjonalne	Społeczny	Gospodarczy	Przestrzenno - funkcjonalny	Środowiskowy	Techniczny	Suma zaznaczeń
1.	Krzewina	24	2	6	2	2	36
2.	Długa Szlachecka	25	1	6	0	3	35
3.	Mrowiska	23	1	6	2	2	34
4.	Cisie	24	0	4	2	3	33
5.	Desno	18	2	6	2	3	31
6.	Długa Kościelna	19	1	4	0	4	28
7.	Józefin	20	1	5	1	0	27
8.	Grabina	19	1	5	0	0	25
9.	Żwirówka	16	2	4	2	0	24
10.	Królewskie Brzeziny	17	1	2	0	2	22
11.	Michałów	12	2	4	2	2	22
12.	Zagórze	13	2	5	2	0	22

Źródło: opracowanie własne

Jak wynika z przedstawionych wyżej założeń i analiz obszar rewitalizacji może obejmować sołectwa: **Cisie, Desno, Długa Szlachecka, Długa Kościelna, Grabina, Józefin, Królewskie Brzeziny, Krzewina, Mrowiska, Żwirówka.**

Na końcowym etapie wytyczania obszaru rewitalizacji należy dokonać weryfikacji powierzchni i liczby mieszkańców objętych tym obszarem, w celu spełnienia w tym zakresie wymogów: obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.

VII. PODSUMOWANIE BADAŃ ANKIETOWYCH, WARSZTATU DIAGNOSTYCZNEGO, SPOTKAŃ GRUPOWYCH I KONSULTACJI

7.1. Badania ankietowe

Celem ankiety było poznanie opinii mieszkańców gminy Halinów na temat głównych problemów gminy. Na początku ankiety zamieszczono krótką informację na temat procesu rewitalizacji. W badaniu ankietowym wersję papierową wypełniło 320 osób, wersję online 85 osób z gminy Halinów. Większość ankiet została wypełniona w wersji papierowej (badanie 1); badanie w wersji online potraktowano jako uzupełniające (badanie 2).

Zamieszczone poniżej podsumowania dotyczą badań ankietowych przeprowadzonych od 10 sierpnia do 8 listopada 2016, dotyczących głównych problemów w gminie (ankieta 1). Ankiety w wersji papierowej zostały rozdane na warsztatach, spotkaniach konsultacyjnych oraz na innych spotkaniach organizowanych przez Urząd Miejski i rady sołeckie. Ankieta online była dostępna na stronie gminy od 10.08.2016 do 8.11.2016. Badanie ankietowe było ważnym i uzupełniającym elementem opracowywania diagnozy.

Badanie 1

Wśród 320 badanych było 58% kobiet, 42% mężczyzn. W wieku 35-44 lata było 33%, w wieku 45-54 lata było 15%, w wieku 23-34 15% badanych, w pozostałych kategoriach wiekowych było mniej badanych (55-64 lata- 18%, 18-24 lata- 8%, 65 lat i więcej – 9%, 17 lat i mniej 1%). Większość badanych to osoby zatrudnione (53%) lub prowadzące własną działalność (13%). Większość badanych to osoby mieszkające na terenie gminy od urodzenia (43%) lub mieszkający powyżej 15 lat - 20%. Respondentów z wykształceniem wyższym było 38%, z wykształceniem średnim- 33%, z wykształceniem zawodowym – 15%, podstawowym – 4% i gimnazjalnym - 2.3%.

Do najważniejszych problemów gminy, spośród 30 wymienionych w ankiecie, badani zaliczyli przede wszystkim brak dostępu do mediów (sieć wodno-kanalizacyjna, gazowa) 68%, braki w infrastrukturze drogowej (w tym parkingi, chodniki, oświetlenie ulic) 58%, brak infrastruktury turystycznej(szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe) 54%, brak infrastruktury użyteczności publicznej (parki, skwery, place zabaw, itd.) 49%, brak centrów, miejsc na prowadzenie działalności społeczno-kulturalnej 42%, brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu 41% oraz ograniczony dostęp do usług publicznych (handel, komunikacja, służba zdrowia) 40%.

Tabela 19. Główne problemy w gminie według opinii badanych (na podstawie wyników ankiety 1)

Lp.	Kolejność ze względu na proc. odpowiedzi	Rodzaje problemów	% badanych
1	1	Brak dostępu do mediów(sieć wodno-kanalizacyjna, gazowa)	68
2	2	Infrastruktura drogowa (w tym parkingi, chodniki, oświetlenie ulic)	58
3	4	Brak infrastruktury użyteczności publicznej (parki, skwery, place zabaw, itd.)	49
4	7	Ograniczony dostęp do usług publicznych(handel, komunikacja, służba zdrowia)	40
5	3	Brak infrastruktury turystycznej (szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe)	54
6	8	Zanieczyszczenie lub degradacja środowiska	34
7	23	Tereny wymagające rekultywacji	12
8	18	Niski poziom przedsiębiorczości	19
9	9	Słaby lokalny rynek pracy (mało miejsc pracy)	33
10	11	Brak dostępu do Internetu	27
11	17	Niski standard lub braki w infrastrukturze technicznej (budynki, sieci)	19
12	28	Ubóstwo	7
13	20	Bezrobocie	16
14	22	Alkoholizm	13
15	30	Inne uzależnienia	5
16	27	Przemoc domowa	7

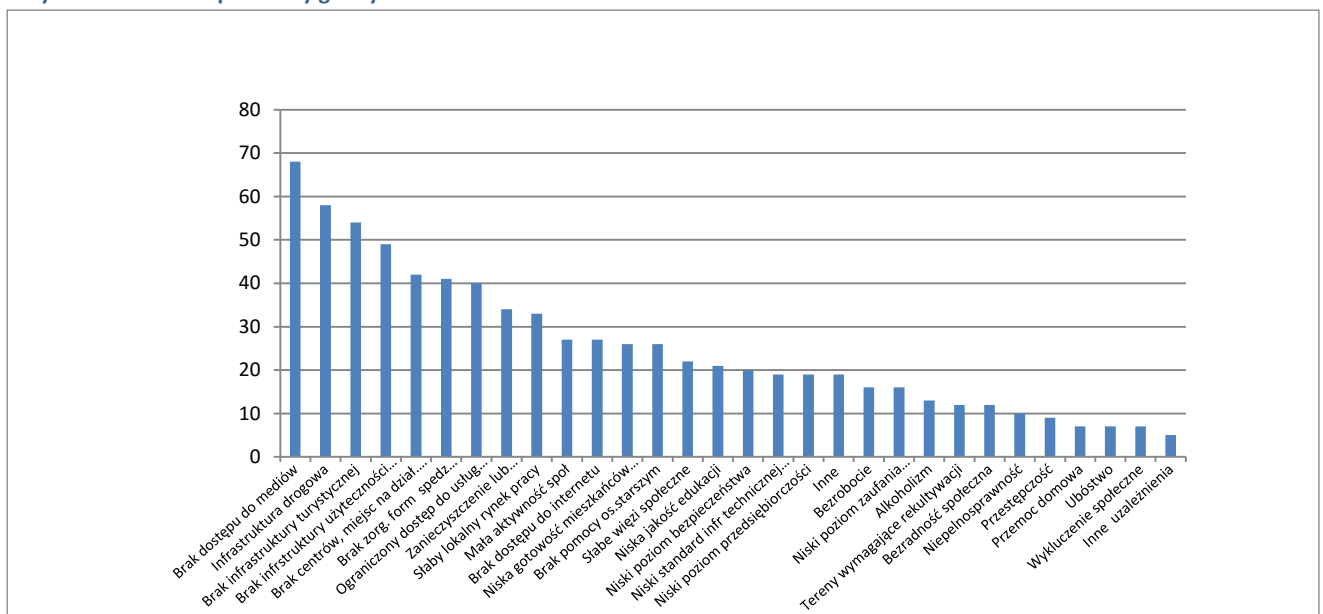
Lp.	Kolejność ze względu na proc. odpowiedzi	Rodzaje problemów	% badanych
17	26	Przestępczość	9
18	15	Niska jakość edukacji	21
19	25	Niepełnosprawność	10
20	10	Mała aktywność społeczna	27
21	12	Niska gotowość do współpracy wśród mieszkańców	26
22	5	Brak centrów, miejsc na prowadzenie działalności społeczno-kulturalnej	42
23	14	Słabe więzi społeczne	22
24	29	Wykluczenie społeczne	7
25	24	Bezradność społeczna	12
26	21	Niski poziom zaufania społecznego	16
27	16	Niski poziom bezpieczeństwa	20
28	13	Brak pomocy osobom starszym	26
29	6	Brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu	41
30	19	Inne (jakie?)	19

Źródło: opracowanie własne

Inne problemy to zanieczyszczenie/degradacja środowiska (34%), słaby lokalny rynek pracy (33%), mała aktywność społeczna (27%), brak dostępu do internetu (27%), niska gotowość wśród mieszkańców do współpracy (26%) oraz brak pomocy osobom starszym (26%). W mniejszym procencie badani zaliczyli do puli najważniejszych problemów niski poziom bezpieczeństwa (20%), niski standard infrastruktury technicznej budynków i sieci (19%), niski poziom przedsiębiorczości (19%),

Typowe problemy społeczne, takie jak bezrobocie, alkoholizm, ubóstwo, niepełnosprawność, inne uzależnienia, znalazły się na dalszych miejscach.

Wykres 11. Główne problemy gminy

Źródło: opracowanie własne

Badanie 2

Badanie online miało charakter uzupełniający do badania, w trakcie którego ankiety wypełniono w wersji papierowej, ze względu na znacznie mniejszą liczbę wypełnień ankiety online w porównaniu do ankiety w wersji papierowej. Wśród 85 badanych online było 49% kobiet, 51% mężczyzn. W wieku 35-44 lata było 45%, w wieku 25-34 32% badanych, w wieku 55-64 lata 8%, 18-24 lata 8%, w wieku 45-54 lata 6%. W pozostałych kategoriach wiekowych było znacząco mniej badanych, 65 lat i więcej 1%, 17 lat i mniej 2%). Większość badanych to osoby zatrudnione 75% lub prowadzące własną działalność 8%; studenci i uczniowie stanowili 7%, bezrobotni 6%, emeryci i renciści 4%. Większość badanych to osoby mieszkające na terenie gminy od

urodzenia 43% lub mieszkający powyżej 15 lat 20%. Większość respondentów to osoby z wykształceniem wyższym 75%, z wykształceniem średnim 17%, z wykształceniem zawodowym 1%, i gimnazjalnym 2.3%.

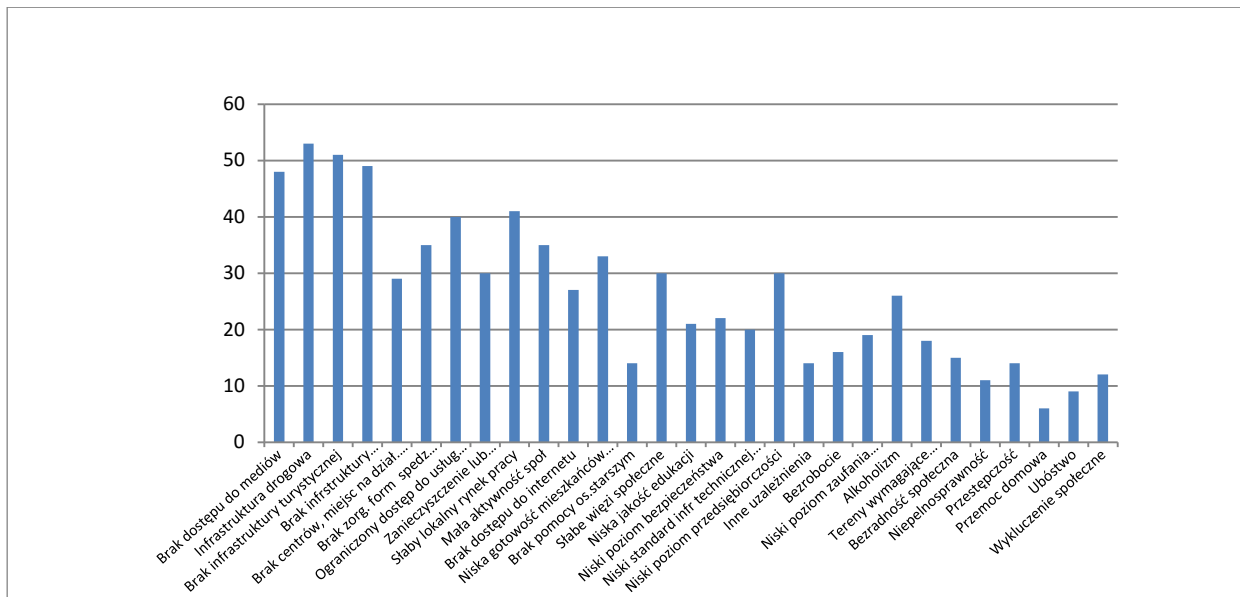
Do najważniejszych problemów gminy spośród 30 wymienionych w ankiecie badani zaliczyli przede wszystkim braki w infrastrukturze drogowej (w tym parkingi, chodniki, oświetlenie ulic) 53%, brak infrastruktury turystycznej (szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe) 51%, brak dostępu do mediów (sieć wodno-kanalizacyjna, gazowa) 48%.

Tab. 2. Główne problemy w gminie według opinii badanych (na podstawie wyników ankiety 1) online

Lp.	Kolejność ze względu na proc. odpowiedzi	Rodzaje problemów	% badanych
1	3	Brak dostępu do mediów(sieć wodno-kanalizacyjna, gazowa)	48
2	1	Brak infrastruktury drogowej (w tym parkingi, chodniki, oświetlenie ulic)	53
3	5	Brak infrastruktury użyteczności publicznej (parki, skwery, place zabaw, itd.)	37
4	6	Ograniczony dostęp do usług publicznych (handel, komunikacja, służba zdrowia)	36
5	2	Brak infrastruktury turystycznej (szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe)	51
6	11	Zanieczyszczenie lub degradacja środowiska	30
7	20	Tereny wymagające rekultywacji	18
8	10	Niski poziom przedsiębiorczości	30
9	4	Słaby lokalny rynek pracy (mało miejsc pracy)	41
10	14	Brak dostępu do Internetu	27
11	18	Niski standard lub braki w infrastrukturze technicznej (budynki, sieci)	20
12	28	Ubóstwo	9
13	21	Bezrobocie	16
14	15	Alkoholizm	26
15	24	Inne uzależnienia	14
16	29	Przemoc domowa	6
17	23	Przestępczość	14
18	17	Niska jakość edukacji	21
19	27	Niepełnosprawność	11
20	7	Mała aktywność społeczna	35
21	9	Niska gotowość do współpracy wśród mieszkańców	33
22	13	Brak centrów, miejsc na prowadzenie działalności społeczno-kulturalnej	29
23	12	Słabe więzi społeczne	30
24	26	Wykluczenie społeczne	12
25	22	Bezradność społeczna	15
26	19	Niski poziom zaufania społecznego	19
27	16	Niski poziom bezpieczeństwa	22
28	25	Brak pomocy osobom starszym	14
29	8	Brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu	35
30		Inne (jakie?)	

Źródło: opracowanie własne

Wykres 12 Główne problemy gminy

Źródło: opracowanie własne

Inne problemy to słaby lokalny rynek pracy 41%, ograniczony dostęp do usług publicznych (handel, komunikacja, służba zdrowia) 36%, brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu 35%, mała aktywność społeczna 35%, niska gotowość mieszkańców do współpracy 33%, słabe więzi społeczne 30%, niski poziom przedsiębiorczości 30%, zanieczyszczenie lub degradacja środowiska 30%.

Typowe problemy społeczne, takie jak bezrobocie (16%), alkoholizm (26%), ubóstwo (9%), niepełnosprawność (11%) znalazły się na dalszych miejscach.

Ze względu na liczbę wypełnionych ankiet badanie online jest badaniem uzupełniającym do badania, w którym badani wypełniali ankiety w wersji papierowej. W obu badaniach za główne problemy gminy badani uznali: brak dostępu do mediów (sieci wodno-kanalizacyjna, gżowa), braki w infrastrukturze drogowej (w tym parkingi, chodniki, oświetlenie ulic), brak infrastruktury turystycznej (szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe), brak infrastruktury użyteczności publicznej (parki, skwery, place zabaw, itd.), brak centrów, miejsc na prowadzenie działalności społeczno-kulturalnej, brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu oraz ograniczony dostęp do usług publicznych (handel, komunikacja, służba zdrowia).

7.2 Uwagi, wnioski respondentów zgłoszone badaniu ankietowym

Poniżej opisane są uwagi i wnioski respondentów zgłoszone w badaniu ankietowym w wersji papierowej i online. Część uwag i wniosków została poddana redakcji językowej i skróceniu przy zachowaniu treści i intencji autorów. Podsumowanie uwag i komentarzy respondentów zestawiono w pięciu obszarach.

1. Dostęp do mediów i infrastruktura drogowa

Najczęściej formułowane uwagi:

Brak dostępu do podstawowych mediów, takich jak kanalizacja, gazociąg w wielu miejscowościach gminy, m.in. w Koniku Starym, Koniku Nowym, Michałowie i większości odległych sołectw od centrum (zwłaszcza część wschodnia). Niski poziom infrastruktury drogowej: m.in. brak drogi gminnej do Kolonii Michałów; droga gminna o dł. 3km nie jest remontowana od początku jej powstania. W miejscowościach Grabina i Józefin ulicą Zgody (przebiegającą przez obydwie wsie) przemierzają się setki osób udających się do zakładów pracy m.in. Slimak, Maropak; niebezpieczny i uciążliwy jest brak chodnika czy ścieżki rowerowej, mieszkańcy muszą uważać na samochody idąc błotnistym poboczem przez teren leśny. Na drogach jest niski poziom bezpieczeństwa (przykładowo ul. Szczęśliwa i Kochanowskiego). Daje się zauważyć nierówny standard

"obsługi" dróg gminnych i prywatnych mimo jednakowego opodatkowania mieszkańców (odśnieżanie, równanie, wykaszanie poboczy, doprowadzanie mediów itp.). W gminie montuje się za dużo progów spowalniających ruch samochodowy, są one nieoświetlone, brakuje chodników. Wiele dróg gminnych, które stanowią dojazd do osiedli mieszkalnych to drogi nieutwardzone, wymagające poprawy, podniesienia standardu. Brak możliwości szybkiego, dogodnego dojazdu do stacji PKP w Halinowie i Cisiu z wielu miejscowości gminy. Brak drugiej strefy ZTM, brak dojazdu pociągów SKM do stacji PKP w Halinowie. Zamknięty jest most łączący ul. Główną i ul. Środkową oraz Wschodnią - jest bardzo potrzebny np. dla dojeżdżających do stacji PKP w Halinowie. Obecnie jest udostępnione przejście dla pieszych, ale np. dla osób z wózkami przejście jest mocno utrudnione. Ograniczona jest ilość połączeń komunikacją miejską w weekendy i święta na trasie relacji Warszawa-Halinów. Oznakowanie dróg wymaga odnowienia, uzupełnienia celem zagwarantowania większego bezpieczeństwa użytkownikom ruchu. Potrzeba zwiększenia bezpieczeństwa na drodze 637 (elementy służące ograniczeniu prędkości pojazdów, elementy uspokojenia ruchu np. sygnalizacja świetlna). W Żwirówce brak jest drogi asfaltowej i oświetlenia. Potrzeba budowy obwodnicy Okuniewa. Usprawnienia wymaga także poprawa parametrów sieci internetowej (wieloletnia infrastruktura, brak rozwoju infrastruktury, ograniczony dostęp do internetu). Nadal istnieje duże zapotrzebowanie na budowę sieci kanalizacyjnej i dostęp do infrastruktury wod-kan i innych mediów.

2. Obszar społeczny, usługi publiczne

Najczęściej formułowane uwagi:

Obszar charakteryzuje niewystarczający dostęp/ brak występowania:

- zorganizowanych form spędzania wolnego czasu,
- życia kulturalnego na terenie gminy,
- dobrej jakości punktów handlowych, sklepów wielkopowierzchniowych, dyskontów,
- patroli policji,
- integracji osób na emeryturze, seniorów stanowiących potencjał dla aktywności społecznej,
- oferty związanej z lepszym wykorzystywaniem walorów środowiska naturalnego.

Inne uwagi i komentarze respondentów:

Brak bezpłatnego dostępu do lekarzy specjalistów. Brak lekarzy specjalistów. Potrzebna większa liczba lekarzy w Ośrodku Zdrowia. Wskazane zwiększenie zakresu usług medycznych w skali gminy. Brak poradni psychologiczno-pedagogicznej. Brak medycyny pracy w Okuniewie. W poradni zlokalizowanej w Sulejówku są duże kolejki na terapie dla dzieci np. 2 lata na SI, dodatkowo czas dojazdu do poradni to przynajmniej 30 minut. Brak obiektów sportowych, w tym basenu. Dom Kultury w Halinowie razem z otoczeniem wymaga rewitalizacji (teren zaśmiecony, w okolicy GK spotykają się grupy młodzieży pijącej alkohol.

Skwer w Okuniewie na terenie którego znajduje się plac zabaw dla dzieci, to miejsce w którym spożywany jest alkohol zarówno przez nieletnią młodzież, jak i przez pełnoletnich. Nie ma tam patroli policji/straży miejskiej. „Spacer przez skwer wyznaczonym chodnikiem to: balansowanie pomiędzy potłuczonym szkłem; nieunikniony kontakt z natarczywymi alkoholikami”. Należy zaprojektować ogrodzenie, monitoring oraz dozór ze strony służb porządkowych.

Daje się zauważyć częste występowanie kradzieży, w tym kradzieży pojazdów przy stacji PKP. Nasila się też problem narkotyków w gminie.

Należy wbudować progi ograniczające prędkość na niektórych drogach np. w Grabinie (kierowcy rozwijają nadmierną prędkość).

Brakuje sal w szkołach (m.in. w Chobocie). Brak ścieżek rowerowych i tras autobusowych umożliwiających dzieciom szybki i bezpieczny dojazd do szkół; słaby Internet; za mała biblioteka publiczna (brak miejsca do

przeprowadzania aktywności zachęcających dzieci do czytania, np. spotkania z autorami, głośne czytanie, noc Bibliotek, itp.);

Brak miejsca w pobliżu stawów pozwalającego na spędzanie wolnego czasu w okresie letnim; brak zajęć (w godzinach pracy rodziców) w czasie wakacji.

Brak dostępu do internetu w odległych od miejskiego obszaru Halinowa sołectwach. Brak światłowodu. Brak bankomatów.

Należy włączyć, więcej partnerów, na terenie powiat, wspierających posiadaczy Karty Dużej Rodziny oraz należy wprowadzić więcej ulg na terenie gminy np. dotyczących umarzanie kosztów za wywóz śmieci.

3. Obszar przestrzenno-funkcjonalny

Najczęściej formułowane uwagi:

Proces uchwalania miejscowych planów zagospodarowania jest bardzo długi.

Brak zagospodarowania przestrzeni publicznej, brak miejsc na spotkania. Problem aktywizacji młodzieży i stworzenie bazy do spędzania czasu wolnego. Brak inicjatyw skierowanych do młodzieży.

Mieszkańcy nowego osiedla (ul. Postępu, Piwna, Leśna, Łąkowa, Prosta) zgłaszają potrzebę linii autobusu podmiejskiego do Okuniewa. Potrzebne jest zwiększenie zasobów budownictwa komunalnego i socjalnego.

Potrzebne chodniki i ścieżka rowerowa wzdłuż torów od stacji PKP do Centrum "Swobodna Przestrzeń". Bardzo potrzebna jest ścieżka rowerowa do m. Chobot, zapewni ona m.in. bezpieczeństwo dzieciom dojeżdżającym do szkoły. Potrzebna jest infrastruktura drogowa (w tym parkingi, chodniki, oświetlenia ulic): m.in. ul. Jaworowa.

Brak infrastruktury turystycznej (szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe) w gminie.

Bardzo potrzebna jest rozbudowa przedszkola i szkoły oraz placu zabaw w m. Cisie. Szkoła jest za mała, uczęszczają do niej dzieci z innych miejscowości i gmin. Szkoła obecnie jest wypełniona całkowicie, od przyszłego roku grozi zmianowość. Potrzebna jest budowa SP w Hipolitowie.

4. Obszar gospodarczy

Najczęściej formułowane uwagi:

Mała aktywność inwestycyjna na terenach wiejskich. Brak inwestycji w drogi gminne. Niski poziom przedsiębiorczości w skali gminy, zwłaszcza w miejscowości Chobot i Krzewina.

Nadmierne skoncentrowanie inwestycji i prowadzonych programów na terenie miasta Halinowa, z jednoczesnym ich ograniczaniem na terenach wiejskich. Pomimo znaczącej ilości terenów rolniczych (np. w Żwirówce) nie ma młodych rolników, większość ludzi aktywnych zawodowo pracuje na etacie. Brak odrolnienia terenów, które mogłyby stanowić tereny inwestycyjne przeznaczone na działalność gospodarczą. Warto zająć się terenami/nieużytkami, które wymagają rekultywacji.

5. Obszar techniczny i środowiskowy

Najczęściej formułowane uwagi:

Istotne braki w skali gminy: kanalizacja, wodociągi, sieć gazowa, chodniki, oświetlenie ulic.

Niski standard lub braki w infrastrukturze (budynki, sieci): np. świetlica w Krzewinie.

Brak kanalizacji w Koniku Starym, brak kosztów na śmieci w Koniku Starym i całej gminie ma wpływ na stan środowiska. Brak melioracji w Koniku Starym. Zaniedbana melioracja w skali gminy, brak rowów odprowadzających wodę na przykład w Hipolitowie pomiędzy ul. Warszawską a Hipolitowską.

Istnieje zagrożenie związane z budową wysypiska w Michałowie (lokalizacja 300 m od budynków mieszkalnych). Tereny wymagające rekultywacji to m.in. sąsiedztwo ul. Terespolskiej (30 m od zabudowy wysypiska śmieci, kompostownia oraz z drugiej strony składowisko materiałów niebezpiecznych ze strony sąsiada gminy Zielonka). Zagrożenie dla zdrowia i życia wszystkich mieszkańców Michałowa.

Duże zanieczyszczenie lub degradacja środowiska: lasy, tereny gminne, las – m.in. w m. Desno (Las Chobocki); istnieje duży problem wylewania zawartości zbiorników bezodpornych na grunty, nieuporządkowanego

spalania śmieci, wyrzucania śmieci do rowów przydrożnych. W okolicach zamieszkałych widać bezdomne psy, dziki (np. w Królewskich Brzezinach). Potrzebna jest melioracja terenu. Potrzebna jest ochrona terenów zabudowy mieszkaniowej przed hałasem drogowym i przemysłowym.

7.3 Podsumowanie warsztatu diagnostycznego

Spotkanie warsztatowe zostało podzielone na dwie części. W czasie pierwszej, omówiono koncepcję procesu prowadzenia rewitalizacji, z uwzględnieniem wykorzystania funduszy okresu programowania 2014-2020. Podkreślono ważność obszaru społecznego w tym procesie oraz wyjaśniono rolę pozostałych czterech obszarów (gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego, środowiskowego). Przedstawiono etapy i zasady przygotowywania programu rewitalizacji, szerzej omówiono diagnozę, metodologię i poszczególne elementy służące wytyczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji. W trakcie warsztatu omówiono rolę i zakres partycypacji społecznej oraz źródła finansowe projektów, które zostaną wpisane do programu rewitalizacji. W części drugiej, warsztatowej, w grupach poddano analizie SWOT mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia w pięciu obszarach: społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym. Następnie wybrano priorytetowe problemy nadając im wagi w każdym z pięciu obszarów tematycznych. Na koniec warsztatów przedstawiciele grup zaprezentowali wybrane priorytetowe problemy gminy, wskazując także ich lokalizację.

Uczestnicy warsztatu zidentyfikowali, w czasie otwartej sesji, główne problemy gminy, a następnie dysponując ograniczeniem do trzech głosów, dokonali wyboru najważniejszych z utworzonej listy problemów. Lista głównych problemów została wskazana w sposób podobny do profilu wyników z badań ankietowych. Wskazano na bardzo dużą wagę problemów związanych z infrastrukturą i usługami publicznym. Za najważniejsze w gminie uznano w trakcie warsztatu następujące problemy:

1. Brak kanalizacji - 8
2. Brak przedszkoli - 8
3. Utwardzenie dróg nieutwardzonych - 8
4. Brak punktów poradnictwa biznesowego - 8
5. Brak ścieżek rowerowych - 8
6. Infrastruktura sportowa -7
7. Brak świetlic środowiskowych - 5
8. Internet - 5
9. Modernizacja domów komunalnych - 4
10. Infrastruktura turystyczno-rekreacyjna - 3
11. Brak parków – 0
12. Brak bazy hotelowej – 0

W trakcie warsztatu diagnostycznego uczestnicy w podzieleni na grupy wskazali następujące priorytetowe problemy w pięciu obszarach tematycznych ze wskazaniem lokalizacji.

Obszar społeczny

1. Niewystarczająca opieka psychologa-pedagoga - brak etatów specjalistów w szkołach - Szkoły – obszar 3 (miejski), Brzeziny, Cisie, Chobot, Okuniew
2. Brak przedszkoli - Józefin, Brzeziny(5), Cisie, Hipolitów
3. Brak żłobków - Halinów (np. obszar 1)
4. Niewystarczająca baza rekreacyjno-sportowa - Brzeziny, Chobot
5. Brak domów opieki dla starszych - cała gmina

Obszar gospodarczy

1. Słabo rozwinięta baza hotelowo-gastronomiczna - Halinów – obszar miejski

2. Niewykorzystany potencjał turystyczny gminy pomimo znacznych możliwości rozwoju turystyki czynnej i wypoczynkowej – Okuniew
3. Brak inkubatora przedsiębiorczości na terenie gminy – brak miejsca wsparcia dla osób otwierających działalność gospodarczą - Halinów (cała gmina)
4. Brak punktów doradztwa biznesowego w urzędzie miejskim - Halinów, obszar 1
5. Brak inicjatywa służących rozwojowi gospodarstwu - Halinów (jako gmina)
6. Nieskuteczne działania powiatu w celu aktywizacji bezrobotnych - Halinów (jako gmina)

Obszar przestrzenno-funkcjonalny

1. Brak funduszy na realizację inwestycji - cała gmina
2. Trudności z porozumieniem z prywatnymi właścicielami działek, na których trzeba zrealizować inwestycje - ul. Krucza, Budziska, Mrowiska, Długa Szlachecka, Okuniew
3. Brak lub problem z dostępem do internetu - Chobot, Mrowiska, cała gmina
4. Ograniczony dostęp do usług komunikacyjnych - cała gmina poza Halinowem, Brzezunami, Wielgolasem Duchnowskim, Okuniewem
5. Zły stan techniczny zabytków - Okuniew
6. Brak parków, kąpielisk, terenów rekreacyjnych, ścieżek rowerowych - cała gmina

Obszar techniczny

1. Domy komunalne bez wygód, tj. woda, kanalizacja, c.o. gaz - Długa Kościelna, Okuniew, Halinów, ul Parkowa (3), Halinów ul Mickiewicza (1), Cisie, ul Główna
2. Sieć kanalizacyjna - cała gmina
3. Gaz- sieć - cała gmina
4. Naprawa nawierzchni dróg gruntowych - cała gmina
5. Kąpieliska gminne - Długa Kościelna, Wielgolas Duchnowski
6. Parki, urzędnia małej architektury - Halinów, Okuniew
7. Centrum – zagospodarowanie, uporządkowanie - Halinów (obszar 1)

Obszar środowiskowy

1. Wysypisko śmieci – Michałów
2. Brak kanalizacji - małe sołectwa
3. Brak terenów rekreacyjnych - cała gmina

PODSUMOWANIE

Przedstawione badania ankietowe oraz rezultaty warsztatu diagnostycznego wskazują na główne problemy w gminie jakimi są: brak dostępu do mediów (sieć wodno-kanalizacyjna, gazowa), zły stan infrastruktury drogowej (w tym brak parkingów, chodników i oświetlenia ulic), ograniczony dostęp do usług publicznych (handel, komunikacja, służba zdrowia), brak infrastruktury użyteczności publicznej (parki, skwery, place zabaw, itd.), niski standard i braki w infrastrukturze technicznej (budynki, sieci); w szczególnej trudnej sytuacji znajdują się mieszkańcy w domach komunalnych. Małej aktywności społecznej towarzyszy brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu oraz brak centrów, miejsc na prowadzenie działalności społeczno-kulturalnej. Przy braku dostępu do kanalizacji, wodociągu i sieci gazowej, rośnie zanieczyszczenie środowiska w gminie.

Na niski poziom przedsiębiorczości zwrócili uwagę w większym stopniu respondenci w ankiecie online niż w ankiecie wypełnionej w wersji papierowej, co może wynikać z innego profilu respondentów biorących udział w obu wersjach ankiety (m.in. poziom wykształcenia i wiek respondentów). W podobny sposób w obu wersjach ankiety zwrócono uwagę na słaby lokalny rynek pracy.

Występujące problemy z dostępem do mediów, problemy z komunikacją i szerzej z dostępem do usług publicznych, dominują nad typowymi problemami społecznymi, przesuując ich znaczenie na dalszy plan, co potwierdzają zarówno badania ankietowe, jak i komentarze i uwagi uczestników warsztatu diagnostycznego.

7.4 Zestawienie uwag i komentarzy ze spotkań grupowych

W cyklu spotkań grupowych o charakterze fokusowym udział wzięli:

- Kierownicy Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych gminy (dyrektorzy szkół, dyrektor Zakładu Komunalnego w Halinowie, dyrektor Gminnego Centrum Kultury)
- Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Halinowie
- Przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz prezesi Ochotniczych Straży Pożarnych
- Przedsiębiorcy
- Przedstawiciele społeczni mieszkańców: radni i sołtysi.

W celu zaprezentowania różnic w perspektywach uczestników spotkań na temat zmian w gminie, głównych problemów gminy, uwagi i komentarze zestawiono poniżej osobno dla każdej z pięciu grup. Zestawione uwagi i komentarze, zgodnie z intencją autora opracowania, w znacznym stopniu odtwarzają, przy niewielkich zabiegach redakcyjnych, język naturalnej narracji uczestników spotkań, co przyczynia się do waloru jakościowego odtworzonych wypowiedzi³.

[Kierownicy Urzędu Gminy i jej jednostek organizacyjnych \(dyrektorzy szkół, dyrektor Zakładu Komunalnego oraz dyrektor Gminnego Centrum Kultury\)](#)

Zgłoszone uwagi dotyczące aktywności społecznej i poziomu edukacji:

1. *Miejsce rejestracji organizacji pozarządowych nie jest dobrym wskaźnikiem aktywności społecznej w danym sołectwie, ponieważ większość zarejestrowanych organizacji pozarządowych w danym sołectwie podejmuje działania na terenie albo szerszym albo innym. Znaczna część przedsięwzięć społecznych w gminie Halinów jest podejmowana przez organizacje spoza gminy.*
2. *Przyjęcie wyników egzaminów jako wskaźnika poziomu edukacji w danym sołectwie może być błędne, ponieważ zróżnicowanie między szkołami jest znaczne i wynika z co najmniej kilku powodów. Poza tym np. pięć szkół podstawowych jest nierównomiernie rozmieszczonych na obszarze gminy.*

Do istotnych zmian w gminie na przestrzeni kilku ostatnich lat zaliczono:

1. *Ogólna poprawa infrastruktury.*
2. *Komunikacja i transport : zwiększenie liczby dróg z nawierzchnią asfaltową.*
3. *Wodociągi i Kanalizacja: utworzona nowa stacja uzdatniania wody w Wielgolesie Duchnowskim, celem zwiększania bezpieczeństwa dostarczania wody.*
4. *Rozbudowa infrastruktury opiekuńczo-szkolnej: zbudowano gimnazjum w Halinowie. Rozbudowano przedszkola w Halinowie i w Okuniewie.*

Główne problemy w gminie:

1. *Występują ogromne braki w infrastrukturze społecznej.*

³ Przebieg spotkań był nagrywany za zgodą uczestników.

2. *Brak jest kanalizacji (znaczne obszary gminy nie są skanalizowane).*
3. *Brak małej architektury, brak zagospodarowania przestrzeni publicznej. W Halinowie i gminie nie ma ławek, nie ma koszy na śmieci; nie ma terenów spacerowych np. dla osób z małymi dziećmi.*
4. *Dom Kultury nie prowadzi działalności w soboty i niedziele.*
5. *Za mało jest miejsc przedszkolnych, np. w Halinowie potrzebne jest drugie przedszkole.*
6. *Brak jest parkingów (przy stacjach PKP nie ma wystarczającej ilości miejsc), nie ma miejsc na zostawianie rowerów.*
7. *Brak jest ścieżek rowerowych. Planowane jest połączenie Halinowa z Wiązowną ścieżką rowerową, ale nie wiadomo kiedy nastąpi zbudowanie tej ścieżki.*
8. *W Brzezinach nie ma boiska w szkole. Chobot nie ma sali gimnastycznej i boiska.*
9. *Rozporządzenie przekształcenia oddziałów przedszkolnych w przedszkola na terenie gminy Halinów będzie bardzo trudne do spełnienia, raczej niewykonalne.*
10. *Większość szkół jest zbudowanych w czynnie społecznym, stąd m.in. niski standard techniczny szkół. Wielkość sal w szkołach jest niewystarczająca. Poza szkołą w Halinowie, większość szkół nie spełnia standardów dla tego typu obiektów. Przykładem jest szkoła w Brzezinach: różnej wielkości sale, wewnętrzne ściany w salach zbudowane z trzciny, co uniemożliwia powieszenie czegokolwiek na ścianach. Gmina nie nadąża z infrastrukturą za rozwojem gminy. Pojawiają się trudności ze spełnianiem wymagań prawnych w przypadku budynków szkolnych (złe materiały, przestarzałe metody budowlane).*
11. *Ogólnie w gminie jest za mało szkół. Nastąpi też likwidacja gimnazjum w gminie, gdzie po 17 latach udało się zbudować nowoczesny budynek dlatego gimnazjum. Prawdopodobnie w miejscu gimnazjum powstanie szkoła podstawowa.*
12. *Zauważalna jest różnica w mentalności mieszkańców napływowych, zwłaszcza pomiędzy tymi mieszkańcami, którzy niedawno się osiedlili a mieszkańcami od lat mieszkającymi na terenie gminy. Brak integracji mieszkańców napływowych z rdzennymi mieszkańcami.*
13. *Większość mieszkańców w wieku produkcyjnym większość czasu spędza poza gminą i jest z nią słabiej związana w aspekcie zawodowym, społecznym i kulturowym. Główny potencjał aktywności lokalnej stanowią dzieci, młodzież i ludzie starsi. Nie jest tylko przypadek Halinowa, tak jest w większości podwarszawskich gmin.*
14. *Dodatkowym czynnikiem jest brak infrastruktury społecznej, świetlic wiejskich; nie ma też bazy dla KIS, CIS itd. Nie ma na czym oprzeć oferty społeczno-kulturalnej. Zmieniła się ustawa i nie ma świetlic środowiskowych. Świetlice w Halinowie i w Okuniewie są tylko dla okolicznych mieszkańców, nie przyjedzie tam nikt, kto mieszka kilka kilometrów dalej. Finansowo gmina nie będzie w stanie utrzymać świetlic. Zmniejszają się możliwości na integrowanie ludzi.*
15. *W Józefinie podjęto prace na utworzenie placu zabaw (jest działka gminna). W Józefinie i w okolicznych sołectwach, czyli w południowo zachodnim kwartale gminy brakuje jakiegokolwiek infrastruktury społeczno-oświatowo-kulturalnej. W części zachodnio południowej gminy, w m.: Hipolitów, Brzeziny, Józefin, Królewskie Brzeziny, Grabina, Konik Nowy, Konik Stary, nie ma żadnej bazy lokalowej na działania społ.-kult. Dopiero dalej, po drugiej stronie torów są Wielgolas Brzeziński i szkoła w Brzezinach, ale jest to za daleko, aby mieszkańcy wymienionych sołectw tam jeździli. Po stronie południowej od torów, nie ma żadnej infrastruktury na prowadzenie działalności społeczno-kulturalnej.*
16. *Istotnym problemem jest komunikacja w gminie. W czasie roku szkolnego dzieci z Hipolitowa są dowożone przez rodziców. Dzieci z Józefina muszą dojechać do szkoły w Halinowie, przesiąść się na autobus i jechać do Chobotu. Często jest tak, że na połączenie autobusowe trzeba czekać po kilka godzin. Mieszkańcy decydują się na dowożenie dzieci we własnym zakresie. Znaczna część mieszkańców*

gminy pracuje w Warszawie i często w Warszawie lub Mińsku Mazowieckim załatwia sprawy urzędowe, co przy znacznych problemach z komunikacją, wiąże się koniecznością brania urlopów lub zwolnień.

17. *Potrzebne jest zatrudnienie instruktorów w godzinach popołudniowych w świetlicach. Dzieci po skończonej nauce mogłyby z nich korzystać. Obecnie nie mają oferty skierowanej do nich, są zaniedbane społecznie.*
18. *Szkoły nie mają możliwości na rozszerzenie działalności lub zwiększenie oferty. Zajęcia lekcyjne prowadzone są od 7 rano do 18, a później do 22 prowadzone są dodatkowe zajęcia. To zmusza do szukania rozwiązań poza szkołą.*
19. *Pozytywny przykład. MDK: „wspieramy ok. 60-70 osób seniorów poprzez zajęcia rehabilitacyjne i gimnastyczne. Seniorzy korzystają z tej oferty, co poza efektami zdrowotnymi powoduje także integrację społeczną tej grupy mieszkańców”.*
20. *Budynki publiczne na ogół wymagają modernizacji, w tym również wymiany instalacji wewnętrznej. W wielu przypadkach, to dotyczy zwłaszcza budynków, w których są mieszkania komunalne, najlepszym rozwiązaniem byłaby budowa nowych obiektów a nie ich remontowanie.*
21. *Znaczną część mieszkańców zanieczyszcza rzeki przez odprowadzenia ścieków bytowych do gleb i cieków wodnych. Istotnym problemem jest też rozszczelnianie zbiorników bezodpływowych.*
22. *Uwaga ogólniejsza na temat rewitalizacji. Należy pomyśleć nie tylko o centrum Halinowa, ale też lub może nawet bardziej o innych miejscach niż centrum. Stopień zaniedbania sołectw bardziej odległych od centrum jest znacznie większy.*

Kryzysowe miejsca:

Skraj gminy: Desno, Królewskie Brzeziny, Michałów (zagrożenie wysypiskiem śmieci), Chobot – duże bezrobocie, znaczny udział osób starszych wśród mieszkańców, Józefin, m.in. bez możliwości podłączenia Internetu nawet przy posiadaniu anten zewnętrznych.

Grupy, wykluczenie społeczne

Mieszkańcy oczekujący na mieszkania komunalne i mieszkający w mieszkaniach komunalnych. Budynki komunalne w Długiej Kościelnej i Okuniewie są bardzo zniszczone, nie ma łazienek, mieszkańcy zmuszeni są do korzystania z szamba. W budynkach komunalnych przy szkołach standard mieszkań jest nieco wyższy, ale ogólnie, zdaniem uczestników spotkania, dostępne mieszkania komunalne w gminie Halinów są poniżej standardów. W większości tych budynków brakuje nie tylko łazienek, WC, ale również infrastruktury na podłączenie instalacji.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Halinowie

Jakie są dostrzegalne zmiany w ciągu ostatnich trzech lat, istotne dla mieszkańców gminy?

1. Poprawa stanu dróg, powstały ścieżki rowerowe.
2. W pewnym stopniu poprawiła się infrastruktura, kanalizacja, zwłaszcza w Okuniewie.
3. Powstały Orliki.

Na co należy zwrócić uwagę w kolejnych latach?

1. Budowa mieszkań socjalnych.
2. Powstanie dziennego domu środowiskowego.
3. Powstanie świetlic i zatrudnienie instruktorów.
4. Zajęcie się problemem mieszkań komunalnych w Długiej Kościelnej i Halinowie.

Miejsca, sołectwa, obszary wymagające rewitalizacji

1. *Dużo jest miejsc zaniedbanych, wymagających rewitalizacji, np. Długa Kościelna i Chobot. W tych miejscowościach nie ma infrastruktury społecznej poza szkołą, nie ma komunikacji, są braki w infrastrukturze technicznej. W Chobocie, jak w wielu innych sołectwach gminy, brakuje kanalizacji, ale w części Chobotu brakuje nawet energii elektrycznej.*
2. *Generalnie mieszkania komunalne są poniżej standardów w obrębie całej gminy: brak kanalizacji, WC, łazienek, występuje zagęszczenie lokali.*
3. *M.in. Okuniew jest trudnym regionem. Sporo ludzi starszych, występuje bezrobocie, alkoholizm, szara strefa, niebieskie karty świadczące o występowaniu przemocy domowej, braki w infrastrukturze (kanalizacji).*
4. *Problemy społeczne występują w całej Gminie, m.in. w Halinowie i Okuniewie, ale trudna sytuacja jest w sołectwach, bardziej oddalonych od obszarów miejskich.*
5. *Występują trudności z dostępem do specjalistów świadczących usługi medyczne. Dostępny lekarz specjalista w Okuniewie łączy kilka specjalności łącznie z usługami pielęgnacyjnymi.*
6. *Brakuje w skali gminy animatorów, którzy by zorganizowali społeczność lokalną, na ogół rozpowszechnione są postawy roszczeniowe wśród mieszkańców, co szczególnie dominuje wśród mieszkańców od niedawna mieszkających na terenie gminy. Potrzebni są organizatorzy społeczności lokalnej (OSL) praca z wybraną częścią społeczności lokalnej, może to być paca z ludźmi wykluczonymi, żeby nie niweczyli tego co otrzymują w formie szkoleń lub materialnej. Organizatorzy społeczności lokalnej (OSL) mogliby pracować też z szerszą częścią społeczności lokalnej, nie tylko z wykluczonymi.*
7. *Pewnym problemem dla gminy są osoby wracające zakładów karnych. Między innymi dla nich warto pomyśleć o świetlicy socjalnej.*
8. *Niepełnosprawni w wieku produkcyjnym pozostawieni są samym sobie (korzystają z pomocy MOPS, ale tylko z pomocy finansowej). Trudno jest zebrać 10 osób by wzięły udział w programie dla osób niepełnosprawnych. Były i są programy dla niepełnosprawnych, ale nie było chętnych do brania w nich udziału.*
9. *Występują pozytywne przykłady współpracy pracowników socjalnych MOPS z wymagającymi pomocy. Przykładowo: były alkoholik na zorganizowanych zajęciach przez MOPS nauczył się korzystać z Internetu. Teraz po tych szkoleniach jest to osoba zadbana, radząca sobie z Internetem, planująca wyjazd do sanatorium. Rezultaty współpracy OPS z osobami wymagającymi pomocy zależą od zaufania i woli współpracy z pracownikami pomocy społecznej.*
10. *Dzięki współpracy MOPS i pomocy służb, policji, szkół, kościoła, w tym stowarzyszenia Kubuś i Caritas udało wyrwać z izolacji kilka rodzin. Przykład: wyprowadzenie z kryzysu dysfunkcyjnej rodziny wielodzietnej z Halinowa (bezzadność społeczna, niepełnosprawność, zaniedbane dzieci). Dzięki współpracy z placówką służby zdrowia udało się dzieci wyprowadzić z długotrwałych infekcji. Rodzina mieszkała w jednym pokoju, udało się przystosować i udostępnić kolejny pokój dla tej rodziny. Członkowie rodziny przestali być stygmatyzowani przez sąsiadów. Takich przykładów jest więcej, ale wyprowadzanie ludzi z sytuacji kryzysowych wymaga żmudnej i długiej współpracy. Czasami rodziny nie chcą nic zmienić, chcą dalej trwać w marazmie. Problemy rodzin udaje się identyfikować przy pomocy spotkań w szkołach z rodzicami i z przedstawicielami szkoły. Potrzebni są animatorzy społeczności lokalnej, by do rodzin i do mieszkańców trafiać też inną drogą.*
11. *W partnerstwie można by zaplanować bardziej rozbudowane wspólne przedsięwzięcia. Np. na terenie gminy Halinów żaden program wsparcia czy wychodzenia z bezdomności nie był jak dotąd prowadzony. Bezdomni w Halinowie, to bezdomni nie tylko z gminy Halinów, ale również bezdomni przyjeżdżający z całej Polski. W skali powiatu działa stowarzyszenie „Pomocna dłoń” mające pomagać bezdomnych, ale stowarzyszenie to współpracuje dotychczas bezpośrednio z Mińskiem.*

12. Coraz częściej pracownicy opieki społecznej są postrzegani nie tylko jako osoby dające zasiłki, pieniądze, ale jako ci, którzy doprowadzają do zmiany w życiu innych ludzi. Po kilku latach współpracy z osobami potrzebującymi pomocy widać postępy, osoby te otwierają się, mówią o swoich problemach, podejmują współpracę, są wyniki tej współpracy. Widać, że stereotyp pomocy społecznej się zmienia. Dodatkowo MOPS może dobrze zdiagnozować sytuację i podjąć współpracę z potrzebującymi pomocy, zmierzającą do wprowadzenia zmiany.
13. Bardzo przydatne byłoby powstanie ośrodka dziennego pobytu dla osób z zaburzeniami psychicznymi, chorych psychicznie, niepełnosprawnych.
14. Bardzo dużo osób starszych na terenie gminy wymaga pomocy i opieki. Na terenie gminy funkcjonują wprawdzie kluby seniora, ale koncentrują swoją działalność głównie na organizacji wycieczek i imprez rozrywkowych, nie działają społecznie na rzecz innych. To jest grupa z potencjałem, warto by ich zaangażować w działania społeczne (np. pani z grupy seniora może pomóc w korepetycjach, ktoś inny z klubu seniora może pomóc w załatwianiu spraw organizacyjnych z dnia codziennego osobom mającym problemy z poruszaniem się).
15. Warto połączyć działania dla dzieci i młodzieży trudnej z działaniami dla seniorów, ale na to trzeba mieć bazę lokalową. MOPS jest w osobnym budynku od kilku miesięcy i to jest znacząca zmiana w warunkach pracy i organizacji kontaktów z osobami potrzebującymi pomocy.
16. Plany, które powinny być zrealizowane to np. utworzenie klubu integracji społecznej (KIS) i spółdzielni socjalnej dla długotrwale bezrobotnych czy uzależnionych (praca z psychologiem, pracownikiem socjalnym) oraz dla kobiet po odpowiednim przeszkoleniu świadczących usługi opiekuńcze. Warto zaplanować najpierw utworzenie KIS (integracja mieszkańców zaangażowanych w KIS), a później spółdzielni socjalnej, bo samo utworzenie spółdzielni socjalnej nie wytrzyma próby czasu. Znane są już takie przykłady utworzenia spółdzielni socjalnej bez przygotowania. Potrzebne jest doświadczenie, kompetencje w prowadzeniu spółdzielni socjalnej. Poza tym na razie nie ma lokalu, gdzie taka spółdzielnia miałaby mieć swoją siedzibę na terenie gminy.

Przedstawiciele organizacji pozarządowych

Zmiany pozytywne w gminie na przestrzeni ostatnich lat (3-4 lat)

1. Stopniowa poprawa stanu dróg i chodników.
2. Stopniowo rozbudowywana baza szkolna i przedszkolna oraz świetlic.
3. Rozwój systemu oczyszczalni przydomowych (w miejscowościach odległych od centrum gminy).

Główne problemy gminy:

1. Brakuje dobrze rozwiniętego systemu dróg dobrej jakości
2. Brakuje systemów kanalizacyjnych i gazowych
3. Brakuje infrastruktury publicznej i społecznej (np. świetlic dziennego pobytu)
4. Występuje niedobór rozwiązań komunikacyjnych
5. Problemy społeczne: niepełnosprawność, bezrobocie, alkoholizm.

Lokalizacja problemów:

Głównie w m. Chobot, Cisie, ale generalnie w częściach odległych od centrum Halinowa są znacznie gorsze warunki dla mieszkańców (brak kanalizacji, gazu, zły stan dróg, mało dostępna komunikacja).

Uwagi/komentarze:

1. Brakuje miejsc parkowych, spacerowych. Wiat przystankowych, np. przy Domu Kultury.
2. Usługi rehabilitacyjne w Ośrodku zdrowia nie są refinansowane w ramach NFZ. Najbliższy ośrodek rehabilitacji NFZ jest w Sulejówku, ale okres oczekiwania wynosi ponad rok.

3. *Potrzebna jest rozbudowa świetlicy wiejskiej w Długiej Szlacheckiej, np. przy oddziale przedszkolnym (działa tam prężnie Koło Gospodyń Wiejskich).*
4. *W m. Desno i Krzewina występuje konieczność rozbudowania świetlicy. Podejmowane są starania o przejęcie w tym celu lokalu od GS.*
5. *W m. Chobot, Długa Szlachecka, Cisie warto wspierać koła gosp. wiejskich, jak również OSP.*
6. *Potrzebna jest współpraca z LGD. Z LGD współpracuje już m.in. Fundacja Kubuś i OSP. OSP współpracuje z mieszkańcami od lat. Przykład: OSP udostępnia budynek remizy na przedszkole, bo nie ma wystarczającej liczby lokali na przedszkola.*
7. *Należałoby zadaszyć bazarok i zbudować wiaty przy dworcu PKP Halinów.*
8. *Potrzebne jest zagospodarowanie Centrum Halinów,, brakuje informacji, jak ma być zagospodarowane centrum Halinowa, czemu ma służyć.*
9. *Współpraca organizacji pozarządowych układa się dobrze z MOPS, UG, CARITASEM, stowarzyszeniami sportowymi i OSP (gmina zajmuje 1 miejsce w powiecie w organizacji i wynikach konkursów wiedzy pożarniczej).*
10. *Do przedsięwzięć priorytetowych należy zaliczyć: powstanie świetlicy pobytu dziennego z możliwością przebywania w niej osób niepełnosprawnych, boiska w m. Cisie.*

Aktywne organizacje pozarządowe na terenie gminy wskazane przez uczestników spotkania:

1. Stowarzyszenie "ZIELONY WIAŹ" Stowarzyszenie Obrońców Naturalnych Dóbr Mazowsza (Michałów)
2. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "KUBUŚ" (Halinów)
3. Fundacja „Otwartych Serc” (Sulejówek)
4. Stowarzyszenie "Rozwijamy Talenty" (Halinów)
5. Mińsko-Mazowiecki Klub Karate Kyokushin (Mińsk Mazowiecki)
6. Stowarzyszenie na Rzecz Rodzicielstwa Zastępczego i Adopcyjnego "Elfik" (Halinów)
7. Fundacja "LEKO" (Okuniew)
8. Klub Jeździecki "Dworek" (Okuniew)
9. Chorągiew Stołeczna Związku Harcerstwa Polskiego im. Bohaterów Warszawy (Sulejówek)
10. Stowarzyszenie Na Rzecz Wspierania Edukacji Dzieci I Młodzieży Cisowa Dolina (Cisie)
11. Ochotnicza Straż Pożarna w Cisiu, Okuniewie, Długiej Kościelnej
12. CARITAS Diecezji Warszawsko-Praskiej (Halinów)
13. Uczniowski Klub Sportowy HALINÓW TEAM (Halinów)
14. Stowarzyszenie Miłośników Turystyki Motocyklowej w Halinowie (Halinów)

Przedsiębiorcy

Główne problemy gminy:

1. *Bardzo mało terenów przygotowanych pod działalność gospodarczą. Są dostępne niewielkie tereny na działalność gospodarczą w Długiej Szlacheckiej, ale poza tym brak jest terenów. Na terenie Okuniewa prowadzenie działalności gospodarczej jest utrudnione przez jej obwarowane przepisami, np. zakład fryzjerski starający się o uzyskanie zgody na świadczenie usługi - trwałej parowej, nie może z przyczyn formalnych uzyskać zgody na taką działalność. Wprowadzono rozwiązania lokalne, by teren przemysłowy znajdował się w okolicach cmentarza, ale możliwe jest prowadzenie jedynie działalności nieuciążliwej, co jest trudne do spełnienia.*
2. *Bardzo dużo nieużytków na terenie gminy, zlokalizowane są blisko od W-wy, ale nie ma możliwości zagospodarowania tych terenów. Przy głównej drodze nie ma terenów przeznaczonych na działalność gospodarczą (przemysłową).*

3. *W Aglomeracji warszawskiej główne inwestycje zostały podjęte na terenach zachodnich od Warszawy, ponieważ tam były duże działki. Po wschodniej stronie W-wy działki są małe i rozdrobnione, z prawem zabudowy mieszkaniowej. Ale zabudowa mieszkaniowa czy drobna usługowa, przy tak ruchliwych trasach komunikacyjnych, budzi wątpliwości co do lokalizacji (zagrożenie ruchem transportowym, zanieczyszczeniami i hałasem). Dobrym przykładem jest plan zagospodarowania terenów przy obwodnicy Garwolina: wzdłuż obwodnicy powstały dużych zakładów, duże firmy, centra logistyczne. W gminie Halinów również można by było zagospodarować w podobny sposób. Taką sytuację można obserwować np. w Wielgolesie Brzezińskim i w Brzezinach (brak terenów na zagospodarowanie przemysłowe przy głównych drogach, i tworzenie w tych lokalizacjach nowego budownictwa mieszkaniowego).*
4. *Brak jest przedsięwzięć partnerstwa publiczno- prywatnego, ale podobne sytuacja jest w całej Polsce (brak woli politycznej).*
5. *Rozbudowa kanalizacji związana jest ze specyfiką gminy. Trudno budować sieć kanalizacyjną z Wielgolasu Duchnowskiego do Długiej Kościelnej. W takiej sytuacji powinny być budowane oczyszczalnie osiedlowe, tym bardziej że na osiedlowe oczyszczalnie są dostępne fundusze zewnętrzne.*
6. *Na terenie gminy Halinów płynie rzeka Długa. Plany zagospodarowania przestrzennego wprowadzić są zatwierdzone, ale warto. wzdłuż rzeki Długiej zorganizować tereny rekreacyjne. Warto pomyśleć o zagospodarowaniu również rzeki Mieni. Powstałyby przy tej okazji zakłady usługowe w związku z rozwojem rekreacji.*
7. *Na terenie gminy jest dużo lasów, warto pomyśleć o założeniu stadniny konnej, o rozwoju gospodarstw agroturystycznych.*

Sołtysi, radni, mieszkańcy

Główne problemy gminy:

1. Brak sieci i systemów kanalizacyjnych (problem kluczowy dla gminy).
2. Niedoinwestowanie infrastrukturalne wschodnich terenów gminy: Krzewina, Desno, Cisie, Chobot, Żwirówka (brak kanalizacji, sieci gazowych, świetlic, boisk, za małe szkoły).

Komentarze i uwagi na temat sołectw:

1. *Hipolitów: infrastruktura techniczna w dość dobrym stanie - ponad 90% gospodarstw domowych jest podłączona do sieci wodociągowej a ponad 80% do kanalizacyjnej. Kluczowa obecnie jest kwestia budowa dróg; jest to związane z osiedlaniem się nowych mieszkańców (Hipolitów jest sypialnią Warszawy, notuje się największą liczbę nowych mieszkańców w skali gminy w ostatnich latach). Brakuje też infrastruktury oświatowej, nie ma boiska, placu zabaw, szkoły. Co trzecie dziecko w Halinowie w przedszkolu jest z Hipolitowa.
Sąsiadujące sołectwa Konik Stary i Konik Nowy, również nie mają świetlicy, nie mają miejsc, gdzie ludzie mogliby się spotykać.*
2. *Krzewina: Świetlica wymaga remontu, obecnie jest w posiadaniu stowarzyszenia motocyklistów. Odremontowanie świetlicy i przekazanie mieszkańcom umożliwiłoby prowadzenie działalności społeczno-kulturalnej. W Krzewinie jest wyznaczony żółty szlak rowerowy Sulejówek-Okuniew-Krzewina- Desno - Cisie i dalej na Dębe. Świetlica i szlak rowerowy mogły stanowić dobrą bazę wyjściową dla rozwoju i działań rekreacyjnych i społeczno-kulturalnych.*
3. *Desno, Chobot, Cisie: Występują braki w infrastrukturze technicznej. Braki w infrastrukturze szkolnej, sportowej, brakuje świetlic.*
4. *Cisie, Desno, Żwirówka: Brakuje oświetlenia ulic, gazyfikacji, kanalizacji. Brak jest bezpieczeństwa na drogach, brakuje chodników. Nie ma chodnika z Halinowa do Cisia. Wzdłuż ul Bema wzdłuż torów brakuje chodnika. Cisie - przez całą miejscowość brakuje chodnika. Niebezpieczny jest przejazd*

kolejowy w Cisiu. Należy też ze względów środowiskowych zaplanować budowę oczyszczalni przydomowych.

W Halinowie jest 5 szkół, w tym zespoły szkolno-przedszkolne. Dla porównania ok. 5-6 lat temu w Cisiu w szkole było 90 dzieci roku 2016 - 250 dzieci. W następnym roku konieczna będzie dwuzmianowość nauczania w szkołach. Należy więc rozbudowywać i doposażać szkoły.

Należy wybudować placu zabaw w Cisiu. Od 8 do 17 z przyszkolnego placu zabaw nie mogą korzystać inne dzieci spoza szkoły. Należałoby zorganizować plac zabaw np. przy kościele.

5. *Żwirówka, Cisie: Brakuje domu opieki, nie ma żadnej oferty dla młodzieży (nie ma miejsca na spotkania). Kiedyś takim celom mogła służyć remiza strażacka, ale remizę oddano na przedszkole. Potrzebne są dom seniora i dom dziennego pobytu. Brak jest jakichkolwiek mieszkań komunalnych.*
6. *Wielgolas Brzeziński: Brakuje kanalizacji, drogi gruntowe są niewyafaltowane, nie ma żadnego miejsca, gdzie mieszkańcy poza domami prywatnymi mogliby się spotykać. Najwięcej postulatów mają mieszkańcy, którzy niedawno się osiedlili. Zgłaszają m.in. potrzeby dobrej jakości dróg, oświetlenia dróg i ulic. Jest to priorytetem – fundusz sołecki jest przeznaczony na infrastrukturę drogową a nie na szkoły – mieszkańcy uznali, że szkoły są zadaniem gminy.*
7. *Wielgolas Duchnowski: Brakuje świetlicy, nie ma innych miejsc, poza domami prywatnymi, na spotkania mieszkańców. Propozycja: należy zagospodarować budynek starej mleczarni na cele publiczne (np. spotkania) do wykorzystania wspólnie z mieszkańcami sąsiedniej m. Wielgolas Brzeziński. Przez gminę przepływa, w kompleksie łąk i lasów, rzeka Mieni, która jest niewykorzystana i niezagospodarowana. Należy zagospodarować teren wzdłuż rzeki.*
8. *Zagórze: Miejscowość przez lata zaniedbywana, „w cieniu Okuniewa”, z częstymi zmianami sołtysów, brakiem aktywności mieszkańców w pozyskiwaniu funduszy. Wciąż brakuje oświetlenia, dróg, drogi są bardzo słabej jakości. Brakuje również oświetlenia ulic, świetlicy, placu zabaw. W Zagórze mieszka dużo dzieci, ale z uwagi na lokalizację są one dowożone do szkół przez rodziców (najbliższa szkoła jest w odległości 5 km). W związku z tym, że dużo jest rodzin wielodzietnych mieszkańcy sami organizują pomoc w dowożeniu dzieci do szkoły prywatnymi samochodami. W sołectwie jest dużo terenów dla przedsiębiorców, działek, które mogą być odrolnione. Najważniejszą sprawą dla mieszkańców Zagórze jest zagrożenie budowa wysypiska w sąsiednim Michałowie*
9. *Mrowiska: Podobnie jak inne sołectwa na terenach wschodnich sołectwo było przez lata być zaniedbywane. Potencjałem Mrowisk są m.in. dwie studnie głębinowe, stanowiące ujęcia wodne, trzecia studnia głębinowa jest na granicach Chobotu i Mrowisk. Woda z Mrowisk w 70% zaopatruje całą gminę w wodę. Jednak występuje problem zagrożenia skażeniem wód głębinowych w studniach przez nieszczelne zbiorniki bezodpływowe. Np. w 2006 roku po dużych opadach deszczowych doszło do zalania i zanieczyszczenia studni głębinowych. Studnie były odkażane. Projekt tylko częściowej kanalizacji Mrowisk jest kwestionowany przez mieszkańców. Podjęte zostały działania związane z gazyfikacją Mrowisk, ale są niezrozumiałe problemy, kolejne przesunięcia terminów podjęcia tego przedsięwzięcia. Główna droga jest w Mrowiskach jest drogą powiatową. Jest przewidziana budowa chodnika ale tylko do połowy wsi, co budzi spore kontrowersje. Miejscowość jest miejscowością rozległą. Na ulicy Świętokrzyskiej między zabudowaniami jest odległość 300 m. Konieczna jest naprawa drogi gminnej. Droga jest praktycznie nieprzejezdna (koleiny, niszczenie podwozi samochodów). Dzięki naprawie drogi doszłoby do połączenia Krzewiny i Mrowisk do ulicy Świerkowej, co umożliwi połączenie przez Józefin do trasy A2” i skrócenie czasu przejazdu. W sołectwie brakuje świetlicy. Zebrania wiejskie odbywają się u sołtysa w domu, a uprawnionych do głosowania jest 152 osób. Świetlica miałyby duże znaczenie integrujące.*
10. *Stary Konik: Głównymi problemami są: brak dróg, kanalizacji, sieci gazowej, terenu na plac zabaw dla dzieci. W przyszłości będzie jeszcze problem z autostradą, budową ekranów akustycznych, co*

spowoduje podobne negatywne konsekwencje społeczne jak np. w Rembertowie." Autostrada w Starym Koniku może być początkiem końca dla normalnego życia mieszkańców.

11. Grabina: Głównymi problemami są: brak dróg, kanalizacji (szczególnie w centrum miejscowości), sieci gazowej, brak świetlicy i placu zabaw dla dzieci (dzieci jest dużo). Pytanie o połączenie kanalizacji z Sulejówkiem
12. Konik Nowy: Głównymi problemami są: brak kanalizacji, dróg dojazdowych do działek. Są możliwości rozwoju przedsiębiorczości, usług, budownictwa, ale z uwagi na zły plan zagospodarowania nie ma dojazdu z żadnej strony do działek.

Inne problemy i uwagi:

1. Aktywność społeczna – społeczeństwo w ostatnich latach przeszło z postawy z „masz” na „daj” . Przykład sołtysa z Michałowa: „Jak miałem spotkanie na temat zagrożenia wysypiskiem śmieci, to przyszło ponad 200 osób., jak było spotkanie na inny temat, to przyszło zaledwie parę osób. Brak jest też środków na prowadzenie działalności świetlic. Przykładowo: Rada Gminy przekazała budynek w Michałowie pod zarząd sołectwa na świetlicę, ale nie dała środków na prowadzenie działalności. Występuje też problem z ociepleniem budynku.
2. Usługi - niewystarczająca sieć sklepów na terenie gminy. Nie na terenie gminy większego pawilonu handlowego, nie ma też małych delikatesów. Wracający z pracy z W-wy po 18:00 nie mają możliwości zrobienia podstawowych zakupów. „Nikt nie wpadł na pomysł, że ludzie wracają z W-wy kiedy sklepy są już zamknięte po 18. Dlaczego nie otworzyć tych sklepów w godzinach późniejszych. Większość mieszkańców dojeżdża do W-wy”.
3. Komunikacja/transport publiczny - pomimo tego, że przez gminę przechodzi droga krajowa, dzieci z różnych miejscowości mają po kilka kilometrów do szkoły. Radni zwracali się władz gminy w sprawie komunikacji. Dzieci z plecakami, tornistrami mają trudności w wejściu do zatłoczonych rejsowych autobusów jadących np. z Dobrego do W-wy.
4. Rozproszona zabudowa gminy - utrudnione uzyskanie efektu ekologicznego, chociaż wszyscy mieszkańcy podkreślają, że kanalizacja to jeden z najważniejszych problemów gminy.
5. Zaniechanie miejscowości peryferyjnych - przez wiele poprzednich lat miejscowości oddalone od m. Halinów nie były brane pod uwagę w planach rozwojowych. Stąd trudna sytuacja społeczna i infrastrukturalna tych miejscowości.
6. Infrastruktura szkolna i sportowa – praktycznie w każdej miejscowości przydałaby się szkoła i przedszkole. Ale np. w Hipolitowie jest blisko do Halinowa, gdzie są szkoły i boiska. Jednak już w Michałowie dzieci do szkoły muszą jechać 12 km do szkoły. I takie miejsca jak Michałów są niewyalgiczone społecznie, są to są miejsca zaniebane, wymagające rewitalizacji w gminie.
7. „Do takich sołectw jak Zagórze czy Michałów kanalizacja przez najbliższe 20 lat nie dotrze, dlatego warto zaplanować w takich miejscowościach oczyszczalnie lokalne.

PODSUMOWANIE

Przedstawione badania ankietowe, rezultaty warsztatu diagnostycznego, spotkań grupowych i wywiadów wskazują na to, że główne problemy w gminie to: brak dostępu do mediów (sieć wodno-kanalizacyjna, gazowa), zły stan infrastruktury drogowej (w tym brak parkingów, chodników i oświetlenia ulic), ograniczony dostęp do usług publicznych (handel, komunikacja, służba zdrowia), brak infrastruktury użyteczności publicznej (parki, skwery, place zabaw, itd.), niski standard i braki w infrastrukturze technicznej (budynki, sieci); w szczególnie trudnej sytuacji znajdują się mieszkańcy w domach komunalnych. Małej aktywności społecznej towarzyszy brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu oraz brak centrów, miejsc na prowadzenie działalności społeczno-kulturalnej. Przy braku dostępu do kanalizacji, wodociągu i sieci gazowej rośnie zanieczyszczenie środowiska w gminie. Problemy z dostępem do mediów, problemy z komunikacją i szerzej z dostępem do usług publicznych dominują nad typowymi problemami społecznymi, przesuując ich znaczenie na dalszy plan, co potwierdzają zarówno badania ankietowe, jak i komentarze uwagi uczestników warsztatu diagnostycznego. Na niski poziom przedsiębiorczości zwrócili uwagę w większym stopniu respondenci w ankiecie online niż w ankiecie wypełnionej w wersji papierowej, co może wynikać z innego profilu respondentów w obu wersjach ankiety (m.in. poziom wykształcenia i wiek respondentów). W podobny sposób w obu wersjach ankiety, jak i w czasie spotkań grupowych zwrócono uwagę na słaby lokalny rynek pracy.

Lokalizacja głównych problemów gminy to przede wszystkim sołectwa oddalone od centrum gminy, takie jak Wielgolas Duchnowski, Wielgolas Brzeziński, Brzeziny, Desno, Cisie, Żwirówka. Krzewina, Chobot, Mrowiska, Michałów, Zagórze, Grabina, Nowy Konik, Stary Konik. Dość często wskazywanymi z bliżej położonych sołectw ze względu na nasilenie zjawisk kryzysowych są Długa Kościelna i Długa Szlachecka oraz Okuniew. W dość powszechnej opinii uczestników warsztatu diagnostycznego oraz badań ankietowych rewitalizacji należy poddać również centrum Halinowa, dotyczy to przede wszystkim Domu Kultury oraz otoczenia Domu Kultury.

Przeprowadzona analiza badań, danych faktograficznych, dostępnych opracowań, w tym dokumentów strategicznych, poszerzona o badania ankietowe, spotkania warsztatowe i przebieg konsultacji społecznych (spotkania, warsztat diagnostyczny), uzasadnia wybór obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

PR Halinów – tabela podsumowująca.

Podobszar rewitalizacji A – Długa Kościelna, Długa Szlachecka						
Dominujące problemy	Przyczyny problemów	Potencjał rozwojowy	Cele rewitalizacji	Kierunki działań	Projekty/ zadania	Wskaźniki realizacji
<p>1. Społeczne</p> <p>- objęcie znacznej części mieszkańców pomocą społeczną (Długa Szlachecka posiada najwyższy wskaźnik koncentracji tego zjawiska). W dwóch wykazywanych miejscowościach znajduje się duża koncentracja:</p> <p>- ubóstwa (78 osób, ok. 4,4% osób zamieszkujących te miejscowości);</p> <p>- osób korzystających z ochrony macierzyństwa (43 osoby, ponad 10% problemu w gminie);</p> <p>- wielodzietności (43 rodziny co stanowi ponad 25% rodzin wielodzietnych w całej gminie);</p> <p>- bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych (57 rodzin, co stanowi 25% problemu w gminie);</p>	<p>1. Społeczne</p> <p>Na terenie Długiej Szlacheckiej i Długiej Kościelnej znajduje się duża ilość osób pozostających bez zatrudnienia, z niskimi dochodami. Znajdują się tu także miejsca o skoncentrowanym występowaniu skupisk społeczności korzystającej ze wsparcia pomocy społecznej. Skupiska te znajdują się na pograniczu miejscowości, m. in. w budynkach socjalnych. Mieści się tu 12 lokali mieszkaniowych co stanowi blisko 1/5 lokai w całej gminie. Mamy tutaj do czynienia przede wszystkim z osobami od pokoleń korzystającymi z pomocy MOPS, liczba takich osób cyklicznie wzrasta, problem się pogłębia. Są to grupy zamknięte, które skupiają się we własnym środowisku. Budynki komunalne są w złym stanie technicznym, nie ma infrastruktury umożliwiającej organizację zajęć dla społeczności, spotkań z psychologiem, zajęć dla osób</p>	<p>1. Społeczne</p> <p>- Obszar Długiej Kościelnej i Długiej Szlacheckiej ma duży potencjał rozwojowy. Przede wszystkim miejscowości zlokalizowane są przy drodze powiatowej, która od strony północnej łączy się z drogą wojewódzką nr 637, południowa część drogi prowadzi do centrum Halinowa, m. in. do ośrodków oświatowych, zdrowia, kultury i stacji PKP.</p> <p>- Miejscowości graniczą z Miastem Sulejówek, skąd rozpoczyna swój bieg pociąg SKM do Warszawy.</p> <p>Drogą powiatową jeżdżą autobusy gminnej komunikacji miejskiej.</p> <p>Stosunkowo dobre połączenie komunikacyjne jest szansą na rozwój tych obszarów.</p> <p>- Bliskość ośrodków</p>	<p>1. Społeczne</p> <p>- integracja społeczna oraz rozwijanie kompetencji społecznych i zawodowych;</p> <p>- poprawa jakości i warunków życia;</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <p>- pobudzenie aktywności społecznej;</p> <p>- ułatwanie socjalizacji, włączania w życie społeczne i zawodowe osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;</p> <p>- rozwinięcie oferty dodatkowych zajęć edukacyjnych, aktywizacyjnych i dot. gospodarowania wolnym czasem;</p> <p>- poprawa warunków nauczania i standardów infrastruktury społecznej;</p> <p>- zwiększenie możliwości rozwoju społeczno-kulturowego oraz zmiany standardów życia;</p>	<p>1. Społeczne</p> <p>- ułatwienie socjalizacji i integracji rówieśniczej i społecznej;</p> <p>- poprawa dostępności do obiektów i rozwinięcie oferty organizacji zajęć aktywizacyjnych, zajęć dodatkowych dla mieszkańców;</p> <p>- wsparcie dla rodzin z problemami (dysfunkcyjnych, wielodzietnych, z problemami alkoholowymi, ubogich, bezradnych, dotkniętych przemocą) polegające na organizowaniu zajęć z psychologami;</p> <p>- umożliwienie dzieciom uczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych;</p> <p>- działalność edukacyjna mieszkańców w szczególności w dziedzinach związanych z informatyzacją i komunikacją;</p> <p>- organizowanie działań psychoterapeutycznych;</p> <p>- wzmocnienie</p>	<p>1. Społeczne</p> <p>- Projekt nr 3 Internetowy Halinów, Aktywne strony internetowe wsi: Cisie, Krzewina, Mrowiska, Desno, Długa Kościelna, Długa Szlachecka: zapewni edukację informatyczną i komunikacyjną, przepływ wiedzy i informacji oraz pozwoli na wyjście z „zamkniętych stref” społeczności, wspomoże aktywizację mieszkańców, w tym młodzieży.</p> <p>- Projekt nr 4 „Informatyk”: zapewni kształcenie i doskonalenie w zakresie kompetencji informatycznych, społecznych, zapewni twórcze zorganizowanie czasu, w szczególności dzieciom i młodzieży z obszaru rewitalizacji.</p> <p>- Projekt nr 5 Historyczne oblicze gminy Halinów. Projekt historyczno-przestrzenno-internetowy dla mieszkańców obszaru rewitalizacji: integracja mieszkańców, wzrost zainteresowania historią, kulturą rejonu, co przełoży się na działania aktywizujące społeczność)</p>	<p><u>Wskaźniki produktu dla Podobszaru rewitalizacji A dla obszaru społecznego, gospodarczego, funkcjonalno-przestrzennego, technicznego, środowiskowego:</u></p> <p>Liczba osób objętych działalnością sal i świetlic (CAL): 40</p> <p>Liczba dodatkowych, zorganizowanych zajęć, warsztatów i spotkań/rok: 20</p> <p>Liczba zmodernizowanych i wyposażonych obiektów: 3</p> <p>Liczba osób objętych działalnością</p>

PR Halinów – tabela podsumująca.

<p>- alkoholizmu (stanowi blisko 18% problemu zdiagnozowanego dla całej gminy);</p> <p>- niepełnosprawności (stanowi ponad 19 % problemu zdiagnozowanego w całej gminie);</p> <p>- niebieskich kart (jest to blisko 21% problemu całej gminy);</p> <p>- bezrobocia (blisko 23% osób bezrobotnych z terenu gminy to mieszkańcy Długiej Kościelnej i Długiej Szlacheckiej);</p> <p>- największe w gminie bezrobocie wśród młodzieży (blisko 28% bezrobotnej młodzieży w gminie mieszka na obszarze rewitalizacji);</p> <p>- największa w gminie ilość osób bezrobotnych bez kwalifikacji (ponad 33%).</p>	<p>niepełnosprawnych, seniorów, dzieci i młodzieży. Brak świetlic środowiskowych.</p> <p>Brak możliwości usamodzielnienia się, brak podejmowania jakichkolwiek działań do poprawy swojej sytuacji życiowej.</p> <p>Brak, bądź niewystarczająca ilość zajęć integracyjnych dla mieszkańców, działań mobilizujących mieszkańców do wyjścia ze stagnacji, brak lub niewystarczająca ilość zajęć rozwijających kwalifikacje i umiejętności mieszkańców, organizujących ich czas.</p> <p>Społeczność nie potrafi zorganizować sobie sama twórczo czasu, wykazują małą aktywność.</p> <p>Społeczność z wykazanymi problemami nie uczestniczy w zajęciach ukulturalniających, które mają także wpływ na jakość życia mieszkańców.</p> <p>Przyczyną bezrobocia są niskie kwalifikacje osób zamieszkujących obszary zdegradowane oraz problemy natury psychologicznej – niska samoocena, brak wzorców, brak chęci do pracy.</p> <p>Brak możliwości korzystania z komunikatorów społecznych poprzez infrastrukturę teleinformatyczną, brak umiejętności korzystania z infrastruktury, brak skierowanych do mieszkańców działań aktywizacyjnych w tym zakresie, przez co mieszkańcy obszarów rewitalizacji zagrożeni są wykluczeniem</p>	<p>szkolnych i przedszkolnych: przy granicy Długiej Kościelnej z Halinowem znajduje się Zespół Szkolno-Przedszkolny i Gimnazjum co gwarantuje łatwy komunikacyjnie dostęp do placówek</p> <p>- Potencjał infrastruktury – na terenie miejscowości znajdują się miejsca lokalowe, które po odpowiednich pracach modernizacyjnych mogą służyć jako świetlice środowiskowe, miejsca realizacji zajęć aktywizacyjnych dla mieszkańców.</p> <p>- Na terenie miejscowości działają prężnie:</p> <p>Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Kubuś, Stowarzyszenie Rozwijamy Talenty, OSP Długa Kościelna.</p> <p>Pozostałe stowarzyszenia:</p> <p>Stowarzyszenie na Rzecz Rodzicielstwa Zastępczego i Adopcyjnego "Elfik".</p>	<p><u>Cele uzupełniające:</u></p> <p>- zaktywizowanie społeczeństwa w różnych sferach życia;</p> <p>- rozwiązanie problemów społeczności z obszaru rewitalizacji poprzez udział w zajęciach psychoterapeutycznych;</p> <p>- profilaktyka przeciwdziałania agresji, podniesienia świadomości na temat negatywnych zjawisk w rodzinie;</p> <p>- działania na rzecz osób z nałogami, bezradnych, w trudnej sytuacji;</p> <p>- utworzenie miejsc pracy;</p> <p>- aktywizacja grup społecznych z obszarów rewitalizacji w tym dzieci i młodzieży poprzez organizację zajęć dostosowanych do potrzeb społeczeństwa;</p> <p>- rozwój popularyzacja wiedzy z zakresu informatyki; administrowania i redagowania treści stron internetowych, technologii informatyczno - komunikacyjnych.</p>	<p>działalności profilaktycznej;</p> <p>- wsparcie na rzecz utworzenia nowych miejsc pracy;</p> <p>- działania mające na celu aktywizowanie mieszkańców obszarów rewitalizacji, w szczególności dzieci i młodzież również w zakresie rozwoju umiejętności związanych z technologiami informatycznymi i komunikacyjnymi.</p>	<p>- Projekt nr 6 Modernizacja/rozbudowa placówek oświatowych i integracyjnych na obszarze rewitalizacji (m. Cisie i Długa Szlachecka): rozbudowa obiektu w m. Długa Szlachecka, dzięki czemu możliwe będzie organizowanie zajęć dla mieszkańców z obszarów rewitalizacji, w tym osób niepełnosprawnych, poprawa warunków, w jakich prowadzone będą zajęcia – obiekt w Długiej Szlacheckiej jest w złym stanie technicznym.</p> <p>- Projekt nr 9 Renowacja Domu Kultury i parku miejskiego w Halinowie. Poprawa funkcjonalności społecznej obiektu: przygotowanie oferty kulturalnej skierowanej do mieszkańców obszarów do rewitalizacji.</p> <p>- Projekt nr 10 Zapewnienie podstawowych potrzeb psychofizycznych oraz zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez modernizację budynku socjalnego w Długiej Kościelnej oraz adaptację pomieszczeń na świetlicę środowiskową i miejsce terapii zajęciowej: terapia zajęciowa dla potrzebujących, poprawa standardów obiektów, umożliwienie udziału w zajęciach i warsztatach a także spotkaniach z terapeutycznych, nastawienie na rozwijanie problemów osób z</p>	<p>zmodernizowanych placówek oświatowych i integracyjnych oraz służących celom kulturalnym i socjalnym: 500</p> <p>Liczba osób korzystająca ze zmodernizowanych obiektów infrastruktury parkingowej i pieszorowerowej: 100</p>
---	---	--	--	---	--	--

PR Halinów – tabela podsumowująca.

	cyfrowym. Zajęcia organizowane w planowanych do rozbudowy i modernizacji obiektach przyczynią się do eliminacji przyczyn zdiagnozowanych problemów.				obszaru rewitalizacji, wsparcie utworzenia nowych miejsc pracy w ramach spółdzielni socjalnej.	
2. Gospodarcze - stosunkowo niewielka ilość podmiotów gospodarczych – około 10%.	2. Gospodarcze - Jw.	2. Gospodarcze - Na obszarze jest wiele terenów niezagospodarowanych, na których mogłyby powstać wiele zakładów, stref usługowych i miejsc pracy. - Istniejące obiekty miejskie (mogą w przyszłości być organizowane zajęcia, warsztaty – w realizacji których mogłyby wziąć udział osoby z terenu rewitalizacji zyskując tym samym pracę). - Tereny leżą wzdłuż uczęszczanej drogi powiatowej, co oznacza potencjalną łatwość dotarcia klientów do usługodawców zlokalizowanych na tych terenach. - Zwiększająca się ilość osób wykształconych. - Bliskość terytorialna Warszawy (dostęp do hurtowni, klientów).	2. Gospodarcze - rozwijanie kompetencji społecznych i zawodowych oraz integracja społeczna; - poprawa jakości i warunków życia; <u>Cele szczegółowe:</u> - pobudzenie aktywności społecznej; - ułatwianie socjalizacji, włączania w życie społeczne i zawodowe osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; - rozwinięcie oferty dodatkowych zajęć edukacyjnych i aktywizacyjnych; - poprawa warunków nauczania i standardów korzystania z infrastruktury społecznej; - zwiększenie możliwości rozwoju społeczno-kulturalnego oraz zmiany standardów życia; <u>Cele uzupełniające:</u> - zaktywizowanie społeczeństwa w	2. Gospodarcze - działania na rzecz zwiększenia samozatrudnienia i rozwoju działalności gospodarczej.	2. Gospodarcze - Projekt nr 4 „Informatyk”: zapewni kształcenie i doskonalenie w zakresie kompetencji informatycznych, społecznych, co może przełożyć się na zwiększenie zatrudnienia i rozwój działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji. - Projekt nr 6 Modernizacja/rozbudowa placówek oświatowych i integracyjnych (m. Cisie i Długa Szlachecka): rozbudowa obiektu w m. Długa Szlachecka, dzięki czemu możliwe będzie organizowanie zajęć dla mieszkańców z obszarów rewitalizacji, w tym osób niepełnosprawnych, realizacja projektu wpłynie na zwiększenie zatrudnienia i rozwój działalności gospodarczej, dodatkowo przy pracach termomodernizacyjnych potrzebne będą osoby do wykonywania robót – może to wpłynąć na wzrost zatrudnienia wśród mieszkańców obszarów rewitalizacji. - Projekt nr 9	<u>Wskaźniki rezultatu dla Podobszaru rewitalizacji A dla obszaru społecznego, gospodarczego, funkcjonalno-przestrzennego, technicznego, środowiskowego:</u> Liczba osób aktywnie uczestniczących w życiu społecznym: wartość bazowa: 35, wartość docelowa: 65 Liczba osób/korzystających z pomocy społecznej: wartość bazowa: 267, wartość docelowa: 240 Liczba bezrobotnych zarejestrowanych

PR Halinów – tabela podsumowująca.

			<p>różnych sferach życia; - rozwój działalności gospodarczej; - zagospodarowanie przestrzeni i obiektów publicznych jako miejsc interakcji i rozwoju przedsiębiorczości.</p>		<p>Renowacja Domu Kultury i parku miejskiego w Halinowie. Poprawa funkcjonalności społecznej obiektu: prace budowlane: może to wpłynąć na wzrost zatrudnienia wśród mieszkańców obszarów rewitalizacji, dodatkowo zwiększenie oferty kulturalnej umożliwi zatrudnienie nowych animatorów, obsługi technicznej itp. – może mieć to wpływ na wzrost zatrudnienia na obszarze rewitalizacji.</p> <p>- Projekt nr 10 Zapewnienie podstawowych potrzeb psychofizycznych oraz zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez modernizację budynku socjalnego w Długiej Kościelnej oraz adaptację pomieszczeń na świetlicę środowiskową i miejsce terapii zajęciowej: terapia zajęciowa dla potrzebujących, poprawa standardów obiektów, umożliwienie udziału w zajęciach i warsztatach a także spotkaniach z terapeutycznych, nastawienie na rozwijanie problemów osób z obszaru rewitalizacji, wsparcie utworzenia nowych miejsc pracy w ramach spółdzielni socjalnej.</p>	<p>ch na obszarze rewitalizacji: wartość bazowa: 52, wartość docelowa: 47</p> <p>Liczba osób aktywnie wykorzystująca swoje kompetencje komputerowo kompetencje komputerowo-informatyczne w działaniach prowadzonych na rzecz obszaru komputerowo-informatyczne w działaniach prowadzonych na rzecz obszaru rewitalizacji/ gminy wartość bazowa: 15, wartość docelowa: 35</p> <p>Liczba dzieci i młodzieży korzystająca pełni funkcjonalnych i standardowych obiektów</p>
--	--	--	--	--	---	--

PR Halinów – tabela podsumowująca.

						<p>edukacyjnych na obszarze rewitalizacji: wartość bazowa: 0, wartość docelowa: 30</p> <p>Liczba osób/rodzin objętych pomocą socjalną podejmujących pracę zarobkową lub wolontariackie: wartość bazowa: 4, wartość docelowa: 9</p> <p>Liczba osób/objętych pomocą socjalną korzystająca z lokali o właściwym standardzie technicznym i funkcjonalnym wartość bazowa: 0 wartość docelowa: 19</p>
<p>3. Funkcjonalno - przestrzenne</p> <p>- brak instytucji kultury;</p>	<p>3. Funkcjonalno - przestrzenne</p> <p>Brak środków w budżecie</p>	<p>3. Funkcjonalno - przestrzenne</p> <p>- Tereny zieleni</p>	<p>3. Funkcjonalno - przestrzenne</p> <p>- integracja społeczna</p>	<p>3. Funkcjonalno - przestrzenne</p> <p>- realizacja</p>	<p>3. Funkcjonalno - przestrzenne</p> <p>- Projekt nr 3</p>	<p>nd</p>

PR Halinów – tabela podsumująca.

<p>- wysoki wskaźnik osób mieszkających w zasobach mieszkaniowych gminy (wskaźnik szczególnie wysoki w przypadku miejscowości Długa Kościelna).</p>	<p>gminy na realizację całości przedsięwzięć infrastrukturalnych i modernizacyjnych. Niezaradność, wielopokoleniowość rodzin w budynkach komunalnych. Jw.</p>	<p>urządzonej. - W sumie na terenie znajduje się 12 przystanków autobusowych komunikacji gminnej. - Jw.</p>	<p>oraz rozwijanie; kompetencji społecznych i zawodowych -poprawa jakości i warunków życia; <u>Cele szczegółowe:</u> - ułatwienie socjalizacji, włączania w życie społeczne i zawodowe osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; - rozwinięcie oferty dodatkowych zajęć edukacyjnych, aktywizacyjnych i dot. gospodarowania wolnym czasem; - poprawa warunków nauczania i standardów korzystania z infrastruktury społecznej; - zwiększenie możliwości rozwoju społeczno-kulturalnego oraz zmiany standardów życia; <u>Cele uzupełniające:</u> - zagospodarowanie przestrzeni i obiektów publicznych jako miejsc interakcji i rozwoju przedsiębiorczości; - estetyzacja, poprawa funkcjonalności i energetyczności zasobu publicznego.</p>	<p>przedsięwzięć mających na celu zwiększenie dostępu do sfery kulturalnej; - działania mające na celu wyprowadzanie aktywizowanie i motywowanie mieszkańców do zmiany standardów życia.</p>	<p>Internetowy Halinów, Aktywne strony internetowe wsi: Cisie, Krzewina, Mrowiska, Desno, Długa Kościelna, Długa Szlachecka: zapewni edukację informatyczną i komunikacyjną, przepływ wiedzy i informacji oraz pozwoli na wyjście z „zamkniętych stref” społeczności, wspomocze aktywizację mieszkańców, w tym młodzieży. - Projekt nr 5 Historyczne oblicze gminy Halinów. Projekt historyczno-przestrzenno-internetowy dla mieszkańców obszarów rewitalizacji: integracja mieszkańców, wzrost zainteresowania historią, kulturą rejonu, co przełoży się na działania aktywizujące społeczność. - Projekt nr 6 Modernizacja/rozbudowa placówek oświatowych i integracyjnych (m. Cisie i Długa Szlachecka): rozbudowa obiektu w m. Długa Szlachecka, dzięki czemu możliwe będzie organizowanie zajęć dla mieszkańców z obszarów rewitalizacji, w tym osób niepełnosprawnych. - Projekt nr 9 Renowacja Domu Kultury i parku miejskiego w Halinowie. Poprawa funkcjonalności społecznej obiektu: przygotowanie oferty kulturalnej skierowanej do mieszkańców obszarów do rewitalizacji.</p>
---	---	--	--	--	--

PR Halinów – tabela podsumująca.

					<p>- Projekt nr 10 Zapewnienie podstawowych potrzeb psychofizycznych oraz zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez modernizację budynku socjalnego w Długiej Kościelnej oraz adaptację pomieszczeń na świetlicę środowiskową i miejsce terapii zajęciowej: terapia zajęciowa dla potrzebujących, poprawa standardów obiektów, umożliwienie udziału w zajęciach i warsztatach a także spotkaniach terapeutycznych, nastawienie na rozwijanie problemów osób z obszaru rewitalizacji, wsparcie utworzenia nowych miejsc pracy w ramach spółdzielni socjalnej.</p>	
<p>4. Techniczne</p> <p>- brak dostępu do wodociągu (w Długiej Szlacheckiej 30% mieszkańców nie ma dostępu do wodociągu);</p> <p>- brak dostępu do kanalizacji (w Długiej Kościelnej 33% mieszkańców nie ma dostępu do kanalizacji, w Długiej Szlacheckiej 100% mieszkańców nie ma dostępu do kanalizacji);</p>	<p>4. Techniczne</p> <p>Brak środków w budżecie gminy na realizację całości przedsięwzięć infrastrukturalnych i modernizacyjnych.</p>	<p>4. Techniczne</p> <p>Jw.</p>	<p>4. Techniczne</p> <p>-poprawa jakości i warunków życia;</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u> - poprawa warunków nauczania i standardów korzystania z infrastruktury społecznej; - zwiększenie możliwości rozwoju społeczno-kulturalnego oraz zmiany standardów życia;</p> <p><u>Cele uzupełniające:</u> - rozwój infrastruktury</p>	<p>4. Techniczne</p> <p>- realizacja przedsięwzięć mających na celu zwiększenie dostępu mediów; - realizacja przedsięwzięć modernizacyjnych, remontowych celem zwiększenia standardów życia mieszkańców.</p>	<p>4. Techniczne</p> <p>- Projekt nr 6 Modernizacja/rozbudowa placówek oświatowych i integracyjnych (m. Cisie i Długa Szlachecka): rozbudowa obiektu, poprawa warunków, w jakich prowadzone będą zajęcia w m. Długa Szlachecka - obiekt jest w złym stanie technicznym.</p> <p>- Projekt nr 9 Renowacja Domu Kultury i parku miejskiego w Halinowie. Poprawa funkcjonalności społecznej obiektu.</p>	nd

PR Halinów – tabela podsumowująca.

<p>- koncentracja lokali mieszkalnych gminy bez dostępu do wc/tazienki (wszystkie lokale gminne socjalne na obszarze pozostają bez dostępu do wc/tazienki);</p> <p>- budynki komunalne wymagające remontu;</p> <p>- drogi publiczne wymagające remontu.</p>			<p>społecznej, technicznej, technologicznej;</p>		<p>renowacja Domu Kultury wpłynie na zwiększenie funkcjonalności obiektu i rozszerzenie oferty kulturalno-społecznej dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p> <p>- Projekt nr 10 Zapewnienie podstawowych potrzeb psychofizycznych oraz zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez modernizację budynku socjalnego w Długiej Kościelnej oraz adaptację pomieszczeń na świetlicę środowiskową i miejsce terapii zajęciowej.</p>	
<p>5. Środowiskowe</p> <p>- występowanie budynków wymagających termomodernizacji;</p> <p>- występowanie lokali publicznych ogrzewanych węglem.</p>	<p>5. Środowiskowe</p> <p>Brak środków w budżecie gminy na realizację całości przedsięwzięć termomodernizacyjnych.</p>	<p>5. Środowiskowe</p> <p>Jw.</p>	<p>5. Środowiskowe</p> <p>- poprawa jakości i warunków życia;</p> <p>Cele szczegółowe:</p> <p>- poprawa warunków nauczania i standardów korzystania z infrastruktury społecznej;</p> <p>- zwiększenie możliwości rozwoju społeczno-kulturalnego oraz zmiany standardów życia;</p> <p>Cele uzupełniające:</p> <p>- poprawa funkcjonalności i energetyczności zasobu publicznego.</p>	<p>5. Środowiskowe</p> <p>- dokonanie termomodernizacji budynków i kotłowni, co zapewni poprawę energetyczności i ograniczenie emisji CO₂ do środowiska.</p>	<p>5. Środowiskowe</p> <p>- Projekt nr 6 Modernizacja/rozbudowa placówek oświatowych i integracyjnych na obszarze rewitalizacji: poprawa warunków, w jakich prowadzone będą zajęcia – obiekt w Długiej Szlacheckiej j wymaga działań termomodernizacyjnych.</p> <p>- Projekt nr 10 Zapewnienie podstawowych potrzeb psychofizycznych oraz zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez modernizację budynku socjalnego w Długiej Kościelnej oraz adaptację pomieszczeń na świetlicę środowiskową i miejsce terapii zajęciowej: działanie ma na celu m. in. zmodernizowanie kotłowni na</p>	<p>nd</p>

PR Halinów – tabela podsumowująca.

Podobszar rewitalizacji B – Krzewina, Desno, Cisie, Mrowiska						
Dominujące problemy	Przyczyny problemów	Potencjał rozwojowy	Cele rewitalizacji	Kierunki działań	Projekty/ zadania	Wskaźniki realizacji
<p>1. Społeczne</p> <p>- objęcie znacznej części mieszkańców pomocą społeczną (przeszło 13% mieszkańców zamieszkujących ten teren korzysta ze wsparcia pomocy społecznej).</p> <p>W miejscowościach Desno, Cisie, Krzewina, Mrowiska znajduje się duża koncentracja;</p> <p>- ubóstwa (26 osób, ok. 3,4% osób zamieszkujących te miejscowości);</p> <p>- wielodzietności (30 rodzin co stanowi ponad 11% rodzin wielodzietnych w całej gminie);</p>	<p>1. Społeczne</p> <p>Na obszarze Desna, Mrowisk, Krzewiny i Cisia dominują problemy związane ze sferą społeczną. W miejscowości Desno i Mrowiska brakuje miejsc (lokali), w których zapewnione by było wsparcie rodzinom z problemami społecznymi. Nie ma miejsc, w których mieszkańcy obszarów, w tym dzieci i młodzież mogłyby się integrować, aktywizować, rozwijać umiejętności i kompetencje. Nie ma lokalnych zakładów, które mogłyby zatrudnić osoby pozostające bez pracy. Osoby potrzebujące pomocy, pozostają bez wsparcia psychologicznego, bez motywacji do aktywności w różnych sferach życia. Ta bierność i bezradność skutkuje</p>	<p>1. Społeczne</p> <p>- Na omawianym obszarze rewitalizacji znajdują się obiekty, które po modernizacji oraz odpowiednim wyposażeniu mogłyby służyć jako ośrodki wsparcia i aktywizacji ludności zamieszkującej obszary rewitalizacji.</p> <p>- Mogłyby powstać miejsca, gdzie dzieci otrzymałyby wsparcie psychologiczne, miałyby gdzie po szkole odrabiać lekcje, miałyby zorganizowany twórczo czas. Takie lokale umożliwiłyby organizację różnych form integracji mieszkańców.</p> <p>- Potencjałem są elementy infrastruktury podnoszące atrakcyjność gminy (płace zabaw, przestrzeń zielona, pomniki przyrody, część</p>	<p>1. Społeczne</p> <p>- integracja społeczna oraz rozwijanie kompetencji społecznych i zawodowych;</p> <p>- poprawa jakości i warunków życia;</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <p>- pobudzenie aktywności społecznej;</p> <p>- ułatwianie socjalizacji, włączania w życie społeczne i zawodowe osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;</p> <p>- rozwinięcie oferty dodatkowych zajęć edukacyjnych, aktywizacyjnych i dotyczących gospodarowania wolnym czasem;</p> <p>- poprawa warunków</p>	<p>1. Społeczne</p> <p>- zwiększenie ilości działań aktywizujących mieszkańców;</p> <p>- zwiększenie dostępności do ośrodków edukacji, ośrodków kultury i transportu miejskiego;</p> <p>- zwiększenie efektywności energetycznej;</p> <p>- modernizacja oraz rozbudowa obiektów znajdujących się na terenie gminy;</p> <p>- wzrost poczucia bycia członkiem aktywnej wspólnoty;</p> <p>- wzmocnienie współpracy pomiędzy mieszkańcami;</p> <p>- poprawa poziomu edukacji i rekreacji;</p> <p>- poprawa mobilności i bezpieczeństwa mieszkańców;</p> <p>- funkcjonalne</p>	<p>1. Społeczne</p> <p>- Projekt nr 1 Utworzenie centrów aktywności społecznej na obszarze rewitalizacji w gminie Halinów (miejscowości Cisie i Desno): rozwój aktywności społeczno-zawodowej mieszkańców, zwiększenie oferty zajęć i spotkań dla mieszkańców w miejscowościach Cisie i Desno, podniesienie kompetencji mieszkańców, organizacja imprez kulturalno-rozrywkowych przyciągających ludność spoza obszaru.</p> <p>- Projekt nr 2 Lokalny EKOpark eksperymentalny w Mrowiskach: organizacja zajęć dla mieszkańców, rozwój pasji i zainteresowań co wpłynie znacząco na ich aktywizację.</p>	<p><u>Wskaźniki produktu dla Podobszaru rewitalizacji B dla obszaru społecznego, gospodarczego, funkcjonalno-przestrzennego, technicznego, środowiskowego:</u></p> <p>Liczba osób objętych działalnością (CAL): 220</p> <p>Liczba dodatkowych, zorganizowanych zajęć, warsztatów i spotkań/rok: 40</p> <p>Liczba zmodernizowanych i</p>

PR Halinów – tabela podsumująca.

<p>- bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych (33 rodziny, co stanowi 14% problemu w gminie);</p> <p>- alkoholizmu (stanowi blisko 21% problemu zdiagnozowanego dla całej gminy);</p> <p>- niepełnosprawności (stanowi ponad 14 % problemu zdiagnozowanego w całej gminie);</p> <p>- niebieskich kart (jest to ponad 16% problemu całej gminy);</p> <p>- bezrobocie (ponad 14% osób bezrobotnych z terenu gminy).</p>	<p>stałym wzrostem liczby osób korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.</p> <p>W miejscowości Krzewina obserwuje się starzejące się społeczeństwo, nie ma narzędzi do motywowania społeczności do zmian w biernej postawie. W ostatnich latach nastąpił wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej.</p> <p>Dominującym problemem w m. Cisie jest bezrobocie, oraz bezradność w sprawach opiekuńczych i wychowawczych.</p> <p>W miejscowości tej w porównaniu do całej gminy Halinów widoczny jest największy procent zaniedbanych dzieci. Rodziny korzystające z pomocy MOPS nie mają wypracowanego poczucia obowiązku pracy, zajmowania się dziećmi.</p> <p>Niska aktywność mieszkańców spowodowana jest w dużej mierze tym, że mieszkańcy nie dysponują żadnym lokalem, przeznaczonym dla ich potrzeby działania. Nie ma odpowiednio przygotowanych lokali, gdzie mieszkańcy mogliby się skupiać i uczestniczyć w różnego rodzaju zajęciach. Szczególnie pokrzywdzone są dzieci</p>	<p>obszaru znajduje się na terenie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.</p> <p>- Modernizacja budynków oświaty oraz innych służących integracji społeczeństwa.</p>	<p>nauczania i standardów korzystania z infrastruktury społecznej;</p> <p>- poprawa mobilności i bezpieczeństwa;</p> <p>- zwiększenie możliwości rozwoju społeczno-kulturalnego oraz zmiany standardów życia;</p> <p><u>Cele uzupełniające:</u></p> <p>- aktywizacja społeczeństwa;</p> <p>- rozbudowa oraz odpowiednie wyposażenie placówek oświatowych;</p> <p>- tworzenie obiektów podnoszących atrakcyjność gminy;</p> <p>- podniesienie poczucia integracji z gminą;</p> <p>- budowanie pozytywnego wizerunku gminy;</p> <p>- podniesienie atrakcyjności obszaru poprzez poprawę warunków edukacji i rekreacji;</p> <p>- poprawa funkcjonalności ruchu samochodowego, rowerowego i pieszo.</p>	<p>zagospodarowanie terenu;</p> <p>- odnowa zdegradowanego i zagrożonego marginalizacją obszaru.</p>	<p>Projekt przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności osadniczej terenu.</p> <p>- Projekt nr 3 Internetowy Halinów, Aktywne strony internetowe wsi: Cisie, Krzewina, Mrowiska, Desno, Długa Kościelna, Długa Szlachecka: zapewni edukację informatyczną i komunikacyjną, przepływ wiedzy i informacji oraz pozwoli na wyjście z „zamkniętych stref” społeczności, wspomże aktywizację mieszkańców, w tym młodzieży.</p> <p>- Projekt nr 4 „Informatyk”: zapewni kształcenie i doskonalenie w zakresie kompetencji informatycznych, społecznych, zapewni twórcze zorganizowanie czasu mieszkańcom obszaru.</p> <p>- Projekt nr 5 Historyczne oblicze gminy Halinów. Projekt historyczno-przestrzenno-internetowy dla mieszkańców obszarów rewitalizacji: integracja mieszkańców, wzrost zainteresowania historią, kulturą rejonu, co przełoży się na działania aktywizujące społeczność.</p> <p>- Projekt nr 6 Modernizacja/rozbudowa</p>	<p>wyposażonych obiektów:6</p> <p>Liczba osób objętych działalnością zmodernizowanych placówek oświatowych i integracyjnych oraz służących celom kulturalnym i socjalnym: 500</p> <p>Liczba osób korzystająca ze zmodernizowanych obiektów infrastruktury parkingowej i pieszo-rowerowej: 900</p>
---	---	---	---	--	--	---

PR Halinów – tabela podsumowująca.

	<p><i>i młodzież, najbliższa szkoła mieści się w Cisiu w odległości do 2,5-3 km od miejscowości północnych, droga prowadząca do szkoły nie gwarantuje bezpieczeństwa dzieciom. Droga jest wąska, bez wydzielonego pobocza i bez chodników.</i></p> <p><i>Brak aktywności w sferze zawodowej spowodowany jest ograniczoną możliwością mobilności mieszkańców (niebezpieczna droga), brakiem bodźców aktywizacyjnych (zajęć, spotkań, pomysłów na działanie).</i></p> <p><i>Zajęcia organizowane w planowanych do rozbudowy i modernizacji obiektach przyczynią się do eliminacji przyczyn zdiagnozowanych problemów.</i></p>				<p><i>placówek oświatowych i integracyjnych (m. Cisie i Długa Szlachecka):</i></p> <p><i>poprawa warunków, w jakich prowadzone będą zajęcia – obiekt w Cisiu wymaga rozbudowy i modernizacji aby zapewnić możliwość dywersyfikacji i zwiększenia ilości zajęć dla dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych z obszaru rewitalizacji.</i></p> <p><i>- Projekt nr 7</i> <i>Poprawa bezpieczeństwa i mobilności mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez budowę i modernizację ciągów pieszo-rowerowych na obszarze rewitalizacji w m. Krzewina, Desno, Cisie:</i> <i>projekt przyczyni się do zwiększenia mobilności mieszkańców obszarów rewitalizacji – mieszkańcy a w szczególności dzieci mieszkające w północnych obszarach rewitalizacji będą miały możliwość uczestniczenia w zajęciach w południowych obszarach – dojsie do zajęć organizowanych w m. Cisie w bezpieczny, bezpośredni sposób – teraz nie ma takiej możliwości.</i></p> <p><i>- Projekt nr 9</i> <i>Renowacja Domu Kultury i parku miejskiego w Halinowie. Poprawa funkcjonalności społecznej obiektu:</i></p>	
--	---	--	--	--	--	--

PR Halinów – tabela podsumowująca.

					przygotowanie oferty kulturalnej skierowanej do mieszkańców obszarów rewitalizacji.	
<p>2. Gospodarcze</p> <p>- na całym obszarze B rewitalizacji znajduje się zaledwie 101 (poza Cisiem w pozostałych trzech miejscowościach jest ich 27) podmiotów gospodarczych (8,3% w stosunku do całej gminy);</p> <p>- na obszarze znajduje się szczególnie problem w zakresie ilości jednoosobowych działalności gospodarczych (2 takie podmioty, co stanowi 1,5% jednoosobowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminie).</p>	<p>2. Gospodarcze</p> <p>Na całym obszarze dominuje bardzo słabo rozwinięta infrastruktura. Na tym terenie znajduje się wiele starych, zniszczonych budynków i zaniedbanych gospodarstw.</p> <p>Cisie: Budynki znajdujące się w tej miejscowości są w złym stanie technicznym i wizualnym, często bez łazienek. Miejscowości charakteryzują się brakiem dostępu do jakichkolwiek form kultury.</p>	<p>2. Gospodarcze</p> <p>- Obszar jest atrakcyjny- w dużej części znajdują się tu tereny niezamieszkałe, dlatego obszarowo są duże możliwości rozwoju.</p> <p>- Lokale, w których po rozbudowie/modernizacji będą mogły odbywać się zajęcia zabezpieczające potrzeby mieszkańców.</p> <p>- Duża chęć mieszkańców do działań aktywizacyjnych, mieszkańcy obszarów wielokrotnie deklarowali zainteresowanie uczestnictwem w różnego rodzaju zajęciach i aktywnościach. Na chwilę obecną nie mają możliwości lokalowych na rozwój społeczno-zawodowy.</p> <p>- Potencjału turystyczny – malownicze przyrodniczo obszary.</p>	<p>2. Gospodarcze</p> <p>- integracja społeczna oraz rozwijanie kompetencji społecznych i zawodowych;</p> <p>- poprawa jakości i warunków życia;</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <p>- pobudzenie aktywności społecznej;</p> <p>- ułatwanie socjalizacji, włączania w życie społeczne i zawodowe osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;</p> <p>- rozwinięcie oferty dodatkowych zajęć edukacyjnych, aktywizacyjnych i dotyczących gospodarowania wolnym czasem;</p> <p>- poprawa warunków nauczania i standardów korzystania z infrastruktury społecznej;</p> <p>- poprawa mobilności i bezpieczeństwa;</p> <p>- zwiększenie</p>	<p>2. Gospodarcze</p> <p>- działania na rzecz zwiększenia samozatrudnienia i rozwoju działalności gospodarczej;</p> <p>- stworzenie korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorstw;</p> <p>- wzrost rozwoju gospodarczego.</p>	<p>2. Gospodarcze</p> <p>- Projekt nr 1 Utworzenie centrów aktywności społecznej na obszarze rewitalizacji w gminie Halinów (miejscowości Cisie i Desno): rozwój aktywności zawodowej mieszkańców, zwiększenie oferty zajęć i spotkań dla mieszkańców w miejscowościach Cisie i Desno, podniesienie kompetencji, kwalifikacji mieszkańców, organizacja imprez kulturalno-rozrywkowych przyczyniających się do pobudzenia gospodarczego obszaru, co wpłynie na aktywizację rynku pracy.</p> <p>- Projekt nr 2 Lokalny EKOpark eksperymentalny w Mrowiskach: organizacja zajęć dla mieszkańców, rozwój pasji i zainteresowań co wpłynie znacząco na ich aktywizację zawodową.)</p> <p>- Projekt nr 3</p>	<p><u>Wskaźniki rezultatu dla Podobszaru rewitalizacji B dla obszaru społecznego, funkcjonalno-przestrzennego, technicznego, środowiskowego:</u></p> <p>Liczba osób aktywnie uczestniczących w życiu społecznym: wartość bazowa: 45, wartość docelowa: 55</p> <p>Liczba osób/korzystająca z pomocy społecznej: wartość bazowa: 100, wartość docelowa: 90</p> <p>Liczba bezrobotnych zarejestrowany</p>

PR Halinów – tabela podsumowująca.

			<p>możliwości rozwoju społeczno-kulturalnego oraz zmiany standardów życia;</p> <p><u>Cele uzupełniające:</u> - zaktywizowanie społeczeństwa w sferze zawodowej; - pobudzenie aktywności gospodarczej, w tym jednoosobowej działalności gospodarczej; - pobudzenie przedsiębiorczości na obszarze; - zwiększenie wiedzy mieszkańców z zakresu technologii, co zwiększy możliwość podnoszenia kwalifikacji i uzyskania zatrudnienia; - przygotowanie możliwości doskonalenia lokalnego kapitału ludzkiego; - tworzenie oraz renowacja miejsc, w których odbywać się będzie kształcenie młodzieży i dorosłych; - rozbudowanie infrastruktury technicznej, która ułatwi bezpieczne połączenie z ośrodkami edukacji, kultury, stacji PKP; - wzrost atrakcyjności obszaru, który wpłynie</p>		<p>Internetowy Halinów, Aktywne strony internetowe wsi: Cisie, Krzewina, Mrowiska, Desno, Długa Kościelna, Długa Szlachecka: zapewni edukację informatyczną i komunikacyjną, przepływy wiedzy i informacji wspomogą aktywizację mieszkańców.</p> <p>- Projekt nr 4 „Informatyk”: zakup sprzętu oraz kształcenie mieszkańców w obszarze TIK przez zatrudnionych specjalistów wpłynie na polepszenie innowacyjności oraz podniesienie kompetencji mieszkańców i wiary we własne możliwości, co może zachęcić do zakładania własnych przedsiębiorstw.</p> <p>- Projekt nr 5 Historyczne oblicze gminy Halinów. Projekt historyczno-przestrzenno-internetowy dla mieszkańców obszarów rewitalizacji: integracja mieszkańców, wzrost zainteresowania historią, kulturą rejonu, co przełoży się na działania aktywizujące społeczność, organizacja działań promujących dziedzictwo i zasoby historyczne spowoduje wzrost zainteresowania obszarem.</p> <p>- Projekt nr 6 Modernizacja/rozbudowa placówek oświatowych</p>	<p>ch na obszarze rewitalizacji: wartość bazowa: 35, wartość docelowa: 33</p> <p>Liczba osób aktywne wykorzystująca swoje kompetencje komputerowo-informatyczne w działaniach prowadzonych na rzecz obszaru rewitalizacji : wartość bazowa: 15, wartość docelowa: 35</p> <p>Liczba dzieci i młodzieży korzystająca pełni funkcjonalnych i standardowych obiektów edukacyjnych na obszarze rewitalizacji bazowa: 220, wartość docelowa: 270</p> <p>Liczba osób/rodzin</p>
--	--	--	--	--	--	--

PR Halinów – tabela podsumowująca.

			<p>na podniesienie potencjału turystycznego, co przełoży się na pobudzenie wzrostu gospodarczego obszaru.</p>		<p>i integracyjnych (m. Cisie i Długa Szlachecka): modernizacja oraz rozbudowa szkoły w Cisiu wpłynie na zwiększenie oferty edukacyjnej, co uaktywni działania mieszkańców, termomodernizacja budynku wpłynie na poprawę standardów ochrony środowiska oraz poziomu kształcenia.</p> <p>- Projekt nr 7 Poprawa bezpieczeństwa i mobilności mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez budowę i modernizację ciągów pieszo-rowerowych na obszarze rewitalizacji w m. Krzewina, Desno, Cisie: budowa oraz modernizacja ciągów pieszo-rowerowych wpłynie na poprawę stanu infrastruktury drogowej, co uatrakcyjni obszar i ułatwi do niego dostęp, spowoduje to także wzrost działań gospodarczych spowodowany napływem turystów oraz nowych mieszkańców. Projekt przyczyni się do zwiększenia mobilności mieszkańców obszarów rewitalizacji – mieszkańcy północnych obszarów rewitalizacji będą mieli możliwość bezpiecznego dotarcia do południowych obszarów w tym stacji PKP.</p> <p>- Projekt nr 8 Wyrównanie szans w mobilności mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez</p>	<p>objętych pomocą socjalną podejmujących pracę zarobkową lub wolontariackie: wartość bazowa: 3, wartość docelowa: 6</p>
--	--	--	---	--	---	--

PR Halinów – tabela podsumowująca.

					<p>przystosowanie parkingu zlokalizowanego przy stacji PKP Cisie do funkcji „Parkuj i jedź”: rozbudowa parkingu przy PKP Cisie wpłynie na poprawę standardów parkowania i podróżowania co ułatwi komunikację z okolicznymi miastami, poprawi mobilność i pozwoli na wzmocnienie konkurencyjności ale także na wyrównanie szans dostępu do rynku pracy.</p> <p>- Projekt nr 9 Renowacja Domu Kultury i parku miejskiego w Halinowie. Poprawa funkcjonalności społecznej obiektu: renowacja Domu Kultury oraz stworzenie parku miejskiego wpłynie na wzrost ilości osób odwiedzających gminę oraz zainteresowanie miejscowościami podlegającymi rewitalizacji – co pozwoli na rozwój gospodarczy wybranych miejscowości, rozbudowa Domu Kultury przyczyni się do wzrostu zajęć oraz warsztatów, które pomogą pobudzić mieszkańców w obszarze gospodarczym.</p>	
<p>3. Przestrzenno-funkcjonalny</p> <p>- brak instytucji kultury; - wysoki wskaźnik osób</p>	<p>3. Przestrzenno-funkcjonalny</p> <p>Na całym obszarze dominuje bardzo słabo rozwinięta infrastruktura.</p>	<p>3. Przestrzenno-funkcjonalny</p> <p>- Na omawianym obszarze rewitalizacji znajdują się obiekty, które po</p>	<p>3. Przestrzenno-funkcjonalny</p> <p>- integracja społeczna oraz rozwijanie kompetencji</p>	<p>3. Przestrzenno-funkcjonalny</p> <p>- zapewnienie warunków dla rewitalizacji zdegradowanych</p>	<p>3. Przestrzenno-funkcjonalny</p> <p>- Projekt nr 1 Utworzenie centrów aktywności społecznej na</p>	nd

PR Halinów – tabela podsumująca.

<p>mieszkających w zasobach mieszkaniowych gminy (w miejscowości Cisie);</p> <p>- niewielka ilość miejsc rekreacji i brak miejsc do spędzania kreatywnie i aktywizująco czasu;</p> <p>- brak świetlic wiejskich.</p>	<p>Na tym terenie znajduje się wiele starych, zniszczonych budynków i zaniedbanych gospodarstw.</p> <p>Cisie: Budynki znajdujące się w tej miejscowości są w złym stanie technicznym i wizualnym, często bez łązienek.</p> <p>Miejscowości charakteryzują się brakiem dostępu do jakichkolwiek form kultury i aktywizacji – gmina nie ma funduszy na rozbudowę czy modernizację istniejących placówek z przeznaczeniem na miejsca do różnorodnych form aktywności dla mieszkańców obszarów rewitalizacji oraz na realizację oferty kulturalnej w miejscowościach.</p> <p>Najbliżej znajdującym się Domem Kultury jest obiekt w Halinowie (ok. 1 km od granicy obszaru rewitalizacji)</p>	<p>modernizacji oraz odpowiednim wyposażeniu mogłyby służyć jako ośrodki wsparcia i aktywizacji ludności zamieszkującej obszary rewitalizacji.</p> <p>- Mogłyby powstać miejsca, gdzie dzieci otrzymałyby wsparcie psychologiczne, miałyby gdzie po szkole odrabiać lekcje, miałyby zorganizowany twórczo czas.</p> <p>- Takie lokale umożliwiłyby organizację różnych form integracji mieszkańców.</p> <p>- Potencjałem są elementy infrastruktury podnoszące atrakcyjność gminy (plac zabaw, przestrzeń zielona, pomniki przyrody, część obszaru znajduje się na terenie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu).</p>	<p>społecznych i zawodowych;</p> <p>- poprawa jakości i warunków życia;</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <p>- pobudzenie aktywności społecznej;</p> <p>- ułatwienie socjalizacji, włączania w życie społeczne i zawodowe osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;</p> <p>- rozwinięcie oferty dodatkowych zajęć edukacyjnych, aktywizacyjnych i dotyczących gospodarowania wolnym czasem;</p> <p>- poprawa warunków nauczania i standardów korzystania z infrastruktury społecznej;</p> <p>- poprawa mobilności i bezpieczeństwa;</p> <p>- zwiększenie możliwości rozwoju społeczno-kulturalnego oraz zmiany standardów życia;</p> <p><u>Cele uzupełniające:</u></p> <p>- nadanie nowych funkcji obiektom zabytkowym oraz utrwalenie ich historycznych walorów;</p> <p>- poprawa dostępności do zasobów kultury</p> <p>- zmniejszenie emisji</p>	<p>obszarów;</p> <p>- wzmocnienie przestrzennych i infrastrukturalnych powiązań obszaru rewitalizacji z pozostałą częścią gminy oraz okolicznymi regionami;</p> <p>- poprawa komfortu poruszania się pieszych, rowerzystów, osób niepełnosprawnych poprzez działania związane z ograniczeniem transportu zmotoryzowanego indywidualnego.</p>	<p>obszarze rewitalizacji w gminie Halinów (miejscowości Cisie i Desno):</p> <p>modernizacja/rozbudowa sal i świetlic wraz z wyposażeniem przyczyni się do utworzenia warunków sprzyjających rozwojowi kapitału ludzkiego i społecznego.</p> <p>- Projekt nr 2 Lokalny EKOPark eksperymentalny w Mrowiskach: budowa Lokalnego EKOParku, który będzie pełnił rolę nowoczesnego ośrodka kultury.</p> <p>- Projekt nr 5 Historyczne oblicze gminy Halinów. Projekt historyczno-przestrzenno-internetowy dla mieszkańców obszaru rewitalizacji: utrwalenie historycznych walorów poprzez działania promujące dziedzictwo i zasoby historyczne regionu, co wywoła zintegrowanie mieszkańców oraz wzrost zainteresowania obszarem.</p> <p>- Projekt nr 6 Modernizacja/rozbudowa placówek oświatowych i integracyjnych (m. Cisie i Długa Szlachecka): rozbudowa placówki oświatowej w Cisiu pozwoli na poszerzenie oferty kształcenia mieszkańców obszaru rewitalizacji, wywoła także</p>
--	--	---	--	--	--

PR Halinów – tabela podsumowująca.

			<p>zanieczyszczeń powietrza; - zwiększenie liczby miejsc parkingowych oraz poprawa bezpieczeństwa na parkingach.</p>		<p>wzrost aktywności fizycznej u dzieci.</p> <p>- Projekt nr 7 Poprawa bezpieczeństwa i mobilności mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez budowę i modernizację ciągów pieszo-rowerowych na obszarze rewitalizacji w m. Krzewina, Desno, Cisie: budowa ścieżek rowerowych oraz infrastruktury technicznej towarzyszącej wpłynie na poprawę poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców, uatrakcyjnienie obszaru oraz komfortowe poruszanie się pojazdem niezmotoryzowanym po terenie obszaru.</p> <p>- Projekt nr 8 Wyrównanie szans w mobilności mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez przystosowanie parkingu zlokalizowanego przy stacji PKP Cisie do funkcji „Parkuj i jedź”: budowa parkingu dla samochodów i rowerów przy stacji PKP Cisia wpłynie na wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców.</p> <p>- Projekt nr 9 Renowacja Domu Kultury i parku miejskiego w Halinowie. Poprawa funkcjonalności społecznej obiektu: renowacja Domu Kultury</p>
--	--	--	--	--	--

PR Halinów – tabela podsumowująca.

					w Halinowie oraz zagospodarowanie terenu wokół obiektu poprzez budowę parku miejskiego korzystnie wpłynie na aktywność mieszkańców, pozwoli na poszerzenie oferty edukacyjnej oraz organizowanie terapii dla mieszkańców obszaru.	
<p>4. Techniczne</p> <p>- brak dostępu do kanalizacji (100% mieszkańców nie ma dostępu do kanalizacji);</p> <p>- koncentracja lokali mieszkalne gminy bez dostępu do wc/łazienki (wszystkie gminne lokale socjalne na obszarze pozostają bez dostępu do łazienki/wc);</p> <p>- budynki komunalne wymagające remontu;</p> <p>- drogi publiczne wymagające remontu;</p> <p>- duża ilość budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970 r. (140 szt, co stanowi ponad 25% udziału budynków wybudowanych przed 1970 r. do budynków ogółem).</p>	<p>4. Techniczne</p> <p>Na całym obszarze dominuje bardzo słabo rozwinięta infrastruktura. Na tym terenie znajduje się wiele starych, zniszczonych budynków i zaniedbanych gospodarstw. Cisie: Budynki znajdujące się w tej miejscowości są w złym stanie technicznym i wizualnym, często bez łazienek. Miejscowości charakteryzują się brakiem dostępu do różnych form kultury. Brak elementów infrastruktury technicznej niezbędnych do gospodarczego ożywienia gospodarczego obszaru. Planowana modernizacja i rozbudowa obiektów umożliwi mieszkańcom uczestniczenie w różnego rodzaju zajęciach aktywizujących i podnoszących kwalifikacje, przy jednoczesnym zapewnieniu godnego poziomu jakości technicznej pomieszczeń.</p>	<p>4. Techniczne</p> <p>Jw.</p>	<p>4. Techniczne</p> <p>- integracja społeczna oraz rozwijanie kompetencji społecznych i zawodowych;</p> <p>- poprawa jakości i warunków życia;</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <p>- ułatwianie socjalizacji, włączania w życie społeczne i zawodowe osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;</p> <p>- rozwinięcie oferty dodatkowych zajęć edukacyjnych, aktywizacyjnych i dotyczących gospodarowania wolnym czasem;</p> <p>- poprawa warunków nauczania i standardów korzystania z infrastruktury społecznej;</p> <p>- poprawa mobilności i bezpieczeństwa;</p>	<p>4. Techniczne</p> <p>- działania wprowadzające zmiany w strukturze przestrzennej i zabudowie;</p> <p>- działania mające wpływ na poprawę mobilności na obszarze rewitalizacji;</p> <p>- realizacja przedsięwzięć mających na celu modernizację budynków zlokalizowanych na obszarze podlegającym rewitalizacji.</p>	<p>4. Techniczne</p> <p>- Projekt nr 1 Utworzenie centrów aktywności społecznej na obszarze rewitalizacji w gminie Halinów (miejscowości Cisie i Desno): wyposażenie i rozbudowa świetlic oraz sal szkoleniowych w miejscowościach Cisie i Desno, pozwoli na podniesienie poziomu kształcenia oraz spędzanie wolnego czasu, co przyczyni się do zmniejszenia negatywnych problemów społecznych.</p> <p>- Projekt nr 6 Modernizacja/rozbudowa placówek oświatowych i integracyjnych (m. Cisie i Długa Szlachecka): rozbudowa i modernizacja obiektu oświatowego w miejscowości Cisie wpłynie na poprawę dostępu do oferty dydaktyczno-rozwojowej,</p>	nd

PR Halinów – tabela podsumowująca.

			<p><u>Cele uzupełniające:</u> - zagospodarowanie terenu przy obiektach oświatowych; - ulepszenie połączeń komunikacyjnych.</p>		<p>jakości zajęć prowadzonych w budynku, a także poprawę standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p> <p>- Projekt nr 7 Poprawa bezpieczeństwa i mobilności mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez budowę i modernizację ciągów pieszo-rowerowych na obszarze rewitalizacji w m. Krzewina, Desno, Cisie: budowa ścieżek rowerowych umożliwi poprawę funkcjonalności ruchu rowerowego oraz pieszego.</p> <p>- Projekt nr 8 Wyrównanie szans w mobilności mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez przystosowanie parkingu zlokalizowanego przy stacji PKP Cisie do funkcji „Parkuj i jedź”: właściwie przygotowane i monitorowane miejsca parkingowe przyczynią się do poprawy bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji.</p> <p>- Projekt nr 9 Renowacja Domu Kultury i parku miejskiego w Halinowie. Poprawa funkcjonalności społecznej obiektu: renowacja Domu Kultury w Halinowie oraz zagospodarowanie terenu wokół obiektu poprzez budowę parku miejskiego korzystnie</p>
--	--	--	--	--	--

PR Halinów – tabela podsumowująca.

					wpływie na aktywność mieszkańców, pozwoli na poszerzenie oferty kulturalnej a jednocześnie zapewni godne warunki korzystania z tej oferty	
5. Środowiskowe	5. Środowiskowe	5. Środowiskowe	5. Środowiskowe	5. Środowiskowe	5. Środowiskowe	nd
- ilość m2 azbestu przypadająca na 1 budynek mieszkalny (średnio w miejscowościach z obszaru rewitalizacji B przypada ponad 80 m2 azbestu na jeden budynek mieszkalny, przy czym największa koncentracja azbestu znajduje się w Deśnie – ponad 95 i Mrowiskach – ponad 133.)	Brak środków w budżecie na zastosowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne i energooszczędne korzystanie z obiektów budowlanych.	- Na terenie obszaru znajdują się obiekty oświatowe charakteryzujące się złym stanem technicznym.	- poprawa jakości i warunków życia; <u>Cele szczegółowe:</u> - poprawa warunków nauczania i standardów korzystania z infrastruktury społecznej; - poprawa mobilności i bezpieczeństwa; - zwiększenie możliwości rozwoju społeczno-kulturalnego oraz zmiany standardów życia; <u>Cele uzupełniające:</u> - zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza; - ograniczenie ruchu odbywającego się za pomocą motoryzacji na rzecz ruchu pieszo-rowerowego; - promocja zachowań proekologicznych.	- realizacja zadań związanych z ochroną środowiska; - działania proekologiczne oraz prozdrowotne.	- Projekt nr 6 Modernizacja/rozbudowa placówek oświatowych i integracyjnych na obszarze rewitalizacji: modernizacja energetyczna szkoły w Cisiu wpłynie na poprawę standardów z zakresu ochrony środowiska, pomoże zwiększyć oszczędności eksploatacyjne, przebudowa systemów grzewczych przyczyni się do znacznej redukcji emisji CO2 do atmosfery. -Projekt nr 7 Poprawa bezpieczeństwa i mobilności mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez budowę i modernizację ciągów pieszo-rowerowych na obszarze rewitalizacji w m. Krzewina, Desno, Cisie: budowa ścieżek rowerowych przyczyni się do ekologicznej zmiany, zrezygnowanie ze środka transportu zmotoryzowanego indywidualnego na rzecz indywidualnego rowerowego) - Projekt nr 8 Wyrównanie szans w	

PR Halinów – tabela podsumowująca.

					<p><i>mobilności mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez przystosowanie parkingu zlokalizowanego przy stacji PKP Cisie do funkcji „Parkuj i jedź”:</i> budowa parkingu przy PKP przyczyni się do zachowań proekologicznych w wśród mieszkańców poprzez rezygnacji z podróżowania samochodem na rzecz - podróżowania koleją.</p> <p>- Projekt nr 9 Renowacja Domu Kultury i parku miejskiego w Halinowie. Poprawa funkcjonalności społecznej obiektu: termomodernizacja Domu Kultury wpłynie na ograniczenie emisji szkodliwych gazów do atmosfery.</p>
--	--	--	--	--	---

Uzasadnienie

Program rewitalizacji przyjęty uchwałą nr XXX.272.2017 Rady Miejskiej w Halinowie z dnia 23 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Rewitalizacji dla Gminy Halinów na lata 2016 – 2024, został przekazany do Urzędu Marszałkowskiego wraz z wnioskiem o wpisanie dokumentu do wojewódzkiego Wykazu programów rewitalizacji województwa mazowieckiego. Program został oceniony przez ekspertów, którzy zwrócili się do gminy o wprowadzenie zmian w Programie. Dołączone do niniejszej uchwały dokumenty zostały przygotowane zgodnie z zaleceniami ekspertów.

Przyjęcie uchwały w przedstawionej treści, pozwoli gminie na ponowne zwrócenie się do Urzędu Marszałkowskiego o umieszczenie Programu Rewitalizacji dla gminy Halinów na lata 2016 – 2023 w Wykazie programów rewitalizacji województwa mazowieckiego. Wpis do wspomnianego Wykazu umożliwi aplikowanie o środki zewnętrzne na realizację zadań objętych Programem rewitalizacji.